

2013

Ilgtspējas un
Gada pārskats

Saturs

Priekšvārds	02
-------------	----

Latvenergo koncerna profils

Pārskata izveides principi	05
Koncerna raksturojums	08
Koncerna stratēģija	11
Koncerna pārvalde	13
Koncerna vadība	24
Korporatīvās pārvaldības ziņojums/ Revīzijas komitejas ziņojums	29
Darbības segmentu raksturojums	32
Ražošana un pārdošana	33
Sadale	42
Pārvaldes aktīvu pārvaldība	45

Latvenergo koncerna darbības indikatori

Apkārtējā vide	48
Darbinieki un darba vide	56
Nodarbinātība un darba vide	57
Cilvēktiesības	62
Sabiedrība	63
Atbildība par produktu	68
Ekonomiskā atbildība	74
GRI indikatoru tabula	78
Neatkarīgu revidentu apliecinājuma ziņojums	80

Latvenergo konsolidētais 2013. gada pārskats

Darbības rādītāji	83
Vadības ziņojums	84
Konsolidētie finanšu pārskati	86
Konsolidētais peļņas vai zaudējumu aprēķins	86
Konsolidētais vispārējo ieņēmumu pārskats	87
Konsolidētais pārskats par finansiālo stāvokli	88
Konsolidētais pārskats par izmaiņām pašu kapitālā	90
Konsolidētais pārskats par naudas plūsmām	91
Konsolidēto finanšu pārskatu pielikums	92
Neatkarīgu revidentu ziņojums	148

2013. gadā virzāmies uz stratēģisko mērķu izpildi

Priecājos sniegt Jums ieskatu Latvenergo koncerna darbībā 2013. gadā. Šis ir jau piektais gads, kopš Latvenergo koncerna Ilgtspējas pārskats tiek publicēts atbilstoši GRI (*Global Reporting Initiative*) vadlīnijās noteiktiem ziņošanas standartiem. Laika gaitā ir pilnveidots atklātās informācijas apjoms, un tā tas ir arī šajā gadā.

Aizvadītais gads ir nozīmīgs ar to, ka enerģētikas nozarē gan Latvijā, gan Eiropas Savienībā un pasaulē vērojams zināms attieksmes lūzums un līdzšinējās attīstības pārvērtējuma centieni. Iemesli tam ir vairāki, taču, kodoļīgi vērtējot, redzams, ka daudzas valstis retrospektīvi aplūko iepriekšējā periodā, pat vairākos gados un dekādēs paveikto. Un arvien skaļāk unisonā skan brīdinājumi, ka elektroenerģētikā sazēlusi vēme ar mākslīgiem paņēmieniem un pabalstiem subsidēt arvien jaunus un jaunus enerģētikas veidus, tādējādi palielinot elektroenerģijas izmaksu slogu, kas gulst uz enerģijas lietotāju pleciem. Tikmēr novārtā atstātas tradicionālās liela mēroga ražotnes, kas efektīvi strādājušas ar gadu gaitā pārbaudītām tehnoloģijām.

Gandrīz visur Eiropas Savienībā dominē tirgus attīstības samērīguma izaicinājums: no vienas puses valda centieni attīstīt enerģijas ražošanas daudzveidību, no otras – jautājums, kā šīs attīstības finansiālo slogu neuzvelt klientiem. Šī situācija nav sveša arī Latvijā, kur 2013. gadā gan ekspertu lokā, gan plašā sabiedrībā ik pa brīdim aktualizēts jautājums par to, kādēļ neprognozējami pieaugošu izmaksu projektu attīstības vārdā rēķins par elektrību palielinās visiem elektroenerģijas lietotājiem – gan mājsaimniecību klientiem, gan lielu ražotņu saimniekiem. Tādējādi 2013. gada laikā nacionālā līmenī tika meklēts risinājums šī sloga pieauguma apturēšanai, lai enerģijas obligātā iepirkuma realizēšana nebremzētu ekonomiku un iedzīvotāju labklājību. Turpmāk valsts centīsies līdzsvarot rūpes par lietotājiem ar palāivības nostiprināšanu tajos uzņēmējos, kas ieguldījuši līdzekļus biznesa attīstībā.

2013. gadā esam veikuši ieguldījumus vairākās būtiskās jomās:

- esam pabeiguši Rīgas TEC-2 pilnīgu rekonstrukciju,
- esam turpinājuši mūsu elektroenerģijas tirgus pakalpojumu pilnveidi klientiem Baltijā,

- esam veikuši AS „Latvenergo” obligāciju sekmīgu emisiju un pilnveidojuši korporatīvo pārvaldību.

Viens no būtiskākajiem notikumiem Latvijas enerģētikā ir Rīgas TEC-2 otrā bloka izbūves pabeigšana 2013. gada nogalē, ko varam uzskatīt par mūsu termoelektrostaciju ražošanas jaudu modernizācijas noslēgumu. Šobrīd ar 2 569 MW_{el} uzstādīto elektrisko jaudu mēs pirmo reizi savas valsts enerģētikas vēsturē esam pašpietiekami un spējām saražot visu nepieciešamo elektroenerģiju. Protams, strādājot tirgus situācijā, jārēķina, vai konkrētajā dienā un stundā saimnieciski izdevīgi ražot pašiem vai elektroenerģiju iegādāties biržā, to nosaka tirgus konjunktūra. Taču mūsu rekonstruētās Rīgas termoelektrostācijas ir ideāli piemērotas, lai nodrošinātu tieši šādu elastīgu pieeju, un tirgus situācijā tas ir izšķiroši svarīgi. Rīgas TEC-2 pēc rekonstrukcijas ir 832 MW_{el} elektriskā jauda un, ieskaitot ūdens sildāmos katlus, 1 124 MW_{th} siltuma jauda, līdz minimumam samazināts CO₂ izmešu apjoms uz saražoto enerģijas vienību, kā arī augsta efektivitāte – šī stacija veic Rīgas siltumapgādi, kā arī nodrošina bāzes jaudas un elektroapgādes drošumu Latvijā un visā Baltijā.

Kopš 2007. gada ne tikai Baltijas reģionā, bet arī visā Eiropā notikušas ļoti būtiskas izmaiņas enerģētikā. Baltijas valstīs notiek pakāpeniska elektroenerģijas tirgus liberalizācija, un Latvenergo koncernam šajā laikā ir izdevies ļoti veiksmīgi nostiprināt līdera pozīcijas tirgū. Kāda loma šajos notikumos ir Rīgas termoelektrostacijām?

Pirmkārt, bez rekonstruētā Rīgas TEC-2 Latvenergo koncerns šodien nevarētu lepoties ar līderību Baltijas elektroenerģijas tirgū. Otrkārt, nepārvērtējama nozīme ir Rīgas termoelektrostaciju spējai elastīgi reaģēt uz gāzes un elektroenerģijas cenu izmaiņām tirgū – atkarībā no tirgus situācijas tas dod mums iespēju kā elektroenerģijas tirgotājiem izsvērt savu taktiku un pieņemt lēmumu, kas ir ekonomiski izdevīgāk – ražot elektroenerģiju pašiem vai iegādāties to biržā. Rekonstruētā Rīgas TEC-2 ir vienīgais bāzes jaudas avots Latvijā, kas ir spējīgs nodrošināt lielāko valsts patēriņa daļu situācijās, kad nav pieejama importētā elektroenerģija. Rīgas TEC-2 ir limitējošais faktors importētās elektroenerģijas nekontrolētam cenām pieaugumam, līdz ar to elektroenerģijas importētāji nevar likt mums iepirkt elektroenerģiju

par cenu, kas būtu lielāka par Rīgas TEC termoelektrostaciju pašizmaksas cenu, jo pretējā gadījumā esam spējīgi saražot to paši.

2013. gadā turpināta pārvades un sadales tīklu attīstība, investīciju apjoms ir palielināts par 35% un sasniedz EUR 157,6 miljonus. Investīcijas pārvades un sadales aktīvos 2013. gadā veido 70% no kopējām Latvenergo koncerna veiktajām investīcijām. Investīcijas sadales elektrotīklu rekonstrukcijā un modernizācijā tiek veiktas ar mērķi uzlabot pakalpojumu kvalitāti un tehniskos rādītājus atbilstoši klientu vajadzībām. Šajā gadā izstrādāts AS „Sadales tīkls” attīstības plāns līdz 2023. gadam, sagatavojot pamatu investīcijām turpmākajos gados tīkla modernizācijā un darbības drošuma paaugstināšanā. Tāpat turpinās aktīvs darbs pārvades tīkla stiprināšanā, primāri veicot *Kurzemes loka* izbūvi, kas pēc tā pabeigšanas būtiski paaugstinās elektroenerģijas apgādes drošumu Latvijas rietumu daļā un nodrošinās efektīvu integrāciju ar Zviedrijas–Lietuvas starpsavienojumu. Kopējās 2013. gadā veiktās investīcijas pārvades aktīvos ir EUR 68,9 miljoni, no tiem EUR 51,0 miljoni – projekta *Kurzemes loks* izbūvē.

2013. gadā lielākā daļa jeb 59 % no Latvenergo koncerna izstrādātās elektroenerģijas apjoma ir saražoti, izmantojot atjaunīgās enerģoresursus. Lai noturētu augsto pozīciju zaļās enerģijas ražošanā, būtiski ir veikt Daugavas hidroelektrostaciju (Daugavas HES) ražošanas jaudu atjaunošanas un uzturēšanas pasākumus. Periodā līdz 2022. gadam ir plānots ieguldīt vairāk nekā EUR 200 miljonu Daugavas HES hidroagregātu rekonstrukcijā, kas nodrošinās to darbību turpmākos 40 gadus.

2013. gadā turpinājās pakāpeniska elektroenerģijas tirgus liberalizācija Baltijas valstīs. No 2013. gada 1. janvāra Igaunijā elektroenerģijas tirgus ir atvērts visiem klientiem, savukārt Lietuvā – visiem juridiskajiem klientiem. Līdz ar Baltijas elektroenerģijas tirgus pakāpenisku liberalizāciju Latvenergo koncerns mērķtiecīgi īsteno pārdošanas aktivitātes, lai saglabātu esošās pozīcijas Baltijas elektroenerģijas mazumtirdzniecības tirgū. Kopējais mazumtirdzniecībā pārdotās elektroenerģijas apjoms 2013. gadā ir 7 954 GWh, kas nodrošina Latvenergo koncerna kā lielākā elektroenerģijas tirgotāja Baltijā pozīciju ar 32% tirgus daļu.

Pastiprinātas konkurences apstākļos mēs esam paplašinājuši darbību un palielinājuši tirgus daļas Igaunijā un Lietuvā. Ārpus Latvijas pārdotās elektroenerģijas apjoms veido vairāk nekā 1/4 no kopējā mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija apjoma un sasniedz 2 081 GWh, kas ir par 674 GWh vairāk nekā konkurējošo elektroenerģijas tirgotāju pārdošanas apjoms Latvijā.

2013. gadā ar jauno tirdzniecības zīmolu *Elektrum* sekmīgi norisinās elektroenerģijas produktu tirdzniecība Igaunijā un Lietuvā. Produkti pieejami interneta vidē, nodrošinot ātru un vienkāršu elektroenerģijas tirdzniecības līgumu noslēgšanu elektroniski. Lai veicinātu jaunu klientu piesaisti un noturētu esošos klientus, 2013. gadā īpaša uzmanība pievērsta produktu un pakalpojumu attīstībai. Gatavojoties elektroenerģijas tirgus liberalizācijai māsaimniecībām Latvijā, izstrādāts daudzveidīgs *Elektrum* elektroenerģijas produktu klāsts, un 2014. gada sākumā ar to iepazīstināti klienti māsaimniecību segmentā.

Mūsu ieguldījums koncerna attīstībā ir arī elektroenerģijas tirgus funkcionēšanas skaidrojums sabiedrībai, jo citu valstu pieredze liecina, ka tirgus liberalizāciju māsaimniecību sektorā vienmēr pavada neizpratne, prasības pēc vienkāršotas informācijas, pēc pastāvīga dialoga ar sabiedrību un lēmumu pieņēmējiem. Svarīga ir vienotas un caurskatāmas informācijas nodrošināšana. Elektroenerģijas tirdzniecībā Baltijas valstīs kopā ar Skandināvijas valstīm izmanto vienotu *Nord Pool Spot (NPS)* biržas platformu, un ikkatrs klients, uzņēmējs tiešsaistes režīmā var apskatīt cenas *NPS* dalībvalstīs. Biržas un tirgus mehānismu darbība nav iespējama bez vienotas un plaši sazarotas elektrisko savienojumu sistēmas – starpsavienojumiem valstu un reģionu līmenī.

Latvijas un Igaunijas pārvades sistēmas operatori izstrādā jauna savienojuma projektu starp Latviju un Igauniju, kas ļaus elektrības cenai Baltijas valstīs kļūt homogēnai. Starpsavienojumi attīstīsies, jau šobrīd starp Igauniju un Somiju darbojas savienojumi ar jaudu 1 000 MW, vēl būs savienojums starp Lietuvu un Zviedriju ar 700 MW jaudu, perspektīvā jātop arī savienojumam starp Lietuvu un Poliju ar 1 000 MW pārvades jaudu. Šie savienojumi ļaus ieplūst mūsu reģionā lētākai elektroenerģijai no Skandināvijas, un tas pazeminās vidējo cenu reģionā.

Mūsu uzdevums un vienīgā iespēja attīstīt līdzsvarotus enerģētikas risinājumus ir veikt pareizas investīcijas pareizā laikā un apjomā. Latvenergo koncernā ikviena aktivitāte pirms tās uzsākšanas tiek izvērtēta no biznesa un ētikas skatu punkta, jo vienīgi racionāls un godīgi būvēts ieguldījums var sniegt labumu uzņēmumam, akcionāram un sabiedrībai kopumā. Tādēļ turpinām pilnveidot korporatīvo pārvaldību atbilstoši starptautiski atzītai pārvaldības praksei. 2013. gads ir pirmais pilnais gads, kad Latvenergo koncernā kā pārraudzības institūcija darbojas neatkarīga Revīzijas komiteja. Tajā strādā trīs locekļi, kas ir neatkarīgi speciālisti un nav saistīti ar koncerna operatīvo darbību. Papildus ierastajiem Revīzijas komitejas pienākumiem – finanšu pārskatu sagatavošanas procesa, iekšējo kontroļu un riska pārvaldības sistēmas darbības efektivitātes, kā arī iekšējā audita un revidenta darbības uzraudzībai – 2013. gadā Revīzijas komiteja uzrauga

īkgadējā Krāpšanas riska vadības plāna ieviešanu, uzsāk iekšējā audita kvalitātes izvērtējumu, kā arī sniedz savus komentārus un ieteikumus attiecībā uz iekšējā audita un revidenta darbību, kā arī krāpšanas riska pārvaldību.

Mūsu darbība izpelnījusi atzīību profesionāļu vērtējumā, jo Latvenergo koncerns 2013. gadā saņēmis vairākus nozīmīgus apbalvojumus un atzīības. Jau piekto gadu pēc kārtas AS „Latvenergo” ir atzīta par Latvijas vērtīgāko komercsabiedrību investīciju barņķieru sabiedrības „Prudentia” un biržas „NASDAQ OMX Riga” sadarbībā ar SIA „Lursoft IT” un žurnālu „Kapitāls” veidotajā „Latvijas vērtīgāko uzņēmumu TOP 101”. 2013. gada pētījumā īpaši pozitīvi ir novērtēta AS „Latvenergo” korporatīvā pārvaldība, caurskatāmība un atklātās informācijas kvalitāte.

AS „NASDAQ OMX RIGA” ik gadu piešķir balvu par īpašu, nozīmīgu veikumu vērtspapīru tirgū un tā attīstībā. 2013. gadā to saņēma AS „Latvenergo”, kas ir pirmais Latvijas valstij pilnībā piederošais uzņēmums, kurš veiksmīgi emitējis publiskas Baltijas biržas regulētajā tirgū iekļautas obligācijas, apliecinot, ka caurskatāmiem un labi pārvaldītiem uzņēmumiem kapitāla tirgus var nodrošināt finansējumu.

SIA „Nords Porter Novelli” un laikraksta „Dienas Bizness” organizētajā Latvijas uzņēmumu reputācijas topā AS „Latvenergo” ieņēma līdera pozīciju elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgādes nozarē. Reputācijas kāpumu ir veicinājusi korporatīvās pārvaldības pilnveide, darbība brīvajā elektroenerģijas tirgū un korporatīvās sociālās atbildības aktivitātes.

Apbalvojumi ir darba novērtējums, kas demonstrē atsevišķas mūsu darbības šķautnes, un patīkami, ka mūs atzīnīgi novērtē profesionāļi. Tomēr ne mazāk svarīgi, kā koncerna vārds izskan kopējā darbības vērtējumā – tajā, ko par mums gan praktiskā saskarsmē, gan asociatīvi domā ikviens klients. Būt klientam līdzās, izprast tā vēlmes un būt gataviem sniegt augsta līmeņa pakalpojumus ir gan milzīga pastāvīga slodze, gan mūsu profesionāls pienākums, gan privilēģija.

Lai mums izdodas!

Dr. sc. ing. Āris Žīgurs,
AS „Latvenergo” valdes priekšsēdētājs

Latvenergo koncerna profils

Sagatavots atbilstoši
GRI (Global Reporting Initiative)
G3.1 vadlīniju B+ līmeņa prasībām

1.1. Pārskata izveides principi

1.1. Pārskata izveides principi

3.1. Pārskats sagatavots atbilstoši
3.2. *GRI* prasībām, pastāvīgi pilnveidojot
3.3. atklāto informāciju

3.4. Sākot no 2009. gada, Latvenergo koncerna (turpmāk tekstā arī –
3.5. koncerns) ilgtspējas pārskats tiek publicēts atbilstoši *GRI (Global Reporting Initiative)* vadlīnijās noteiktiem ziņošanas standartiem.
3.6. Laika gaitā ir paplašināts atklātās informācijas apjoms, kā arī
3.7. pilnveidots tās atklāšanas process. 2013. gada ilgtspējas
3.8. pārskats, līdzīgi kā iepriekšējā gada pārskats, ir sagatavots
3.9. atbilstoši *GRI* G3.1 vadlīniju prasībām, un ir izpildītas B+ līmeņa
3.10. prasības.

3.11. Ilgtspējas pārskatā pilnā apmērā atklāta informācija par
Latvenergo koncerna profilu (apzīmēta ar 1.1. – 4.17.) un
45 darbības indikatoriem.

Kopējā atklāto indikatoru skaitā ir iekļauti 11 enerģētikas nozarei
specifiski indikatori (apzīmēti ar EU), kas ir atklāti atbilstoši *GRI*
Elektroenerģētikas sektora papildinājumu (*Electric Utilities Sector Supplement*) prasībām. Atklātie darbības indikatori ir izvēlēti,
novērtējot to nozīmību ilgtspējīgas attīstības kontekstā un
būtiskumu ieinteresētajām pusēm.

Ilgtspējas pārskata profila sadaļā ir sniegta vispārīga informācija
par koncernu, tā stratēģiju, pārvaldību, vadību un darbības
segmentiem. Savukārt darbības indikatoru sadaļā ir atklāta
informācija par vadības pieeju vides, darba vides, produktu,
sabiedrības un ekonomikas jomā, un atklāti attiecīgās jomas
būtiskākie darbības indikatori.

Pārskatā ir atklāta informācija par Latvenergo koncernu, kura
pamatdarbības jomas ir elektroenerģijas un siltumenerģijas
ražošana un pārdošana, elektroenerģijas sadale un pārvedes
aktīvu pārvaldība. Latvenergo koncerna darbības ģeogrāfiskais
mērogs ir Baltijas valstis.

Lai noteiktu pārskatā atklātās informācijas apjomu un nozīmīgākos
jautājumus, Latvenergo koncerns veic izpēti četros posmos.
Pirmajā posmā tiek veikta pārskatā atklātās informācijas
pārskatīšana, ņemot vērā izmaiņas Latvenergo koncerna darbībā,
kā arī saņemto atgriezenisko informāciju no ieinteresētajām
pusēm, t.sk. par iepriekšējā gada pārskatu. Otrajā posmā tika
identificēti nozīmīgākie darbības indikatori. Trešajā posmā tiek
novērtēta šo indikatoru nozīmība Latvenergo koncerna ilgtspējīgas
attīstības kontekstā un atbilstība iepriekš definētu ieinteresēto
pušu vajadzībām un gaidām. Noslēgumā izvēlētie darbības
indikatori tiek pārrunāti, pārbaudīti un papildināti, veicot iekšējas
sarunas ar atbildīgajiem attiecīgo jomu vadītājiem.

Izvērtējot līdz šim atklātās informācijas apjomu, 2013. gada
pārskatā paplašināts atklātās informācijas apjoms par koncerna
izdevumiem vides aizsardzības jomā (EN30), novadītajiem
notekūdeņiem (EN21) un koncerna dalību sabiedriskās politikas
veidošanā un lobēšanā (SO5).

GRI pārskata kvalifikācijas nosacījumi

Pārskata līmenis	C	C+	B	B+	A	A+
Profils	Pārskats par: 1.1., 2.1. – 2.10., 3.1. – 3.8., 3.10. – 3.12., 4.1. – 4.4., 4.14. – 4.15.	Veikta ārēja neatkarīga revīzija	Iekļaujot C līmeņa kritērijus un papildus: 1.2., 3.9., 3.13., 4.5 – 4.13., 4.16. – 4.17.***	Veikta ārēja neatkarīga revīzija	B līmeņa kritēriji	Veikta ārēja neatkarīga revīzija
Vadības pieeja	Nav nepieciešams		Vadības pieeja tiek atklāta katrai indikatoru sadaļai		Vadības pieeja tiek atklāta katrai indikatoru sadaļai	
Darbības indikatori un biznesa sektoru papildinājumi	Pārskats ietver 10 darbības indikatorus, iekļaujot vismaz vienu no sabiedrības, ekonomikas un vides indikatoru sadaļām*		Pārskats ietver 20 darbības indikatorus, iekļaujot vismaz vienu no ekonomikas, vides, cilvēktiesību, darba, sabiedrības un produktu vadības indikatoru sadaļām**		Pilnā apmērā atklāti pamatrādītāji un biznesa sektoru papildinājumu indikatori, ievērojot būtiskuma principu vai nu a) sniedzot pārskatu par indikatoru vai b) izskaidrojot tā neiekļaušanas iemeslu	

* Var izmantot darbības indikatorus no jebkuriem biznesa sektoru papildinājumiem, bet 7 no 10 jābūt no pamata *GRI* indikatoru saraksta;
** Var izmantot darbības indikatorus no jebkuriem biznesa sektoru papildinājumiem, bet 14 no 20 jābūt no pamata *GRI* indikatoru saraksta;
*** *GRI* profila indikatori 4.2., 4.3., 4.9. un 4.10. nav attiecināmi uz Latvenergo koncernu.

Pārskata atklātie *GRI* darbības un biznesa sektoru papildinājumu indikatori

Pārskatā ietvertā informācija ir iegūta no iekšējām informācijas sistēmām, kurās koncernam ir pilna kontrole pār datu apkopošanu un informācijas kvalitāti. Datu uzticamību nodrošina izveidotās iekšējās kontroles sistēmas. Savukārt, lai iegūtu salīdzinošu vērtējumu par koncerna attīstību visās tā darbības jomās, dati pārskatā ir atspoguļoti vairāku gadu griezumā. Pārskatā ietvertās informācijas datu mērījumu metodes nav būtiski mainītas, salīdzinot ar iepriekšējiem pārskatiem. Pārskatā ietvertajiem datiem ir norādīts to iegūšanas veids. Ir izmantotas trīs datu iegūšanas metodes:

- nomērīts – dati ir precīzi nomērīti;
- vērtēts – dati ir aptuveni novērtēti uz pieņemumu bāzes;
- aprēķināts – dati ir iegūti aprēķina rezultātā.

Pārskatā iekļautā informācija ir adresēta visām Latvenergo koncerna ieinteresētajām pusēm. *GRI* indikatoru tabula atbilstoši *GRI* vadliniju prasībām ir iekļauta pārskatā. Visi pārskatā ietvertie darbības indikatori ir atklāti pilnībā. Ilgtspējas pārskatam par 2013. gadu ir veikta ārēja neatkarīga revīzija, tas darīts trešo

gadu pēc kārtas. Revidenta atzinumu par 2013. gada Ilgtspējas pārskatu tāpat kā gadu iepriekš ir sniegusi SIA „Ernst & Young Baltic”.

Visi koncerna Ilgtspējas pārskati ir ievietoti *GRI* starptautiskajā Ilgtspējas pārskatu datubāzē, kā arī Latvenergo interneta vietnē – <http://www.latvenergo.lv>. E-pasta adrese ierosinājumiem un jautājumiem par Ilgtspējas pārskatu: sustainability@latvenergo.lv.

1.2. Koncerna raksturojums

1.2. Koncerna raksturojums

2.1.
2.2.
2.3.
2.4.
2.5.
2.6.
2.7.
2.8.
2.9.
3.8.
4.8.

Latvenergo koncerns ir lielākais energoapgādes pakalpojumu sniedzējs Baltijā

Latvenergo koncerns ir lielākais energoapgādes pakalpojumu sniedzējs Baltijā, kas nodarbojas ar elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu un pārdošanu, elektroenerģijas sadales pakalpojuma nodrošināšanu un pārvades aktīvu pārvaldību.

Latvenergo koncerna struktūru veido komercsabiedrību kopums, kurā izšķirošā ietekme ir mātessabiedrībai AS „Latvenergo” un kurā 2013. gada beigās ietilpa sešas meitassabiedrības. Visas AS „Latvenergo” akcijas pieder valstij, un to turētāja ir Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija. Lai pilnveidotu elektroenerģijas obligātā iepirkuma administrēšanas caurskatāmību, 2014. gada 25. februārī ir nodibināta jauna meitassabiedrība – AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”, kas 2014. gada 1. aprīlī pārņēma obligātā iepirkuma administrēšanas funkcijas no AS „Latvenergo”.

AS „Latvenergo” ir līdzdalība arī divās asociētajās sabiedrībās – *Nordic Energy Link, AS* un AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”. 2013. gada beigās *Nordic Energy Link, AS* piederšie pārvades aktīvi ir pārdoti Igaunijas un Somijas pārvades operatoriem un līdz ar to tiks izbeigta *Nordic Energy Link, AS* saimnieciskā darbība. Tāpat AS „Latvenergo” ir finanšu ieguldījums AS „Rīgas siltums” (0,005%).

Plašāka informācija par Latvenergo koncerna darbības segmentiem un klientiem ir atspoguļota pārskata 1.7. sadaļā „Darbības segmentu raksturojums”.

AS „Latvenergo” līdzdalības daļa procentos meitassabiedrībās un asociētajās sabiedrībās

	Darbības valsts	Darbības virziens	Līdzdalības daļa procentos
AS „Latvenergo”	Latvija	Elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana un pārdošana	–
AS „Sadales tīkls”	Latvija	Elektroenerģijas sadale	100%
AS „Latvijas elektriskie tīkli”	Latvija	Pārvades aktīvu pārvaldība	100%
AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”	Latvija	Elektroenerģijas obligātā iepirkuma administrēšana	100%
<i>Elektrum Eesti, OÜ</i>	Igaunija	Elektroenerģijas pārdošana	100%
SIA „Elektrum Latvija” (<i>Elektrum Eesti, OÜ</i> meitassabiedrība)	Latvija	Elektroenerģijas pārdošana	100%
<i>Elektrum Lietuva, UAB</i>	Lietuva	Elektroenerģijas pārdošana	100%
SIA „Liepājas enerģija”	Latvija	Siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošana, pārvade, sadale un pārdošana Liepājā	51%
<i>Nordic Energy Link, AS</i>	Igaunija	Elektroenerģijas pārvade	25%
AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”	Latvija	Pensiju plānu pārvaldība	46,3%*

* Latvenergo koncerna līdzdalības daļa – 48,15%

Latvenergo koncerna sabiedrību kontakti

	Juridiskā adrese	Interneta vietne
AS „Latvenergo”	Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, Latvija, LV-1230	http://www.latvenergo.lv/
AS „Sadales tīkls”	Šmerļa iela 1, Rīga, Latvija, LV-1160	http://www.sadalestikls.lv/
AS „Latvijas elektriskie tīkli”	Dārziema iela 86, Rīga, Latvija, LV-1073	http://www.let.latvenergo.lv/
AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”	Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, Latvija, LV-1010	http://www.eptirgotajs.lv/
<i>Elektrum Eesti, OÜ</i>	Liivalaia 45, 10145 Tallinn, Eesti	http://www.elektrum.ee/
SIA „Elektrum Latvija”	Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, Latvija, LV-1010	–
<i>Elektrum Lietuva, UAB</i>	A.Goštauto g. 40B, Vilnius LT- 01112, Lietuva	http://www.elektrum.lt/
SIA „Liepājas enerģija”	Ludviķa iela 15, Liepāja, Latvija, LV-3401	http://www.liepajasenerģija.lv/

2013

VISPĀRĒJI FAKTI

100% kapitāla daļu pieder valstij

Vertikāli integrēts energoapgādes pakalpojumu sniedzējs

4 512 darbinieki

FINANŠU RĀDĪTĀJI

Ieņēmumi	mij. EUR	1 099,9
Neto peļņa	mij. EUR	46,1
Aktīvi	mij. EUR	3 575,4
Investīcijas	mij. EUR	224,9
Kreditreitings	Moody's	Baa3 (stabilis)

PĀRDOŠANAS RĀDĪTĀJI

Mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija	GWh	7 954
Tirgus daļa Baltijā	%	32
Klientu skaits		~ 900 tūkst.
Pārdotā siltumenerģija	GWh	2 517

TEHNISKIE RĀDĪTĀJI

Uzstādītā elektriskā jauda	MW _{el}	2 569
Uzstādītā siltuma jauda	MW _{th}	1 857
Sadale		
līniju garums	km	94 705
transformatoru jauda	MVA	5 809
Pārvade		
līniju garums	km	5 275
transformatoru jauda	MVA	8 543

VĪZIJA

Viens no vadošiem un klientu primāri izvēlētiem kvalitatīvas un inovatīvas energoapgādes nodrošinātājiem Baltijas valstu tirgos

MISIJA

Nodrošināt kvalitatīvu, drošu un videi draudzīgu enerģijas ģenerāciju un piegādi savu klientu vajadzību apmierināšanai, veicinot koncerna ilgtermiņa vērtības palielināšanu un ilgtspējīgu izaugsmi

VĒRTĪBAS

ATBILDĪBA

Uz mums var paļauties – par katru veicamo darbu uzņemamies personisku atbildību

EFEKTIVITĀTE

Mēs rīkojamies profesionāli un sasniežam izvirzītos mērķus, pamatoti izmantojot resursus

ATVĒRTĪBA

Mēs esam pretimnākoši un atklāti, veicinām pieredzes apmaiņu, esam atvērti jaunām idejām un pārmaiņām

1.3. Koncerna stratēģija

1.3. Koncerna stratēģija

1.2.

2013. gadā paveiktais liecina par sekmīgu virzību uz stratēģisko mērķu sasniegšanu

Galvenie stratēģiskie mērķi un organizācijas attīstības uzdevumi līdz 2016. gadam ir noteikti Latvenergo koncerna stratēģijā, kas apstiprināta 2012. gada nogalē. Stratēģija ir veidota, ņemot vērā gan Eiropas Savienības (ES) enerģētikas nozares regulas un tajās noteiktos mērķus, gan Baltijas komercdarbības vidi un tajā paredzamās izmaiņas.

Nozīmīgākās Baltijas enerģētikas nozares attīstības tendences ir elektroenerģijas tirgus liberalizācija un integrācija Ziemeļvalstu tirgū, kā arī siltumniecēta gāzu emisijas samazināšana, atjaunīgo resursu lomas palielināšana un energoefektivitātes veicināšana.

Elektroenerģijas tirgus liberalizācija un integrācija Ziemeļvalstu tirgū

Eiropas Komisija kopā ar Baltijas jūras reģiona valstu vadītājiem 2009. gadā apstiprināja Baltijas enerģētikas tirgus starpsavienojuma plānu (*Baltic Energy Market Interconnection Plan – BEMIP*), kura pamatnolūks ir panākt Baltijas valstu integrāciju ES enerģētikas tirgū.

Atbilstoši *BEMIP* Baltijas valstīs notiek pakāpeniska elektroenerģijas tirgus atvēršana un pievienošanās Ziemeļvalstu reģiona elektroenerģijas tirgum, tajā skaitā *Nord Pool* tirdzniecības biržas izveide Baltijas cenu apgabalos un starpsavienojumu izbūve: 2014. gada sākumā darbību uzsāka starpsavienojums starp Igauniju un Somiju *EstLink-2*, un 2016. gadā plānots pabeigt starpsavienojuma izbūvi starp Lietuvu un Zviedriju.

ES Enerģētikas stratēģija 2020

Enerģētikas stratēģija 2020 paredz siltumniecēta gāzu emisijas samazināšanu un energoefektivitātes paaugstināšanu par 20%, salīdzinot ar 1990. gadu, kā arī atjaunīgās enerģijas īpatsvara palielināšanu līdz 20% no kopējā enerģijas patēriņa. Šie mērķi ES likumdošanas procesa ietvaros ir noteikti kā juridiski saistoši ES dalībvalstīm. Noteiktie mērķi ietekmē gan elektroenerģijas ražotāju izvēles iespējas investīcijām elektroenerģijas ražošanas avotos, gan atjaunīgo energoresursu lomas pieaugumu enerģijas izstrādē un cenu veidošanā, gan elektroenerģijas patēriņa izmaiņas energoefektivitātes rezultātā.

Latvenergo koncerna stratēģiskie mērķi un virzība to sasniegšanā

Ņemot vērā enerģētikas nozares attīstības tendences, Latvenergo koncernam līdz 2016. gadam ir noteikti stratēģiskie mērķi un 2013. gadā paveiktas nozīmīgas aktivitātes to sasniegšanai:

● **Baltijas tirgus pozīcijas nostiprināšana**, kas paredz kļūt par pilnvērtīgu un vienādi pozicionētu elektroenerģijas mazumtirdzniecības dalībnieku visās trijās Baltijas valstīs, saglabājot ekonomiski pamatotu tirgus daļu un palielinot klientu skaitu, orientējoties uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un mājsaimniecībām. 2013. gadā mērķtiecīgu elektroenerģijas pārdošanas aktivitāšu rezultātā Latvenergo koncerna Baltijas elektroenerģijas mazumtirdzniecības daļa ir 32%, saglabājot vadošā energoapgādes komersanta pozīciju Baltijā. Klientu skaits Lietuvā un Igaunijā 2013. gadā pārsniedz 20 tūkstošus, savukārt mazumtirdzniecībā pārdotās elektroenerģijas apjoms kaimiņvalstīs pieaudzis par aptuveni trešdaļu līdz 2 081 GWh. Kopumā Latvenergo koncerns mazumtirdzniecībā pārdevis 7 954 GWh elektroenerģijas;

● **elektroenerģijas ģenerācijas avotu diversifikācija**, kas paredz, veicot ģenerācijas jaudu atjaunošanu un jauno projektu attīstību, izvēlēties ekonomiski pamatotas un izdevīgas investīciju iespējas, kas nodrošina enerģijas avotu diversifikāciju un ir ar zemu izmešu intensitāti. Tāpat mērķis paredz uzlabot esošo ģenerācijas jaudu drošuma līmeni un ekspluatācijas ilgumu. 2013. gada nogalē ekspluatācijā nodots Rīgas TEC-2 otrais energobloks (uzstādītā elektriskā jauda – 420 MW_{el}, siltuma jauda – 270 MW_{st}). Jaunais bloks aizvieto vairāk nekā 30 gadus ekspluatācijā bijušos energoblokus, palielinot energoapgādes drošumu, uzlabojot enerģijas izstrādes efektivitātes rādītājus un izpildot vides prasības par NO_x un CO izmešu maksimāli pieļaujamo robežvērtību dūmgāzēs, turklāt tā mūsdienīgā tehnoloģija ļauj būtiski samazināt CO₂ izmešu apjomu uz saražoto enerģijas vienību. Ar Rīgas TEC-2 otrā energobloka nodošanu ekspluatācijā Latvijas rīcībā ir pietiekama elektroenerģijas bāzes jauda, lai situācijā, kad elektroenerģijas importa cena ir augstāka par termoelektrostaciju mainīgajām izmaksām, pilnībā nodrošinātu valsts elektroenerģijas patēriņa apjomu. Tāpat Daugavas hidroelektrostācijas (HES) hidroagregātu atjaunošanas programmas ietvaros 2013. gadā ir noslēgts līgums par Pļaviņu HES vējrekonstruēto hidroagregātu Nr. 1 un Nr. 3 rekonstrukcijas veikšanu. Programmas galvenais mērķis ir nodrošināt drošu, efektīvu, ilgstāvu un konkurētspējīgu Daugavas HES darbību Baltijas kopējā enerģētiskajā sistēmā un elektroenerģijas tirgū;

● **līdzsvarota tīklu attīstība**, kas paredz nepārtrauktu energoapgādes nodrošināšanu, veicinot investīcijas prioritāri objektos, kur ilgtermiņā paredzama tīkla pakalpojuma nepieciešamība, un elektroapgādes kvalitātes paaugstināšanu. Līdzsvarota sadales tīklu attīstība ietver arī plānveida uzturēšanas darbu nodrošināšanu un turpmāku sadales tīklu modernizēšanu. 2013. gadā investīcijas tīklu aktīvos ir palielinātas par 35% un sasniedz EUR 157,6 miljonus, kas veido 70% no kopējām Latvenergo koncerna veiktajām investīcijām. Šajā gadā izstrādāts AS „Sadales tīkls” attīstības plāns līdz 2023. gadam, sagatavojot pamatu investīcijām turpmākajos gados tīkla modernizācijā un darbības drošuma paaugstināšanā atbilstoši klientu vajadzībām. Tāpat turpinās aktīvs darbs pārvades tīkla stiprināšanā, primāri veicot *Kurzemes loka* izbūvi, kas pēc tā pabeigšanas būtiski paaugstinās elektroenerģijas apgādes drošumu Latvijas rietumu daļā un nodrošinās efektīvu integrāciju ar Zviedrijas–Lietuvas starpsavienojumu.

Latvenergo koncerns stratēģisko mērķu sasniegšanai izmanto savā rīcībā esošos resursus, procesus un kompetences atbilstoši stratēģijā noteiktajiem organizācijas attīstības uzdevumiem un korporatīvās pārvaldības principiem. Savā darbībā Latvenergo koncerns ievēro stratēģijā, politikās, standartos un sistēmās integrētos korporatīvās sociālās atbildības principus. Latvenergo koncerns isteno atbildīgu enerģijas ģenerāciju un piegādi un ievēro labas pārvaldības praksi, sadarbībā ar ieinteresētajām pusēm brīvprātīgi veicot aktivitātes, kas vērstas uz ilgtspējīgu ekonomisko izaugsmi, vides stāvokļa un sabiedrības labklājības uzlabošanu.

Izaicinājumi turpmākajos gados

● Elektroenerģijas tirgus liberalizācijas rezultātā ir paredzama jaunu tirgus spēlētāju ienākšana un konkurences saasināšanās, radot Latvenergo koncernam izaicinājumu tirgus daļas saglabāšanai Baltijā. Paredzams, ka elektroenerģijas tirgus Baltijā būs pilnībā atvērts 2015. gadā līdz ar elektroenerģijas tirgus atvēršanu mājsaimniecībām Latvijā un Lietuvā.

● 2014. gada sākumā līdz ar *EstLink-2* darbības uzsākšanu starpsavienojuma jauda starp Somiju un Igauniju ir pieaugusi līdz 1 000 MW, nodrošinot tālāku Baltijas integrāciju Ziemeļeiropas enerģētikas tirgū. Savukārt 2016. gadā ir plānots, ka darbību uzsāks starpsavienojums (700 MW) starp Lietuvu un Zviedriju. Līdz ar starpsavienojumu izbūvi elektroenerģijas cenu Baltijā noteiks elektroenerģijas pieprasījums un piedāvājums Ziemeļvalstīs.

1.4. Koncerna pārvalde

1.4. Koncerna pārvalde

- 4.1. Turpinām pilnveidot korporatīvo pārvaldību atbilstoši starptautiski atzītai praksei
- 4.4.
- 4.5.

- 4.6. Latvenergo koncerns turpina pilnveidot korporatīvo pārvaldību atbilstoši starptautiski atzītai pārvaldības praksei. 2013. gads ir pirmais pilnais gads, kad kā Latvenergo koncerna pārraudzības institūcija darbojas neatkarīga Revīzijas komiteja. Paredzams, ka nākotnē valsts kapitālsabiedrībās kā pārraudzības institūcija tiks atjaunota padome – atbilstoši likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” prasībām AS „Latvenergo” padome likvidēta 2009. gadā, uzticot koncerna pārraudzības funkciju veikšanu akcionāru sapulcei.
- 4.7.
- 4.12.
- 4.13.
- 4.14.

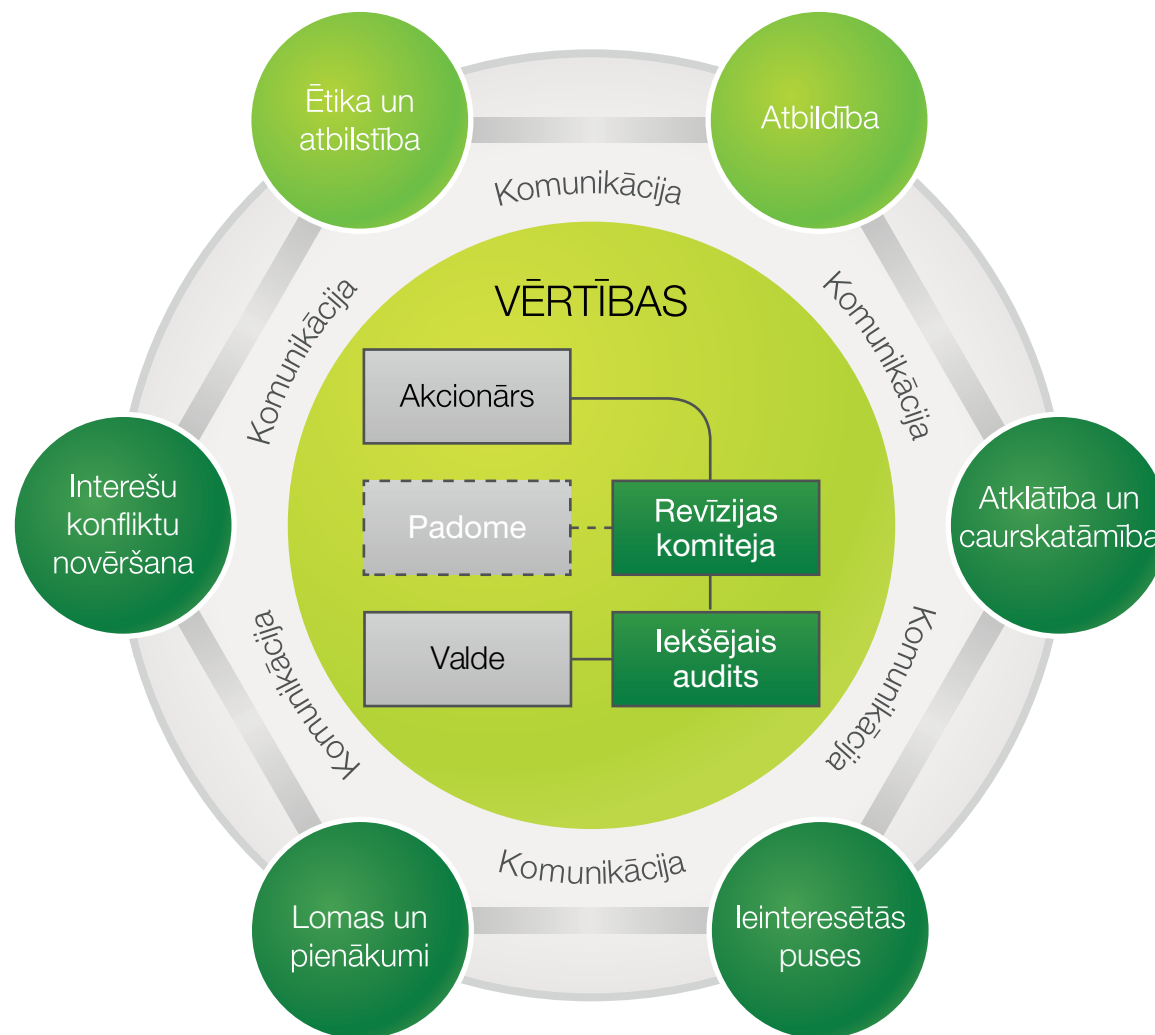
- 4.15. Pašreizējā Latvenergo koncerna stratēģijas ciklā (līdz 2016. gadam) galvenie koncerna izvēlētie pārvaldības principu pamatelementi, kas ir attiecināmi uz pārvaldes un pārraudzības institūcijām un kuriem tiks pievērsta pastiprināta uzmanība, ir atspoguļoti Latvenergo koncerna korporatīvās pārvaldības modelī.
- 4.16. Šo pārvaldības principu un elementu attīstība un stiprināšana ir priekšnosacījums Latvenergo koncerna stratēģijas veiksmīgai ieviešanai un koncerna vērtības saglabāšanai un palielināšanai.
- 4.17.

Akcionārs

AS „Latvenergo” 100% kapitāla daļu pieder valstij, to turētājs ir Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija. Akcionāru sapulcē akcionāra intereses pārstāv Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs vai viņa pilnvarota persona. Akcionāru sapulces tiek sasauktas, ievērojot likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” prasības un noteiktos termiņus.

Atbilstoši Enerģētikas likumam AS „Latvenergo” ir noteikta kā valstiski svarīgs tautsaimniecības objekts, un tā akcijas nav privatizējamas vai atsavināmas.

Korporatīvās pārvaldības modelis

AS „Latvenergo” akcionāru sapulces galvenie pienākumi ir:

- pastāvīgi uzraudzīt valdes darbību;
- ievēlēt un atsaukt valdes locekļus, noteikt viņu atalgojumu;
- ievēlēt un atsaukt Revīzijas komitejas locekļus, noteikt viņu atalgojumu;
- uzraudzīt, lai kapitālsabiedrība strādātu atbilstoši likumiem, statūtiem un akcionāru sapulces lēmumiem;
- apstiprināt darījuma slēgšanu starp kapitālsabiedrību un valdes locekli vai revidentu;
- apstiprināt kapitālsabiedrības gada pārskatu;
- lemt par kapitālsabiedrības aizvadītā gada peļņas izlietošanu.

2013. gadā notikušas 13 akcionāru sapulces. Būtiskākie 2013. gadā pieņemtie lēmumi ir apstiprināt 2012. gada pārskatu, apstiprināt revidentu, dibināt meitassabiedrību AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” un izbeigt līdzdalību *Nordic Energy Link, AS*.

Padome

2009. gadā visām valsts kapitālsabiedrībām Latvijā, tajā skaitā AS „Latvenergo”, atbilstoši likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” prasībām tika likvidētas padomes, uzticot kapitālsabiedrību pārraudzības funkciju veikšanu akcionāru sapulcēm.

AS „Latvenergo” 100% meitassabiedrību *Elektrum Eesti, OÜ* un *Elektrum Lietuva, UAB*, kuru darbība ir ārpus Latvijas teritorijas un nav pakļauta Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām, padome kā pārraudzības institūcija ir saglabāta. Minēto meitassabiedrību pārraudzības funkcijas veic trīs padomes locekļi, kas vienlaikus ir arī AS „Latvenergo” valdes locekļi. SIA „Liepājas enerģija”, kurā AS „Latvenergo” līdzdalības daļa ir 51%, pārraudzības funkcijas veic padome sešu cilvēku sastāvā, no kuriem puse ir AS „Latvenergo” pārstāvji. AS „Sadales tīkls” un AS „Latvijas elektriskie tīkli” valdes darbību pārrauga akcionāru sapulce, kuras intereses pārstāv AS „Latvenergo” valde.

2012. gada 4. jūnijā Latvijas Republikas Ministru kabineta apstiprinātajā Valsts kapitāla daļu pārvaldības koncepcijā paralēli citām prasībām paredzēts, ka īpaši lielās un lielās kapitālsabiedrībās, t. sk. AS „Latvenergo” un AS „Sadales tīkls”, nākotnē būs jāatjauno padomes. Padomes atjaunošana ir vēlama, jo tā pilnveidotu Latvenergo koncerna pārvaldi atbilstoši labas korporatīvās pārvaldības praksei.

Valde

Par koncerna darbību ir atbildīga AS „Latvenergo” valde. AS „Latvenergo” valdē ir ievēlēti pieci valdes locekļi. Valdes locekļus uz trīs gadiem amatā ievēl akcionāru sapulce, izvērtējot attiecīgi nepieciešamās kompetences, pieredzi un plānojamo atbildības sfēru. Valde darbojas atbilstoši statūtiem un akcionāru sapulces apstiprinātam valdes nolikumam. Lai vadītu koncerna darbību un operatīvi pieņemtu lēmumus, tiek rīkotas valdes sēdes. 2013. gadā notikušas 60 valdes sēdes.

Galvenie AS „Latvenergo” valdes pienākumi ir:

- vadīt un pārstāvēt kapitālsabiedrību;
- pārzināt un vadīt kapitālsabiedrības lietas;
- atbildēt par kapitālsabiedrības komercdarbību, kā arī par likumam atbilstošu grāmatvedību;
- pārvaldīt kapitālsabiedrības mantu.

Valde atskaitās akcionāram, un valdes locekļi ir solidāri atbildīgi par visu saistošo tiesību aktu ievērošanu, par akcionāru sapulces lēmumu izpildi un koncerna finansiālo darbību. AS „Latvenergo” valdes locekļiem nepieder ar koncernu saistīto sabiedrību kapitāla daļas. Papildus AS „Latvenergo” valde meitassabiedrībās, kurās tā ir vienīgais dalībnieks/ akcionārs, pilda arī meitassabiedrības dalībnieka/ akcionāra funkcijas.

Revīzijas komiteja

Pilnveidojot Latvenergo koncerna korporatīvo pārvaldību, kopš 2012. gada decembra AS „Latvenergo” darbojas neatkarīga Revīzijas komiteja, kas par savu darbību un uzdevumu izpildi

atskaitās AS „Latvenergo” akcionāru sapulcei. Izvērtējot nepieciešamās kompetences un profesionālo pieredzi, akcionāru sapulce ievēlējusi trīs Revīzijas komitejas locekļus. Visi Revīzijas komitejas locekļi ir pieredzējuši un neatkarīgi, kā arī nav saistīti ar koncerna operatīvo darbību, un to pilnvaru termiņš ir trīs gadi.

2013. gadā notikušas deviņas Revīzijas komitejas sēdes. Papildus ierastajiem Revīzijas komitejas pienākumiem – finanšu pārskatu sagatavošanas procesa, iekšējo kontroļu un riska pārvaldības sistēmas darbības efektivitātes, kā arī iekšējā audita un revidenta darbības uzraudzībai – 2013. gadā AS „Latvenergo” Revīzijas komiteja izskata jautājumus saistībā ar ikgadējā Krāpšanas riska vadības plāna ieviešanu, iekšējā audita kvalitātes izvērtējumu, kā arī sniedz savus komentārus un ieteikumus attiecībā uz iekšējā audita un revidenta darbību, kā arī krāpšanas riska pārvaldību.

Iekšējais audits

Iekšējais audits ir neatkarīga AS „Latvenergo” un visu tai pilnībā piederošo meitassabiedrību iekšējās kontroles vienība, kuras uzraudzību veic un darbības plānu apstiprina Revīzijas komiteja. Iekšējā audita darbībā tiek nodrošināta pilnīga neatkarība un garantēta pieejamība visu veidu informācijai.

Iekšējā audita darbības mērķis ir novērtēt un palīdzēt uzlabot koncerna riska pārvaldības, iekšējās kontroles sistēmas un korporatīvās pārvaldības procesus, izvērtējot:

- vadības un finanšu informācijas, to līdzekļu, ar kuriem dati tiek identificēti un klasificēti, ticamību un pilnību;
- koncerna darbības atbilstību iekšējo un ārējo normatīvo aktu prasībām;
- iekšējo normatīvo aktu pietiekamību un atbilstību iekšējās kontroles vajadzībām;
- resursu lietderīgu un produktīvu izmantošanu, drošu kontroli un aizsardzību pret zaudējumiem.

Iekšējā audita direktors reizi ceturksnī ziņo Revīzijas komitejai par veiktajiem auditiem un audita ieteikumu ieviešanas statusu.

AS „Latvenergo” valde

Āris Žīgurs

valdes priekšsēdētājs 1

Zane Kotāne

valdes locekle 2

Arnis Kurgs

valdes loceklis 3

Uldis Bariss

valdes loceklis 4

Māris Kuņickis

valdes loceklis 5

Āris Žīgurs

valdes priekšsēdētājs

pilnvaru termiņa sākums: 16. 11. 2012.
pilnvaru termiņa beigas: 15. 11. 2015.

Ā. Žīguram (48) ir vairāk nekā divdesmit gadu pieredze uzņēmējdarbībā. 2010. gadā personāla atlases konkursa kārtībā Ā. Žīguru izvēlas par AS „Latvenergo” valdes priekšsēdētāju. Pirms darba AS „Latvenergo” viņš piecpadsmit gadu strādājis Rīgas siltumapgādes uzņēmumā AS „Rīgas siltums”, pildot prezidenta un valdes priekšsēdētāja pienākumus. Ir iepriekšēja pieredze kādreizējās VAS „Latvenergo” Termofikācijas pārvaldes komercdirektora amatā, kā arī pašvaldību uzņēmumu darbībā. 1988. gadā Ā. Žīgurs absolvējis Latvijas Lauksaimniecības universitātes Tehnisko fakultāti. 2004. gadā Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) Rīgas Biznesa skolā ieguvis maģistra grādu uzņēmējdarbības vadībā (MBA), 2009. gadā RTU inženierzinātņu doktora grādu enerģētikas nozarē. 2010. gadā Ā. Žīgurs apguvis Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūta augstākā līmeņa izglītību profesionāliem vadītājiem, savukārt 2013. gadā – priekšsēdētājiem paredzētu apmācības programmu. Ā. Žīgurs ir Eiropas elektroenerģētikas uzņēmumu asociācijas (EURELECTRIC) Direktoru padomes loceklis, Pasaules Enerģijas padomes Latvijas Nacionālās komitejas viceprezidents.

Zane Kotāne

valdes locekle

pilnvaru termiņa sākums: 16. 11. 2012.
pilnvaru termiņa beigas: 15. 11. 2015.

Z. Kotānei (36) ir vairāk nekā piecpadsmit gadu pieredze ar finanšu nozari saistītu pienākumu veikšanā vairākos Latvijas un starptautiskos uzņēmumos. Pirms darba AS „Latvenergo” Z. Kotāne vadīja Komercedaļas biznesa analīzes un atskaišu sagatavošanas nodaļu AS „AirBaltic”. Piecus gadus viņa bija finanšu direktore starptautiskā investīciju grupā, pirms tam astoņus gadus ir strādājusi starptautiskā revīzijas un konsultāciju uzņēmumā, specializējoties finanšu un risku vadības jomās, gūstot arī divu gadu darba pieredzi Ungārijā. 1997. gadā Z. Kotāne ir absolvējusi Rīgas Ekonomikas augstskolu un ieguvusi bakalaura grādu ekonomikā un uzņēmējdarbības vadībā. 2011. gadā viņa ieguvusi Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūta augstākā līmeņa izglītību profesionāliem vadītājiem, savukārt pašlaik apgūst uzņēmējdarbības vadības maģistra programmu (EMBA) RTU Rīgas Biznesa skolā.

Arnis Kurgs

valdes loceklis

pilnvaru termiņa sākums: 16. 11. 2012.
pilnvaru termiņa beigas: 15. 11. 2015.

A. Kurgs (46) ir pieredzējis jurists, kas profesijā strādā jau vairāk nekā divdesmit gadu. Kopš 1995. gada A. Kurgs strādā AS „Latvenergo” juridisko jautājumu jomā, no 2006. gada ir valdes loceklis. Pirms darba AS „Latvenergo” strādājis Latvijas Republikas Jūras lietu ministrijā, Rīgas domē un Latvijas Republikas Saeimā, ieņemot konsultanta un jurista posteņus. A. Kurgs ieguvis celtnieka tehniķa kvalifikāciju Maltes tehnikumā. 1993. gadā A. Kurgs absolvējis Latvijas Universitāti, iegūstot tiesību zinātņu grādu jurisprudencē. 2005. un 2006. gadā apguvis zināšanas profesionālā maģistra tiesību zinātņu programmā Biznesa augstskolā *Turība*. 2010. gadā ieguvis Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūta augstākā līmeņa izglītību profesionāliem vadītājiem.

Uldis Bariss

valdes loceklis

pilnvaru termiņa sākums: 16. 11. 2012.
pilnvaru termiņa beigas: 15. 11. 2015.

U. Barisam (48) ir vairāk nekā divdesmit gadu pieredze uzņēmējdarbībā lielākajos Latvijas uzņēmumos. Kopš 2005. gada U. Bariss ir AS „Latvenergo” valdes loceklis, un viņa atbildībā bijušas dažādas darbības jomas, ieskaitot finanses un komercdarbību. Iepriekš, laikposmā no 2002. līdz 2005. gadam, U. Bariss ieņēmis ar projektiem, finansēm un darbības optimizāciju saistītus amatus uzņēmumā. Pirms darba AS „Latvenergo” deviņus gadus strādājis SIA „Lattelekom”, atbildot par finanšu jomu. 2004. gadā U. Bariss ieguvis ekonomikas maģistra grādu Latvijas Universitātē. 2008. gadā absolvējis Rīgas Ekonomikas augstskolas profesionālo maģistra studiju programmu Uzņēmējdarbības vadībā (EMBA). 2010. gadā ieguvis Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūta augstākā līmeņa izglītību profesionāliem vadītājiem.

Māris Kuņickis

valdes loceklis

pilnvaru termiņa sākums: 16. 11. 2012.
pilnvaru termiņa beigas: 15. 11. 2015.

M. Kuņickim (34) ir vairāk nekā desmit gadu pieredze uzņēmējdarbībā, no tiem septiņi gadi uzņēmumu vadībā. Pirms darba AS „Latvenergo” valdē, ko M. Kuņickis sāka 2010. gadā, viņš vadījis Rīgas pašvaldības uzņēmumu „Rīgas gaisma”. Pieredze uzņēmumā „Rīgas gaisma” sākas 2000. gadā, un laika gaitā viņš ieņēmis vairākus ar tehnisko un attīstības jomu saistītus amatus. 2002. gadā M. Kuņickis ieguvis bakalaura grādu un inženiera grādu Rīgas Tehniskās universitātes Elektrisko staciju, tīklu un sistēmu fakultātē un 2005. gadā maģistra grādu Latvijas Universitātes Fizikas un matemātikas fakultātē. 2011. gadā ievēlēts par Latvijas Elektroenerģētiķu un Energoūrvieku asociācijas (LEEA) valdes locekli. 2013. gadā beidzis Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūta augstākā līmeņa izglītību profesionāliem vadītājiem un kļuvis par EURELECTRIC Direktoru padomes locekļa vietnieku.

Revīzijas komiteja

Torbens Pedersens

Revīzijas komitejas priekšsēdētājs

pilnvaru termiņa sākums: 05. 12. 2012.

pilnvaru termiņa beigas: 04. 12. 2015.

T. Pedersenam (64) ir starptautiska mēroga pieredze: laika periodā no 1994. līdz 2001. gadam viņš bijis partneris audita kompānijā *Arthur Andersen*, no 2001. līdz 2010. gadam – *Deloitte*. T. Pedersens pārzina investoru vides prasību specifiku lielajiem uzņēmumiem, kā arī bijis valdes loceklis Dānijas Tirdzniecības kamerā Lietuvā. T. Pedersens ir absolvējis Orhūsas Biznesa skolu Dānijā, kur ieguvis maģistra grādu ekonomikā un auditā. Papildus T. Pedersens ir ieguvis zvērināta grāmatveža kvalifikāciju Dānijā.

Inita Hāne

Revīzijas komitejas loceklis

pilnvaru termiņa sākums: 05. 12. 2012.

pilnvaru termiņa beigas: 04. 12. 2015.

I. Hāne (35) ir SIA „Prime Holding” finanšu direktore, iepriekš SIA „PriceWaterhouseCoopers” vecākā menedžere, veicot arī AS „Latvenergo” finanšu pārskatu auditu, līdz ar to pārzina uzņēmuma darbību. I. Hāne ieguvusi bakalaura grādu sabiedriskajās attiecībās Vidzemes Augstskolā un maģistra grādu finansēs Banku augstskolā. I. Hāne ir Starptautiskās sertificētu grāmatvežu asociācijas (*Association of Chartered Certified Accountants*) biedre un ieguvusi starptautisku sertificēta iekšējā auditora kvalifikāciju CIA (*Certified Internal Auditor*).

Svens Dinsdorfs

Revīzijas komitejas loceklis

pilnvaru termiņa sākums: 05. 12. 2012.

pilnvaru termiņa beigas: 04.12. 2015.

S. Dinsdorfs (37) kopš 2006. gada ir AS „Elko Grupa” finanšu direktors un valdes loceklis, veiksmīgi realizējot AS „Elko Grupa” obligāciju emisiju. Iepriekš S. Dinsdorfs bija AS „Sirowa Rīga” finanšu direktors, kā arī no 1998. līdz 2004. gadam strādājis AS „AirBaltic”, kur ieņēmis viceprezidenta stratēģiskās attīstības jautājumos un Biznesa kontroles direktora amatus. S. Dinsdorfs ieguvis bakalaura grādu finansēs un ekonomikā Rīgas Ekonomikas augstskolā un maģistra grādu finansēs un ekonomikā Stokholmas Ekonomikas augstskolā.

Lomas, pienākumi un atbildība

Pārvaldes un pārraudzības institūciju lomas, pienākumi un atbildība galvenokārt ir noteikta ārējos normatīvajos aktos. Lai veiktu efektīvu koncerna darbības uzraudzību un pārvaldi, pārvaldes un pārraudzības institūciju lomas, pienākumi un atbildība detalizētāk ir noteikta koncerna iekšējos dokumentos. Galvenie iekšējie normatīvie dokumenti ir sabiedrību statūti un pārvaldes un pārraudzības institūciju nolikumi.

Ētika un atbilstība

Latvenergo koncerns darbojas, ievērojot augstus profesionālās darbības ētikas principus un darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām. Ievērojot šīs normas, koncerna pārvaldes un pārraudzības institūcijas rāda piemēru un veicina ētikas normu un atbilstības ievērošanu, tādējādi preventīvi stiprinot kontroles vidi. Pastāvīgi tiek veikta normu skaidrošana, aktualizēšana un ievērošanas kontrole.

Koncerns atbalsta godīgu komercpraksi, ievēro godīgas konkurences noteikumus, neiesaistās konkurenci ierobežojošos, koruptīvos vai diskriminējošos darījumos. Arī Latvenergo koncerna līgumpartneri tiek aicināti ievērot līdzvērtīgus ētikas principus un, slēdzot līgumus, tiek lūgti apliecināt, ka savstarpējā sadarbība pamatosies uz godprātīgiem biznesa sadarbības principiem. Semināri un skaidrojoši pasākumi par Latvenergo koncerna Ētikas kodeksa prasībām tiek organizēti arī biznesa partneriem, tādējādi veicinot vienotu izpratni par piemērojamām ētikas prasībām. Latvenergo koncerna ētikas pamatprincipi sadarbībai ar līgumpartneriem ir publicēti interneta vietnē <http://www.latvenergo.lv> sadaļā *Konkursi un piedāvājumi/lepirkumi*.

Interesešu konfliktu novēršana

Atbilstoši likumam „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” valsts kapitālsabiedrību valdes locekļiem noteikts valsts amatpersonas statuss. Likums ierobežo valdes locekļu darbību ārpus valdes locekļa amata pilnvarām, lai novērstu personisko vai mantisko ieinteresētību valdes locekļu darbībā. Valdes locekļiem ir pienākums katru gadu iesniegt valsts amatpersonas deklarāciju, norādot gūtos ienākumus, ieņemamos amatus, veiktos darījumus, līdzdalību komercdarbībā un citu informāciju.

Koncerna pārvaldības un pārraudzības institūcijas nodrošina, ka, veicot darba pienākumus, tiek ievēroti interešu konflikta

novēršanas principi. Vadības mērķis ir veicināt sapratni par interešu konflikta situācijām, nodrošinot skaidrošanu, apmācību un kontroli. Koncerna kapitālsabiedrību vadība strādā, lai nodrošinātu preventīvu un detektīvu kontroļu izveidi interešu konflikta situāciju novēršanai.

Latvenergo koncerna Ētikas kodekss nosaka krāpšanas un korupcijas aizliegumu, tajā ir definēti interešu konflikta veidi un noteikti pasākumi, lai nepieļautu interešu konflikta situācijas.

Lai identificētu apstākļus, kas var radīt interešu konflikta situācijas, un veiktu nepieciešamos pasākumus interešu konflikta situācijas savlaicīgai novēršanai, Latvenergo koncernā ir ieviestas ikgadējās interešu konflikta deklarācijas, kā arī veikta šo deklarāciju izvērtēšana un kontrole.

Atklātība un caurskatāmība

Latvenergo koncerns ievēro atklātības un caurskatāmības principu gan attiecībā uz Latvenergo koncerna pārvaldības principiem (ieskaitot pienākumus, atbildību un noteikto atalgojumu), gan publicējot un skaidrojot finanšu un darbības rezultātus.

Latvenergo koncerna pārvaldības principu atklātība tiek nodrošināta, publicējot AS „Latvenergo” korporatīvās pārvaldības ziņojumu (atbilstoši AS „NASDAQ OMX Rīga” prasībām), kā arī nodrošinot informācijas pieejamību interneta vietnē un ilgtspējas pārskatos; sākot no 2009. gada, tos sagatavo atbilstoši *GRI* vadlīniju prasībām, kas nosaka arī informācijas atklātību par apkārtējas vides, darbinieku un darba vides, sabiedrības, produktu un ekonomiskās atbildības jomām. Latvenergo koncerna publicētais ilgtspējas pārskats ir vienīgais revidētais ilgtspējas pārskats Latvijā.

Latvenergo koncerna finanšu un darbības rezultātu atklātība tiek nodrošināta, publicējot koncerna gada pārskatus, kas kopš 2002. gada tiek sagatavoti atbilstoši Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem. Starpperiodu finanšu pārskati, kas sagatavoti atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likuma prasībām, tiek publicēti reizi ceturksnī. Finanšu pārskati un cita informācija tiek publicēta Latvenergo interneta vietnē būtiska informācija tiek publicēta Latvenergo interneta vietnē sadaļā *Investoriem*.

AS „Latvenergo” piešķirtā „Biržas Gada balva 2013” par nozīmīgu veikumu vērtspapīru tirgū un tā attīstībā, apliecina koncerna darbības caurskatāmību un labu korporatīvo pārvaldību.

Valdes atalgojuma politika

Latvijā spēkā esošie tiesību akti – likums „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” un uz tā pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi – nosaka vienotu regulējumu valsts kapitālsabiedrību valdes locekļu atlīdzībai, tajā skaitā paredz tiesības valdes locekļiem saņemt atalgojumu par papildu pienākumu veikšanu kapitālsabiedrībā.

Valdes priekšsēdētāja, galvenā izpilddirektora mēnešalgas apmērs ir piesaistīts Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes oficiālajā statistikas paziņojumā publicētajam valstī sabiedriskajā sektorā strādājošo iepriekšējā gada mēneša vidējās darba samaksas apmēram, tam piemērojot koeficientu, kas noteikts atbilstoši kapitālsabiedrību raksturojošiem kritērijiem (apgrozījums, aktīvi, darbinieku skaits). Sākot no 2013. gada 18. janvāra, AS „Latvenergo” piemērojams koeficients valdes priekšsēdētājam/galvenajam izpilddirektoram nav lielāks par 10 (2012. gadā – 6). Savukārt valdes locekļa/virzienu direktora kopējais atalgojums nedrīkst pārsniegt 90% no valdes priekšsēdētāja/galvenā izpilddirektora kopējā atalgojuma.

Akcionāru sapulce reizi gadā pēc Gada pārskata apstiprināšanas par sekmīgiem darba rezultātiem un kapitālsabiedrībai noteikto mērķu izpildi var lemt par prēmijas izmaksu valdes locekļiem. Prēmijas apjoms nedrīkst būt lielāks par vienu valdes locekļa mēneš algu. Valdes loceklis, kuru atsauc no amata pirms termiņa beigām, var pretendēt uz atlaišanas pabalstu, kura apmērs nevar pārsniegt divu mēnešu atlīdzību. Atlaišanas pabalstu neizmaksā, ja valdes loceklis atsaukts rupjas pilnvaru pārkāpšanas, pienākumu neizpildes vai nepienācīgas izpildes gadījumā, kā arī gadījumā, ja nodarīts kaitējums sabiedrībai.

Uz valdes locekļiem attiecas AS „Latvenergo” Darba koplīgumā minētie materiālie labumi, tajā skaitā ikmēneša iemaksas Pensiju fondā 5% apmērā no ikmēneša atlīdzības par darbu. Atalgojuma politika neparedz iespēju izmaksāt atalgojumu akciju vai akciju opciju veidā. Kopējais atalgojums par 2013. gadu AS „Latvenergo” valdes priekšsēdētājam, galvenajam izpilddirektoram Ā. Žīguram ir EUR 106 319, valdes loceklei, finanšu direktorei Z. Kotānei – EUR 95 367, valdes loceklim, ražošanas direktoram M. Kuņickim – EUR 95 645, valdes loceklim, administratīvajam direktoram A. Kurgam – EUR 95 481 un valdes loceklim, komercdirektoram U. Barisam – EUR 95 991.

Dividenžu politika

AS „Latvenergo” dividenžu izmaksu reglamentē Latvijas Republikas likums „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” un uz tā pamata izdotie 2009. gada 15. decembra Ministru kabineta noteikumi Nr. 1471 „Kārtība, kādā tiek noteikta un ieskaitīta valsts budžetā izmaksājamā peļņas daļa par valsts kapitāla izmantošanu”.

Atbilstoši minētajiem normatīvajiem aktiem AS „Latvenergo” dividendes par 2013. gadu maksājamas 90% apmērā no AS „Latvenergo” rīcībā palikušās tīrās peļņas. Savukārt turpmāk dividendēs izmaksājamā daļa samazināsies un par 2014. gadu būs maksājama 80% apmērā. Atbilstoši Valsts kapitāla daļu pārvaldības koncepcijai piemērojamā dividenžu politika ilgtermiņā tiks diferencēta atbilstoši kapitālsabiedrības mērķiem.

Ieinteresētās puses

Latvenergo koncerns ir lielākais energoapgādes pakalpojumu sniedzējs Baltijas valstīs. Sabiedrībai un ekonomikas attīstībai nozīmīgu pakalpojumu klāsts un darbības mērogs apliecina Latvenergo koncerna un ieinteresēto pušu loka savstarpējo ietekmi un ar to saistīto atbildību.

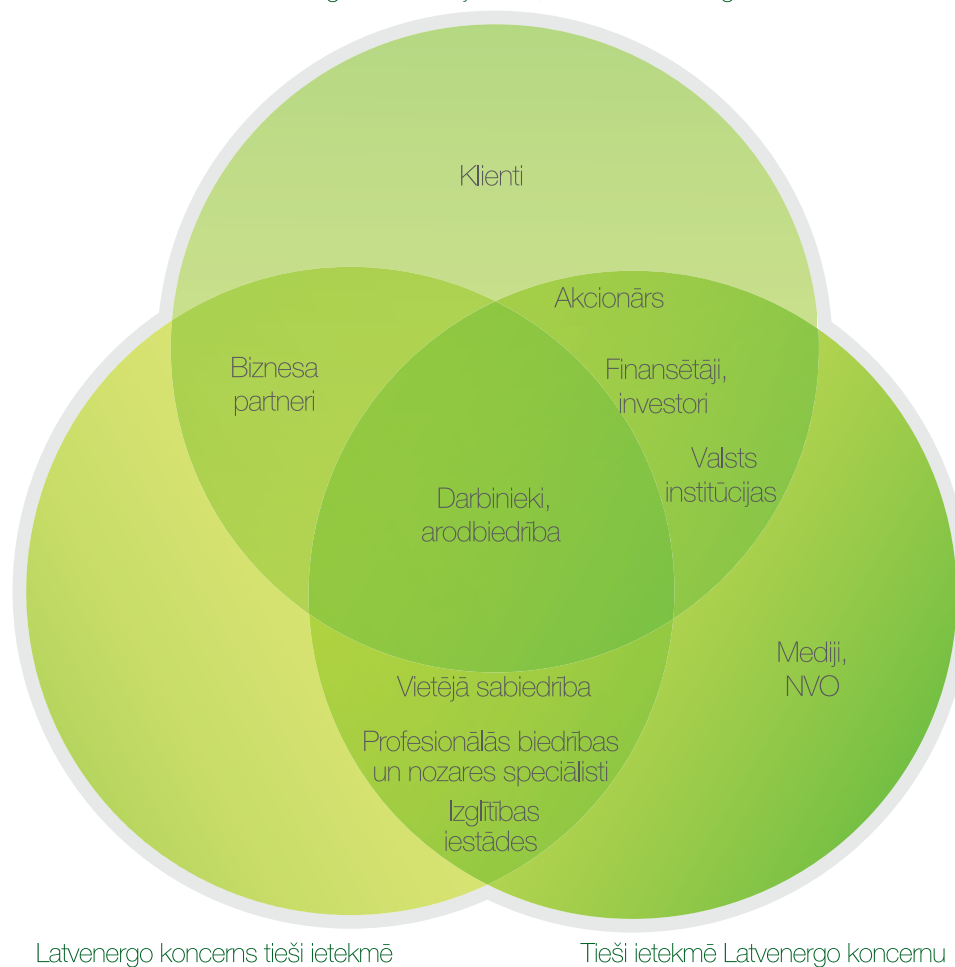
Latvenergo koncerns iekšēju un ārēju diskusiju, konsultāciju un semināru rezultātā identificē koncerna ieinteresētās puses, kas pēc abpusējās ietekmes un koncerna atbildības sagrupētas ieinteresēto pušu shematiskajā attēlojumā. Identifikācija un grupēšana veikta ņemot vērā rekomendējošo AA 1000 Sadarbības ar ieinteresētajām pusēm standartu, kurš ir labās prakses paraugs kvalitatīvai ieinteresēto pušu iesaistei gan stratēģiskā, gan darbības līmenī.

Ieinteresēto pušu apzināšana un iesaistīšana aktuālu jautājumu risināšanā ir būtiska Latvenergo koncerna ilgtspējīgai attīstībai. Latvenergo koncerns sadarbību ar ieinteresētajām pusēm veido, pamatojoties uz šādiem principiem:

- izpratne un atbildība par savu ietekmi uz sabiedrību un vidi;
- kopēji būtisku sadarbības tematu novērtēšana;
- ieinteresēto pušu līdzdalība aktuālu jautājumu risināšanā;
- adekvāta reakcija uz ieinteresēto pušu viedokļiem.

Latvenergo koncerna ieinteresētās puses

Latvenergo koncerns juridiski, finansiāli ir atbildīgs

Latvenergo koncerna sadarbība ar ieinteresētajām pusēm noris dažādos sadarbības līmeņos:

- konsultācijas – aktuālu jautājumu noskaidrošana;
- sarunas – kolektīva apspriešanās;

iesaiste – viedokļu apmaiņa bez kopēja lēmuma pieņemšanas un darbības;

partnerība – kopēja lēmuma pieņemšana un darbība.

leinteresētā puse	Pārstāvji	Būtiski temati	Sadarbības apraksts	Sadarbības līmenis
Akcionārs	Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija	Latvenergo koncerna stratēģija, pārvaldība, investīcijas un darbības rezultāti.	Sadarbība ar akcionāru ir regulāra un noris atbilstoši tiesību aktos noteiktajām prasībām.	Partnerība
Biznesa partneri	Esošie un potenciālie piegādātāji un pakalpojumu sniedzēji	Skaidri un atklāti iepirkuma konkursi, kas nodrošina godīgus konkurences apstākļus visiem komersantiem.	Latvenergo koncerns sadarbības ietvaros organizē sanāksmes, kā arī veic regulāras biznesa partneru aptaujas, identificējot jomas, kurās nepieciešami uzlabojumi.	Iesaiste
Darbinieki, arodbiedrība	Esošie un potenciālie darbinieki, arodbiedrība „Enerģija”	Darba kopīgums, veselīga un droša darba vide, darba devēja un darbinieku tiesības un atbildība, produktivitāte un motivācija, personāla kompetences, atalgojums un darbinieku labklājība.	Latvenergo koncerna Cilvēkresursu vadības politikā noteiktie pamatprincipi, darba izpildes vadības sistēma un regulāra iekšējā komunikācija veicina darbinieku iesaisti, atbildību, produktivitāti un lojalitāti. Latvenergo koncernā regulāri veic darbinieku viedokļu aptaujas un ik ceturksni – darba pienākumu izpildes novērtējumu. Ikgadējās attīstības pārūnās darbinieki ar vadītāju apspriež gada mērķu izpildi un turpmākās aktivitātes kompetenču paaugstināšanai. Koncerna un tā kapitālsabiedrību pārstāvji regulāri (13 tikšanās 2013. gadā) komunicē ar darbinieku arodbiedrības pārstāvjiem par abpusēji būtiskiem tematiem.	Sarunas un iesaiste
Finansētāji, investori	Aizdevēji, investori, <i>Moody's Investors Service</i>	Latvenergo koncerna finanšu rezultāti un būtiski notikumi, līgumu nosacījumu ievērošana.	Latvenergo koncerns regulāri nodrošina informācijas apmaiņu par koncerna finanšu rezultātiem un darbības rādītājiem, tādējādi veicinot nepieciešamā finansējuma piesaisti. Ik ceturksni tiek publicēti starpperiodu finanšu pārskati.	Konsultācijas un partnerība
Izglītības iestādes	Skolas, koledžas, augstskolas, pasniedzēji, audzēkņi	Darba tirgus prasībām atbilstošas izglītības programmas. Elektrodrošība.	Latvenergo koncerns ar izglītojošām nodarbībām un interaktīvām interneta vietnēm papildina izglītības programmu saturu valstī, izglīto skolēnus par elektroenerģiju un elektrodrošību, kā arī nodrošina prakses vietas studentiem. Rīgas Tehniskās koledžas audzēkņi regulāri pilnveido teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas AS „Sadales tīkls” <i>Mācību centrā</i> . Sadarbībā ar Latvijas Lauksaimniecības universitāti un Rīgas Tehnisko universitāti, īstenota speciālistu teorētiskā un praktiskā apmācība. Koncerns kopā ar studentu biedrībām regulāri organizē un piedalās karjeras plānošanas pasākumos, kā arī organizē studiju noslēguma darbu un stipendiju konkursus studentiem.	Partnerība
Klienti	Esošie un potenciālie klienti – māsaimniecības un juridiskie klienti	Elektroenerģijas tarifi, produkti un saistīto pakalpojumu cenas. Sniegto pakalpojumu kvalitāte. Klientu apmierinātība ar apkalpošanu un informāciju. Norēķinu iespējas un pakalpojumi. Sistēmas pakalpojumi.	Kopējās sanāksmēs un konferencēs, klientu apkalpošanas centros, pa tālruni, tiešajā sarakstē, interneta vidē un citos komunikāciju kanālos Latvenergo koncerns sniedz informāciju par tā produktiem un pakalpojumiem, izzin klientu vajadzības, apspriež un risina būtiskus jautājumus. Latvenergo koncerns ir ieinteresēts klientu apmierinātības paaugstināšanā. Katru gadu tiek noskaidrots klientu viedoklis, veicot klientu apmierinātības pētījumus un aptaujas.	Iesaiste
Mediji, nevalstiskās organizācijas	Televīzija, radio, prese, sabiedriskā labuma organizācijas, cilvēktiesību organizācijas, patērētāju biedrības	Latvenergo koncerna pamatdarbība. Latvenergo koncerna pārvaldība. Latvijas un ES enerģētikas politikas aktualitātes. Obligātais iepirkums un obligātā iepirkuma komponente. Latvenergo koncerna korporatīvās sociālās atbildības aktivitātes.	Latvenergo koncerns sadarbojas ar nacionāliem un reģionāliem medijiem, preses konferencēs, preses relizēs, koncerna interneta vietnē un sociālajās platformās nodrošinot aktuālu informāciju par koncerna darbību. Kopējās sanāksmēs un semināros koncerns ar mediju pārstāvjiem padziļināti pārūnā enerģētikas nozarei, Latvenergo koncernam un medijiem būtiskus tematus. Latvenergo koncerns tiesību aktos noteiktā kārtībā sniedz atbalstu, kā arī kopējās sapulcēs un cita veida komunikācijā nodrošina ar koncerna pamatdarbību saistītu informāciju nevalstiskām organizācijām (NVO), kuru darbības virzieni ir pilsoniskās sabiedrības attīstība un indivīdu tiesību aizsardzība.	Konsultācijas un iesaiste
Profesionālās biedrības un nozares speciālisti	Sk. sadaļu „Pārstāvība biedrībās, organizācijās un apvienībās”	ES un Latvijas enerģētikas un saistītās politikas un normatīvā vide. Enerģētikas nozares attīstības tendences un inovācijas.	Interesu pārstāvībai politikas un normatīvās vides veidošanā koncerns deleģē savus pārstāvjus dažādās nacionālās biedrībās un profesionālās organizācijās, kā arī starptautiskās organizācijās un apvienībās. Kopīgi tiek apspriesta enerģētikas nozares attīstība un normatīvā vide.	Konsultācijas un iesaiste
Valsts institūcijas	Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, SPRK, KP un citas valsts institūcijas	Latvijas un ES enerģētikas politikas attīstība un regulējošās normas. Atbilstība tiesību aktiem. Regulatīvās vides uzlabošana. Enerģijas tarifi un to komponentes.	Latvenergo koncerns uztur regulāru un ciešu sadarbību ar institūcijām, kuras pārrauga koncerna darbību tiesību aktu regulējuma ietvaros. Ekonomikas ministrija ir atbildīga par enerģētikas sektora politikas izstrādi un ieviešanu, nozares attīstības principu noteikšanu un darbību regulējošo normu izstrādi. Latvenergo koncerna eksperti līdzdarbojas enerģētikas nozares politikas dokumentu un tiesību aktu izstrādē. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (SPRK) izdod sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem saistošus administratīvos aktus, tādējādi sadarbība ar SPRK ir vērsta uz sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas nosacījumu pārraudzību un regulācijas vides uzlabošanu. Latvenergo koncerns regulāri sniedz SPRK informāciju par savu darbību un finanšu rezultātiem. Konkurences padomes (KP) darbība ir vērsta uz godīgas konkurences veicināšanu un pakalpojumu sniegšanas caurskatāmības nodrošināšanu.	Konsultācijas un iesaiste

leinteresētās puses (turpinājums)

leinteresētā puse	Pārstāvji	Būtiski temati	Sadarbības apraksts	Sadarbības līmenis
Vietējā sabiedrība	Latvijas iedzīvotāji, pašvaldības	Latvenergo koncerna korporatīvās sociālās atbildības aktivitātes. Vides aizsardzība, ražotņu modernizācijas un infrastruktūras projekti. Latvenergo koncerna pakalpojumu nodrošināšana un problēmsituāciju risināšana. Obligātā iepirkuma komponente.	Koncerns komunicē ar Latvijas sabiedrību un iesaista to aktuālo jautājumu risināšanā. 2013. gadā koncerns īsteno skaidrojošus pasākumus saistībā ar obligāto iepirkumu un elektroenerģijas tirgus atvēršanu Latvijā. Latvenergo koncerns ir veicis 12 sabiedriskās apspriešanas par ražotņu un infrastruktūras objektu plānotās modernizācijas ietekmi uz vidi un iedzīvotājiem. Koncerns īsteno plaša spektra sociālās atbildības aktivitātes (industriālā un dokumentārā mantojuma saglabāšana, energoefektivitāte, vides aizsardzība u. c.). Latvenergo koncerns sadarbojas ar vietējam pašvaldībām energoapgādes nodrošināšanā, koncerna objektu modernizācijas projektos, kā arī sociālā atbalsta aktivitāšu ietvaros, lai mazinātu tarifu ekonomisko ietekmi uz sociāli mazaizsargātām grupām.	Konsultācijas, iesaiste un sarunas

Pārstāvība biedrībās, organizācijās un apvienībās

Pedaloties nacionālās biedrībās un profesionālās organizācijās, kā arī starptautiskās organizācijās un apvienībās, Latvenergo

koncerns iesaistās aktuālās informācijas apmaiņā par enerģētikas nozares aktualitātēm un būtiskiem jautājumiem, kā arī nodrošina

savu interešu aizstāvību nacionālo un starptautisko politikas dokumentu un tiesību aktu izstrādē.

Nacionālās biedrības un profesionālās organizācijas

Biedrība, profesionālā organizācija	Dalības pamatojums
Biedrība „Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācija” (LEEA)	Dalība LEEA nodrošina Latvenergo koncernam iespēju piedalīties elektroenerģētikas un energobūvniecības noteikumu un standartu izvērtēšanā un pilnveidē, personāla sertifikācijas un apmācības programmu organizēšanā, elektroenerģijas ražošanas no atjaunīgajiem energoresursiem veicināšanā, profesionālās izglītības problēmu risināšanā elektroenerģētikas un energobūvniecības nozarē, ar elektroenerģētiku saistītu zinātnisku pētījumu veikšanā un zinātniski tehnisku pasākumu organizēšanā.
Biedrība „Latvijas Lielo aizsprostu biedrība”	Dalība biedrībā nodrošina informācijas apmaiņu par aizsprostu un hidrotehnisko būvju tehniskiem, ekonomiskiem, vides un sociālajiem aspektiem, inovācijām, kā arī drošuma jautājumu risināšanā.
Biedrība „Latvijas Siltumuzņēmumu asociācija” (LSUA)	LSUA sniedz Latvenergo koncernam aktuālu informāciju par nozares attīstības tendencēm un pārstāv koncerna intereses valsts un pašvaldību iestādēs centralizētās siltumapgādes un koģenerācijas jautājumos, kā arī saistībā ar enerģijas ražošanu no atjaunīgajiem energoresursiem.
Biedrība „Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera” (LTRK)	LTRK veicina Latvenergo koncerna interešu pārstāvību vispārējās uzņēmējdarbības un enerģētikas nozarei specifisku politikas dokumentu un tiesību aktu sagatavošanā Latvijas institūcijās.
Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK)	Latvijas Darba devēju konfederācija nodrošina darba devēju interešu pārstāvību darba tiesību un darba aizsardzības jomu politikas dokumentu un tiesību aktu sagatavošanā. Latvenergo koncerns piedalās LDDK enerģētikas nozares ekspertu padomē un sadarbojas darba aizsardzības nosacījumu pilnveidē un darba tiesību un korporatīvās sociālās atbildības projektos.
Latvijas Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta Konsultatīvā padome	Dalība padomē sistemātiski paaugstina izpratni par korporatīvās ilgtspējas un atbildības jautājumiem, sniedzot uzticamus ilgtspējas mērījumus, kā arī iemaņas starptautiskās prakses lietošanā. Latvenergo koncerns piedalās Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta organizētajā Latvijas Ilgtspējas indeksa novērtējumā – starptautiski atzīta metodoloģija uzņēmumu ilgtspējas un korporatīvās atbildības novērtēšanai.
Pasaules Enerģijas padomes Latvijas Nacionālā komiteja (PEP LNK)	Latvenergo koncerna pārstāvji aktīvi piedalās PEP LNK darbā, īpaši valsts elektroenerģijas politikas un stratēģijas jautājumos. 2013. gada oktobrī koncerna pārstāvji piedalījās PEP 22. kongresā Dienvidkorejā. Dalība PEP LNK nodrošina aktuālu informāciju par energoresursu izpēti, ieguvu, transportu, pārveidi un efektīvu izmantošanu gan nacionālā, gan starptautiskā mērogā.

Starptautiskās organizācijas un apvienības

Starptautiska organizācija, apvienība	Dalības pamatojums
Baltijas Attīstības forums (<i>Baltic Development Forum/ BDF</i>)	<p><i>BDF</i>, iesaistoties vairumam lēmuma pieņēmēju un ekspertu no Baltijas jūras reģiona valstīm, tiek apspriesti ar reģiona attīstības stratēģiju, konkurētspējas nodrošināšanu un savstarpēju sadarbību saistīti jautājumi. Latvenergo koncerns veido sadarbību un iesaistās informācijas apmaiņā ar Baltijas jūras reģiona institūcijām un uzņēmumiem, kā arī dialoga veidošanā ar Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīm un Krieviju par vienota enerģētikas tirgus izveidi.</p> <p>2013. gadā AS „Latvenergo” ir zelta patrons <i>BDF</i> Rīgas samitam, kas pulcēja aptuveni 600 šī reģiona politiķu, uzņēmēju un nozares ekspertu.</p>
Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts (<i>The Baltic Institute of Corporate Governance/ BICG</i>)	<p>Piedaloties <i>BICG</i>, Latvenergo koncerna vadība apgūst padziļinātas zināšanas par labas korporatīvās pārvaldības praksi un apliecina koncerna gatavību to ievērot. AS „Latvenergo” valdes priekšsēdētājs un galvenais izpilddirektors Āris Žīgurs 2013. gadā Stokholmā piedalās <i>BICG</i> apmācības programmā par korporatīvo pārvaldību.</p>
Eiropas Elektroenerģijas nozares savienība EURELECTRIC	<p>EURELECTRIC pārstāv elektroenerģētikas nozares intereses starptautiskā mērogā, lai uzlabotu Eiropas Savienības (ES) elektroenerģētikas nozares konkurētspēju. Latvenergo koncerna pārstāvju darbību asociācijā uz līguma pamata nodrošina Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācija, kura ir EURELECTRIC biedrs. Dalība EURELECTRIC Latvenergo koncernam sniedz aktuālu informāciju enerģētikas nozarē, kā arī nodrošina līdzdalību ES politikas dokumentu, tiesību aktu, EURELECTRIC pētījumu un pozīciju izstrādē. 2013. gada 2. jūnijā EURELECTRIC Direktoru Padome ir apstiprinājusi jaunu EURELECTRIC organizatorisko struktūru. Šajā struktūrā deleģēti arī Latvenergo koncerna pārstāvji.</p>
Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (<i>Organization for Economic Cooperation and Development, OECD</i>) Uzņēmējdarbības un rūpniecības konsultatīvā komiteja (<i>Business and Industry Advisory Committee/ BIAC</i>)	<p>Latvenergo koncernam dalība <i>BIAC</i> sniedz iespēju piedalīties starptautiski nozīmīgu uzņēmējdarbības attīstības lēmumu apspriešanā un pieņemšanā. <i>BIAC</i> piedalās <i>OECD</i> politiku veidošanā un nodrošina biedrus ar aktuālu informāciju par <i>OECD</i> uzņēmējdarbības attīstības iniciatīvām. 2013. gada 30. maijā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas Ministru padome uzaicināja Latviju uzsākt sarunas par pievienošanu <i>OECD</i>. Ieguvumi no Latvijas dalības <i>OECD</i> ir investīciju vides uzlabošana un potenciāla valsts kreditreitinga paaugstināšana.</p>

Ārēju iniciatīvu saistības

Papildus normatīvajos aktos noteiktajām prasībām Latvenergo koncernā ir ieviesta integrēta vadības sistēma atbilstoši starptautisko standartu LVS EN ISO 14001:2004, LVS EN ISO 9001:2009, LVS OHSAS 18001:2007 prasībām. Atbilstību standartu prasībām audītē un apliecina standartizācijas uzņēmums SIA „Det Norske Veritas Latvia”. Tāpat Latvenergo koncerns brīvprātīgi integrē savā uzņēmējdarbībā aktivitātes sabiedrības labklājības un vides stāvokļa uzlabošanai sadarbībā ar ieinteresētajām pusēm, tajā skaitā ievērojot ISO 26000 rekomendējošā standartā par sociālo atbildību noteiktos principus.

1.5. Koncerna vadība

1.5. Koncerna vadība

- 1.2.
- 2.10.
- 4.8.
- 4.11.

Koncerna vadības modelis veicina efektīvu mērķu sasniegšanu un ilgtspējīgu attīstību

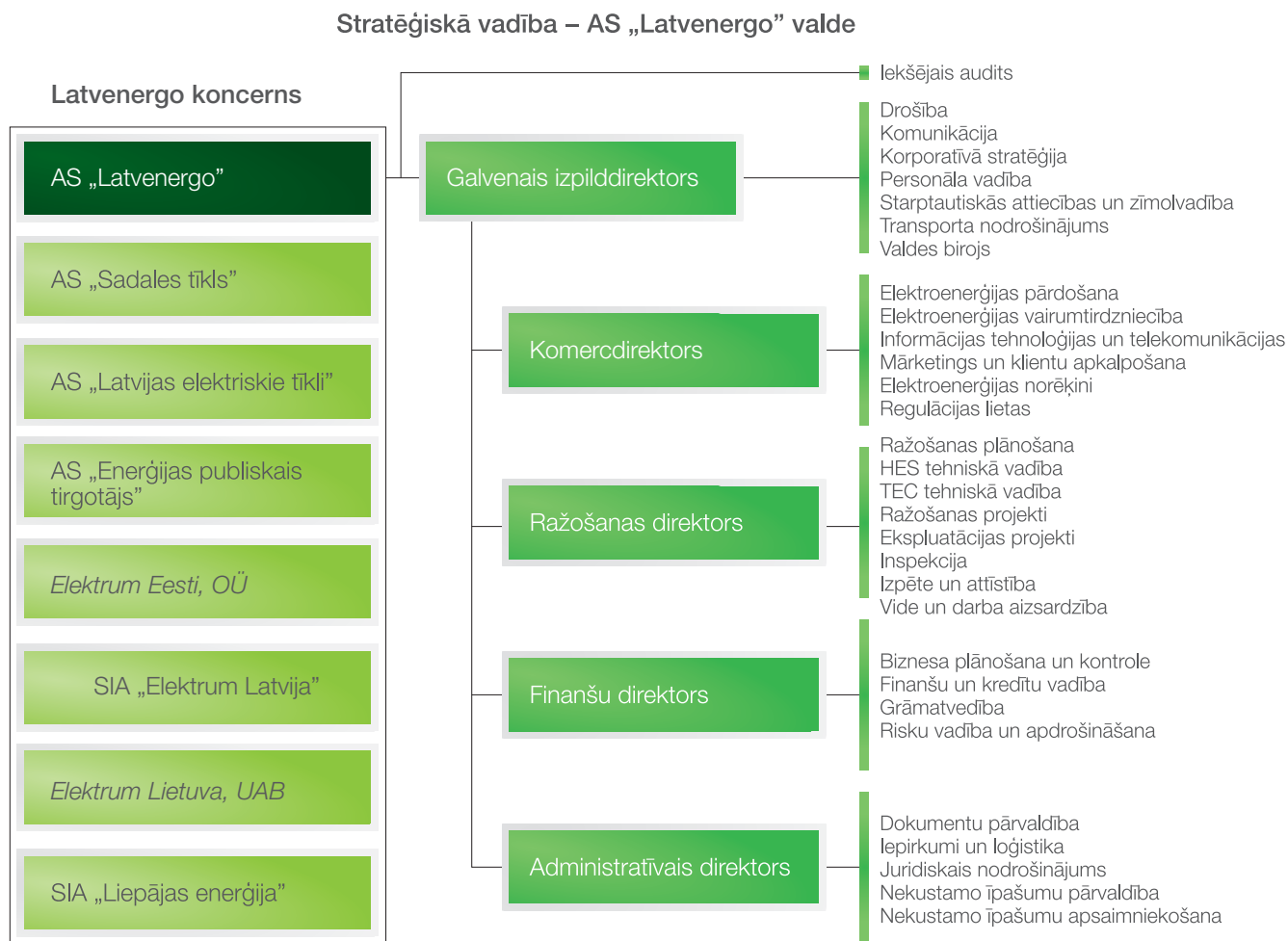
Latvenergo koncerna vadības modelis ir veidots ievērojot korporatīvās pārvaldības labo praksi, nodalot stratēģisko un operatīvo vadību, kā arī nosakot solidāru un individuālu atbildību.

Latvenergo koncerna stratēģisko vadību veic valde, un tās galvenie uzdevumi ir noteikt koncerna stratēģisko virzību, attīstības plānus, mērķus un politikas. Savukārt virzienu direktori veic AS „Latvenergo” operatīvo vadību, kas ietver izvirzīto mērķu sasniegšanu, stratēģijas un izstrādāto politiku ieviešanu un citu ikdienas pienākumu nodrošināšanu atbilstoši valdes deleģējumam.

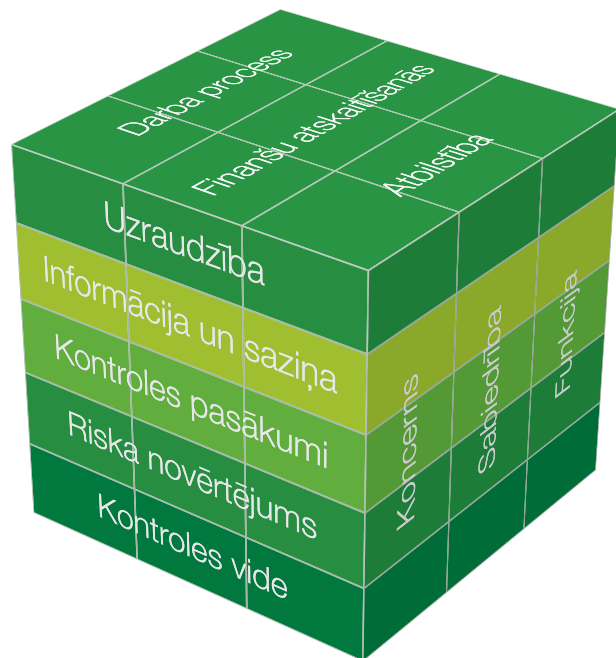
Virzienu direktoriem ir skaidri definētas atbildības jomas, nodalītas padotībā esošās funkcijas un administratīvo lēmumu pārraudzība šo funkciju ietvaros. Līdz ar to virzienu direktori individuāli atskaitās galvenajam izpilddirektoram par padotībā esošo funkciju operatīvo darbību, nodrošina sava virziena sadarbību ar citu virzienu funkcijām un lēmumu pieņemšanu atbilstoši koncerna stratēģijai. Savukārt galvenais izpilddirektors par padotībā esošo funkciju operatīvo darbību atskaitās valdei. Ņemot vērā līdzšinējo pieredzi un zināšanas par koncerna darbību, šos pienākumus pilda AS „Latvenergo” valdes locekļi:

- **Āris Žīgurs** – galvenais izpilddirektors
- **Uldis Bariss** – komercdirektors
- **Māris Kuņickis** – ražošanas direktors
- **Zane Kotāne** – finanšu direktore
- **Arnīs Kurgs** – administratīvais direktors

Latvenergo koncerna vadības organizatoriskā struktūra

COSO kubs

Lai nodrošinātu sekmīgu koncerna darbības pāraudzību un efektivitāti, vadība ir ieviesusi un nepārtraukti pilnveido integrētu iekšējās kontroles sistēmu atbilstoši COSO (*Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission*) izstrādātajiem principiem. Šo sistēmu veido pieci galvenie elementi, kurus īstenojot tiek sasniegti iekšējās kontroles mērķi – koncerna darba procesu, finanšu pārskatu ticamība un atbildība darbību regulējošiem likumiem un citiem normatīvajiem aktiem. Savstarpēji integrējot minētos principus, vadībai tiek nodrošināta iespēja uzraudzīt koncerna darbību, vienlaikus koncentrējoties uz turpmāku attīstību un noteikto mērķu sasniegšanu. Efektīvas iekšējās kontroles sistēmas esamība nodrošina informācijas pieejamību un uzticamību, kā arī sniedz pārlicību par koncerna spēju kontrolēt riskus un pārmaiņas.

Kontroles vide

Galvenie kontroles vides elementi ir koncerna vīzija, misija, vērtības, attīstības stratēģija, organizatoriskā struktūra, pienākumu deleģējums, kā arī vadības filozofija un darbības stils.

Koncerna vīzijas, misijas un stratēģijas nolūks ir veidot Latvenergo koncernā vienotu izpratni par tā attīstības mērķiem. Stratēģijai ir pielāgota organizatoriskā struktūra, kas Latvenergo koncernā ir veidota pēc funkcionālā principa. Šādas organizatoriskās struktūras mērķis ir veicināt specializāciju un kompetenču veidošanos vienas sabiedrības vai funkcijas ietvaros, līdz ar to arī atbildīgu un operatīvu lēmumu pieņemšanu, kā arī optimālu resursu izmantošanu. Savukārt vadības filozofija un darbības stils atspoguļo Latvenergo koncerna nostāju pret darbu un koncernam būtiskām norisēm valstī un enerģētikas nozarē. Latvenergo koncerna vērtības ir atbildība, efektivitāte un atvērtība. Vērtības nosaka katra darbinieka rīcību attiecībā uz klientiem, darba kolēģiem, sadarbības partneriem un sabiedrību kopumā. Detalizētāks apraksts par koncerna vīziju, misiju un vērtībām ir atklāts 1.2. sadaļā „Koncerna raksturojums”.

Risku novērtēšana

Latvenergo koncerna darbību raksturo atbildīga un aktīva attieksme pret riskiem, ieviešot un pilnveidojot risku vadības sistēmu, kas sniedz regulāru, uzticamu un visaptverošu informāciju par koncerna būtiskajiem riskiem un tos ierobežojošiem pasākumiem. Risku vadības mērķis ir nodrošināt attīstības stratēģijas realizāciju un koncerna mērķu sasniegšanu, samazinot nevēlamu notikumu ietekmi.

Risku vadības sistēma ietver risku identifikāciju, ietekmes novērtēšanu, samazināšanas pasākumu plānošanu un realizāciju. Informācija par koncerna darbībai būtiskākajiem riskiem un to novērtējumu tiek pastāvīgi aktualizēta, nepieciešamības gadījumā koriģējot risku vadības procedūras. Vienlaikus ar budžeta izstrādi tiek veikta arī nākamā gada būtisko biznesa risku izvērtēšana un ilgtermiņa risku aktualizēšana.

Risku vadības procesu ietvaros identificētie Latvenergo koncerna darbību ietekmējošie riska faktori tiek iedalīti piecos būtisko risku veidos:

- **stratēģiskie riski** – ietver būtiskās nenoteiktības, kas var negatīvi ietekmēt koncerna stratēģisko mērķu realizācijas iespējamību un kas izriet no koncerna realizētās saimnieciskās darbības. Stratēģisko risku grupā ietvertie riska faktori atrodas tiešā Latvenergo koncerna kontrolē, un to pārvaldība tiek veikta, realizējot koncerna stratēģisko mērķu izpildes gaitas uzraudzību;

- **juridiskās vides riski** – izriet no koncerna darbību regulējošās un reglamentējošās vides izmaiņām, kas var radīt negatīvu ietekmi uz koncerna saimniecisko darbību vai spēju sasniegt koncerna mērķus. Juridiskās vides riski neatrodas tiešā Latvenergo koncerna kontrolē un ir saistīti ar tiesību aktu un starptautisko regulējumu izmaiņām, koncerna darbību pārtraucošo institūciju lēmumiem un normatīvajiem aktiem, citu institūciju normatīvajiem aktiem;

- **drošības riski** – ietver riska faktorus, kuru iestāšanās gadījumā koncernam var tikt nodarīti finanšu zaudējumi saistībā ar koncerna aktīvu bojājumu vai zaudējumu, kā arī var tikt traucēta koncerna darbība saistībā ar citu personu izraisīta koncerna apdraudējuma līmeņa pieaugumu;

- **ārējie riski** – ietver nenoteiktības, kas izriet no izmaiņām koncerna darbību ietekmējošos noieta un resursu tirgos. Ārējie riski ietver no koncerna darbības neatkarīgus faktorus, tajā skaitā koncerna konkurentu, klientu, sadarbības partneru un citu ieinteresēto pušu darbības ietekmi uz koncerna spēju sasniegt savus mērķus;

- **operatīvās darbības riski** – ietver nejaušības un nenoteiktības, kas var rasties, realizējot procesus koncerna saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

Latvenergo koncerns apzinās risku sarežģītības un neparedzamības pieaugumu, ko rada vides izmaiņas un sasaiste ar norisēm citos sektoros, valstīs un ģeopolitiskajos reģionos. Tādēļ risku vadība tiek pastāvīgi pilnveidota un tās elementi ieviesti vienotā sistēmā.

Kontroles pasākumi un aktivitātes

Lai nodrošinātu Latvenergo koncerna darbību atbilstoši vīzijai, misijai, vērtībām, attīstības stratēģijai un ārējiem normatīvajiem aktiem, vadība ir izstrādājusi un nepārtraukti pilnveido noteiktus kontroles pasākumus gan iekšējo dokumentu, gan darba grupu un atskaišu veidā. Galvenie iekšējās kontroles dokumenti ir politikas, kuru darbības mērogs aptver vairākas Latvenergo koncerna sabiedrības. Būtiskākās Latvenergo koncernā ieviestās politikas ir: Ētikas kodekss, Korporatīvās pārvaldības politika, Vides politika, Cilvēkresursu vadības politika, Korporatīvās sociālās atbildības politika, Investīciju finansēšanas politika.

Papildus politikām Latvenergo koncernā tiek izstrādāti un uzturēti arī citi kontroles dokumenti – procedūras, kārtības, rīkojumi, metodikas, darbinieku amatu apraksti, struktūrvienību nolikumi u. c. Vadība veicina nepārtrauktu politiku un iekšējo kontroles dokumentu pilnveidi, saskaņojot to ar izmaiņām tiesību aktu prasībās, nozares attīstībā un uzņēmējdarbības procesos.

AS „Latvenergo” valde katram kalendārajam gadam apstiprina Latvenergo koncerna Krāpšanas riska vadības plānu, kura ietvaros 2013. gadā ir izstrādāta Krāpšanas un korupcijas riska pārvaldīšanas politika, kas nosaka krāpšanas un korupcijas riska pārvaldīšanas un novērtēšanas principus un metodoloģiju.

Lai nodrošinātu efektīvu darbu vadību un lēmumu pieņemšanu, tiek veidotas darba grupas, kurās tiek deleģēti pārstāvji ar dažādām prasmēm, iemaņām un kompetencēm. Tādā veidā tiek nodrošināta darbinieku viedokļu un zināšanu apmaiņa, kā arī veicināta darbinieku motivācija un iesaiste lēmumu pieņemšanā.

Tāpat, lai nodrošinātu Latvenergo koncerna ilgtermiņa stratēģijā izvirzīto mērķu sasniegšanu, tiek īstenota koncerna gada mērķu izstrāde un izpildes kontrole. Mērķu izstrādes procesā tiek iesaistītas AS „Latvenergo” funkcijas un meitassabiedrības, kas savus mērķus definē atbilstoši koncerna gada mērķiem. Savukārt darbinieku individuālie mērķi tiek noteikti atbilstoši attiecīgās struktūrvienības mērķiem, tādējādi nodrošinot visu līmeņu darbinieku iesaisti un izpratni izvirzīto mērķu sasniegšanā.

Lai nodrošinātu Latvenergo koncerna vadību ar aktuālo informāciju par tā darbību, tiek veidotas regulāras iekšējās atskaites, nodrošināta apkopotās informācijas precizitāte, uzticamība un salīdzināmība.

Informācijas apmaiņa un saziņa

Latvenergo koncerna vadība lielu nozīmi pievērš darbinieku informētības nodrošināšanai. Galvenie informācijas apmaiņas un saziņas kanāli ir intranets, darbinieku žurnāls „Latvenergo Vēstis”, iekšējās lietvedības sistēmas, elektroniskā saziņa

(e-pasts), iekšējās datu bāzes, darbinieku forumi, semināri u. c. Lai nodrošinātu atgriezenisko saiti, tiek veiktas iekšējās viedokļu aptaujas, darbinieku attīstības pārrunas un kompetenču vērtēšana. Vadība informācijas apmaiņas un saziņas ietvaros pievērš uzmanību komunikējamajam jautājumu izvēlei, primāri apspriežot jautājumus, kas ir konkrētajā brīdī būtiski, kā arī regulāri komunicējot gan ilgtermiņa, gan īstermiņa plānus.

Uzraudzība

Pastāvīgi pilnveidojot koncerna pārvaldības sistēmu, tiek īstenota vadības darba izpildes uzraudzība, ko veic Revīzijas komiteja un iekšējais audiits un pārbauda ārējais revidents. Visas minētās institūcijas ir neatkarīgas savā darbībā. Periodiski tiek apkopota informācija par integrētās iekšējās kontroles sistēmas aktualizācijas nepieciešamību, mērķu un darbības rezultātu progresu, iekšējo un ārējo auditu rezultātiem un īstenotiem korektīviem un preventīviem pasākumiem. Analizējot šo informāciju, tiek izvērtēta integrētās iekšējās kontroles sistēmas darbība un sniegti ierosinājumi nākamajam periodam.

Pārraudzības institūcijas

Institūcija	Darbības mērķis	Pārraudzības jomas un uzdevumi	Ziņošana
Revidents	Apliecināt informācijas ticamību, patiesumu un finanšu pārskatu atbilstību SFPS	Veikt finanšu pārskatu revīziju un novērtēt to sagatavošanā pielietoto grāmatvedības uzskaites principu un nozīmīgu vadības grāmatvedības aplēšu pamatotību	Reizi gadā pēc konsolidētā finanšu pārskata sagatavošanas revidents sniedz ziņojumu akcionāru sapulcei
Revīzijas komiteja	Uzraudzīt koncerna finanšu pārskatu sagatavošanu un iekšējās kontroles sistēmu darbību, veicinot uzņēmuma darbības caurskatāmību	Uzraudzīt finanšu pārskatu sagatavošanas procesu, iekšējo kontroļu un riska pārvaldības sistēmas darbības efektivitāti, iekšējā audita un revidenta darbību un krāpšanas riska vadības plāna ieviešanu	Ne retāk kā vienu reizi gadā Revīzijas komiteja par savu darbību un uzdevumu izpildi atskaitās akcionāru sapulcei
Iekšējais audiits	Novērtēt un palīdzēt pārvaldes institūcijām un struktūrvienībām uzlabot riska pārvaldības, iekšējās kontroles un korporatīvās pārvaldības procesu efektivitāti	Novērtēt iekšējās kontroles, riska pārvaldības un korporatīvās pārvaldības procesu efektivitāti, izstrādāt ieteikumus to uzlabošanai un uzraudzīt to īstenošanu	Katru ceturksni iekšējā audita direktors atskaitās Revīzijas komitejai par veiktajiem auditiem un audita ieteikumu ieviešanas statusu

Apbalvojumi

Latvenergo koncerns 2013. gadā saņēma vairākus nozīmīgus apbalvojumus un atzīnības – ilgtspējīgas uzņēmējdarbības, rūpīgi pārdomātu enerģijas ražošanas un piegādes, darba drošības, vides aizsardzības, sadarbības ar ieinteresētajām pusēm, klientu apkalpošanas un citu kvalitatīvu organizētu procesu un rezultātu apliecinājumus.

Latvijas vērtīgākais uzņēmums

Jau piekto gadu pēc kārtas AS „Latvenergo” ir atzīta par Latvijas vērtīgāko komercsabiedrību investīciju bankieru sabiedrības „Prudentia” un biržas „NASDAQ OMX Rīga” sadarbībā ar SIA „Lursoft IT” un žurnālu „Kapitāls” veidotajā „Latvijas vērtīgāko uzņēmumu TOP 101”. Atbilstoši pētījumam AS „Latvenergo” vērtība 2013. gadā ir LVL 792,2 miljoni. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, 2013. gada pētījumā īpaši pozitīvi ir novērtēta AS „Latvenergo” korporatīvā pārvaldība, caurspīdīgums un atklātās informācijas kvalitāte (piešķirti 86 no 100 iespējamajiem punktiem).

Latvijas Ilgtspējas indeksa platīna kategorija

AS „Latvenergo” 2013. gadā saņēma Latvijas Ilgtspējas indeksa platīna (augstāko) kategoriju – uzņēmuma ilgtspējas novērtējumu atbilstoši starptautiskām prasībām visos korporatīvās sociālās atbildības virzienos. Ilgtspējas indeksā AS „Latvenergo” piedalās jau ceturto gadu, 2010. un 2011. gadā saņemot sudraba un 2012. gadā – zelta kategoriju.

Ilgtspējas indeksa noslēguma ceremonijā AS „Latvenergo” jau otro gadu saņēma arī Latvijas Republikas Labklājības ministrijas Apliecinību par ģimenei draudzīga komersanta statusu.

Biržas gada balva 2013

AS „NASDAQ OMX RIGA” ik gadu piešķir balvu par īpašu, nozīmīgu veikumu vērtspapīru tirgū un tā attīstībā. Šogad to saņēma AS „Latvenergo”, kas ir pirmais Latvijas valstij pilnībā

piederošais uzņēmums, kurš veiksmīgi emitējis publiskas, Baltijas biržas regulētajā tirgū iekļautas obligācijas, apliecinot, ka kapitāla tirgus var nodrošināt finansējumu caurskatāmiem un labi pārvaldītiem uzņēmumiem.

Uzņēmuma reputācijas līderpozīcija elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgādes nozarē

SIA „Nords Porter Novelli” un laikraksta „Dienas Bizness” organizētajā Latvijas uzņēmumu reputācijas topā AS „Latvenergo” ir 6. vietā, kas ir līdz šim augstākais novērtējums (2012. gadā – 15. vieta), un ieņem līdera pozīciju elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgādes nozarē. Reputācijas kāpumu ir veicinājusi korporatīvās pārvaldības pilnveide, darbība brīvajā elektroenerģijas tirgū un korporatīvās sociālās atbildības aktivitātes.

Latvenergo – „TOP 500 koncerns” un viens no lielākajiem nodokļu maksātājiem valstī

Laikraksta „Dienas Bizness” un SIA „Lursoft IT” organizētā Latvijas lielāko uzņēmumu godināšanas ceremonijā Latvenergo koncerns saņēma nomināciju „TOP 500 koncerns” – 2012. gada Latvijas lielākā, pelnošākā un rentablākā komercsabiedrību apvienība ar lielākajiem ilgtermiņa ieguldījumiem. Atbilstoši vērtējumam AS „Latvenergo” otro gadu pēc kārtas saglabā otro pozīciju pēc uzņēmuma apgrozījuma.

Ceremonijas ietvaros Valsts ieņēmumu dienests sveica arī lielākos nodokļu maksātājus Latvijā. AS „Latvenergo” ir viens no lielākajiem nodokļu maksātājiem Latvijas valsts kopbudžetā 2012. gadā.

Drošs uzņēmums ar labvēlīgu darba vidi

2013. gadā AS „Latvenergo” otro gadu pēc kārtas saņēma galveno apbalvojumu Latvijas Darba devēju konfederācijas konkursā „Droša uzņēmuma apstiprinājuma simbola noteikšana un piešķiršana”. Apbalvojums piešķirts par drošas darba un mācību vides stratēģijas, kas attiecināma uz visiem uzņēmumā strādājošajiem darbiniekiem, īstenošanu ilgtermiņā.

Iekārotākais darba devējs

Darba un karjeras vortāla „CV Market Latvia” 2013. gada novembrī veiktajā darbinieku un darba meklētāju aptaujā AS „Latvenergo” ir atzīta par iekārojamo un mīļāko darba devēju Latvijā 2013. gadā. AS „Latvenergo” saņēma šādu augstu novērtējumu jau trešo gadu pēc kārtas. To veicinājusi komercsabiedrības stabilitāte, darbinieku zemā mainība un sociālās aktivitātes darbiniekiem.

Interneta personāla atlases uzņēmuma „CV–Online Latvia” 2014. gada janvāra pētījumā AS „Latvenergo” otro gadu pēc kārtas novērtēta kā iekārotākais un populārākais darba devējs Latvijā 2013. gadā. Galvenie iemesli aptaujāto vēlmei strādāt AS „Latvenergo” ir uzņēmuma stabilitāte un atpazīstamība, labs tēls un reputācija, motivējoši darba nosacījumi, labas karjeras izaugsmes iespējas, kā arī inovatīva un moderna uzņēmējdarbība.

1.6. Korporatīvās pārvaldības ziņojums/
Revīzijas komitejas ziņojums

Korporatīvās pārvaldības ziņojums

Ievērojam AS „NASDAQ OMX Rīga” korporatīvās pārvaldības principus

AS „Latvenergo” valde ir izvērtējusi kapitālsabiedrības atbilstību AS „NASDAQ OMX Rīga” 2010. gada 1. jūnijā apstiprinātajiem „Korporatīvās pārvaldības principiem un ieteikumiem to ieviešanā”. Šie principi nosaka prasības attiecībā uz akcionāru sapulci, valdi un padomi, kā arī informācijas atklāšanu, iekšējo kontroli un riska vadību un pārvaldes institūciju atalgojumu politiku.

Izvērtējot gan kapitālsabiedrības pārvaldības sistēmu, gan principu ieviešanu 2013. gadā, AS „Latvenergo” valde apliecina, ka kapitālsabiedrība būtiskos aspektos ir ievērojusi visus korporatīvās

pārvaldības principus, izņemot tos, kas saistīti ar likumā „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” noteiktajiem ierobežojumiem, kas līdz ar citām prasībām paredz to, ka valsts kapitālsabiedrībās netiek veidota padome.

AS „Latvenergo” Korporatīvās pārvaldības ziņojums par 2013. gadu ir publiski pieejams Latvenergo interneta vietnē <http://www.latvenergo.lv> un „NASDAQ OMX Rīga” interneta vietnē <http://www.nasdaqomxbaltic.com>. Detalizēta informācija par korporatīvās pārvaldības principu ieviešanu ir atspoguļota Latvenergo koncerna 2013. gada Ilgtspējas un Gada pārskata sadaļās 1.4. „Koncerna pārvalde” un 1.5. „Koncerna vadība”.

Kopumā no 83 „NASDAQ OMX Rīga” korporatīvās pārvaldības principiem pilnībā ievēroti ir 61, savukārt uz kapitālsabiedrības darbību nav attiecināmi 22 principi.

Revīzijas komitejas ziņojums

AS „Latvenergo” Revīzijas komiteja darbojas, pamatojoties uz Latvijas Republikas Komerclikumu, Finanšu instrumentu tirgus likumu un akcionāru sapulces apstiprinātu Revīzijas komitejas nolikumu. Mūsu darbība netika ierobežota, un AS „Latvenergo” pārstāvji nodrošināja visas nepieciešamās informācijas pieejamību. Mēs esam informējuši valdes locekļus par mūsu viedokli un ieteikumiem, kas radušies, pamatojoties uz Revīzijas komitejas veiktajām aktivitātēm.

2013. gadā Revīzijas komitejas darbība tika vērsta uz šādu jautājumu risināšanu, kas ietekmē koncerna darbību:

- Krāpšanas riska vadības plāna ieviešanas uzraudzība;
- iekšējā audita darbības un revidentu darbības pārraudzība;
- grāmatvedības uzskaites atbilstības Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem pārbaude.

Izvērtējot 2013. finanšu gadā izskatīto informāciju un procesus, mēs neesam konstatējuši apstākļus, kas liecinātu par to, ka AS „Latvenergo” iekšējo kontroļu sistēma nenodrošina 2013. gada pārskata sagatavošanai nepieciešamās informācijas ticamību.

Mūsu novērtējuma kopsavilkumu mēs iesniedzam AS „Latvenergo” akcionāru sapulcei konsolidētā 2013. gada pārskata apstiprināšanas dienā.

Torbens Pedersens,
Revīzijas komitejas priekšsēdētājs

Inita Hāne,
Revīzijas komitejas locekle

Svens Dinsdorfs,
Revīzijas komitejas loceklis

1.7. Darbības segmentu raksturojums

1.7. Darbības segmentu raksturojums

Latvenergo koncerna darbība ir organizēta trīs darbības segmentos: *ražošana un pārdošana, sadale un pārvades aktīvu pārvaldība*.

Ražošanas un pārdošanas segments aptver elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu, ko nodrošina AS „Latvenergo” un SIA „Liepājas enerģija”, kā arī elektroenerģijas pārdošanu (t. sk. vairumtirdzniecību) Baltijas valstīs, ko veic AS „Latvenergo” un meitassabiedrības *Elektrum Eesti, OÜ* un *Elektrum Lietuva, UAB*.

Koncerns darbību īsteno trīs segmentos: *ražošana un pārdošana, sadale un pārvades aktīvu pārvaldība*

Sadales segments nodrošina elektroenerģijas sadales pakalpojumu Latvijā, to realizē AS „Sadales tīkls”, kas ir lielākais sadales sistēmas operators Latvijā.

Pārvades aktīvu pārvaldības segmenta darbību nodrošina AS „Latvijas elektriskie tīkli”, kas ir pārvades aktīvu īpašnieks, veic šo aktīvu uzturēšanu un atjaunošanu un iznomā aktīvus pārvades sistēmas operatoram – AS „Augstsprieguma tīkls”.

[EU1] 1.7.1. Ražošana un pārdošana

[EU2] Ražošana un pārdošana ir pēc apgrozījuma (66%) un aktīvu vērtības (42%) lielākais koncerna darbības segments. Segmenta darbību raksturo saražotās un iepirktais elektroenerģijas pārdošana gan mazumtirdzniecības klientiem Baltijā, gan vairumtirdzniecība – galvenokārt *Nord Pool Spot* elektroenerģijas biržā, kā arī siltumenerģijas ražošana un pārdošana Rīgas un Liepājas siltumapgādes vajadzībām.

[EU3] Lielākā daļa no ražošanas un pārdošanas segmenta darbības ieņēmumiem ir neregulēti, savukārt ar tarifu regulētos darbības ieņēmumus veido:

- siltumenerģijas ražošana;
- obligātā iepirkuma administrēšana, ko nodrošina AS „Latvenergo” kā publiskā tirgotāja funkcijas veicējs;
- elektroenerģijas pārdošana mājāsaimniecībām līdz pilnīgai elektroenerģijas tirgus atvēršanai Latvijā.

Kopējais mazumtirdzniecībā un vairumtirdzniecībā pārdotās elektroenerģijas apjoms (t. sk. elektroenerģijas pašpatēriņš) 2013. gadā ir 9 757 GWh. Lielākā daļa jeb 82% elektroenerģijas 2013. gadā ir realizēti mazumtirdzniecības klientiem. Latvenergo koncerns ar 32% tirgus daļu ir lielākais elektroenerģijas tirgotājs Baltijā.

Elektroenerģijas pārdošanai kopumā nepieciešamā enerģija galvenokārt tiek saražota Latvenergo koncerna ražotnēs. 2013. gadā Latvenergo koncerna ražotnēs ir saražotas 4 854 GWh jeb 50% no kopējā pārdotās elektroenerģijas apjoma. Obligātā iepirkuma (OI) ietvaros no citiem ražotājiem Latvijā 2013. gadā ir iepirkta 1 247 GWh elektroenerģijas (pieaugums par 22%), *Nord Pool Spot* elektroenerģijas biržā – 2 118 GWh, divpusējos darījumos no elektroenerģijas ražotājiem Baltijā un elektroenerģijas vairumtirgotājiem – 1 538 GWh. Elektroenerģija no elektroenerģijas ražotājiem Baltijā tiek iepirkta, lai ierobežotu cenu risku.

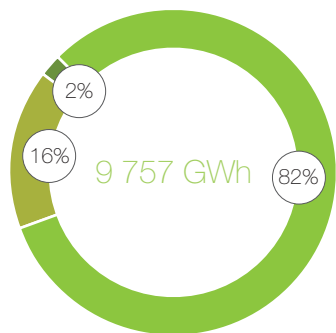
Integrēta ražošana un pārdošana ļauj nostiprināt tirgus pozīcijas Baltijā

Papildus Latvenergo koncerna ražošanas jaudas apjoms ļauj nodrošināt arī tādas elektroenerģijas palīgpakalpojumus kā avārijas jaudas rezervju nodrošināšana un regulējošās elektroenerģijas piegāde pārvades sistēmas operatoriem, kā arī balansējošās elektroenerģijas tirdzniecība.

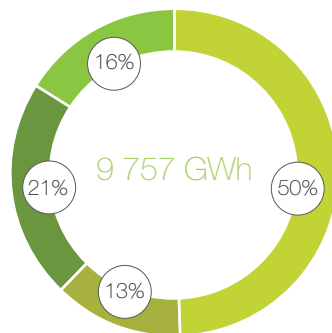

Rīgas TEC-2 otrais energobloks. Foto A. Zihīcs.

Latvenergo koncerna elektroenerģijas bilance 2013. gadā

- Mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija
- Vairumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija
- Elektroenerģijas pašpatēriņš

- Saražotā elektroenerģija
- OI ietvaros iepirkta elektroenerģija
- Nord Pool Spot iepirkta elektroenerģija
- Divpusējos darījumos iepirkta elektroenerģija

Latvenergo koncerna elektroenerģijas bilance (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija	GWh	n/a	6 659	7 620	8 980	8 287	7 954
Vairumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija*	GWh	n/a	1 206	1 414	2 283	1 886	1 588
Elektroenerģijas pašpatēriņš	GWh	n/a	151	174	173	177	215
KOPĀ	GWh		8 016	9 208	11 436	10 350	9 757
Saražotā elektroenerģija (bruto)	GWh	n/a	4 872	5 869	5 285	5 077	4 854
Obligātā iepirkuma ietvaros iepirkta elektroenerģija	GWh	n/a	633	692	754	1 019	1 247
Iepirkta elektroenerģija*	GWh	n/a	2 511	2 647	5 397	4 254	3 656
KOPĀ	GWh		8 016	9 208	11 436	10 350	9 757

* ietver elektroenerģijas palīgpakalpojumus un elektroenerģijas vairumtirdzniecības darījumus, kas veikti cenu riska samazināšanas nolūkos
n – nomērits, v – vērtēts, a – aprēķināts

Keguma HES. Foto: M. Ignats.

Ražošana

Rīgas TEC-2 – modernākā un efektīvākā termoelektrostacija Baltijā

Latvenergo koncernam ir sabalansētas enerģijas ražošanas jaudas, ko veido hidroelektrostacijas un rekonstruētas un efektīvas termoelektrostacijas. 2013. gada nogalē ekspluatācijā nodots Rīgas otrās termoelektrostacijas (Rīgas TEC-2) otrais energobloks (elektriskā jauda 420 MW_{el}, siltuma jauda – 270 MW_{th} koģenerācijas režīmā), pilnībā noslēdzot Rīgas TEC-2 enerģētiskās daļas rekonstrukciju. Šobrīd Rīgas TEC-2 ir modernākā un efektīvākā kombinētā cikla termoelektrostacija Baltijā.

Kopumā Latvenergo koncerns saražo aptuveni 80% no kopējā Latvijā saražotā elektroenerģijas apjoma un aptuveni 70% no kopējās siltumenerģijas izstrādes Rīgā. Lielāko daļu elektroenerģijas un siltumenerģijas saražo trijās Daugavas hidroelektrostacijās (HES) un divās Rīgas termoelektrostacijās (TEC). Tāpat enerģijas izstrādi veic Liepājas ražotnēs, Aiviekstes HES, Ainažu vēja elektrostacijā (VES) un Ķeguma katlumājā.

Latvenergo koncerna ražotnēs uzstādīto ģeneratoru kopējā elektriskā jauda 2013. gada beigās ir 2 569 MW_{el}, un pārsniedz 85% no kopējās elektrostaciju uzstādītās jaudas Latvijā. Savukārt Latvenergo koncerna ražotnēs uzstādīto siltumenerģiju ģenerējošo iekārtu siltuma jauda ir 1 857 MW_{th}. Uzstādītās elektriskās un siltuma jaudas izmaiņas saistītas ar Rīgas TEC-2 otrā energobloka rekonstrukcijas projekta pabeigšanu, Ainažu VES rekonstrukciju un biomasas katlumājas nodošanu ekspluatācijā Liepājā 2013. gada nogalē.

Latvenergo koncerns 2013. gadā savās ražotnēs ir saražojis 4 854 GWh elektroenerģijas un 2 566 GWh siltumenerģijas.

Uzstādīto ģenerējošo iekārtu elektriskā jauda (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Daugavas HES	MW _{el}	v	1 511	1 536	1 536	1 536	1 536
Rīgas TEC*	MW _{el}	v	806	806	806	806	1 025
Liepājas ražotnes	MW _{el}	v	–	4	4	6	6
Mazās stacijas	MW _{el}	v	1	1	1	1	2
KOPĀ	MW_{el}		2 319	2 347	2 347	2 349	2 569

* uzstādītā jauda kondensācijas režīmā;
n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Uzstādīto ģenerējošo iekārtu siltuma jauda (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Rīgas TEC	MW _{th}	v	1 724	1 840	1 840	1 840	1 617
Liepājas ražotnes	MW _{th}	v	427	431	198	208	236
Mazās stacijas	MW _{th}	v	4	4	4	4	4
KOPĀ	MW_{th}		2 155	2 275	2 042	2 052	1 857

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Rīgas TEC-2 otrais energobloks. Foto A. Zihčs.

Elektroenerģijas izstrāde (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Daugavas HES	GWh	n	3 391	3 445	2 823	3 627	2 852
Rīgas TEC	GWh	n	1 476	2 402	2 425	1 409	1 957
Liepājas ražotnes	GWh	n	–	18	33	37	43
Mazās stacijas	GWh	n	5	4	4	4	3
KOPĀ	GWh		4 872	5 869	5 285	5 077	4 854

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Siltumenerģijas izstrāde (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Rīgas TEC	GWh	n	2 366	2 673	2 315	2 446	2 305
Liepājas ražotnes	GWh	n	312	321	248	261	257
Mazās stacijas	GWh	n	6	6	5	5	5
KOPĀ	GWh		2 684	3 000	2 568	2 712	2 566

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Daugavas hidroelektrostacijas

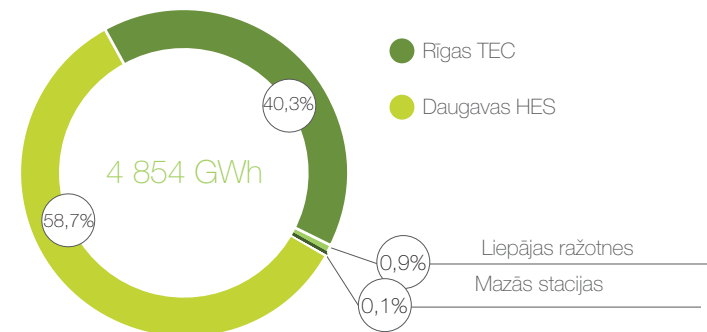
Daugavas HES nodrošina videi draudzīgu elektroenerģijas ražošanas veidu, to darbināšanai izmantojot atjaunīgu enerģoresursu – ūdeni. 2013. gadā kopumā trijās Daugavas hidroelektrostacijās ir saražotas 2 852 GWh elektroenerģijas, kas veido 59% no kopējā Latvenergo koncernā saražotā elektroenerģijas apjoma.

Lai arī hidroelektrostaciju uzstādīto ģenerējošo iekārtu jauda ir liela, to spēja saražot elektroenerģiju ir atkarīga no ūdens pieteces Daugavā. Līdz ar to Daugavas HES, izņemot palu periodu, darbojas pēc kaskādes principa piķa slodžu segšanai. Tas dod

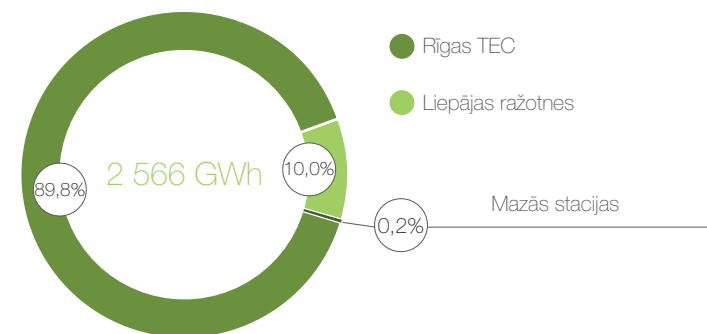
iespēju uzkrāt ūdeni un izstrādāt elektroenerģiju laikā, kad ir palielināts pieprasījums un cena (dienas maksimuma stundās). Savukārt ar pilnu jaudu Daugavas HES var darboties pavasara palu periodā, kas ilgst aptuveni vienu līdz diviem mēnešiem gadā. Palu laikā ūdens pieteces daudzums vairāk nekā 10 reizes pārsniedz pieteci mazūdens periodos (ziemā un vasarā). Minētajā periodā ir iespējams nosegt visu Latvenergo koncerna klientu elektroenerģijas pieprasījumu un pārpalikumu eksportēt.

Daugavas HES izstrādes apjoms 2013. gadā atbilst ilggadēji vidējam elektroenerģijas izstrādes apjomam.

Elektroenerģijas izstrāde 2013. gadā

Siltumenerģijas izstrāde 2013. gadā

Daugavas HES izbūves hronoloģija

Vecākā Daugavas hidroelektrostacija ir Ķeguma HES, kas celta 1936. – 1939. gadā (atjaunota 1945. – 1947.) ar sākotnēji uzstādīto jaudu 72 MW_{el}. Patlaban Ķeguma HES kopējā jauda ir 240 MW_{el}, no tās 168 MW_{el} izbūvēti 1979. gadā, uzstādot trīs jaunus hidroagregātus.

Plaviņu HES uzstādītās jaudas ziņā ir lielākā hidroelektrostacija Baltijā un viena no lielākajām Eiropas Savienībā. Tā sāk darboties 1968. gadā ar desmit hidroagregātiem, kuru kopējā jauda tolaik ir 825 MW_{el}. 1991. – 2001. gadā veikta sešu hidroagregātu plānveida atjaunošana, tās rezultātā stacijas uzstādītā jauda

sasniedz 869 MW_{el}. Hidroagregātu rekonstrukcijas process turpinās arī no 2007. līdz 2010. gadam, tā laikā atjauno vēl trīs hidroagregātus, palielinot stacijas uzstādīto jaudu līdz 894 MW_{el}. Līdz ar hidroagregātu rekonstrukciju ir uzlabojušies arī stacijas lietderības koeficienti un palielinājies no atjaunīgajiem resursiem izstrādātās enerģijas apjoms.

Rīgas HES nodota ekspluatācijā 1974. gadā, tajā uzstādīti 6 hidroagregāti ar kopējo jaudu 402 MW_{el}. Pļaviņu HES un Rīgas HES ir darbināmas arī sinhronā kompensatora režīmā (regulējot spriegumu augstsprieguma elektrotīklos), kas pārvades sistēmas operatoram palīdz nodrošināt noteiktu sprieguma kvalitāti.

Investīcijas

Latvenergo koncerns turpina veikt pakāpenisku nerekonstruēto Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanu. Kopumā no visiem 23 hidroagregātiem šobrīd ir modernizēti 12.

Rekonstrukcijas rezultātā ir plānots uzlabot hidroturbīnu parametrus (lietderības koeficientus un uzstādīto jaudu), kas palielinās no atjaunīgajiem energoresursiem izstrādātās enerģijas apjomu, kā arī nodrošinās drošu un ilgstošu Daugavas HES darbību kopējā energoapgādes sistēmā.

Hidroagregātu rekonstrukcijas process varētu noslēgties 2022. gadā, un paredzams, ka kopējās atlikušo nerekonstruēto hidroagregātu atjaunošanas izmaksas varētu pārsniegt EUR 200 miljonu. Hidroagregātu rekonstrukcija nodrošinās to darbību turpmākos 40 gadus. Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanas programmas ietvaros 2013. gadā ir noslēgts līgums par Pļaviņu HES hidroagregātu Nr. 1 un Nr. 3 rekonstrukcijas veikšanu. Darbus plānots sākt 2015. gada pavasarī un pabeigt līdz 2017. gada pavasarim.

2013. gadā kopējās investīcijas Daugavas HES aktīvos ir EUR 9,0 miljoni. Būtiskākie ieguldījumi veikti Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanas programmā (EUR 4,5 miljoni), kā arī dažādos hidrobūvju drošības projektos, kur būtiskākais no tiem ir Pļaviņu HES pastaatņu ceļņa tilta siju un balstu dzelzsbetona konstrukciju atjaunošana.

Daugavas HES uzstādīto ģenerējošo iekārtu jauda (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Keguma HES	MW _{el}	v	240	240	240	240	240
Pļaviņu HES	MW _{el}	v	869	894	894	894	894
Rīgas HES	MW _{el}	v	402	402	402	402	402
KOPĀ	MW_{el}		1 511	1 536	1 536	1 536	1 536

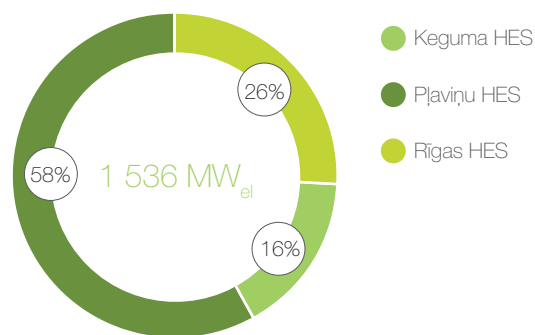
n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Daugavas HES elektroenerģijas izstrāde (2009 – 2013)

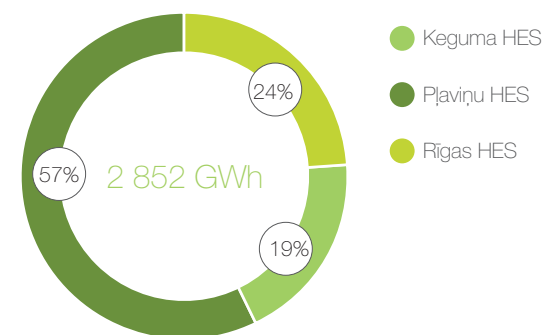
	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Keguma HES	GWh	n	668	621	532	702	532
Pļaviņu HES	GWh	n	1 931	1 991	1 621	2 067	1 640
Rīgas HES	GWh	n	792	833	670	858	679
KOPĀ	GWh		3 391	3 445	2 823	3 627	2 852

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Daugavas HES uzstādīto ģenerējošo iekārtu jauda 2013. gadā

Daugavas HES elektroenerģijas izstrāde 2013. gadā

Rīgas termoelektrostacijas

Rīgas termoelektrostacijas (Rīgas TEC) pārsvarā darbina pieprasītās siltuma slodzes segšanai, pamatā strādājot koģenerācijas režīmā. Tādējādi elektroenerģijas ražošana termoelektrostacijās lielā mērā pakārtota siltumenerģijas patēriņam, kas savukārt ir atkarīgs no klimatiskajiem apstākļiem (ārgaisa temperatūras) un apkures sezonas ilguma, kā arī elektroenerģijas tirgus situācijas.

Līdz ar Rīgas TEC-2 rekonstrukcijas projekta noslēgšanos kopējā elektriskā jauda Rīgas TEC-2 koģenerācijas režīmā sasniedz 832 MW_{el}, un elektroenerģijas izstrādi var veikt arī kondensācijas režīmā, kas ir būtiski no energoapgādes drošuma viedokļa. Rīgas TEC-2 jaudu pieejamība arī kondensācijas režīmā nodrošina importētās elektrības cenas ierobežošanu periodos, kad elektroenerģijas pārvades jaudas ir nepietiekamas (galvenokārt vasarā).

Rīgas TEC kā pamatkurināmo izmanto dabasgāzi, kas ir viedei draudzīgāka nekā enerģijas ražošanai pieejamo fosilo kurināmo veidiem. Rūpējoties par siltumapgādes drošumu, gadījumiem, kad avārijas kārtā tiek pārtraukta dabasgāzes piegāde, Rīgas TEC tiek glabāts avārijas kurināmais. Šobrīd Rīgas TEC-1 avārijas kurināmais ir dīzeļdegviela, bet Rīgas TEC-2 – mazuts. 2014. gada laikā arī Rīgas TEC-2 plānota avārijas kurināmā pāreja no mazuta uz dīzeļdegvielu.

2013. gadā Rīgas TEC saražo 1 957 GWh elektroenerģijas, kas ir par 39% vairāk nekā iepriekšējā gadā. Saražotās elektroenerģijas apjoma izmaiņas ietekmējusi gan Rīgas TEC-2 otrā energobloka testēšana, gan salīdzinoši augstas elektroenerģijas cenas *Nord Pool Spot* elektroenerģijas biržā 2013. gada vidū. Rīgas TEC saražotais elektroenerģijas daudzums 2013. gadā ir 40% no kopējā Latvenergo koncerna saražotā elektroenerģijas daudzuma. Savukārt Rīgas TEC 2013. gadā saražotais siltumenerģijas apjoms ir 2 305 GWh, izstrādes samazinājums par 6% saistīts ar augstāku vidējo gaisa temperatūru Rīgā apkures periodā (oktobris – aprīlis), kas atbilstoši Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes datiem 2013. gadā bija +1,7 °C (2012. gadā +1,2 °C). Rīgas TEC saražotā siltumenerģija tiek pārdota par regulētiem tarifiem Rīgas siltumapgādes uzņēmumam.

Rīgas TEC izbūves hronoloģija

Rīgas pirmā termoelektrostacija (Rīgas TEC-1) ir celta laika periodā no 1954. līdz 1958. gadam, tā pilnībā rekonstruēta 2005. gadā. Stacijā tiek ekspluatētas divas gāzes turbīnas,

viena tvaika turbīna un trīs ūdenssildāmie katli centralizētai siltumapgādei. Rīgas TEC-1 uzstādītā elektriskā jauda ir 144 MW_{el}, bet siltuma jauda – 493 MW_{th}.

Rīgas TEC-2 ir lielākā Latvijas termoelektrostacija. Savu darbību tā sāk 1973. gadā. Rīgas TEC-2 rekonstrukcija sāka 2006. gadā, tās pirmā energobloka izbūve pabeigta 2008. gada beigās, savukārt otrais bloks nodots ekspluatācijā 2013. gada nogalē, tādējādi pilnībā noslēdzot koncerna termoelektrostaciju rekonstrukciju. Līdz ar Rīgas TEC-2 otrā energobloka nodošanu ekspluatācijā, pārtraukta neefektīvo un viedei nedraudzīgo energobloku, kas nodoti ekspluatācijā laika periodā no 1972. – 1979. gadam, izmantošana.

Šobrīd Rīgas TEC-2 ir modernākā un efektīvākā kombinētā cikla termoelektrostacija Baltijā. Rīgas TEC-2 tiek ekspluatēti divi kombinētā cikla gāzes turbīnas bloki (CCGT) un pieci ūdenssildāmie katli. Pēc otrā energobloka nodošanas ekspluatācijā Rīgas TEC-2 elektriskā jauda koģenerācijas režīmā sasniedz 832 MW_{el}, bet abu energobloku siltuma jauda koģenerācijas režīmā – 544 MW_{th}. Savukārt kopējā Rīgas TEC-2 siltuma jauda, ieskaitot ūdens sildāmos katlus, sasniedz 1 124 MW_{th}.

Rīgas TEC elektroenerģijas izstrāde (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Rīgas TEC-1	GWh	n	567	669	655	328	406
Rīgas TEC-2	GWh	n	909	1 733	1 770	1 081	1 550
KOPĀ	GWh		1 476	2 402	2 425	1 409	1 957

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Rīgas TEC siltumenerģijas izstrāde (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Rīgas TEC-1	GWh	n	845	909	788	976	772
Rīgas TEC-2	GWh	n	1 521	1 764	1 527	1 470	1 533
KOPĀ	GWh		2 366	2 673	2 315	2 446	2 305

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Investīcijas

2013. gada nogalē atklāts Rīgas TEC-2 otrais energobloks, kurā tehniski un morāli novecojušās pagājušā gadsimta 70. gadu koģenerācijas jaudas ir aizstātas ar pasaulē modernākajām iekārtām, iegūstot papildus aptuveni 200 MW elektriskās jaudas. Līdz ar jaunā energobloka atklāšanu Rīgas termoelektrostacijas spēj garantēt bāzes jaudu un gandrīz pilnībā nodrošināt Latvijas elektroenerģijas patēriņu. Ar šo projektu ir pilnībā pabeigta Rīgas TEC-2 enerģētiskās daļas rekonstrukcija, kas ir viens no lielākajiem un nozīmīgākajiem investīciju projektiem Latvijas un Latvenergo koncerna vēsturē. Rīgas TEC-2 otrā bloka izbūves summa ir EUR 320 miljoni.

Tāpat ir jāatzīmē, ka Rīgas TEC-2 projekta realizācijas rezultātā izpildītas normatīvo aktu prasības, kas nosaka NO_x un CO izmešu maksimāli pieļaujamo robežvērtību dūmgāzēs: NO_x – 50 mg/m³ un CO – 100 mg/m³ pie O₂ satura dūmgāzēs 15%.

Kopējās investīcijas Rīgas TEC aktīvos 2013. gadā ir EUR 32,3 miljoni, no tiem Rīgas TEC-2 rekonstrukcijas projektā līguma ar ģenerāluņēmēju ietvaros ir veiktas investīcijas EUR 8,8 miljonus apmērā.

Liepājas ražotnes

AS „Latvenergo” ir SIA „Liepājas enerģija” 51% kapitāldaļu turētāja. SIA „Liepājas enerģija” nodrošina siltumenerģijas ražošanu, pārvadi, sadali un pārdošanu Liepājas pilsētā, kā arī elektroenerģijas ražošanu koģenerācijas režīmā.

2013. gada beigās Liepājas ražotnēs ekspluatācijā nodod biomasas katlumāju ar 30 MW_{th} siltuma jaudu, tādējādi Liepājas ražotņu kopējā uzstādītā siltuma jauda sasniedz 236 MW_{th}, bet elektriskā jauda – 6 MW_{el}. Biomasas katlumājas izbūves projekta realizācijai ir piesaistīts līdzfinansējums EUR 5,8 miljonu apmērā no Eiropas Savienības (ES) Kohēzijas fonda. Katlumāja darbojas ar atjaunīgo kurināmo – šķeldu. Plānots, ka tajā sarāžos aptuveni 90 GWh siltumenerģijas gadā, kas ir aptuveni 35% no kopējā Liepājas ražotnēs saražotās siltumenerģijas apjoma.

2013. gadā Liepājas ražotnes saražo 257 GWh siltumenerģijas un 43 GWh elektroenerģijas.

Siltumenerģijas sadales zudumi Liepājā pēdējo piecu gadu laikā ir būtiski samazināti (2009. gadā – 26,2%; 2013. gadā 15,4%). Arī turpmākos gados tiks turpināta Liepājas pārvades un sadales siltumtīklu rekonstrukcija, tādējādi samazinot siltuma zudumus. 2013. gadā veiktie tehniskie uzlabojumi, t.i., siltuma avotu un siltumtīklu rekonstrukcija ļāvusi Liepājas pilsētā no 2013. gada 1. decembra samazināt siltumenerģijas tarifu par 4,5%.

SIA „Liepājas enerģija” attīstības plāns paredz līdz 2014. gada beigām slēgt divas gāzes katlumājas un izbūvēt siltumtrasi, patērētājus pārslēdzot pie jaunizbūvētās 30 MW biomasas katlumājas. Projekta realizācijai ir piesaistīts ES Kohēzijas fonda līdzfinansējums EUR 0,4 miljonu apmērā.

Mazās stacijas

Latvenergo koncerna enerģosistēmas ģenerējošo jaudu sastāvā ir divas mazās elektrostacijas – Ainažu VES ar 1,0 MW_{el} jaudu un Aiviekstes HES ar 0,8 MW_{el} jaudu. 2013. gadā veikta Ainažu VES rekonstrukcija, kuras ietvaros nomainītas elektrostacijas vēja turbīnas.

Siltumenerģijas ražošanu veic Ķeguma katlumājā, kuras uzstādītā siltuma jauda ir 4 MW_{th}. Ķeguma katlumājā kā kurināmo izmanto koksnes šķeldu.

Mazās elektrostacijas 2013. gadā saražo 3 GWh elektroenerģijas, kas ir aptuveni 0,1% no Latvenergo koncerna kopējās elektroenerģijas izstrādes. Savukārt Ķeguma katlumāja 2013. gadā realizē 5 GWh siltumenerģijas.

Liepājas biomasas katlumāja. Foto V. Pelns.

Elektroenerģijas pārdošana

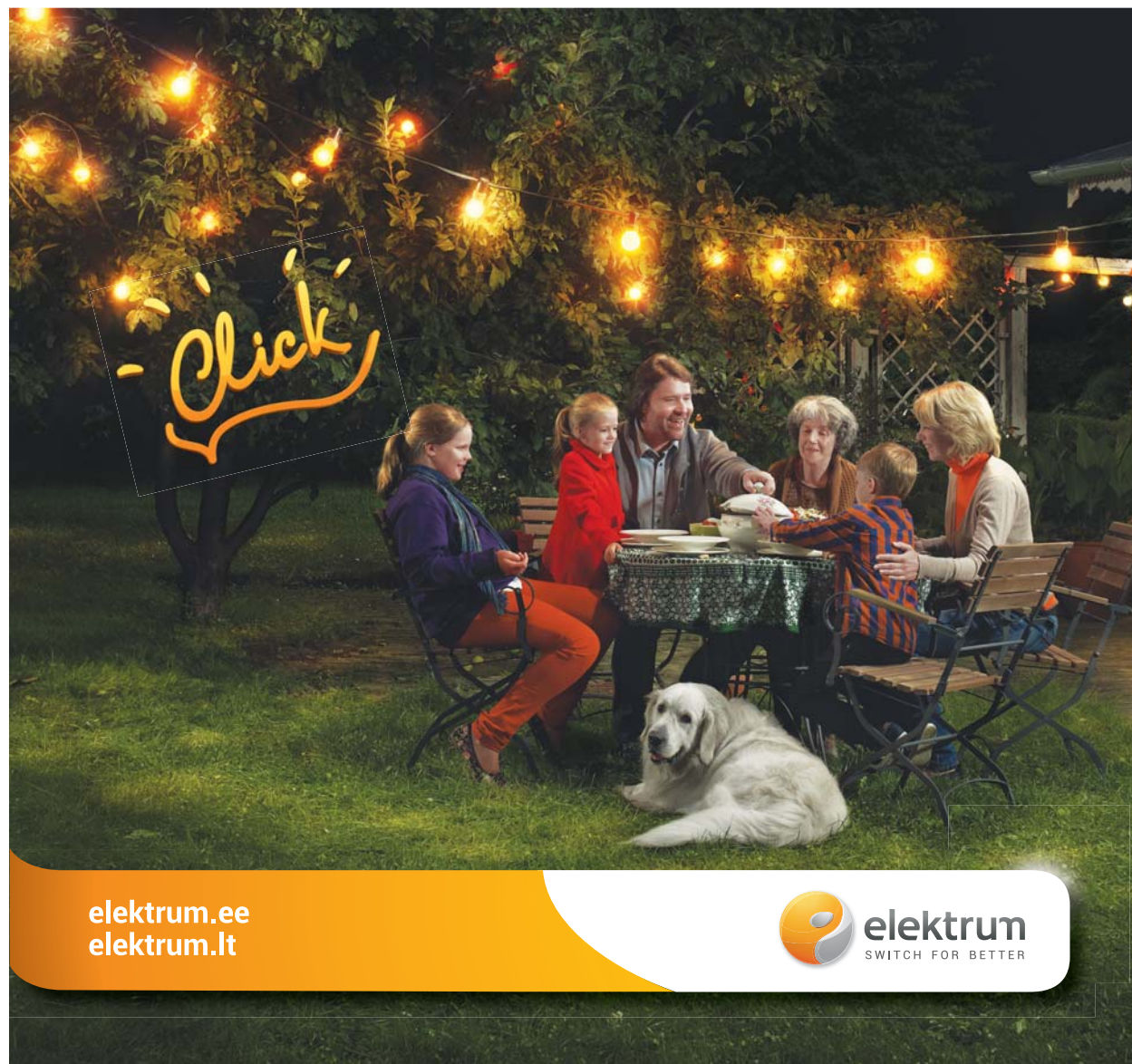
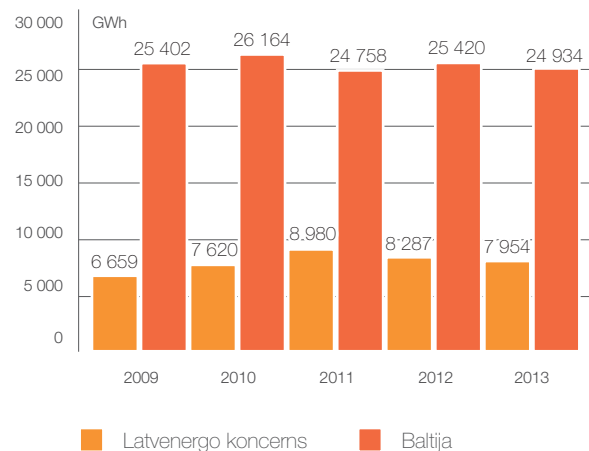
Vairāk nekā 25% no pārdotā elektroenerģijas apjoma realizēti Igaunijā un Lietuvā

2013. gadā Latvenergo koncerns ir veiksmīgi saglabājis elektroenerģijas pārdošanas līdera pozīcijas Baltijā. Latvenergo koncerna tirgus daļa veido 32% no kopējā Baltijas elektroenerģijas tirgus, kura kopējais patēriņš ir gandrīz 25 000 GWh.

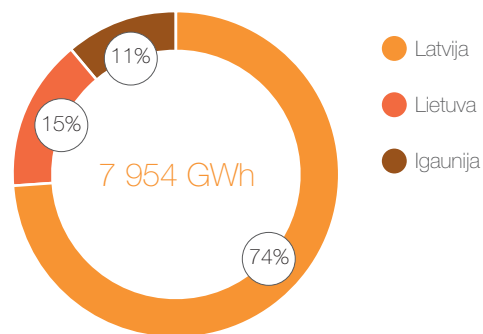
Latvenergo koncerns 2013. gadā Baltijā mazumtirdzniecības klientiem pārdevis 7 954 GWh elektroenerģijas (2012. gadā – 8 287 GWh). Realizētās elektroenerģijas samazinājums skaidrojams ar elektroenerģijas patēriņa samazinājumu rūpniecības sektorā Latvijā.

Mērķtiecīgu pārdošanas aktivitāšu rezultātā Latvenergo koncernam ir izdevies aizvietot tirgus daļas samazinājumu Latvijā, pastiprinātas konkurences apstākļos paplašinot darbību un palielinot tirgus daļas Igaunijā un Lietuvā.

Mazumtirdzniecībā pārdotās elektroenerģija apjoms Baltijas valstīs (2009 – 2013)

Mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija Baltijas valstīs 2013. gadā

Ārpus Latvijas pārdotās elektroenerģijas apjoms veido vairāk nekā 1/4 no kopējā mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija apjoma un sasniedz 2 081 GWh, kas ir par 674 GWh vairāk nekā konkurējošo elektroenerģijas tirgotāju pārdošanas apjoms Latvijā.

Latvenergo koncerna pārdotās elektroenerģijas apjoms Latvijā ir 5 873 GWh (tirgus daļa – 81%), Lietuvā – 1 187 GWh (12%) un Igaunijā – 894 GWh (11%). No kopējā mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģijas apjoma lielākā daļa jeb gandrīz 80% ir pārdoti atvērtā elektroenerģijas tirgū, savukārt par regulētu elektroenerģijas tarifu Latvijā – aptuveni 20%.

Kopumā 2013. gada beigās Latvenergo koncerna ražošanas un pārdošanas darbības segmentam ir aptuveni 897,8 tūkstoši klientu, no tiem Latvijā – 869,4 tūkstoši klienti, Lietuvā – 4,5 tūkstoši klienti un Igaunijā – 23,9 tūkstoši klienti. Par regulētiem tarifiem (Latvijā) 2013. gada beigās elektroenerģija tiek pārdota 845,7 tūkstošiem klientu – 842,5 tūkstošiem māsaimniecību un aptuveni 3,2 tūkstošiem juridisko klientu, kuriem ir tiesības saņemt universālo pakalpojumu.

Klientu dalījumā pēc segmentiem māsaimniecības veido 96% no kopējā klientu skaita, 1% ir rūpniecības segmenta klienti un 3% – citi klienti (tirdzniecība, valsts un pašvaldību institūcijas u.c.).

Elektroenerģijas produktu attīstība

Lai veicinātu jaunu klientu piesaisti un noturētu esošos klientus, 2013. gadā īpaša uzmanība pievērsta produktu un pakalpojumu attīstībai. 2013. gada sākumā izveidota Elektroenerģijas produktu attīstības daļa, kuras galvenais uzdevums ir attīstīt un uzturēt konkurētspējīgu elektroenerģijas produktu un papildu pakalpojumu portfeli Baltijas klientiem – kā uzņēmumiem, tā māsaimniecībām.

Gatavojoties elektroenerģijas tirgus atvēršanai māsaimniecībām Latvijā, izstrādāts daudzveidīgs *Elektrum* elektroenerģijas produktu klāsts, un 2014. gada sākumā ar to iepazīstināti klienti māsaimniecību segmentā. Savukārt uzņēmumu segmentā, kas jau vairāk nekā gadu iepērk elektroenerģiju atvērtā tirgū, izstrādāti produkti maziem un vidējiem uzņēmumiem.

Tāpat ar jauno tirdzniecības zīmolu *Elektrum* sekmīgi norisinās elektroenerģijas produktu tirdzniecība Igaunijā un uzņēmumiem Lietuvā. Produkti pieejami portālos *elektrum.ee* un *elektrum.lt*, nodrošinot ātru un vienkāršu elektroenerģijas tirdzniecības līgumu noslēgšanu elektroniskā vidē. Klienti var izvēlēties sev vispiemērotāko elektroenerģijas produktu, ņemot vērā tādus kritērijus kā patēriņa profils un pieslēguma veids.

2013. gadā turpināta sadarbība ar apdrošināšanas pakalpojumu uzņēmumu AAS „Balta” un elektroenerģijas tirgus klientiem Latvijā tiek piedāvāta energorisks apdrošināšana (ERA).

2013. gadā pilnveidots ERA produkts – iekļauta atlīdzība par elektroenerģijas pārrāvumiem klienta teritorijā, līdz noteiktam limitam atlīdzību izvērtēšana un izmaksa notiek bez saskaņošanas ar AS „Sadales tīkls”, tādējādi nodrošinot šī procesa operatīviti.

Tāpat kā līdz šim, ERA nodrošina klientam visu piederošo tehnoloģisko iekārtu, inventāra, preču, un citu kustamo lietu apdrošināšanu. 2013. gada septembrī uzsākta sadarbība ar apdrošināšanas pakalpojumu uzņēmumu *Lietuvos draudimas, UAB*, kā rezultātā ERA tiek piedāvāta arī klientiem Lietuvā, tādējādi paplašinot ERA pakalpojuma pieejamību.

Regulācijas vide Baltijā

Elektroenerģijas pārdošana ir sadalāma neregulētajā elektroenerģijas tirgus segmentā un regulētajā elektroenerģijas tirgus segmentā.

Publiskā tirgotāja licences nosacījumu ietvaros AS „Latvenergo” ir pienākums nodrošināt Latvijā elektroenerģijas piegādi saistītajiem lietotājiem par regulētiem tarifiem. Papildus publiskā tirgotāja licence uzliek AS „Latvenergo” pienākumu iepirkt elektroenerģiju no Latvijas elektroenerģijas ražotājiem, kuriem ir tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros par normatīvajos aktos noteiktajiem iepirkuma tarifiem. Šī atbalsta mērķis ir veicināt elektroenerģijas ražošanu efektīvā koģenerācijā un no atjaunīgiem energoresursiem (vēja elektrostacijās, mazajās hidroelektrostacijās, biomasas un biogāzes stacijās).

Obligātā iepirkuma radītos papildu izdevumus sedz visi Latvijas elektroenerģijas galalietotāji proporcionāli savam elektroenerģijas patēriņam. Obligātā iepirkuma komponente tiek pārrēķināta reizi gadā, pamatojoties uz iepriekšējā gada faktiskajām obligātā iepirkuma izmaksām. Obligātā iepirkuma komponenti apstiprina Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija.

Lai ierobežotu obligātā iepirkuma komponentes pieaugumu elektroenerģijas lietotājiem Latvijā, 2013. gada 6. novembrī Latvijas Republikas Saeima pieņēma Subsīdētās elektroenerģijas nodokļa likumu, atbilstoši kuram no 2014. gada 1. janvāra uz turpmākajiem četriem gadiem ir ieviests subsīdētās elektroenerģijas nodoklis.

Subsīdētā elektroenerģijas nodokļa ieņēmumus novirzīs budžeta dotācijai obligātā iepirkuma komponente samazinājumam, un attiecīga 2014. gada valsts budžeta mērķprogramma ir noteikta likumā „Par valsts budžetu 2014. gadam” un likumā „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2014., 2015., 2016. gadam”.

2013. gada 6. novembrī Latvijas Republikas Saeima galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus Elektroenerģijas tirgus likumā, paredzot, ka, no 2014. gada 1. aprīļa, publiskā tirgotāja funkcijas, izņemot elektroenerģijas piegādi saistītajiem lietotājiem, veic nevis AS „Latvenergo”, bet jaunizveidota AS „Latvenergo” meitassabiedrība. Lai īstenotu likumā noteiktās prasības, 2014. gada 25. februārī ir nodibināta AS „Latvenergo” meitassabiedrība AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”.

Pilnīga Baltijas elektroenerģijas tirgus atvēršana paredzama 2015. gadā, kad plānota elektroenerģijas tirgus atvēršana māsaimniecībām Latvijā un Lietuvā.

[EU4] 1.7.2. Sadale

Sadales segments pēc apgrozījuma (25%) un aktīvu vērtības (35%) ir otrs lielākais Latvenergo koncerna darbības segments. Segmenta darbību raksturo sadales sistēmas pakalpojumu sniegšana Latvijā par regulētiem tarifiem aptuveni 860 tūkstošiem klientu. Sadales sistēmas pakalpojumu sniedz AS „Sadales tīkls”, kas ir lielākais sadales sistēmas operators Latvijā (aptver aptuveni 99% teritorijas) un kam darbības licence ir izsniegta līdz 2027. gada 30. jūnijam. Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodiku izstrādā un elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu apstiprina Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija. Sadales sistēmas operators nodrošina vienlīdzīgu piekļuvi sadales elektrotīkliem, un tas ir viens no priekšnoteikumiem konkurences nodrošināšanai Latvijas elektroenerģijas tirgū.

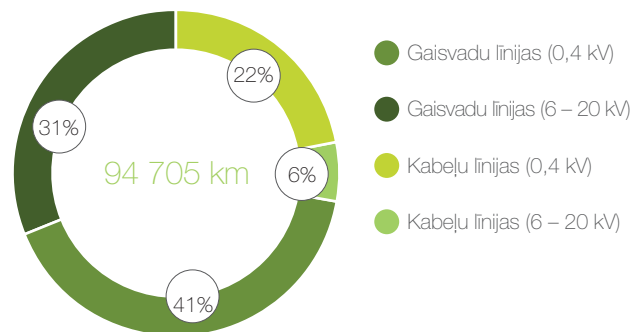
Veicam investīcijas sadales pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai atbilstoši klientu vajadzībām

Sadales elektrotīklu sistēma nodrošina elektroenerģijas plūsmu no elektroenerģijas pārvades tīkla un no sadales elektrotīkliem pieslēgtajiem elektroenerģijas ražotājiem līdz elektroenerģijas patērētājiem, kas ir pieslēgti zemsprieguma (0,4 kV) un vidsprieguma (6 – 20 kV) elektrolīnijām. Kopējais zemsprieguma un vidsprieguma elektrolīniju garums 2013. gada beigās ir 94 705 km. Sadales tīkla transformatoru skaits ir 29 275, savukārt transformatoru apakšstaciju skaits ir 26 391, un to kopējā uzstādītā jauda ir 5 809 MVA.

2013. gadā sadalītās elektroenerģijas apjoms, kas ir 6 447 GWh, ir saglabājies pagājušā gada līmenī, savukārt sadales elektrotīklos saņemtās elektroenerģijas apjoms, salīdzinot ar 2012. gadu, ir samazinājies par 1% līdz 6 808 GWh, ko noteica mazāki elektroenerģijas sadales zudumi. Sadales elektrotīklos saņemtais elektroenerģijas apjoms no sadales elektrotīkliem pieslēgtajiem elektroenerģijas ražotājiem ir pieaudzis par 26% un sasniedz 1 139 GWh, kas galvenokārt saistīts ar jaunu ražošanas pieslēgumu izbūvi.

2013. gadā turpinātas aktivitātes ar mērķi samazināt elektroenerģijas sadales zudumus, tehnoloģisko un saimniecisko patēriņu – tiek veikts mērķtiecīgs elektroenerģijas patēriņa uzraudzības darbs, uzstādītas kontroluzskaites sadales transformatoru apakšstacijās, kā arī atjaunoti elektroenerģijas

Elektropārvades līniju garumi 2013. gadā

Sadalītā elektroenerģija un zudumi (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Sadalītā elektroenerģija	GWh	n/a	6 143	6 380	6 199	6 468	6 447
Elektroenerģijas sadales zudumi, tehnoloģiskais un saimnieciskais patēriņš	GWh	n/a	484	460	447	432	361
KOPĀ	GWh		6 627	6 840	6 646	6,900	6 808
Elektroenerģijas zudumi	%	n/a	6,9%	6,4%	6,4%	5,9%	5,0%

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Sadales tīklā saņemtā elektroenerģija (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
No pārvades tīkla	GWh	n/a	6 217	6 320	6 019	5 993	5 670
No mazajiem ražotājiem	GWh	n/a	410	520	627	907	1 139
KOPĀ	GWh		6 627	6 840	6 646	6 900	6 808

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

skaitītāji. 2013. gadā šis rādītājs ir samazinājies līdz 361 GWh, kas ir par 16% mazāk nekā gadu iepriekš. Kopumā laika periodā no 2009. līdz 2013. gadam elektroenerģijas sadales zudumi, tehnoloģiskais un saimnieciskais patēriņš ir samazinājies par 123 GWh jeb 25%, savukārt zudumu īpatsvars ir nokrities no 6,9% līdz 5,0%, kas ir vēsturiski zemākais rādītājs un labākais elektroenerģijas sadales zudumu rādītājs Baltijā. Elektroenerģijas sadales zudumu procentuālā attiecība pret kopējo tīklā saņemto elektroenerģiju ir nozīmīgs sadales darbības segmenta efektivitāti raksturojošs rādītājs (skatīt arī indikatoru EU12). Arī turpmākajos gados plānots turpināt aktivitātes, lai samazinātu elektroenerģijas sadales zudumus.

Sadales elektrotīklu uzturēšanai tiek veikti apjomīgi remontu darbi un atjaunošanai katru gadu tiek īstenoti apjomīgi ieguldījumi, lai uzlabotu sadales sistēmas pakalpojuma kvalitāti, samazinātu plānotu un neplānotu bojājumu izraisīto elektroenerģijas piegādes pārtraukumu laiku, kā arī nodrošinātu atbilstošu sprieguma kvalitāti.

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, būtiski ir pieaudzis nomainīto balstu apjoms, ko noteica gan lielāks plānoto tīklu uzturēšanas darbu apjoms, gan neplānoti darbi dabas stihiju seku novēršana. Pārējie uzturēšanas darbu apjomi ir saglabājušies iepriekšējo gadu līmenī.

2013. gadā AS „Sadales tīkls” ir turpinājis sadarbību ar pašvaldībām – veiktas regulāras tikšanās ar pašvaldību pārstāvjiem saistībā ar plānotajiem elektroietaišu rekonstrukcijas un modernizācijas projektiem un programmām.

Sadales tīkla uzturēšanas darbi (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Gaisvadu līniju defektēšana	km	n	11 735	10 265	10 100	10 253	9 361
Sadales punktu un apakšstacija defektēšana	skaits	n	3 141	2 773	3 014	2 870	2 882
Sadales punktu un apakšstacija remontdarbi	skaits	n	2 248	1 517	1 472	1 267	1 294
Nomainītie balsti	skaits	n	27 442	27 114	25 617	28 379	33 677
Saregulētie vadi	v/km	n	3 236	3 497	3 748	3 472	3 137
Piekarkabeļu (AMKA) montāža	km	n	387	400	428	509	639

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Neitrāles zemēšanas transformators, apakšstacija „Šķīrotava”. Foto M. Grīnbarts.

Investīcijas

2013. gadā veikto investīciju apjoms ir palielināts par 7% līdz EUR 88,6 miljoniem (2012. gadā – EUR 83,2 miljoni). Investīcijas sadales elektrotīklu rekonstrukcijā un modernizācijā tiek veiktas ar mērķi uzlabot pakalpojumu kvalitāti un tehniskos rādītājus atbilstoši klientu vajadzībām.

2013. gadā izstrādāts AS „Sadales tīkls” attīstības plāns līdz 2023. gadam, sagatavojot pamatu investīcijām tīkla modernizācijā un darbības drošuma paaugstināšanā turpmākajos gados.

Investīciju programmas ietvaros 2013. gadā aktīvi turpināta elektrotīkla vidējā sprieguma Automatizācijas programma un Kabeļu programma. Automatizācijas programmas ietvaros izbūvēti attālināti vadāmi jaudas slēdži un bojājumu vietas uzrādītāji, kas ļauj operatīvi saņemt informāciju par elektroapgādes bojājumiem elektrotīklos, tādējādi nodrošinot operatīvāku elektroapgādes bojājumu novēršanu.

Savukārt Kabeļu programmas ietvaros, galvenokārt mežainās teritorijās, tiek nomainītas videsprieguma gaisvadu līnijas pret kabeļu līnijām, kas ļauj mazināt nelabvēlīgu laika apstākļu dēļ radušos elektroapgādes bojājumu skaitu. 2013. gadā kopumā izbūvēti 162 km videsprieguma kabeļu līniju (2012. gadā – 144 km).

Sadales elektrotīklu rekonstrukcijas un izbūves darbu ietvaros papildus Kabeļu programmai aktīvi turpināta videsprieguma un zemsprieguma līniju atjaunošana, kā arī veikti rekonstrukcijas darbi transformatoru apakšstacijās, uzlabojot sprieguma kvalitāti 3 465 klientu objektiem, kā arī izbūvēti jauni 7 335 pieslēgumi.

Investīcijas (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Investīcijas	milj. EUR	a	74,4	37,3	65,2	83,2	88,6

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Rekonstrukcijas un izbūves darbi (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Izbūvētas gaisvadu līnijas (0,4 kV)	km	n	70	62	60	64	17
Izbūvētas kabeļu līnijas (0,4 kV)	km	n	475	307	643	852	995
Zemsprieguma elektrolīnijas KOPĀ	km	n	545	369	703	916	1 012
Izbūvētas gaisvadu līnijas (6 – 20 kV)	km	n	176	169	262	149	305
Izbūvētas kabeļu līnijas (6 – 20 kV)	km	n	98	64	61	212	126
Izbūvētas kabeļu līnijas (6 – 20 kV) (Kabeļu programma)	km	n	–	–	16	144	162
Vidsprieguma elektrolīnijas KOPĀ	km	n	274	233	339	505	593
Rekonstruētas transformatoru apakšstacijas	skaits	n	358	437	617	388	577
Izbūvēti pieslēgumi	skaits	n	7 509	5 906	6 968	6 944	7 335

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

[EU4] 1.7.3. Pārvades aktīvu pārvaldība

Turpinām īstenot nozīmīgāko pārvades tīklu projektu – *Kurzemes loks*

Pārvades aktīvu pārvaldības darbības segments veido aptuveni 5% no Latveņergo koncerna apgrozījuma un 12% aktīvu vērtības. Pārvades aktīvu pārvaldības funkcijas veic AS „Latvijas elektriskie tīkli”. Segmenta darbību raksturo pārvades aktīvu (330 kV un 110 kV elektropārvades līniju, apakšstaciju un sadales punktu) izbūve, uzturēšana un iznomāšana pārvades sistēmas operatoram – AS „Augstsprieguma tīkls”.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (SPRK) padome 2013. gada 30. janvārī pieņēma lēmumu par elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora (PSO) sertificēšanu. Atbilstoši šim lēmumam AS „Augstsprieguma tīkls” līdz 2015. gada 30. janvārim no AS „Latvijas elektriskie tīkli” ir jāpārņem pārvades sistēmas aktīvu izbūves un uzturēšanas funkcijas, kas ietver arī darbinieku pāreju. Savukārt AS „Latvijas elektriskie tīkli” turpina veikt pārvades aktīvu pārvaldības funkcijas – pārvades aktīvu finansēšanu un iznomāšanu AS „Augstsprieguma tīkls”.

2013. gada beigās kopējais elektropārvades līniju garums ir 5 275 km (pa ķēdi), no tā 76% veido 110 kV līnijas un 24% – 330 kV līnijas. Pārvades tīkla darbības nodrošināšanai izmanto piecpadsmit 330 kV apakšstacijas ar kopējo autotransformatoru jaudu 3 575 MVA un simt divdesmit divas 110 kV apakšstacijas ar kopējo transformatoru uzstādīto jaudu 4 968 MVA.

Elektropārvades līniju garumi (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
330 kV	km	n/a	1 250	1 250	1 250	1 250	1 265
110 kV	km	n/a	4 010	4 010	4 006	4 010	4 010
KOPĀ	km		5 260	5 260	5 256	5 260	5 275

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Transformatoru apakšstaciju, transformatoru skaits un uzstādītās jaudas (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Apakšstacijas (330 kV)	skaits	n	15	15	15	15	15
Autotransformatori (330 kV)	skaits	n	21	21	21	22	23
Autotransformatoru uzstādītā jauda (330 kV)	MVA	n/a	3 200	3 200	3 200	3 325	3 575
Transformatoru apakšstacijas (110 kV)	skaits	n	119	119	119	121	122
Transformatori (110 kV)	skaits	n	243	243	243	244	246
Transformatoru uzstādītā jauda (110 kV un 10 kV papildsprieguma transformatori)	MVA	n/a	4 698	4 806	4 829	4 902	4 968

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Investīcijas

Atbilstoši Baltijas enerģētikas tirgus starpsavienojumu plānam (*BEMIP*), kura mērķis ir panākt Baltijas valstu integrāciju Eiropas Savienības enerģētikas tirgū, ir plānota Baltijas starpsavienojumu ar Zviedriju, Somiju un Poliju izbūve. Minēto starpsavienojumu efektīvai darbībai papildus ir nepieciešams attīstīt arī iekšējo Baltijas energoapgādes infrastruktūru, kas nodrošinātu lielāku elektroenerģijas kapacitāti Baltijas pārvades tīklā.

Līdz ar to 2009. gadā, lai stiprinātu elektroenerģijas pārvades drošumu Kurzemes reģionā, ir uzsākts pārvades sistēmas pēdējo gadu nozīmīgākais investīciju projekts *Kurzemes loks*.

Kopējais pārvades loka garums ir plānots aptuveni 343 km. Projektu *Kurzemes loks* plānots realizēt trīs etapos:

- pirmajā etapā 2012. gadā rekonstruētas apakšstacijas *TEC-1* un *Imanta 330 kV* sadalnes. 2013. gadā līdz ar jaunas 330 kV kabeļu līnijas starp apakšstacijām *TEC-1* un *Imanta* izbūvi 14 km garumā pabeigta *Rīgas loka* izbūve;
- otrajā etapā līdz 2014. gada vidum plānots rekonstruēt esošo 110 kV gaisvadu elektropārvades līniju no Grobiņas līdz Ventspilij, pastiprinot to ar 330 kV gaisvadu līniju 118 km garumā, kā arī pabeigt 330 kV apakšstacijas *Grobiņa* paplašināšanu un jaunās 330 kV sadalnes izbūvi apakšstacijā *Ventspils*. 2013. gadā rekonstruētas 110 kV apakšstacijas *Aizpute* un *Alsunga*;
- trešajā etapā līdz 2018. gada beigām plānots rekonstruēt esošo 110 kV gaisvadu savienojumu *Ventspils–Dundaga–Tume–Rīga*, pastiprinot to ar 330 kV gaisvadu līniju aptuveni 211 km garumā.

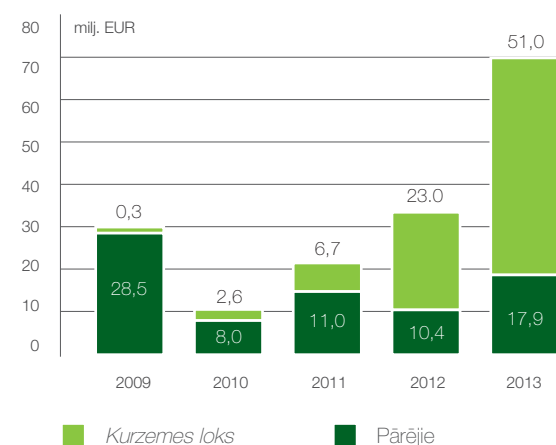
Kurzemes loka kopējās projekta izbūves izmaksas ir plānotas aptuveni EUR 200 miljonu apmērā, tajā skaitā projekta pirmā un otrā etapa realizācijai – EUR 94,2 miljoni. Aptuveni pusi no projekta izbūves izmaksām pirmajiem diviem etapiem sedz Eiropas Komisijas līdzfinansējums Eiropas Enerģētikas programmas ekonomikas atveseļošanas ietvaros, savukārt pusi no šī projekta ietekmes uz vidi novērtējuma izmaksām sedz līdzfinansējums Eiropas transporta un enerģētikas tīklu jomā.

2013. gadā SPRK apstiprina elektroenerģijas pārvades tīkla 10 gadu attīstības plānu, kurā kā būtisks nākotnes elektroenerģijas pārvades infrastruktūras projekts visam Baltijas reģionam minēts jauns starpsistēmu savienojums *Igaunijas–Latvijas trešais elektropārvades tīkla starpsavienojums*. Izbūvējamais 330 kV līnijas starpsavienojums palielinās pieejamās caurlaides spējas starp Latvijas un Igaunijas energosistēmām.

Jaunās 330 kV starpsavienojuma līnijas plānotais garums Latvijas pusē ir ap 190 km, tās izbūve plānota līdz 2020. gada beigām, bet kopējās projekta izbūves izmaksas ir plānotas aptuveni EUR 100 miljoni. 2013. gadā saņemts Eiropas Komisijas lēmums par līdzfinansējuma piešķiršanu Eiropas transporta un enerģētikas tīklu jomā projekta ietekmes uz vidi novērtēšanai un trases priekšprojekta izstrādei, kuru izpilde ir plānota 2015. gadā.

Kopējās 2013. gadā veiktās investīcijas pārvades aktīvos ir EUR 68,9 miljoni (2012. gadā – EUR 33,4 miljoni), no tiem EUR 51,0 miljoni – projekta *Kurzemes loks* izbūvē (2012. gadā – EUR 23,0 miljoni). Pārējie nozīmīgākie 2013. gadā realizētie projekti ir 330/110 kV pieslēgumu ierīkošana ražotnē *Rīgas TEC-2* un 110/10 kV apakšstacijas *Mežaparks* izbūve, kā arī 330 kV apakšstacijas *Brocēni* 330 kV autotransformatora Nr.1 nomaina. Tāpat uzsākta 330 kV elektropārvades līniju pārbūve posmā *Plaviņu HES* – apakšstacija *Aizkraukle* un 110 kV apakšstaciju *Gulbene* un *Olaine* sadalnes rekonstrukcijas.

Investīcijas pārvades aktīvos (2009 – 2013)

Kurzemes loks. Foto E. Liepiņš.

Latvenergo koncerna darbības indikatori

Sagatavots atbilstoši
GRI (Global Reporting Initiative)
G3.1 vadlīniju B+ līmeņa prasībām

2.1. Apkārtējā vide

2.1. Apkārtējā vide

Vadības pieeja

Kā jebkura rūpnieciska darbība, arī enerģijas ražošana, pārvade un sadale ietekmē vidi. Rūpes par apkārtējo vidi ir viens no Latvenergo koncerna ilgspējīgas attīstības stūrakmeņiem. Mūsu centieni, gan veicot investīcijas, gan nodrošinot pareizu iekārtu ekspluatāciju, ir vērsti uz videi draudzīgu rīcību, mazinot vai novēršot videi radītos riskus.

Latvenergo koncerna pamatprincipi vides jautājumos ir nostiprināti Vides politikā. Viens no prioritāriem Vides politikas jautājumiem ir ietekmes uz klimata pārmaiņām samazināšana atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes iniciatīvām un lēmumiem. Vides politikas pamatprincipi, kas raksturo koncerna vides filozofiju un attieksmi pret apkārtējo vidi, ir:

- samazināt piesārņojošo vielu emisiju vidē;
- efektīvi izmantot dabas resursus;
- rūpēties par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu;
- regulāri un atklāti informēt sabiedrību un ieinteresētās puses par aktivitātēm vides jomā;
- rīkoties videi draudzīgi un aicināt videi draudzīgi rīkoties sadarbības partnerus un sabiedrību.

Papildus valsts normatīvajos dokumentos noteiktajām prasībām kā pārvaldības instruments tiek uzturēta Vides pārvaldības sistēma atbilstoši LVS EN ISO 14001:2004 standarta prasībām.

Moderno tehnoloģiju
un videi draudzīgu rīcību izvēle
ir koncerna pastāvīga prioritāte

Latvenergo koncerns lepojas ar sasniegumiem elektroenerģijas ražošanā no atjaunīgajiem energoresursiem, mērķtiecīgu rīcību un videi draudzīgām tehnoloģijām. 2013. gadā 59% jeb 2 869 GWh no saražotās elektroenerģijas (jeb 36% no mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģijas apjoma) ir saražoti, izmantojot atjaunīgos energoresursus, savukārt 41% elektroenerģijas saražots koģenerācijas stacijās, kas izmanto videi draudzīgāko kurināmo – dabasgāzi.

Lai nostiprinātu Latvenergo koncerna pozīciju starp videi draudzīgākajiem energouzņēmumiem Eiropā, aktīvi tiek risināti vides jautājumi un uzlabots koncerna sniegums vides aizsardzības

jomā. 2013. gadā ir noslēdzies Rīgas TEC-2 rekonstrukcijas projekts, kas aizvieto vairāk nekā 30 gadus ekspluatācijā bijušus energoblokus. Rekonstruētā stacija tās augstās efektivitātes dēļ nodrošinās zemu CO₂ un citu piesārņojošo vielu (NO_x, CO) emisijas daudzumu uz saražoto enerģijas vienību. Noslēdzoties Rīgas TEC-2 otrā energobloka izbūvei, 2013. gadā veikti iekārtu testēšanas un ieregulēšanas darbi, kurus raksturoja palielināts dabas resursu patēriņš un piesārņojošo vielu emisijas apjoms, salīdzinot ar normāliem iekārtu darbības apstākļiem.

2013. gadā realizēti arī citi būtiski investīciju projekti, kuru rezultāts ir ne vien tehnoloģiski uzlabojumi, bet arī ražošanas procesu un objektu ietekmes uz vidi samazināšanās:

- nodota ekspluatācijā biomasas katlumāja Liepājā, kas izmanto vietējo atjaunīgo energoresursu – koksnes šķeldu;
 - turpināta Daugavas HES hidroagregātu (HA) rekonstrukcijas programma, kuras ietvaros noslēgts līgums par divu Pļaviņu HES HA rekonstrukciju un veikta Pļaviņu HES transformatoru nomaiņa.
- Tāpat 2013. gadā Latvenergo koncernā veiktas arī citas būtiskas vides aktivitātes:
- veikta Rīgas TEC-2 mazuta duļķu glabātavas sekcijas tīrīšana un bīstamo atkritumu utilizācija;
 - izveidota Rīgas TEC-2 ūdenssildāmo katlu slāpekļa konservācijas sistēma, novēršot konservācijas notekūdeņu veidošanos;
 - izbūvēts rezerves jaudas transformatoru uzglabāšanas laukums, paredzot videi drošus iekārtu uzglabāšanas apstākļus;
 - saņemot pozitīvu Vides pāraudzības valsts biroja atzinumu, noslēdzas pārvades tīkla investīciju projekta *Kurzemes loks 3. posma Tume–Rīga* ietekmes uz vidi novērtējums;
 - noris pārvades tīkla investīciju projekta *Igaunijas–Latvijas trešais elektropārvades tīkla starpsavienojums* ietekmes uz vidi novērtējums;
 - sadarbībā ar Latvijas un ārzemju ekspertiem uzsākts izpētes darbs par ceļotājiņvu migrācijas un dabiskās atražošanas iespējām Daugavas baseinā;
 - turpināti pasākumi elektroenerģijas sadales zudumu samazināšanā (2009. gadā – 6,9%; 2013. gadā – 5,0%).

Lai paaugstinātu darbinieku apziņu un izpratni par dabas resursu efektīvu izmantošanu un vides aizsardzības normatīvo aktu prasību ievērošanu, turpinās ikgadēja iniciatīva noteikt videi draudzīgāko objektu. Izvērtējot saimniecisko resursu fizisko patēriņu un apsaimniekoto atkritumu apjomu, 2013. gadā ceļojošo balvu „Zaļākais objekts” ieguvis AS „Sadales tīkls” Kandavas iecirknis.

Stārķis. Foto LETA.

[EN1] **Izmantoto materiālu masa vai apjoms/**
 [EN3] **Tiešais enerģijas patēriņš pēc primārā enerģijas avota**

Latvenergo koncerns elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai izmanto atjaunīgos energoresursus – ūdeni, vēju un koksni, kā arī fosilo kurināmo – galvenokārt dabasgāzi un nelielos daudzumos arī citus kurināmā veidus. 2013. gadā atjaunīgie energoresursi veido 35% no kopējā energoresursu patēriņa. Pārējo energoresursu patēriņu galvenokārt veido fosilais kurināmais.

Elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai ir atšķirīga primāro energoresursu patēriņa proporcija starp atjaunīgajiem un fosilajiem energoresursiem. Elektroenerģijas ražošanai 2013. gadā 50% no primārā energoresursu patēriņa veido atjaunīgie energoresursi, bet 50% veido videi draudzīgs fosilais kurināmais – dabasgāze. Lielo atjaunīgo energoresursu īpatsvaru galvenokārt nodrošina elektroenerģijas izstrāde Daugavas hidroelektrostacijās. Savukārt siltumenerģijas ražošanai atjaunīgie energoresursi veido 4% no kopējā primāro energoresursu patēriņa. Koksni siltumenerģijas ražošanā izmanto Ķeguma katlumājā, kā arī Liepājas ražotnēs – biomasas koģenerācijas stacijā un 2013. gada novembrī atklātajā biomasas katlumājā.

Primāro energoresursu patēriņš (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Ūdens, vējš*	TJ	n/a	12 239	12 416	10 177	13 072	10 278
Dabasgāze	TJ	n/a	15 937	22 006	21 618	17 364	20 168
Koksne	TJ	n/a	65	57	49	147	522
Citi (dīzeļdegviela, mazuts, ogles)	TJ	n/a	1	15	6	1	1

* resursu daudzums novērtēts kā ar šiem resursiem saražotās enerģijas daudzums (3,6GJ=1MWh)
 n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Primāro energoresursu patēriņš elektroenerģijas ražošanai (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Ūdens, vējš*	TJ	n/a	12 239	12 416	10 177	13 072	10 278
Dabasgāze	TJ	n/a	6 451	12 620	11 388	6 746	10 253
Koksne	TJ	n/a	–	–	–	14	59

* resursu daudzums novērtēts kā ar šiem resursiem saražotās enerģijas daudzums (3,6GJ=1MWh)
 n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Primāro energoresursu patēriņš siltumenerģijas ražošanai (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Dabasgāze	TJ	n/a	9 487	9 386	10 231	10 618	9 915
Koksne	TJ	n/a	65	57	49	133	463
Citi (dīzeļdegviela, mazuts, ogles)	TJ	n/a	1	15	6	1	1

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

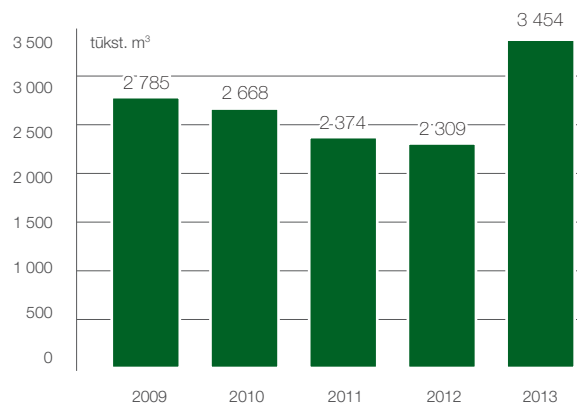
[EN8] Kopējais ūdens patēriņš pēc avota

Latvenergo koncerns ūdens resursus izmanto galvenokārt ražošanas procesu nodrošināšanai. Salīdzinoši neliels ūdens daudzums tiek patērēts citām saimnieciskām vajadzībām, kā arī iedzīvotāju un citu ārējo patērētāju apgādei ar dzeramo ūdeni.

Latvenergo koncerna ūdens patēriņa bilance ietver virszemes, pazemes un ūdensvadu ūdeni. 2013. gadā darbības nodrošināšanai patērēti 3 454 tūkstoši m³ ūdens, t. sk. 3 266 tūkstoši m³ virszemes ūdens, 123 tūkstoši m³ pazemes ūdens un 65 tūkstoši m³ ūdensvadu ūdens.

Lielākais virszemes ūdens resursu patērētājs ir Rīgas TEC-2, kas ražošanas vajadzībām 2013. gadā ir patērējis 3 260 tūkstošus m³ ūdens (2012. gadā – 2 082 tūkstoši m³). Ūdens resursu patēriņa pieaugumu 2013. gadā galvenokārt nosaka Rīgas TEC-2 otrā energobloka testēšanas un ieregulēšanas darbi, kur patērēti 633 tūkstoši m³ ūdens, kā arī Rīgas TEC elektroenerģijas izstrādes pieaugums par 39%. Savukārt lielākais pazemes ūdens patērētājs ir Rīgas TEC-1, kas siltumtīklu piebarošanas ūdens sagatavošanai ir izlietojis 24 tūkstošus m³ pazemes ūdens.

Ūdens resursu patēriņš (2009 – 2013)

Sīgas. Foto no z/f „BIOR” fotoarhīva.

[EN14] Stratēģija, pašreizējās darbības un nākotnes plāni attiecībā uz bioloģisko daudzveidību ietekmējošo faktoru pārvaldību

Latvenergo koncerna rūpes par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un darbības ietekmes mazināšanu ir viens no koncerna Vides politikas pamatprincipiem. Savā darbībā koncerns plāno un realizē pasākumus, kas vērsti uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu. Galvenie virzieni šajā jomā ir balto stārķu aizsardzība, zivju resursu atjaunošana un Daugavas krastu stiprināšana.

Putnu aizsardzība

Putnu aizsardzības un izpētes jautājumos Latvenergo koncerns sadarbojas ar Latvijas Ornitoloģijas biedrību (LOB). Ipašu uzmanību Latvenergo koncerns pievērš baltā stārķa aizsardzības jautājumiem. Jau trešo gadu Latvenergo koncerns kopā ar LOB īsteno projektu „Baltā stārķa monitorings” ar mērķi iegūt informāciju par baltā stārķa populāciju Latvijā un tā rezultāti apliecina, ka daudzi šīs īpaši aizsargājamās putnu sugas pārstāvji (apmēram 10 000 putnu pāru) ligzdo Latvijā. Visbiežāk par ligzdas būvēšanas vietu šie putni izvēlas sakaru līniju un elektroliņiju balstus. 2013. gadā uz elektroliņiju balstiem Latvijā

atrodas 7 832 (vairāk nekā 70%) baltā stārķa ligzdas. Lai izpildītu elektroenerģijas piegādes drošības nosacījumus un samazinātu balto stārķu bojāeju elektroliņijās, 2013. gadā, saskaņojot ar vides institūcijām, no elektroliņiju balstiem noņemtas 649 potenciāli bīstamas ligzdas. Stārķu ligzdošanas periodā putnus traucē tikai retos gadījumos, ja tiek apdraudēta energoapgādes un sabiedrības drošība.

Sadarbība ar LOB 2013. gadā notiek arī, realizējot projektu *Kurzemes loks*, lai mazinātu projekta iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamajām putnu sugām.

Zivju resursu atjaunošana un Daugavas krastu stiprināšana

Atbilstoši normatīvo aktu prasībām Latvenergo koncerns ik gadu veic maksājumus zivju resursu atjaunošanai (2013. gadā – EUR 864,2 tūkstoši) un Daugavas krastu nostiprināšanai un inženieraizsardzības būvju uzturēšanai (2013. gadā – EUR 1 209,4 tūkstoši). Minētie līdzekļi tiek novirzīti gan zivju resursu maksīgajai atražošanai, gan krastu nostiprināšanas

un inženieraizsardzības būvju uzturēšanas darbiem, tādējādi minimizējot Daugavas hidroelektrostaciju radīto ietekmi uz zivju resursiem un Daugavas krastu deformāciju. 2013. gadā Daugavas baseina zonā ielaisti 794,5 tūkstoši laša un taimiņa smolts un mazuļi, 839,2 tūkstoši zandarta, ezera sīgas, ceļotājsīgas un vimbas mazuļi, kā arī 6,0 miljoni līdakas un nēģa kāpurus.

Latvenergo koncerns 2013. gadā turpina sadarbību ar biedrību „Mēs zivīm” – 2013. gada maijā veikta zivju mākslīgo nārsta ligzdu izvietošana Ķeguma HES ūdenskrātuvē, lai veicinātu Daugavas baseinam raksturīgo zivju sugu atjaunošanu. Sadarbībā ar Latvijas un ārzemju ekspertiem uzsākta izpēte par ceļotāzivju migrācijas un dabiskās atražošanas atjaunošanas iespējām Daugavas baseinā. Izpētes rezultāti tiks izmantoti, lai papildus esošajām aktivitātēm vērtētu un plānotu citus zinātniski pamatotus zivju resursu aizsardzības pasākumus Daugavā. Savukārt lai veicinātu sabiedrības informētību par aktivitātēm zivju resursu aizsardzības jomā, 2013. gadā izdots buklets „Zivju resursu aizsardzība un atražošana Daugavas baseinā”.

[EN15] IUCN Sarkanajā grāmatā iekļauto sugu un valsts aizsargājamo sugu sarakstā iekļauto sugu, kuru dzīvotnes ietekmē organizācijas darbība, skaits, norādot tās pēc sugas izzušanas riska līmeņa

Viena no Latvenergo koncernam aktuālām vides aizsardzības jomām ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana. *International Union for Conservation of Nature (IUCN)* Sarkanajā grāmatā iekļautās zivju un putnu sugas, kuras ietekmē Latvenergo koncerna darbība, ir:

- baltais stārķis (*Ciconia ciconia*);
- lasis (*Salmo salar*);
- taimiņš (*Salmo trutta*);
- nēģis (*Lampetra fluviatilis*).

Šīm sugām noteiktais riska līmenis ir nenozīmīgs (*least concern*).

[EN16] Kopējā tiešo un netiešo siltumnīcas efekta gāzu emisija pēc masas/
 [EU5] Piešķirto CO₂ emisijas kvotu sadalījums kvotu tirdzniecības struktūrā

Siltumnīcefekta gāzu izraisītās klimata pārmaiņas ir viena no aktuālākajām globālajām vides problēmām. Latvenergo koncerna iekārtu modernizācija, aizstājot vecās, mazāk efektīvās iekārtas ar labāko tehnisko paņēmienu vadlīniju rekomendācijām atbilstošām iekārtām, ir nozīmīgs ieguldījums klimata pārmaiņu samazināšanā un izvirzīto mērķu sasniegšanā.

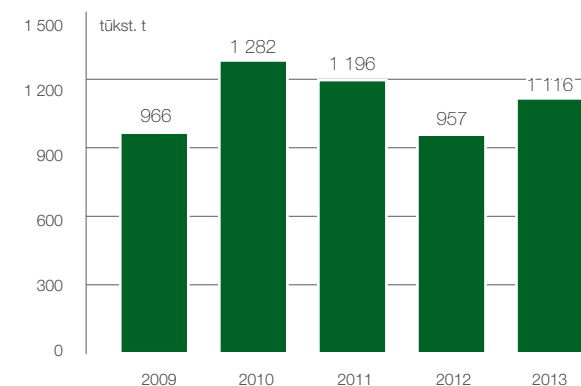
2013. gadā Latvenergo koncerna sadedzināšanas iekārtas emitē 1 115 576 t CO₂, kas ir par 158 663 t vairāk nekā gadu iepriekš, ko ietekmē Rīgas TEC-2 otrā energobloka testēšanas un ieregulēšanas darbi, kā arī par 39% lielāks Rīgas TEC izstrādātās elektroenerģijas apjoms. Rīgas TEC-2 otrā bloka testēšanas un ieregulēšanas darbu laikā radītā CO₂ emisija, kas iekļauta kopējā emisiju apjomā, ir 121 619 t CO₂.

Emisijas apjoms (CO₂) ietver emisiju gan no iekārtām, kas piedalās Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā (sadedzināšanas iekārtas ar nominālo ievadīto

siltuma jaudu virs 20 MW), gan no iekārtām, kas šajā sistēmā nepiedalās (11 303 t CO₂). Tāpat CO₂ emisijas apjoms ir ietverts arī netiešais CO₂ emisijas apjoms, kas saistīts ar enerģijas ražošanas procesa nodrošināšanu. Citu tiešo siltumnīcefekta gāzu emisijas Latvenergo koncernā nav.

2013. gadā sākas Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ES ETS) trešais periods. Atšķirībā no līdzšinējās kārtības tas paredz, ka emisijas kvotas bez maksas tiks piešķirtas tikai siltumenerģijas ražošanai un ka piešķirto kvotu apjoms pakāpeniski samazinās, respektīvi, 2013. gadā tiek piešķirtas 80% no nepieciešamā kvotu apjoma, bet līdz 2020. gadam tas pakāpeniski samazinās līdz 30% no nepieciešamā apjoma. Siltumenerģijas ražošanai Rīgas TEC-1 un Rīgas TEC-2 periodā no 2013. līdz 2020. gadam ir piešķirtas 2 595 925 kvotas un Liepājas ražotnēm – 348 404 kvotas. Viena tonna CO₂ emisijas ir ekvivalenta 1 kvotai.

CO₂ emisija (2009 – 2013)

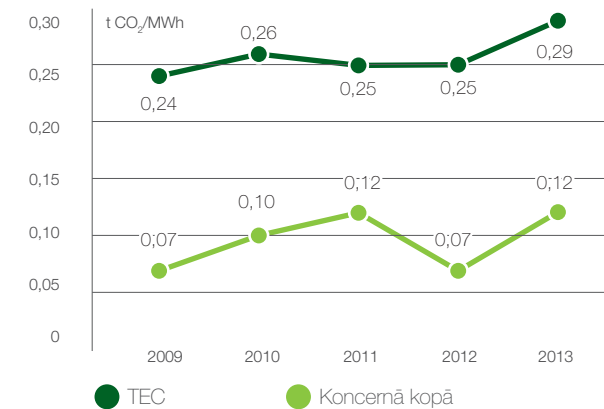
[EN18] Iniciatīvas attiecībā uz siltumnīcas efekta gāzu emisijas samazināšanu un sasniegtais samazinājums

Efektīvu un modernu tehnoloģiju izmantošana ir viens no galvenajiem veidiem, kā samazināt emisiju un ietaupīt resursus. Viens no termoelektrostaciju raksturojošiem rādītājiem ir kurināmā izmantošanas koeficients. Latvenergo koncerna termoelektrostacijās rekonstruētajās iekārtās šis koeficients koģenerācijas režīmā ir robežās no 86% līdz 89%, savukārt kondensācijas režīmā var samazināties līdz pat 48%.

Īpatnējie CO₂ emisijas rādītāji uz vienu saražoto elektroenerģijas vienību kopumā raksturo atjaunīgo energoresursu un fosilā kurināmā patēriņa sadalījumu un efektivitāti – jo zemāki ir šie rādītāji, jo lielāks elektroenerģijas īpatsvars ir saražots no

atjaunīgajiem energoresursiem un jo efektīvāk darbojušās termoelektrostaciju iekārtas. 2013. gadā CO₂ emisija uz saražoto elektroenerģijas vienību ir 0,12 t CO₂/MWh_{el}, savukārt tikai termoelektrostacijās (Rīgas TEC-1 un Rīgas TEC-2) saražotajai elektroenerģijai īpatnējā CO₂ emisija uz saražoto elektroenerģijas vienību ir 0,29 t CO₂/MWh_{el}. Ja netiek ņemta vērā Rīgas TEC-2 otrā bloka izmēģinājumu un ieregulēšanas darbu radītā CO₂ emisija, tad īpatnējās CO₂ emisijas uz saražoto elektroenerģijas vienību ir 0,10 t CO₂/MWh_{el}, bet tikai termoelektrostacijās saražotajai elektroenerģijai īpatnējā CO₂ emisija uz saražoto elektroenerģijas vienību – 0,27 t CO₂/MWh_{el}.

CO₂ emisija uz vienu saražoto elektroenerģijas vienību (2009 – 2013)

[EN20] NO_x, SO_x un citas būtiskas emisijas gaisā pēc to veida un masas

Kaitīgo vielu emisija atmosfērā ir tieši atkarīga no izmantotā kurināmā, tā izmantošanas efektivitātes un tehnoloģiju veida. Latvenergo koncerns elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai izmanto atjaunīgos energoresursus – ūdeni, vēju un koksni, kā arī fosilo kurināmo – galvenokārt dabasgāzi un nelielos daudzumos – mazutu un dīzeļdegvielu, kā arī citus kurināmā veidus:

- dabasgāze ir viens no videi draudzīgākajiem kurināmā veidiem, ko Latvenergo koncernā izmanto gan termoelektrostacijās, gan arī, kur tas iespējams, mazajās katlumājās. Tomēr sadedzinot dabasgāzi, bez oglekļa dioksīda atmosfērā tiek radītas arī citas kaitīgas emisijas. Tie ir slāpekļa oksīdi (NO_x) un oglekļa monoksīds (CO);
- dedzinot mazutu un dīzeļdegvielu, ko izmanto kā avārijas kurināmo Latvenergo koncerna termoelektrostacijās, papildus tiek radīts sēra dioksīds (SO₂), cieta daļiņu un vanādija (V) pentoksīda emisija. Mazuta un dīzeļdegvielas uzglabāšanas laikā rodas ogļūdeņraži. 2013. gadā mazutu enerģijas ražošanai neizmanto; dīzeļdegviela izmantota nelielā daudzumā, lai veiktu Rīgas TEC-1 iekārtu ieregulēšanu;
- koksni izmanto koncerna katlumājās siltumenerģijas ražošanai un biokoģenerācijas stacijā Liepājā. Sadedzinot koksni, rodas NO_x, CO un cieta daļiņu emisija.

NO_x, CO, SO₂ un citas emisijas (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
NO _x	t	n/a	1 425	1 349	912	674	792
CO	t	n/a	345	250	356	336	397
SO ₂	t	a	0	11	5	0	3
Citas*	t	a	10	10	10	10	14

* ietverts cieta daļiņu, vanādija un ogļūdeņražu emisijas apjoms
n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Noslēdzot Rīgas TEC-2 rekonstrukcijas projektu, vecās mazāk efektīvās iekārtas nomainot ar jaunām efektīvām un Eiropas Komisijas izstrādātajām nozaru labāko pieejamo tehnisko paņēmieni vadlīnijām atbilstošām, ievērojami samazināta kaitīgo vielu, īpaši slāpekļa oksīdu (NO_x), īpatnējā emisija un koncentrācijas līmenis dūmgāzēs. Ražojot elektroenerģiju Rīgas TEC-2 rekonstruētajos energoblokos, NO_x emisija uz saražoto enerģijas vienību ir 0,1 kg/MWh, kas ir par 83% zemāka,

nekā tā bija pirms rekonstrukcijas (0,6 kg/MWh). Tāpat Rīgas TEC-2 rekonstrukcijas projekta realizācijas rezultātā ir izpildītas normatīvo aktu prasības, kas nosaka NO_x un CO izmešu maksimāli pieļaujamo robežvērtību dūmgāzēs: NO_x – 50 mg/m³ un CO – 100 mg/m³ pie O₂ satura dūmgāzēs 15%. 2013. gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kaitīgo vielu emisijas pieaugumu ir veicinājis lielāks Rīgas TEC saražotās enerģijas apjoms, ka arī Rīgas TEC-2 otrā bloka testēšanas un ieregulēšanas darbi, kuru

laikā emitētas 38 t slāpekļa oksīdu un 52 t oglekļa oksīda, kas iekļautas kopējā emisiju apjomā.

Lai ierobežotu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām un ievērotu normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības, Latvenergo koncerns veic piesārņojošo vielu monitoringu un

uzskaiti, kā arī plāno un īsteno energoefektivitātes un vides aizsardzības pasākumus. Iekārtu modernizācija ir aktuāla gan no efektivitātes, gan no vides aizsardzības viedokļa. Ņemot vērā tehniskos, ekonomiskos un vides aizsardzības aspektus, Latvenergo koncerns plāno pārtraukt Rīgas TEC-2 mazuta (rezerves kurināmā) izmantošanu, aizvietojot to ar videi

draudzīgāku kurināmo – dīzeļdegvielu. 2013. gadā uzsāka rezerves kurināmā saimniecības rekonstrukcija. Šī projekta realizācijas rezultātā būs mazāka Rīgas TEC-2 piesārņojošo vielu emisija gaisā rezerves kurināmā izmantošanas laikā, kā arī resursu patēriņš kurināmā saimniecības uzturēšanai.

[EN21] Kopējais notekūdeņu daudzums pēc kvalitātes un izplūdes vietas

Ūdens resursu izmantošana ir cieši saistīta ar notekūdeņu attīrīšanas un novadīšanas procesu. Latvenergo koncerna objektos, kur notekūdeņus nav iespējams novadīt centralizētā kanalizācijas sistēmā, kā arī objektos, kur var rasties ar naftas produktiem piesārņoti notekūdeņi, darbojas dažādu veidu lokālas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas. Latvenergo koncerna darbībā rodas ražošanas, lietus un sadzīves notekūdeņi. Latvenergo koncerna kopējais novadīto notekūdeņu daudzums 2013. gadā ir 3 753 tūkstoši m³. No tiem 3 710 tūkstoši m³ tiek novadīti kanalizācijas sistēmās un 43 tūkstoši m³ apkārtējā vidē.

Lielāko daļu notekūdeņu jeb 89% (3 330 tūkstoši m³) veido RīgasTEC-2 ražošanas notekūdeņi. Veicot regulāras notekūdeņu

analīzes, tiek kontrolēta to atbilstība normatīvajos aktos un piesārņojošās darbības atļaujās noteiktajiem kvalitātes radītājiem.

Novadītie notekūdeņi (2009 – 2013)

Izplūdes vieta	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Kanalizācijas sistēmā	tūkst. m ³	n/a	3 385	3 092	3 017	2 887	3 710
Vidē	tūkst. m ³	n/a	61	54	55	47	43

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

[EN22] Kopējā atkritumu masa pēc veida un atkritumu utilizācijas metodes

Atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas paņēmieni prioritārāji secībai Latvenergo koncernā gadījumos, kad nevar novērst atkritumu rašanās cēloņus vai samazināt to daudzumu, atkritumi tiek nodoti pārstrādei vai apsaimniekošanai. Atbilstoši normatīvo aktu prasībām Latvenergo koncerns veic dalītu sadzīves un bīstamo atkritumu savākšanu, uztur un sakārto atkritumu savākšanas vietas. Tiek realizēta arī dažādu veidu ražošanas atkritumu (piemēram, nolietoto riepu, metāllūžņu, būvgružu u. c.) dalīta savākšana un nodošana pārstrādei. Gan sadzīves, gan bīstamie atkritumi tiek nodoti atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem, kuriem ir atļaujas atkritumu apsaimniekošanai un utilizācijai.

Bīstamo atkritumu apjoma pieaugums 2013. gadā skaidrojams ar augstsprieguma apakšstacijas vteritorijā konstatētā vēsturiskā grunts piesārņojuma novēršanu. Savukārt ražošanas atkritumu kategorijā ietilpst metāllūžņi (2013. gadā – 2 190 t), kuru apjoms ir mainīgs un atkarīgs no koncernā veikto ēku, būvju, iekārtu remontdarbu un demontāžas darbiem.

Latvenergo koncerna sabiedrībās darbojas izlietotā ievestā iepakojuma, kā arī elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu (EEIA) apsaimniekošanas sistēmas.

Atkritumi un atkārtoti izmantotie materiāli (2012 – 2013)

Atkritumi	Mērv.	Metode	2012	2013	Bīstamība	Apsaimniekošanas metode
Sadzīves atkritumi	t	n/a	2 320	2 230	nebīstami	nodoti apsaimniekošanai
Bīstamie atkritumi	t	n	330	528	bīstami	nodoti apsaimniekošanai
Ražošanas atkritumi	t	n	2 807	3 522	nebīstami	nodoti apsaimniekošanai
Ievestais iepakojums	t	n	424	111	nebīstami	nodoti pārstrādei
EEIA*	t	n	17	17	bīstami	nodoti pārstrādei
Atkārtoti izmantotie materiāli						
Atstrādātā transformatoru eļļa	t	n	81	96	bīstami	reģenerēti un atkārtoti izmantoti

* elektronisko un elektronisko iekārtu atkritumi
n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

[EN23] Būtisko noplūžu skaits un apjoms

Vides normatīvo aktu prasību izpildes nodrošināšanai koncerns aktīvi sadarbojas ar valsts vides institūcijām, sniedzot ar vides aizsardzību saistīto informāciju, organizējot ietekmes uz vidi novērtējumu, pildot piesārņojošās darbības atļauju nosacījumus, kā arī konsultējoties par vides aizsardzības jautājumiem.

2013. gada aprīlī Platones upē, augstsprieguma apakšstacijas *Viskalī* tuvumā tika konstatēts piesārņojums ar naftas produktiem, kura iemesli bija apakšstacijas teritorijas vēsturiskais piesārņojums. Tika veikti neatliekamie operatīvie pasākumi piesārņojuma lokalizācijai un detalizēta teritorijas izpēte.

Piesārņojuma izplatīšanās riski ir novērsti un 2014. gadā tiks uzsākti piesārņotās vietas sanācijas darbi.

2013. gadā nav notikušas citas piesārņojošo vielu noplūdes vidē, nedz arī konstatēti citi pārkāpumi.

[EN28] Būtisko sodu vērtība naudas izteiksmē un kopējais beznaudas sankciju skaits par neatbilstību vides aizsardzības normatīvajiem aktiem

2013. gadā koncernā veiktas sešas Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Valsts vides dienesta plānveida tematiskās pārbaudes un divas ārpuskārtas pārbaudes, kā arī divas Latvijas Republikas Veselības ministrijas Veselības inspekcijas plānveida kontroles. Plānveida pārbaūžu

rezultātā par koncerna darbību 2013. gadā nav saņemti būtiski aizrādījumi vai sankcijas no kontrolējošām institūcijām, kā arī nav maksātas soda naudas. Valsts vides dienesta Jelgavas reģionālā vides pārvalde (JRVP) veica divas ārpuskārtas pārbaudes augstsprieguma apakšstacijā *Viskalī* saistībā ar Platones upes

piesārņojumu. JRVP noteica piesārņojuma novēršanai veicamos pasākumus un pārbaudīja to izpildi.

[EN30] Kopējās vides aizsardzības izmaksas un investīcijas pēc to veida

Latvenergo koncerna ieguldījumi vides aizsardzībā 2013. gadā veido EUR 8,3 miljoni, no tiem EUR 5,3 miljoni ir investīcijas vides aizsardzības pasākumiem un EUR 3,1 miljoni kārtējās izmaksas, kas ietver izmaksas vides tehnoloģiju, iekārtu darbības uzturēšanai, samaksu par vides aizsardzības pakalpojumiem.

Vides aizsardzības izmaksas un investīcijas (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Atkritumu apsaimniekošana	milj. EUR	a	0,1	0,3	0,2	0,2	0,4
Ar emisijām (gaisā, ūdenī) saistītās izmaksas	milj. EUR	a	0,3	3,1	0,6	0,6	0,3
Korektīvo pasākumu izmaksas	milj. EUR	a	1,8	2,4	2,4	2,1	2,3
Preventīvo pasākumu izmaksas	milj. EUR	a	6,6	4,4	2,1	4,9	5,3
Vides pārvaldības izmaksas	milj. EUR	a	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

2.2. Darbinieki un darba vide

2.2. Darbinieki un darba vide

2.2.1. Nodarbinātība un darba vide

Vadības pieeja

Darbinieki ir Latvenergo koncerna svarīgākais resurss. Mēs ticam, ka ilgtspējīgas attīstības pamats ir darbinieka vēlme un apņēmība veikt darba pienākumus profesionāli un efektīvi. Latvenergo koncerns augstu vērtē darbaspēka dažādību, tajā skaitā darba pieredzi, jaunas zināšanas un pieejas. Koncerna cilvēkresursu attīstību nosaka gan jaunu, konkurences apstākļos būtisku kompetenču attīstība, gan arī zināšanu pēctecības nodrošināšana. Latvenergo koncernā tiek ievēroti dzimumu līdztiesības principi gan darbinieku struktūrā, gan atalgojumā.

Latvenergo koncerna darbinieki ir nodarbināti Baltijas reģionā. Cilvēkresursu vadības un attīstības principi ir integrēti katras koncerna kapitālsabiedrības saistītajās politikās, ievērojot galvenās vadlīnijas visa koncerna ietvaros. Tie ir veidoti, lai sekmētu tādu darbinieku piesaisti, kuri atbilstoši koncerna vērtībām ir:

- atbildīgi – par katru veicamo darbu uzņemas personisku atbildību;
- efektīvi – rīkojas profesionāli un sasniedz izvīzītos mērķus;
- atvērti – veicina pieredzes apmaiņu un ir atvērti jaunām idejām un pārmaiņām.

Savukārt Latvenergo koncerns veido un uztur atvērtu un atklātu darba vidi, kas:

Nodrošina darbinieku kompetenču attīstību

Latvenergo koncerns rūpējas par darbinieku kompetenču pilnveidi, efektivitātes uzlabošanu, kā arī koncerna kopējo mērķu sasaisti ar darbinieku individuālajiem mērķiem. 2013. gadā ir pilnveidota darba izpildes vadības sistēma, lai veicinātu katra darbinieka izpratni par savu lomu un ietekmi konkrētu biznesa mērķu un uzdevumu izpildē. Tāpat 2013. gadā izstrādāti vienoti ražošanas projektu vadības principi, veikta projektu vadības

sertifikācija un darbinieku apmācība. Tā rezultātā ir paaugstinātas attiecīgo darbinieku kompetences un uzlabots darba process kopumā.

Koncerna darbības specifika nosaka, ka ilgtspējas nodrošināšanai būtiski ir uzkrāt un nodot zināšanas, ietverot arī pārdomātu un sabalansētu pensijas vecumu sasniegušo darbinieku nomaiņu ar jauniem darbiniekiem.

Iesaistīts, uz mērķi orientēts darbinieks ir ilgtspējīgas un efektīvas koncerna darbības pamats

Veicina darbinieku informētību

Latvenergo koncerns pastāvīgi uzlabo un vienkāršo darba organizāciju un komunikāciju. Iekšējās saziņas un vadības praksē tiek ievērots atvērtības princips un gādāts par efektīvu komunikāciju, kas veicina piederības izjūtu un izpratni par kopīgiem mērķiem un vērtībām. Darbiniekiem ir nodrošinātas iekšējās mācības par koncerna stratēģiju, vērtībām, ētikas normām, darba aizsardzību un citiem jautājumiem.

Veicina darbinieku iesaistību

Latvenergo koncernā augstu vērtē darbinieku iesaistību – nepārtraukti tiek pilnveidota un uzlabota sistēma darbinieku apmierinātības izzināšanai un viedokļa izpausmei. Tāpat darbiniekiem ir nodrošināta iespēja visus interesējošos jautājumus padziļināti noskaidrot ikgadējās darbinieku attīstības pārunās.

Nodrošina motivējošus darba apstākļus

Darbiniekiem tiek noteikts motivējošs ar darba rezultātiem saistīts atalgojums – amatalga ir noteikta atbilstoši darbinieku kompetencēm, bet atalgojuma mainīgā daļa ir saistīta ar darbu izpildes kvalitāti.

Elektroninženieri veic mikroprocesoru aizsardzības sistēmas testēšanu. Foto A. Zihčs.

[LA1] Kopējais darbaspēks pēc darba attiecību veida, darba līguma un reģiona, dalīts pēc dzimuma

Latvenergo koncerns nepārtraukti pilnveido procesus, lai nodrošinātu efektīvu darbinieku struktūru un optimālu darbinieku skaitu. Darbinieku skaits pēdējo piecu gadu laikā ir samazinājies par 4%, un 2013. gada beigās koncernā bija nodarbināti 4 512 darbinieki.

Latvenergo koncerna darbinieku struktūrā ir salīdzinoši augsts vīriešu īpatsvars – 73% no darbiniekiem ir vīrieši un 27% – sievietes. Tas skaidrojams ar nozares specifiku, kas nosaka augstu tehnisko profesiju īpatsvaru.

Latvenergo koncernā darba līgumi vairumā gadījumu tiek slēgti uz nenoteiktu laiku un tikai 2% no visiem darba līgumiem ir noslēgti uz noteiktu laiku. Šis rādītājs neatšķiras atkarībā no darbinieka dzimuma (vīrieši – 1%, sievietes – 3%). Nepilnu darba laiku strādā tikai 15 darbinieki jeb 0,3% (0,3% no vīriešu kopskaita un 0,5% no sieviešu kopskaita).

Darbinieku sadalījums darbības segmentos (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Ražošana un pārdošana	skaits	n	989	951	920	940	971
Sadale	skaits	n	2 656	2 552	2 543	2 502	2 505
Pārvades aktīvu pārvaldība*	skaits	n	533	495	493	438	444
Korporatīvās funkcijas	skaits	n	523	519	534	577	592
KOPĀ	skaits		4 701	4 517	4 490	4 457	4 512

* no 2012. gada 2. janvāra koncerna sastāvā nav AS „Augstsprieguma tīkls”
n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

[LA2] Jauno darbinieku skaits un darbaspēka mainība pēc vecuma, dzimuma un reģiona

2013. gadā darbā pieņemti 322 jauni darbinieki (tajā skaitā 12% no koncernā nodarbinātajām sievietēm un 6% no vīriešiem). Darba attiecības ir izbeigtas ar 267 darbiniekiem (tajā skaitā 6% no sievietēm un 6% no vīriešiem). Darbinieku mainība Latvenergo koncernā ir neliela – 6%. Tā nerada riskus koncerna ilgtspējīgai attīstībai, vienlaikus nodrošinot sabalansētu zināšanu nodošanu jaunajiem darbiniekiem.

Darbinieku mainība 2013. gadā

Darbinieka vecums	Mērv.	Metode	uzsāktas darba attiecības		pārtrauktas darba attiecības	
			Vīrieši	Sievietes	Vīrieši	Sievietes
līdz 30 gadiem	skaits	n	121	67	41	20
30 – 50 gadi	skaits	n	57	67	64	26
virs 50 gadiem	skaits	n	5	5	85	31
KOPĀ	skaits		183	139	190	77

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

[LA4] Darbinieku, ar kuriem ir noslēgts Darba kopīgums, procentuālā daļa

Latvenergo koncerna darbinieku sociālekonomisko interešu saskaņošanai kalpo Latvenergo Darba kopīgums, kuru noslēgušas AS „Latvenergo”, AS „Sadales tīkls” un AS „Latvijas elektriskie tīkli”. Līdztekus valsts normatīvajos aktos noteiktajam

tas paredz darbiniekiem papildu garantijas. 2013. gadā Darba kopīgums attiecas uz 4 377 jeb 97% koncerna darbinieku un šis īpatsvars ir nemainīgs pēdējo gadu laikā. Sabiedrību slēgtie kopīgumi attiecas ne tikai uz arodbiedrības biedriem, bet uz

visiem šajās sabiedrībās nodarbinātajiem darbiniekiem. Līdz ar to sociālo garantiju jomā tiek nodrošināta vienlīdzīga attieksme pret ikvienu darbinieku un tiek mazināta konflikta iespējamība starp darbiniekiem un darba devēju.

[LA7] Traumu, arodslimību, zaudēto dienu un prombūtnes rādītāji, kā arī darbā bojā gājušo skaits reģionā, dalīts pēc dzimuma

Latvenergo koncerns kā darba devējs nodrošina darbiniekus ar pienākumu izpildei adekvātām darba vietām, atbilstoši individuālajiem darba aizsardzības līdzekļiem un tehniskajiem resursiem, kā arī veic darbinieku apmācību par darba aizsardzības jautājumiem un drošām darba metodēm. Latvenergo koncerna pamatdarbības virzienos ir ieviesta un tiek uzturēta darba drošības pārvaldības sistēma, kas atbilst Arodveselības un darba drošuma pārvaldības sistēmas OHSAS 18001 standarta prasībām.

2013. gadā Latvenergo koncerna sabiedrībās ir notikuši 13 nelaimes gadījumi. 2013. gadā nav noticis neviens letāls nelaimes gadījums. Nelaimes gadījumi tiek uzskaitīti atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajiem kritērijiem.

Pēc notikušajiem nelaimes gadījumiem ir veikta atkārtota darba vides riska novērtēšana un darbinieku instruktāžas. Instruktažu laikā ar darbiniekiem ir pārrunāti un analizēti notikušo nelaimes gadījumu iemesli. Nelaimes gadījumos, veicot darbus Latvenergo koncerna objektos, cietuši 3 darbuzņēmēji. Visi nelaimes gadījumos cietušie darbuzņēmēji ir vīrieši. 2013. gadā ir bijuši divi arodslimšanas gadījumi jeb vidēji 0,05 arodslimību gadījumi uz

100 darbiniekiem gadā. Darbinieku prombūtnes laika pieaugums skaidrojams ar lielāku darbinieku skaitu, kas atradās darba nespējas prombūtnē saistībā ar bērna piedzimšanu.

Nelaimes gadījumu un prombūtnes rādītāji* (2012 – 2013)

	Mērv.	Metode	2012	2013
Nelaimes gadījumu rādītājs (<i>Injury rate, IR</i>)	skaitis	a	0,47	0,34
Arodslimību gadījumu rādītājs (<i>Occupational diseases rate, ODR</i>)	skaitis	a	0,03	0,05
Zaudēto darba dienu rādītājs (<i>Lost day rate, LDR</i>)**	skaitis	a	12	14
Prombūtnes laiks, stundas (<i>Absentee rate, AR</i>)***	skaitis	a	7 875	9 014

* aprēķināts uz 100 darbiniekiem vidēji gadā atbilstoši GRI vadlīnijās norādītajai metodikai

** nelaimes gadījumu dēļ zaudēto dienu skaits

*** prombūtnes laiks darba nespējas dēļ, tajā skaitā darba nespēja, kas nav saistīta ar nelaimes gadījumiem darbā un arodslimšanas gadījumiem
n – nomērits, v – vērtēts, a – aprēķināts

[LA9] Veselības un drošības jautājumi, ko ietver oficiālas vienošanās ar arodbiedrībām

Lai pārstāvētu nodarbināto intereses darba aizsardzībā, darbinieku kopsapulcē ievēl darbinieku uzticības personas darba jautājumos. Darbinieku kopsapulcē piedalās darbinieku deleģētas personas, kas balsojot ievēl iepriekš izvirzītus kandidātus. Uzticības personas ievēl uz trīs gadiem. 2013. gadā ir uzsākta uzticības personu ievēlēšana, izmantojot arī elektronisko

balsojumu. Pavisam Latvenergo koncernā ir ievēlētas 75 uzticības personas darba aizsardzībā, kas veido 1,7% no kopējā darbinieku skaita. Ar darba aizsardzību un arodveselību saistītie jautājumi ir iekļauti Darba kopīgumā, kas papildus valsts normatīvo aktu prasībām nosaka arī citus pienākumus, piemēram, sniegt atbalstu arodorganizācijām un darba aizsardzības uzticības personām,

segt speciālās ārstēšanas izdevumus darbiniekiem, kuri cietuši nelaimes gadījumos. Darba kopīgums nosaka darba devēja pienākumu nodrošināt darbiniekus ar veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanu, papildu atvaļinājumu dienām, papildu apmaksu darba nespējas gadījumā. Minētie nosacījumi ļauj darbiniekiem labāk rūpēties par savu veselību.

[LA12] Darbinieku, kuriem tiek nodrošināta regulāra darba rezultātu novērtēšana un karjeras attīstības izvērtēšana, procentuālā daļa, dalīta pēc dzimuma

Latvenergo koncerna darbinieku ikgadējās attīstības pārrunās tiek iesaistīti darbinieki, kuri nostrādājuši pilnu kalendāro gadu, un tās vada katra darbinieka tiešais vadītājs. Pārrunu rezultātā tiek lemts par darbinieka kompetenču pilnveides nepieciešamību,

kvalifikācijas papildināšanu un turpmākām izaugsmes iespējām. Pēdējo gadu laikā turpina pieaugt darbinieku, ar kuriem tiek veiktas attīstības pārrunas, procentuālais skaits. 2013. gadā tas sasniedz 89% (2012. gadā – 85%). Pārrunas veiktas ar 83% no

koncernā strādājošajām sievietēm un 91% vīriešiem. Atšķirības skaidrojamas ar sieviešu atrašanos bēma kopšanas atvaļinājumā un lielāku jaunpieņemto sieviešu proporciju, kam pirmajā nostrādātajā gadā netiek veiktas attīstības pārrunas.

[LA13] Pārvaldes institūciju struktūra un darbinieku sadalījums pēc amata kategorijas atbilstoši dzimumam, vecuma grupai, piederībai minoritātes grupai un citiem dažādības rādītājiem

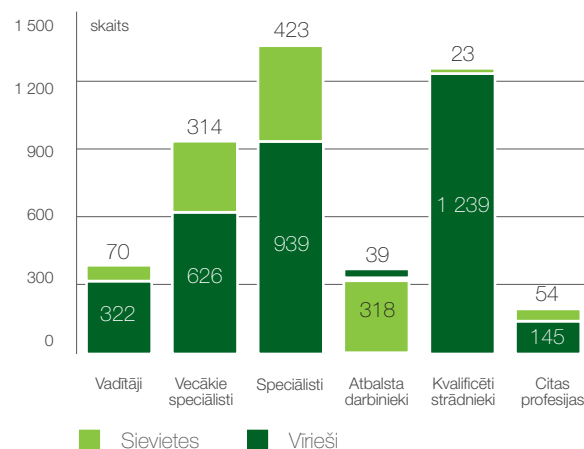
Latvenergo koncerna profesiju dalījums veikts ņemot vērā Latvijas Republikas Profesiju klasifikatoru. 2013. gadā 88% no kopējā koncerna darbinieku skaita ir augstas kvalifikācijas darbinieki – vadītāji, vecākie speciālisti, speciālisti un kvalificēti strādnieki. Vairāk nekā pusei darbinieku ir augstākā izglītība. Kopumā darbinieku profesiju struktūrā pēdējo gadu laikā nav vērojamas būtiskas izmaiņas. Liela daļa Latvenergo koncernā strādājošo ir ilglaicīgi darbinieki – 66% darbinieku darba stāžs ir vismaz 10 gadi. Šis sadalījums ir līdzīgs, dalot arī pēc dzimuma – darba stāžs virs 10 gadiem ir 69% koncernā strādājošo vīriešu un 60% sieviešu.

Nevienlīdzīgs dzimumu sadalījums kvalificēto strādnieku un atbalsta darbinieku grupās ir nemainīgs pēdējo gadu laikā un skaidrojams ar nozares specifiku.

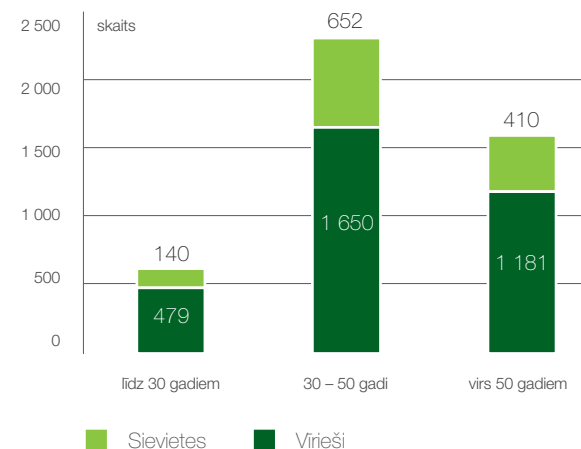
Latvenergo koncerns ievēro vienlīdzīgu attieksmi pret visiem koncerna darbiniekiem, nekādā veidā tos nedalot pēc piederības minoritātes grupai.

Informācija par pārvaldes institūciju struktūru un sadalījumu atbilstoši dzimumam, vecuma grupai, izglītībai, darba stāžam un citiem dažādības rādītājiem ir sniegta pārskata 1.4. sadaļā „Koncerna pārvalde”.

Darbinieku sadalījums pēc dzimuma un profesijas grupas 31. 12. 2013.

Darbinieku sadalījums pēc dzimuma un vecuma grupas 31. 12. 2013.

Darbinieku sadalījums pēc vecuma un profesijas grupas 31. 12. 2013.

Profesiju grupas	Mērv.	Metode	līdz 30 gadiem	30 – 50 gadi	virs 50 gadiem
Vadītāji	skaits	n	9	254	129
Vecākie speciālisti	skaits	n	153	523	264
Speciālisti	skaits	n	167	670	525
Atbalsta darbinieki	skaits	n	84	186	87
Kvalificēti strādnieki	skaits	n	195	592	475
Citas profesijas	skaits	n	11	77	111

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

[LA14] Pamatalgas un kopējā atalgojuma attiecība sievietēm un vīriešiem pēc amata kategorijas un pēc nozīmīgas darbības vietas

Attiecība starp līgumā noteiktām amatalgām sievietēm un vīriešiem, kuri profesiju grupas ietvaros veic līdzīgus pienākumus, apliecina, ka Latvenergo koncerns, nosakot darbinieku atalgojumu, ievēro dzimuma līdztiesības. Lai noteiktu atalgojuma atšķirības starp dzimumiem, analizētas pamatalgas darbiniekiem ar vienādiem amatu nosaukumiem un līdzīgiem amata pienākumiem. Kopumā analizētas 2 797 darbinieku pamatalgas, kas ir 62% no kopējā koncerna darbinieku skaita.

Novērojamās darbinieku amatalgu atšķirības nav būtiskas un ir skaidrojamas ar darbinieka kompetenču atbilstību amatam izvirzītajām prasībām.

Tāpat nav novērojamas darbinieka kopējā atalgojuma atšķirības, ko nosaka vienoti darba izpildes vērtēšanas kritēriji viena amata ietvaros. Līdz ar to, visiem darbiniekiem, pamatojoties uz vērtēšanas kritērijiem, ir vienādas iespējas saņemt atalgojuma mainīgo daļu.

Attiecība starp līgumā noteiktajām amatalgām sievietēm un vīriešiem

Profesiju grupas	Metode	Salīdzināmo darbinieku skaita īpatsvars	Amatalgu attiecība, siev./vīr., intervāls
Vadītāji	a	85%	0,93 – 1,01
Vecākie speciālisti	a	55%	0,89 – 1,10
Speciālisti	a	71%	0,92 – 1,05
Atbalsta darbinieki	a	76%	0,93 – 1,08
Kvalificēti strādnieki	a	53%	0,91 – 1,08
Citas profesijas	a	24%	0,90 – 1,00

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

2.2.2. Cilvēktiesības

Vadības pieeja

Latvenergo koncerns nodrošina cilvēka pamattiesību, kas nostiprinātas Latvijas Republikas Satversmē, likumos un saistošajos starptautiskajos līgumos, ievērošanu, kā arī rūpējas par tādas darba vides un procesu uzturēšanu, lai netiktu aizskartas vai pārkāptas Latvenergo koncerna darbinieku un, ciktāl koncerns to var ietekmēt, arī sadarbības partneru darbinieku cilvēktiesības. Visiem Latvenergo koncerna darbiniekiem tiek nodrošinātas vienlīdzīgas iespējas un vienlīdzīga attieksme neatkarīgi no dzimuma, rases, vecuma vai jebkurām citām pazīmēm.

Nodrošinām cilvēktiesības un ievērojam augstus ētikas standartus

Latvenergo koncerna un sadarbības partneru cilvēktiesību principu ievērošana ir noteikta Ētikas kodeksā. Tā mērķis ir radīt vienotu ētikas rīcības normu kopumu, tādējādi nodrošinot cieņas, uzticības un lojalitātes ievērošanu. Koncerns aktīvi izglīto darbiniekus par šiem jautājumiem. Izzinot darbinieku viedokli un izpratni par ētikas normu, tostarp arī cilvēktiesību, piemērošanu, tiek noskaidroti apstākļi, kas veicinātu potenciālu ētikas normu vai cilvēktiesību pārkāpumu riska iespēju, kā arī identificēti iespējamie uzlabojumi šajā jomā. Ētikas kodeksā minēto normu ievērošana

ir visu Latvenergo koncerna darbinieku pienākums un vadītāju atbildība, kā arī viens no darbinieku darba izpildes vērtēšanas kritērijiem.

Tāpat cilvēktiesību principu ievērošanu nosaka arī citi iekšējie dokumenti, kas tai skaitā paredz darbinieku tiesības uz:

- drošu, veselībai nekaitīgu un nediskriminējošu darba vidi;
- darba un atpūtas laiku, taisnīgu darba samaksu;
- vienlīdzīgu attieksmi gan personāla atlasē, gan attīstībā, gan darba izvērtējumā;
- savu viedokli, darbību asociācijās un arodorganizācijās;
- ziņošanu par gadījumiem, kas varētu norādīt uz tiesību pārkāpumiem.

[HR5] Darbības jomas un nozīmīgākie piegādātāji, kas pakļauj ievērojamam riskam vai pārkāpj biedrošanās brīvību un tiesības slēgt koplīgumu, īstenotie pasākumi šo tiesību aizsardzībai

Latvenergo koncerns neierobežo darbinieku individuālu dalību dažādās asociācijās un organizācijās, t. sk. arodorganizācijās, un šādai dalībai nav nepieciešams darba devēja saskaņojums, tādējādi nodrošinot brīvu pieredzes apmaiņu un profesionālo izaugsmi.

Latvenergo koncerns izvēlas sadarbības partnerus, t. sk. arī piegādātājus, kas izprot un savā darbībā ievēro ētikas normas un cilvēktiesības, kā arī atbalsta koncernu godīgas sadarbības veidošanā un neveic koruptīvas un krāpnieciskas darbības. Lai nodrošinātu šo principu īstenošanu, koncerna sadarbības

partneri, slēdzot līgumus, tiek lūgti sniegt apliecinājumu par Latvenergo koncerna Ētikas kodeksā nostiprināto vērtību un principu ievērošanu.

2.3. Sabiedrība

2.3. Sabiedrība

Vadības pieeja

Viena no Latvenergo koncerna vērtībām ir atbildība – tā paredz izpildīt ne tikai tiesību aktos noteikto, bet arī uzņemties brīvprātīgu atbildību par koncerna darbību tiešu un netiešu ietekmi uz sabiedrību, tautsaimniecību un vidi, sadarbībā ar ieinteresētajām pusēm risinot kopēji būtiskus problēmjautājumus.

Organizējot sabiedriskās apspriešanas par enerģijas ražošanas un infrastruktūras modernizācijas projektiem, Latvenergo koncerns nodrošina iespēju tā darbības ietekmē esošām sabiedrības grupām iesaistīties lēmumu pieņemšanā, mazinot potenciālo ietekmi uz sabiedrību un vidi.

Uzņemoties atbildību sadarbībā ar ieinteresētajām pusēm, veicinām koncerna ilgtspējīgu attīstību

Latvenergo koncerna eksperti aktīvi piedalās sabiedriskās politikas veidošanā par koncernam svarīgiem tematiem nacionālā un Eiropas Savienības mērogā, paužot nostāju atbilstoši koncerna stratēģijā noteiktām prioritātēm un mērķiem. Latvenergo koncerns atbalsta godīgu un atbildīgu biznesa praksi. Saskarsmē ar dažādām sabiedrības grupām Latvenergo koncerna darbinieki ievēro koncerna Ētikas kodeksā noteiktas rīcības normas, tajā skaitā godīgumu, atklātību un vienlīdzību. Koncerns sadarbojas ar piegādātājiem, kuri izprot Latvenergo koncerna Ētikas kodeksā nostiprināto vērtību nepieciešamību un atbalsta koncernu godīgas sadarbības veidošanā, kā arī apņemas nepieļaut korupciju un krāpšanu savā darbībā.

Apzinoties korporatīvās sociālās atbildības (KSA) lomu atbildīgas biznesa prakses attīstībā, Latvenergo koncernā ir izstrādāta un apstiprināta KSA politika, kas nosaka KSA atbalstāmo aktivitāšu izvēles pamatprincipus un kritērijus. Koncerns īsteno plašu (nacionāla un Baltijas valstu) mēroga KSA aktivitātes, kas ir

Latvenergo koncerna KSA aktivitāšu virzieni

saistītas ar enerģētikas nozari vai cilvēka radošo enerģiju. Tās ir vērstas uz maksimāla rezultāta sasniegšanu ilgtermiņā un sabiedrisko labumu, nodrošinot plašu sabiedrības grupu iesaisti, kā arī atbilst koncerna stratēģijai un veicina sabiedrības izpratni par koncerna darbības virzieniem un to aktualitātēm.

Bērnu un jauniešu izglītošana elektrodrošībā

Lai mazinātu ar elektrodrošību saistītos riskus un veicinātu jaunās paaudzes ieinteresētību eksaktajās zinātnēs, Latvenergo koncerns sadarbībā ar izglītības iestādēm un ekspertiem ikgadēji īsteno bērnu un jauniešu elektrodrošībai veltītus projektus. Viens no tiem ir Latvenergo koncerna organizētais erudīcijas konkurss

„eXperiments”, kas interaktīvā veidā iesaista un izglīto jauniešus par drošu un efektīvu elektroenerģijas lietošanu, kā arī mudina padziļināti apgūt eksaktos priekšmetus. Tāpat, lai izglītotu jauniešus par elektrodrošības pamatnoteikumiem, Latvenergo koncerna speciālisti piedalās Valsts policijas un Rīgas domes organizētajā drošības festivālā ģimenēm „Piedzīvojumu vasara 2013”, novados organizētajās Drošības dienās, Valsts izglītības satura centra organizētajos Drošības nedēļas pasākumos skolās, kā arī Enerģētikas muzejā tiek organizētas nodarbības „Elektrodrošības stunda muzejā”.

Atbalsts zinātnei un izglītībai enerģētikas nozarē

Izprotot lietišķo pētījumu nozīmi enerģētikas attīstības un inovāciju vides veicināšanā, Latvenergo koncerns atbalsta pētījumu attīstību enerģētikā un popularizē inženiertehniskās profesijas.

Sadarbībā ar Latvijas Zinātņu akadēmiju Latvenergo koncerns jau vairāk nekā 10 gadus piešķir *Gada balvu* enerģētikā. Tāpat ik gadu tiek izsludināts konkurss labākajiem augstākās izglītības studiju noslēguma darbiem aktuālajās enerģētikas jomās un stipendiju konkurss augstākās izglītības iestāžu studentiem. Koncerns nodrošina prakses vietas dažādu izglītības iestāžu audzēkņiem un piedalās Latvijas Lauksaimniecības universitātes Tehniskās fakultātes studentu pašpārvaldes organizēto „Mehu dienu” balvu fonda izveidē. Lai saistošā veidā vairotu jauniešu zināšanas par fiziku, 2013. gadā ir attīstīts skolēnu portāla *fizmix.lv* saturs. Portālā publicētie eksperimenti tiek prezentēti biedrības „CONNECT Latvija” organizētajās „Latvijas Izgudrotāju dienās 2013”, kuru mērķis ir veicināt inovatīvu projektu attīstību.

Industriālā mantojuma saglabāšana

Latvenergo koncerna Enerģētikas muzejam ir būtiska nozīme Latvijas enerģētikas un Latvenergo koncerna dokumentāro un industriālo mantojumu izpētē un saglabāšanā. Enerģētikas muzejā izveidota ceļojošā izstāde par E. Krauca stikla plašu fotonegatīvu kolekciju „Ķeguma spēkstacijas celtniecības gaita 1936. – 1940.”, kas ir iekļauta UNESCO programmas „Pasaules

atmiņa" reģistrā. 2013. gadā Latvenergo koncerns līdzdarbojas dokumentālās filmas „Kā tapa Ķeguma spēkstacija. Kārļa Dumbbrāja atmiņas” tapšanā. Veicinot industriālā mantojuma atpazīstamību, Enerģētikas muzejs Ķegumā piedalās starptautiskā akcijā „Muzeju nakts” un Radošuma nedēļā „radi!2013”, bet Andrejsalas filiālē notiek „Zinātnieku nakts” un „UNESCO nedēļa” pasākumi.

Atvērts kultūrai un sportam

Latvenergo koncerns sniedz atbalstu pasākumiem, kas veicina nacionālo vērtību saglabāšanu kultūrā. Koncerns atbalsta „XXV Vispārējos latviešu Dziesmu un Deju svētku”, kas norisinājās 2013. gadā un, sekmējot bērnu invalīdu un bāreņu mākslinieciskos talantus, turpina atbalstīt labdarības koncertu „Nāc līdzās Ziemassvētkos!” Tāpat Latvenergo koncerns līdzdarbojas pasākumos, kas popularizē aktīvu dzīvesveidu – darbinieki piedalās „Nordea Rīgas maratonā” un Latvijas riteņbraucēju Vienības braucienā Siguldā.

Vides aizsardzība

Latvenergo koncerns 2013. gadā turpina sadarbību ar Latvijas Ornitoloģijas biedrību (LOB) putnu aizsardzības jomā un biedrību „Mēs zivīm” zivju resursu aizsardzībā un atražošanā Daugavas baseinā. Papildu informācija par koncerna īstenotajām vides aizsardzības aktivitātēm pieejama 2.1. sadaļā „Apkārtējā vide”.

Energoefektivitātes pasākumi

Latvenergo koncerna Energoefektivitātes centrs sniedz bezmaksas konsultācijas par elektroenerģijas drošu un efektīvu izmantošanu un citiem ar energoefektivitāti saistītiem tematiem, kā arī organizē lekcijas, seminārus un veido informatīvus materiālus. Latvenergo koncerna interneta vietnē <http://www.efektivi.lv> atrodami vienkārši īstenojami padomi efektīvākai elektroenerģijas izmantošanai.

Sociālais atbalsts

Lai mazinātu elektroenerģijas tarifu ekonomisko ietekmi uz sociāli mazaizsargātām grupām, Latvenergo koncerns 2013. gadā īsteno šādas sociālā atbalsta aktivitātes:

- iespēja sociāli mazaizsargātām personām pašvaldības sociālajā dienestā saņemt elektrības norēķinu karti LVL 53,70 (EUR 74,99) apmērā;
- nodrošināta iespēja daudzbēmu ģimenēm par 3 600 kWh gadā norēķināties pēc *Starta tarifa*.

Latvenergo koncerns turpina atbalstīt arī Latvijas skolas – 2013. gadā tām uzdāvināti datortehnikas komplekti un datoru sistēmbloki.

Darbinieku sociālā aizsardzība

Informācija par darbinieku sociālo aizsardzību pieejama sadaļā 2.2. „Darbinieki un darba vide”.

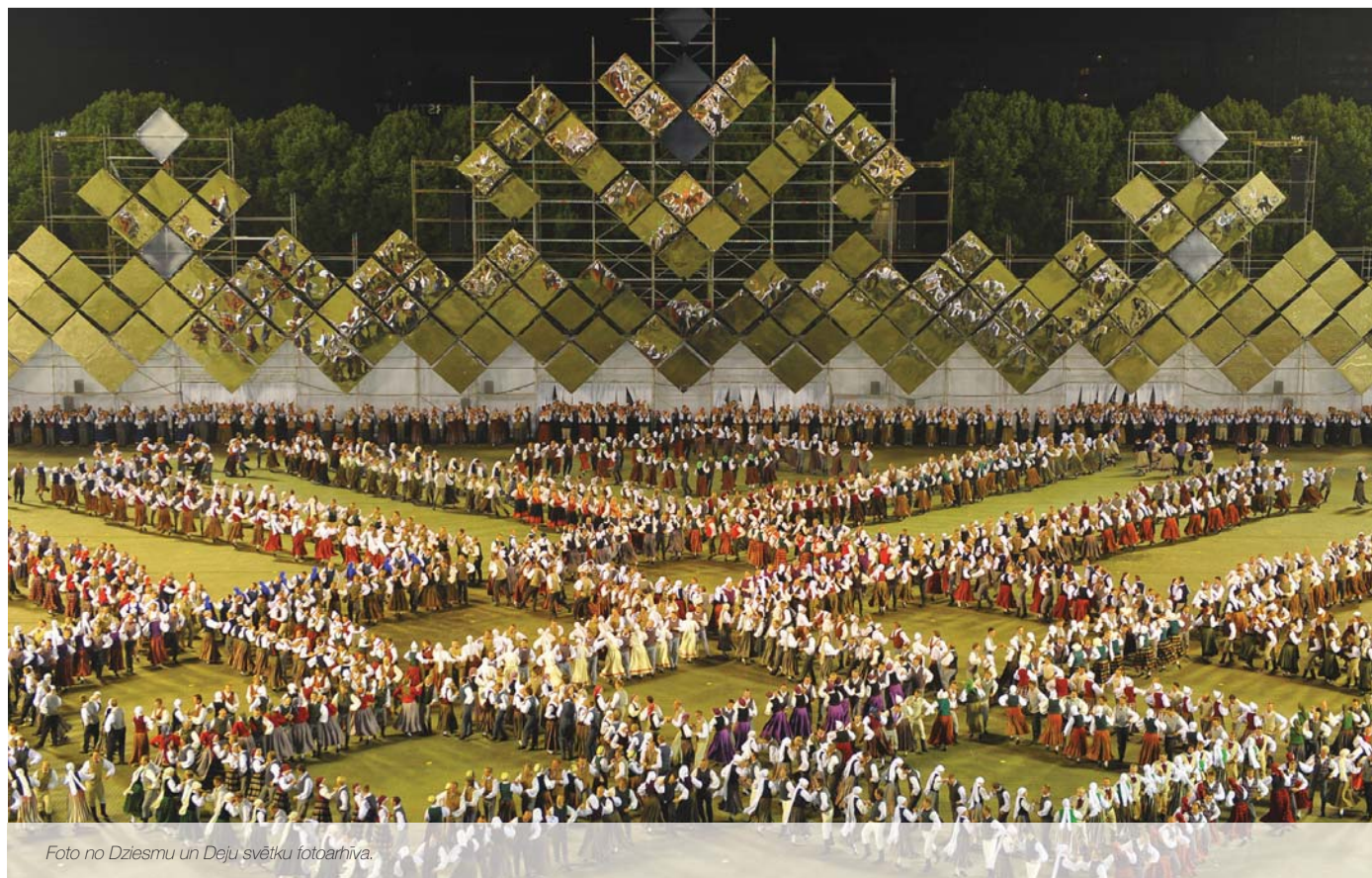

Foto no Dziesmu un Deju svētku fotoarhīva.

[SO1]

Darbību, kurās īstenota sabiedrības iesaistīšanās, ietekmes novērtēšana un attīstības programmas, procentuālais īpatsvars

Latvenergo koncerns atbildīgi izvērtē savas darbības ietekmi uz sabiedrību un apkārtējo vidi gan ikdienas darba procesā, gan realizējot jaunus projektus. Lai mazinātu kaitējuma risku videi un sabiedrībai, tiek apzināts ieinteresēto pušu viedoklis, organizējot sabiedriskās apspriešanas. Tāpat tiek veiktas izpētes vides aizsardzības jomā un ietekmes uz vidi novērtējums. Savukārt, rūpējoties par iedzīvotāju drošību Daugavas hidroelektrostaciju ūdenskrātuvju ietekmē esošajās pašvaldībās pavasara plūdu periodā, Latvenergo koncerns sadarbojas ar atbildīgajiem dienestiem, institūcijām un pašvaldībām.

2013. gadā ir notikušas sabiedriskās apspriešanas projektiem *Kurzemes loks*, 3. etaps (3 sabiedriskās apspriešanas) un *Igaunijas–Latvijas trešais elektropārvades tīkla starpsavienojums* (8 sabiedriskās apspriešanas). Papildu informāciju par Latvenergo koncerna ietekmes uz vidi novērtējumu un veiktajiem pasākumiem tās mazināšanai, tajā skaitā putnu aizsardzības un zivju resursu atjaunošanas jomā, skatīt 2.1. sadaļā „Apkārtējā vide”.

Pavasārī Latvenergo koncerns sadarbībā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu organizē darba grupas sanāksmi

par atbildīgo dienestu, institūciju un pašvaldību gatavību un savstarpējo sadarbību pavasara plūdu periodā Daugavas upes baseinā, uzsverot atbildības sfēru sadalījuma nozīmi un savstarpējās informācijas apriti. Koncerns ievēro visas normatīvajos aktos noteiktās prasības attiecībā uz darbības ietekmes izvērtēšanu un veic nepieciešamās darbības tās mazināšanai.

[SO2]

Struktūrvienību, kurās ir analizēts korupcijas risks, procentuālā daļa un kopskaits

Vispārīgs korupcijas riska izvērtējums audita ietvaros ir veikts visās Latvenergo koncerna meitassabiedrībās.

2013. gadā tika veikts krāpšanas un korupcijas riska novērtējums AS „Latvenergo” funkcijās, kuras vadība vērtēja kā vairāk pakļautas krāpšanas un korupcijas riskam.

Saskaņā ar riska novērtējuma rezultātiem krāpšanas un korupcijas risks Latvenergo koncernā tiek atbilstoši pārvaldīts. Iekšējie normatīvie dokumenti, kas regulē darbinieku darbības un ierobežo pilnvaru apmērus (politikas, procedūras, noteikumi, Ētikas kodekss u. c. dokumenti), nodrošina, ka krāpšanas un korupcijas risks tiek samazināts.

Pārskata periodā Latvenergo koncernā nav konstatēti korupcijas gadījumi. Plašāka informācija par krāpšanas riska pārvaldību un novērtējumu Latvenergo koncernā pieejama 1.5. sadaļā „Koncerna vadība”.

[SO4]

Veiktie pasākumi, reaģējot uz korupcijas gadījumiem

Latvenergo koncerna Ētikas kodeksā ir noteikts krāpšanas un koruptīvu darbību, kā arī interešu konflikta situāciju aizliegums.

Atbilstoši Ētikas kodeksam visu līmeņu vadītāji un vadošie speciālisti, eksperti, projektu vadītāji u. c. darbinieki, kuri, pildot savus amata pienākumus, piedalās lēmumu pieņemšanā vai ir pakļauti interešu konflikta riskam, reizi gadā iesniedz darba devējam interešu konflikta deklarāciju. Pārskata periodā ikgadējās interešu konflikta deklarācijas ir iesnieguši 1 731 jeb 38% no koncerna darbiniekiem.

Jaunajiem darbiniekiem, sākot darba attiecības, ir jāparaksta apliecinājums, kurā jāpauž sapratne un gatavība savā darbībā nepieļaut interešu konflikta situāciju. Latvenergo koncerna Ētikas

kodeksā ir noteikti dāvanu pieņemšanas un piedāvāšanas ierobežojumi: darbinieki, pildot savus amata pienākumus, nepieņem un nepiedāvā jebkādu materiālu vērtību, mantiska vai cita rakstura labumu, tajā skaitā dāvanu, komisijas naudu vai citu vērtīgu lietu kā pamudinājumu vai atļidzību.

Darbinieki izvērtē ne tikai savu komerciālo darbību ārpus koncerna, bet arī savu radnieku un ģimenes locekļu komerciālo darbību, ja tā ir ciešā saistībā ar koncerna darbību, un par šādām situācijām ziņo darba devējam.

Lai nodrošinātu koncerna darbinieku izpratni par interešu konflikta situācijām un veicamajām darbībām interešu konflikta situācijas novēršanai, koncerns veic skaidrojošus pasākumus, vadītāju un

darbinieku apmācības, organizē diskusijas par interešu konflikta situāciju novēršanu, krāpšanas un korupcijas riska mazināšanu.

2013. gadā izstrādāta Latvenergo koncerna Krāpšanas un korupcijas riska pārvaldīšanas politika, kuras mērķis ir noteikt riska pārvaldīšanas pamatprincipus, kā arī Krāpšanas un korupcijas riska novērtēšanas noteikumi, kas nosaka riska novērtēšanas metodoloģiju.

Papildu informācija par koncernā īstenotajiem kontroles pasākumiem un aktivitātēm pieejama 1.5. sadaļā „Koncerna vadība”.

[SO5] Sabiedriskās politikas nostāja un dalība sabiedriskās politikas veidošanā un lobēšanā

Latvenergo koncerna eksperti iesaistās sabiedriskās diskusijās par koncerna darbības jomas ietekmējošiem faktoriem un gatavo pozīcijas, viedokļus un atzinumus par nacionāla un Eiropas Savienības (ES) mēroga politikas dokumentiem un tiesību aktu priekšlikumiem, paužot nostāju atbilstoši koncerna stratēģijai un mērķiem.

Koncernam būtisku tematu lobēšana ES mērogā ir nodrošināta ar darbu Eiropas elektroenerģētikas nozares profesionālā

asociācijā EURELECTRIC. 2013. gadā Latvenergo koncerna pārstāvji piedalījušies EURELECTRIC pozīciju (ieteikumu politikas veidotājiem) sagatavošanā par līdzsvarotāku un efektīvāku Eiropas enerģētikas politiku, iekšējā elektroenerģijas tirgus darbību un optimālu publisko intervenci, kā arī par ES enerģētikas un klimata politikas ietvariem līdz 2030. gadam.

Tāpat koncerna eksperti 2013. gadā sniedza ieteikumus dažādu normatīvu dokumentu, tajā skaitā likumu un ar tiem saistīto

Ministru kabineta noteikumu izstrādē un pilnveidē. Nozīmīgākie no tiem: grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā, grozījumi Aizsargjoslu likumā, Subsidētās elektroenerģijas nodokļa likums, grozījumi Darba likumā, grozījumi Dabas resursu nodokļa likumā, Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam.

[SO6] Kopējā finansiālo un nefinansiālo ieguldījumu, kas sniegti politiskajām partijām, politiķiem un saistītajām institūcijām katrā valstī, vērtība

Latvenergo koncerna Korporatīvās sociālās atbildības politika neparedz finansiālus un/ vai nefinansiālus ieguldījumus politiskām organizācijām.

2.4. Atbildība par produktu

2.4. Atbildība par produktu

Vadības pieeja

Latvenergo koncerns aktīvi rūpējas par klientiem sniegto produktu vērtības palielināšanu, ņemot vērā atšķirības un prasības, ko izvirza darbība gan Baltijas mērogā, gan produktu segmentos. Regulētajos produktu segmentos Latvenergo koncerns fokusējas uz klientu apkalpošanas efektīvāti, regulācijas prasību un nepieciešamo apkalpošanas standartu nodrošināšanu. Savukārt neregulēto produktu segmentā Latvenergo koncerns koncentrē darbību iespējami personalizētai pieejai un piedāvājumu diferencēšanai atbilstoši klientu vajadzībām, motivējot tos turpināt sadarbību ar Latvenergo koncernu.

2013. gadā turpinājās pakāpeniska elektroenerģijas tirgus liberalizācija Baltijas valstīs. No 2013. gada 1. janvāra Igaunijā elektroenerģijas tirgus ir deregulēts visiem klientiem, savukārt Lietuvā – visiem juridiskajiem klientiem. Pilnīga Baltijas elektroenerģijas tirgus atvēršana paredzama 2015. gadā, kad plānota elektroenerģijas tirgus atvēršana mājāsaimniecībām Latvijā un Lietuvā. Līdz ar elektroenerģijas tirgus liberalizāciju Baltijā 2013. gadā Latvenergo koncerns turpina fokusēties uz iniciatīvām un aktivitātēm, lai veicinātu konkurētspēju un stiprinātu savas pozīcijas Baltijas elektroenerģijas tirgū – mazumtirdzniecības klientu skaits Lietuvā un Igaunijā pārsniedz 20 tūkstošus.

Mērķi un rezultāti

2013. gads Latvenergo koncernam iezīmējies ar sagatavošanās aktivitātēm elektroenerģijas tirgus atvēršanai mājāsaimniecībām Latvijā un pozīciju stiprināšanu Lietuvā un Igaunijā. Lai nodrošinātu efektīvu un klientiem draudzīgu apkalpošanu jaunos tirgus apstākļos un veiksmīgi saglabātu vadošā tirgotāja pozīcijas pēc tirgus atvēršanās Latvijā, veikti nepieciešamie priekšdarbi:

- attīstīti tirgus ziņojumu starp tirgotājiem un sistēmas operatoru procesi un formāti;
- uzsākta norēķinu un klientu apkalpošanas sistēmas nomaiņa atbilstoši tirgus prasībām;
- pārskatīti un attīstīti biznesa un klientu apkalpošanas procesi tirgus atvēršanas aktivitāšu un komunikācijas organizēšanai;

- īstenota klientu apkalpošanas restrukturizācija, lai nodrošinātu nepieciešamos resursus pieaugošās klientu plūsmas apkalpošanai;
- veikta detalizēta klientu izpēte, lai izzinātu klientu vajadzības un radītu bāzi uz klientu orientētu pakalpojumu attīstībai;
- uzsākta elektroniskā pārdošanas kanāla izstrāde Latvijā, radot klientiem iespēju ērti izvēlēties sev atbilstošāko elektroenerģijas produktu un noslēgt elektroenerģijas tirdzniecības līgumu.

Piedāvājam individuālu pieeju un daudzveidīgus produktus atbilstoši klientu vajadzībām Baltijā

Tirgus pozīciju stiprināšanai Lietuvā un Igaunijā 2013. gadā īstenotas *Elektrum* zīmola atpazīstamības veicināšanas aktivitātes. Atbilstoši gada beigās īstenotā reputācijas pētījuma datiem kopš zīmola ieviešanas 2012. gadā sasniegti uzstādītajiem mērķiem atbilstoši *Elektrum* zīmola atpazīstamības rādītāji – Igaunijā *Elektrum* zīmolu atpazīst 75% mērķa grupas, Lietuvā – 44%. Atpazīstamības rādītāji vērtējami kā augsti, jo abās valstīs *Elektrum*

zīmols atpaliek tikai no nacionālā dominējošā elektroenerģijas tirgotāja rādītājiem. Tāpat 2013. gadā pētīta *Elektrum* apkalpošanas portāla lietošanas pieredze un attīstības iespējas Igaunijā. Visās Baltijas valstīs veikti ikgadējie klientu apmierinātības un lojalitātes pētījumi. 2013. gadā ir veiktas arī citas aktivitātes un uzlabojumi, turpinot attīstīt ērtas klientu apkalpošanas iespējas:

- ieviestas jaunas mobilās aplikācijas skaitītāja rādījumu reģistrēšanai Latvijā un Igaunijā. Lai gan mobilās aplikācijas ieviešanas galvenais mērķis ir attīstīt *Latvenergo* un *Elektrum* kā modernu un mūsdienīgu tehnoloģiju ieviešanu, līdz gada beigām izdevies panākt arī ievērojamu lietotāju skaitu mobilajām aplikācijām – lietotāju skaits Latvijā gada beigās sasniedz 8,1 tūkstoši, Igaunijā – 9,4 tūkstošus lietotāju;
- klientiem Latvijā radīta iespēja noslēgt elektroniski parakstītus līgumus;
- uzlabotas interaktīvās balss atbildes izvēles Kontaktu centrā ar mērķi atvieglot un paātrināt servisa pieejamību klientiem. Līdztekus tam tiek veicināta arī balss pasta izmantošana telefoniskajā kontaktā, ko klienti labprāt izmanto intensīvas zvanu plūsmas apstākļos, piemēram, masveida bojājumu situācijās;

1. Mobilā aplikācija skaitītāja rādījumu reģistrēšanai. 2. *Latvenergo/ Elektrum* sezonālā akcija sociālajos tīklos.

- radīta iespēja klientiem Latvijā iepriekš pieteikt vizīti klientu apkalpošanas centros, tādējādi ļaujot ietaupīt laiku;
- īstenotas portāla *e-latvenergo.lv* veicināšanas aktivitātes, tā rezultātā par 16% palielināts portāla lietotāju skaits;
- izveidota jauna mājas lapa *www.sadalestikls.lv*, lai vairotu izpratni par AS „Sadales tīkls” lomu un darbības jomu. Tāpat izveidoti AS „Sadales tīkls” konti sociālajos portālos, nodrošinot operatīvu saziņu ar klientiem.

Organizatoriskā atbildība

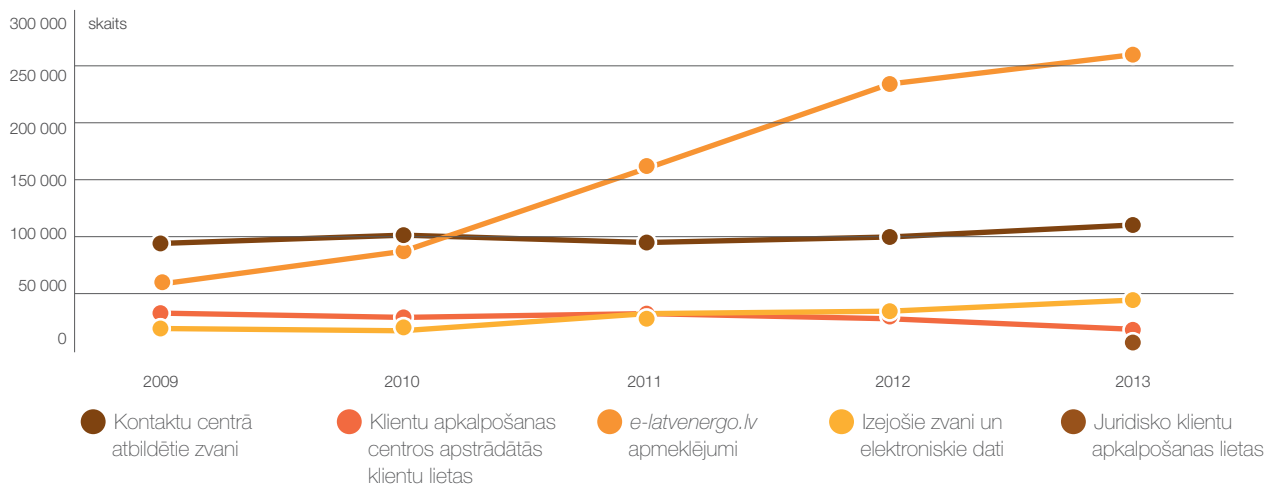
Lai nodrošinātu augstu klientu apmierinātību, apkalpošanas kvalitāti un pieejamību, klientu ērtībām tiek piedāvāti dažādi apkalpošanas kanāli. Latvijā klientu apkalpošana tiek īstenota, izmantojot pašapkalpošanās portālus *e-latvenergo.lv* un *e-st.lv*, klientu apkalpošanas pakalpojumu pa tālruni, klientu apkalpošanu klātienē klientu centros, kā arī klientiem piedāvāto iespēju iesūtīt jautājumu elektroniski e-pastā. Klientu jautājumi tiek risināti arī sociālajos tīklos. Klientu informēšanai par elektroenerģijas piegādes traucējumiem tiek izmantotas mobilās īsziņas. Klientu apkalpošana Lietuvā un Igaunijā tiek īstenota caur klientu apkalpošanas portāliem *elektrum.ee* un *elektrum.lt*, kā arī telefoniski.

Populārākais klientu apkalpošanas kanāls ir portāls *e-latvenergo.lv*, kura apmeklējumu skaits kopš 2008. gada ir audzis vairāk nekā 12 reizi, un 2013. gadā vidēji mēnesī portāls apmeklēts vairāk nekā 250 tūkstošus reizi. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu portāla vīzišu skaits pieaudzis par 12%.

Klientu ērtībām tiek piedāvāts arī bezmaksas zvanu centra pakalpojums, kas 2013. gadā apkalpojis par 6% vairāk klientu zvanu nekā gadu iepriekš.

Latvenergo koncerna klientu apkalpošanas centros (KAC) apkalpoti aptuveni par 30% mazāk klienti nekā iepriekšējos gados. Lielā mērā KAC vīzišu skaita samazinājums skaidrojams ar faktu, ka 2013. gadā tika veiktas organizatoriskas izmaiņas klientu apkalpošanā, strukturāli no KAC nodalot juridisko klientu apkalpošanas daļu, kura pārņēma daļu no KAC klientu plūsmas. Līdz ar to reālais klientu plūsmas samazinājums KAC (ņemot vērā apkalpoto juridisko klientu lietu skaitu jaunizveidotajā juridisko klientu daļā) 2013. gadā bijis 8%.

Apkalpoto klientu kontaktu skaits vidēji mēnesī (2009 – 2013)

Klientu apkalpošanas GDR Latvijā (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	GDR	2009	2010	2011	2012	2013
Atbildētie zvani	%	n/a	90	87	88	89	90	92
30 sekunžu laikā atbildētie zvani	%	n/a	85	82	78	77	82	86
15 dienu laikā atbildēto pretenziju īpatsvars	%	n/a	50	55	51	52	58	63

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Portāla *e-latvenergo.lv* izmantošanas popularitātes pieaugums gadu no gada un KAC apkalpoto klientu skaita samazinājums apliecina koncerna klientu apkalpošanas attīstības stratēģijas rezultātus, orientējoties uz netiešas saziņas un klientiem ērtākas apkalpošanas formātu attīstību.

Kopumā 2013. gadā kontaktu ar klientiem skaits dažādos klientu apkalpošanas kanālos Latvijā vidēji mēnesī bija 460 tūkstoši. No tiem tikai 315 bija klientu pretenzijas, kas atbilst apmēram 0,04% no koncerna klientu kopskaita. 10% no visām pretenzijām ir bijušas pamatotas un 8% – daļēji pamatotas. Atbildes klientiem sniegtas maksimāli operatīvi – uz 63% no visām pretenzijām atbildēts 15 dienu laikā.

Lai paātrinātu atbildes sniegšanas ātrumu un nodrošinātu abpusēju izpratni par klienta jautājuma risinājumu, 2013. gadā 48% (2012. gadā – 41%) klientu pretenziju un jautājumu atrisināts, tieši kontaktējoties ar klientu pa tālruni.

Lai novērtētu klientu apkalpošanas efektivitāti, ir noteikti vairāki galvenie darbības rādītāji (GDR) – klientu zvanu atbildēšanas servisa līmenis (atbildēto zvanu %, 30 sekunžu laikā atbildētie klientu zvani), 15 dienu laikā atbildētās klientu pretenzijas un iesniegumi.

[PR5] Klientu apmierinātības noteikšanas prakse, tostarp klientu apmierinātības aptauju rezultāti

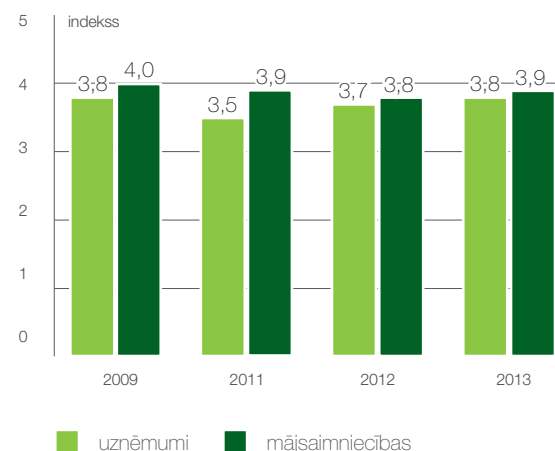
Lai nodrošinātu augstu klientu apkalpošanas kvalitāti, Latvenergo koncerns sadarbībā ar socioloģisko pētījumu aģentūrām veic regulārus klientu apmierinātības un lojalitātes pētījumus, kas ļauj identificēt attīstāmos un pilnveidojamus pakalpojumu un apkalpošanas aspektus. Klientu apmierinātības līmenis tiek novērtēts dažādos aspektos – kopējā apmierinātība ar uzņēmumu, tā pakalpojumiem, apkalpošanu, norēķinu iespējām, informācijas pieejamību un saturu. Klientu apmierinātība un lojalitāte tiek izvērtēta mājsaimniecību un uzņēmumu segmentos.

2013. gada nogalē tika veikta reprezentatīva klientu aptauja, kurā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu klientu apmierinātības indekss Latvijā pieaudzis kā mājsaimniecību, tā uzņēmumu segmentos. Izvērtējot apmierinātību ar dažādiem parametriem – apkalpošanas iespējām un darbiniekiem, norēķinu iespējām, informācijas sniegšanu un problēmu/sūdzību risināšanu – atsevišķi, visos minētajos aspektos apmierinātības indekss ir pieaudzis kā mājsaimniecību, tā uzņēmumu segmentos.

2013. gadā klientu apmierinātības un lojalitātes monitorēšanas prakse ieviesta arī Lietuvā un Igaunijā. Pētījuma rezultāti Lietuvā un Igaunijā apliecina, ka klientu apmierinātība pēc pirmā darbības gada ir augsta visos segmentos, jo īpaši juridisko klientu vidū. Turklāt *Elektrum* klienti savu elektroenerģijas tirgotāju novērtējuši augstāk nekā konkurentu klienti citus tirgotājus.

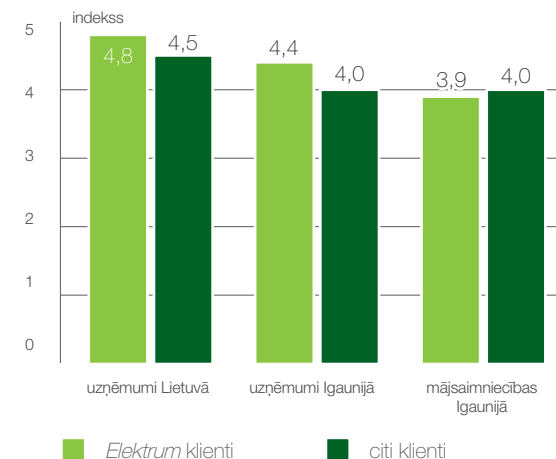
2013. gada pavasarī tika veikts arī AS „Sadales tīkls” klientu apmierinātības pētījums. Pamatojoties uz tā rezultātiem, izstrādāts klientu apmierinātības uzlabošanas plāns 2013. un

Klientu apmierinātības indekss uzņēmumiem un mājsaimniecībām (2009; 2011 – 2013)*

* 2010. gadā netika veikts klientu apmierinātības pētījums

Klientu apmierinātības indekss Lietuvā un Igaunijā 2013. gadā

2014. gadam, kura ietvaros plānots pilnveidot divas pakalpojumu jomas – jaunu pieslēgumu izveide un elektroenerģijas piegādes atjaunošana, pilnveidojot informācijas pieejamību, saīsinot

pakalpojuma nodrošināšanas laiku un samazinot izmaksas, kā arī uzsverot ieguvumu un pakalpojuma vērtīgumu.

[PR6] Programmas, lai nodrošinātu atbilstību likumiem, standartiem un brīvprātīgiem kodeksiem saistībā ar mārketinga informāciju, tostarp reklāmu izvietojumu tirgū un sponsorēšanu

Latvenergo koncerns komunikācijā ar klientiem un mārketinga aktivitātēs nodrošina informācijas atbilstību gan likumdošanai un godīgas konkurences standartiem, gan arī Latvenergo

koncerna Ētikas kodeksam un Korporatīvās sociālās atbildības politikai. Latvenergo koncerna komunikācija vienmēr tiek veidota atbilstoši koncerna vērtībām. Lai informētu sabiedrību un

klientus par pakalpojumiem un aktualitātēm, tiek izmantoti dažādi komunikācijas kanāli – prese, televīzija, internets, pasta sūtījumi, bukleti, mobilās izziņas un citi informatīvie materiāli.

[PR7] Kopējais gadījumu, kuros konstatēta neatbilstība noteikumiem un brīvprātīgiem kodeksiem saistībā ar mārketinga informāciju, tostarp reklāmu izvietojumu tirgū un sponsorēšanu, skaits, norādot sadalījumu pēc rezultātu veida

2013. gadā nav konstatēts neviens gadījums, kad Latvenergo koncerna mārketinga aktivitātes būtu neatbilstošas likumdošanas vai brīvprātīgu kodeksu noteikumiem.

[PR8] Pamatotu sūdzību par klientu privātuma pārkāpumiem un klientu datu pazaudēšanu kopskaits

Latvenergo koncerna rīcībā ir plašas klientu datu bāzes, kuru apstrāde un uzturēšana notiek atbilstoši valsts likumdošanas prasībām par datu drošību un konfidencialitātes ievērošanu. Klientu apkalpošanas procesi ir pielāgoti, lai nodrošinātu datu konfidencialitāti. Datu drošība un aizsardzība ir nodrošināta arī

klientu apkalpošanā elektroniskā vidē, tajā skaitā autorizācijas procesā, nodrošinot klientiem pieejamību jutīgai informācijai klientu portālā, kā arī īstenojot tiešās komunikācijas aktivitātes ar klientiem.

2013. gadā reģistrētas divas pamatotas sūdzības par klientu datu privātuma iespējamiem pārkāpumiem. Pēc sūdzību saņemšanas kļūdas klientu datu apstrādē nekavējoties novērstas.

[PR9] Būtisko sodu par neatbilstību ražojumu un pakalpojumu nodrošināšanas un izmantošanas normatīvajiem aktiem vērtība naudas izteiksmē

Latvenergo koncerns rūpējas par maksimālu sniegto pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanu. Gadījumā, ja konstatēta noteiktajām kvalitātes prasībām neatbilstoša elektroenerģijas sadales pakalpojumu sniegšana, klientam tiek kompensēti radušies zaudējumi.

Tādējādi 2013. gadā atbildība par elektroierīču bojājumiem, kas saistīti ar traucējumiem sadales sistēmas elektrotīklos, izmaksāta 97 gadījumos par kopējo summu EUR 43,3 tūkstoši. Savukārt 70 klientu objektiem piemērots pazemināts elektroenerģijas sadales tarifs par neatbilstošu sprieguma kvalitāti.

[EU26] Iedzīvotāju, kam netiek piegādāts sadales sistēmas pakalpojums, īpatsvars sadales licenču zonā

Elektroenerģijas sadales licencē noteiktā darbības zona aptver 99% no Latvijas valsts teritorijas. Elektroenerģijas sadale tiek nodrošināta aptuveni 860 tūkstošiem elektroenerģijas sadales pakalpojuma klientu.

Licencē noteiktajā darbības zonā ar elektroenerģijas sadales pakalpojumu tiek apgādātas visas mājāsaimniecības, kas ir noslēgušas līgumu par elektroenerģijas piegādi.

[EU28] Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaits (SAIFI) un ilgums (SAIDI)

[EU29]

Elektroenerģijas sadales primārais raksturojošais rādītājs, kam AS „Sadales tīkls” pievērš pastiprinātu uzmanību, ir vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukums, ko aprēķina

uz vienu klientu gada laikā, izsakot to pēc skaita (SAIFI) un ilguma minūtēs (SAIDI). Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu rādītāji dalās plānotajos

un neplānotajos. Plānoto piegādes pārtraukumu ilgumu/ skaitu galvenokārt nosaka sadales tīkla uzturēšanas un atjaunošanas darbi, savukārt neplānoto elektroenerģijas piegādes

pārtraukumu ilgumu/ skaitu nosaka nelabvēlīgi dabas apstākļi (vētra, snieglauze, plūdi) un trešo personu radīti bojājumi un zādzības. Neplānoto atslēgumu radīto elektroenerģijas piegādes pārtraukumu ilguma samazināšanai 2013. gadā veikti šādi darbi:

- vīdsprieguma elektrotīkls apriķots ar bojājumu vietas uzrādītājiem;
- izbūvēti attālināti vadāmi jaudas slēdži, kas nodrošina operatīvu bojājumu lokalizāciju vīdsprieguma tīklā;
- mežainās teritorijās vīdsprieguma gaisvadu elektrolīnijas aizvietotas ar kabeļu līnijām kopumā 162 km garumā.

Papildus minētajiem darbiem tiek veikti plānveidīgi elektrolīniju uzturēšanas un trašu tīršanas darbi, veikta zaru vertikālā apzāģēšana gar gaisvadu līnijām ar helikoptera palīdzību.

Arī turpmākajos gados plānots pievērst pastiprinātu uzmanību un veikt preventīvus pasākumus ar mērķi samazināt elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaitu un ilgumu klientiem. Turpmākajos gados Automatizācijas programmas ietvaros plānotas vairākas aktivitātes, kas nodrošinās bojājumu vietu lokalizāciju un ātrāku elektroapgādes atjaunošanu klientiem:

- jaudas slēdžu izbūve, nodalot elektrolīnijas blīvi apdzīvotās vietās un mežainās lauku teritorijās;
- garo gaisvadu līniju ar augstu klientu blīvumu sadalīšana īsākos posmos, nākotnē pieslēdzot tos automātiskai bojājumu lokalizācijas sistēmai;
- tehniski un morāli novecojošo jaudas slēdžu nomaiņa ar jaunāko tehnoloģiju jaudas slēdžiem.

Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaita indekss (2012 – 2013)

	Mērv.	Metode	2012	2013
Neplānotie: dabas apstākļi (masveida bojājumi)	skaits	n/a	0,5	0,6
Neplānotie: bojājumi (t.sk. trešo personu radītie)	skaits	n/a	3,4	2,9
Plānotie: tīklu uzturēšana un atjaunošana	skaits	n/a	0,9	1,0
Vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaita indekss (SAIFI) KOPĀ	skaits		4,8	4,5

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma indekss (2012 – 2013)

	Mērv.	Metode	2012	2013
Neplānotie: dabas apstākļi (masveida bojājumi)	minūtes	n/a	116	149
Neplānotie: bojājumi (t.sk. trešo personu radītie)	minūtes	n/a	255	192
Plānotie: tīklu uzturēšana un atjaunošana	minūtes	n/a	265	280
Vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma indekss (SAIDI) KOPĀ	minūtes		636	621

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

[EU30] Vidējais stacijas darba gatavības rādītājs, ņemot vērā enerģijas avotus un regulācijas režīmu

Daugavas HES un Rīgas TEC ražotņu darba gatavības rādītāji tiek aprēķināti kā laika periods, kurā stacija nodrošina tās nominālo jaunu. Pārējais laiks ir paredzēts plānotajiem un neplānotajiem darbības pārtraukumiem, piemēram, remontdarbiem. Līdz ar Rīgas TEC-2 rekonstrukcijas projekta noslēgšanos paredzams, ka ražotņu darba gatavība saglabāsies esošajā līmenī.

Ražotņu darbīgā gatavība (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Daugavas HES	%	n/a	87%	84%	86%	90%	91%
Rīgas TEC	%	n/a	89%	85%	82%	86%	93%

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

2.5. Ekonomiskā atbildība

2.5. Ekonomiskā atbildība

Vadības pieeja

Koncerns veic pārdomātas investīcijas ražošanas jaudu uzturēšanā un attīstībā, palielinot enerģijas izstrādes efektivitāti un draudzīgumu videi, kā arī pārvades un sadales infrastruktūras atjaunošanā un uzturēšanā, par būtiskāko faktoru izvirzot energoapgādes drošumu.

2013. gadā lielākā daļa jeb 59% no Latvenergo koncerna izstrādātās elektroenerģijas apjoma ir saražoti, izmantojot atjaunīgos energoresursus. Lai noturētu augsto pozīciju zaļās enerģijas ražošanā, būtiski ir veikt Daugavas HES ražošanas jaudu atjaunošanas un uzturēšanas pasākumus. Periodā līdz 2022. gadam ir plānots ieguldīt vairāk nekā EUR 200 miljonu Daugavas HES hidroagregātu rekonstrukcijā, kas nodrošinās to darbību turpmākos 40 gadus.

Veicam ekonomiski pamatotas ilgtspējīgas investīcijas, uzlabojot darbības efektivitāti un mazinot ietekmi uz vidi

Pārējo Latvenergo koncerna elektroenerģiju galvenokārt saražo termoelektrostacijās koģenerācijas režīmā, kas ir viens no efektīvākajiem enerģijas ražošanas veidiem un veicina primāro energoresursu ietaupījumu un attiecīgi arī mazāku negatīvo ietekmi uz vidi (CO₂ un citu kaitīgo vielu emisija).

2013. gadā ekspluatācijā nodots Rīgas TEC-2 otrais energobloks, aizstājot iepriekšējā gadsimta 70. gadus uzstādītās iekārtas ar pasaulē modernākajām iekārtām. Pēc rekonstrukcijas Rīgas TEC-2 termoelektrostacija ir modernākā kombinētā cikla termoelektrostacija Baltijā ar kopējo elektrisko jaudu 832 MW_{el}. Rīgas TEC-2 rekonstrukcija augstās efektivitātes dēļ nodrošinās zemu CO₂ un citu piesārņojošo vielu (NO_x, CO) emisijas daudzumu uz saražoto enerģijas vienību. Rīgas TEC-2 jaunajā blokā uz vienu un to pašu siltuma vienību iespējams izstrādāt līdz pat 3 reizēm vairāk elektroenerģijas nekā vecajās iekārtās. Papildus ir jāatzīmē, ka rekonstruētās Rīgas termoelektrostācijas garantē bāzes jaudas un elektroapgādes drošumu Latvijā un visā Baltijā, kas ļauj stabilizēt elektroenerģijas cenas reģionā.

Ar mērķi uzlabot tīkla pakalpojumu kvalitāti un tehniskos rādītājus Latvenergo koncerns turpina palielināt investīciju apjomu tīklu

aktīvos – 2013. gadā tas palielināts par 35% un sasniedz EUR 157,6 miljonus. Investīcijas pārvades un sadales aktīvos 2013. gadā veido 70% no kopējām Latvenergo koncerna veiktajām investīcijām. Tāpat 2013. gadā izstrādāts AS „Sadales tīkls” attīstības plāns, sagatavojot pamatu investīcijām tīkla modernizācijā un darbības drošuma paaugstināšanā atbilstoši Klientu vajadzībām.

Vienlaikus ar pārdomātām investīcijām enerģijas ražošanā un tīklu attīstībā Latvenergo koncerns spēj nodrošināt stabilus finanšu rezultātus, par ko liecina rezultāti finanšu pārskatos. Detalizēta informācija par koncerna darbības rezultātiem pieejama Latvenergo konsolidētajā 2013. gada pārskatā.

Kurzemes loks. Foto E. Liepiņš.

[EC1] Radītā un sadalītā tiešā ekonomiskā vērtība, tostarp ieņēmumi, darbības izmaksas, darbinieku atlīdzība, ziedojumi un citi ieguldījumi sabiedrības labā, nesadalītā peļņa un maksājumi kapitāla nodrošinātājiem un valstīm

2013. gadā Latvenergo koncerna radītā ekonomiskā vērtība gada laikā augusi par 4%, sasniedzot EUR 1 109,5 miljonus. Radītās ekonomiskās vērtības pieaugums liecina par koncerna izaugsmi un ir pozitīvi ietekmējis arī sadalītās ekonomiskās vērtības izmaiņas: salīdzinot ar 2012. gadu, tā ir pieaugusi par 1% un sasniegusi EUR 903,2 miljonus jeb 81% no radītās ekonomiskās vērtības.

Lielāko daļu jeb 82% no sadalītās vērtības veido darbības izmaksas, kas ietver elektroenerģijas iegādes, elektroenerģijas pakalpojumu, kurināmā un citas ar saimniecisko darbību saistītas izmaksas, kas ir pieaugušas par 5%. Dividendēs par 2012. gadu izmaksāti EUR 40,6 miljoni. Latvenergo koncerns ir nozīmīgs dividendžu maksātājs par izmantoto valsts kapitālu.

2013. gadā Latvenergo koncerna nesadalītā ekonomiskā vērtība ir mazāka nekā viena piektā daļa no radītās ekonomiskās vērtības un sasniedz EUR 206,3 miljonus, kas ir novirzīti investīcijām. 2013. gadā koncernā veiktas investīcijas EUR 224,9 miljonu apjomā.

Radītā un sadalītā ekonomiskā vērtība (2012 – 2013)

	Mērv.	Metode	2012	2013
Radītā ekonomiskā vērtība	milj. EUR	a	1 071,9	1 109,5
Ieņēmumi un parējie ieņēmumi	milj. EUR	a	1 066,3	1 103,9
Finanšu darbības ieņēmumi	milj. EUR	a	5,6	5,6
Sadalītā ekonomiskā vērtība	milj. EUR	a	894,2	903,2
Izejvielas, materiāli u.c. darbības izmaksas	milj. EUR	a	709,6	742,5
Darbinieku atlīdzība	milj. EUR	a	91,3	95,4
Atlīdzība par valsts kapitāla izmantošanu	milj. EUR	a	56,8	40,6
Atlīdzība par aizņemtā kapitāla izmantošanu	milj. EUR	a	16,0	17,8
Valsts noteikti maksājumi	milj. EUR	a	19,3	6,1
Ziedojumi un atbalsts	milj. EUR	a	1,3	0,8
Nesadalītā ekonomiskā vērtība	milj. EUR	a	177,7	206,3
Nolietojums un amortizācija	milj. EUR	a	170,2	170,2
Uzkrājumi un rezerves	milj. EUR	a	7,5	36,1

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

[EC4] Nozīmīga valsts finansiāla palīdzība

Latvenergo koncerns būtisku investīciju projektu realizācijai piesaistījis arī Eiropas Savienības (ES) līdzfinansējumu (ārvalstu finanšu palīdzību). Viens no galvenajiem projektiem, kam ir piesaistīts līdzfinansējums, ir NORDBALT projekta ietvaros realizējams projekts *Kurzemes loks*, kam piesaistīts līdzfinansējums 50% apmērā Eiropas Enerģētikas programmas

ekonomikas atveseļošanai ietvaros. Savukārt ES Kohēzijas fonda līdzfinansējums 50% apmērā piesaistīts biomasas katlumājas izbūves projektam un 40% apmērā siltumtīklu rekonstrukcijas projektam Liepājā. Bet projektam „Energiefektivitātes veicināšana mājāsaimniecībās, izmantojot viedās tehnoloģijas” piesaistīts finansējums 60% apmērā Latvijas Republikas valsts

budžeta programmas „Klimata pārmaiņu finanšu instruments” ietvaros. Latvenergo koncerns turpina uzsāktās aktivitātes iespējamā līdzfinansējuma piesaistei starpsistēmu savienojuma *Igaunijas–Latvijas trešais elektropārvades tīkla starpsavienojums* izbūvei.

[EU11] Termoelektrostaciju vidējā ražošanas efektivitāte, ņemot vērā enerģijas avotus un regulācijas režīmu

Efektivitātei ir piešķirta būtiska nozīme enerģijas ražošanas procesā Latvenergo koncernā. Ražošanas efektivitātes rādītāji tiek aprēķināti kā saražotās elektroenerģijas, siltumenerģijas un to saražošanai nepieciešamās enerģijas attiecība. Ražošanas efektivitātes rādītājus ietekmē izvēlētie ražotņu darbības režīmi, kuri tiek pielāgoti elektroenerģijas tirgus apstākļiem.

Rīgas TEC-2 rekonstrukcijas projektam, kas noslēdzās 2013. gada nogalē un kura ietvaros vecās enerģētiskās iekārtas aizvietotas ar modernākām un efektīvākām, ir pozitīva ietekme uz Rīgas TEC ražošanas efektivitātes rādītājiem. 2013. gadā veiktie Rīgas TEC-2 otrā energobloka iekārtu testēšanas un ieregulēšanas darbi, kas ne vienmēr nodrošināja visekonomiskāko stacijas režīmu, noteica Rīgas TEC ražošanas efektivitātes rādītāja samazināšanos. Ņemot vērā veikto testēšanas un ieregulēšanas darbu ietekmi, Rīgas TEC ražošanas efektivitātes rādītājs 2013. gadā ir 83%.

Latvenergo koncerna ražotņu efektivitātes rādītāji ir vērtējami kā augsti salīdzinoši ar citiem Baltijas enerģijas ražošanas uzņēmumiem.

Ražošanas efektivitātes rādītāji (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Daugavas HES	m ³ /kWh	n/a	19,3	19,6	19,4	19,4	19,5
Rīgas TEC	%	n/a	86%	84%	83%	85%	79%
Liepājas ražotnes	%	n/a	93%	92%	92%	93%	91%
Ķeguma katlumāja	%	n/a	79%	78%	80%	83%	86%

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

[EU12] Sadales zudumi procentuāli no kopējā elektroenerģijas apjoma

Sadales zudumu procentuālā attiecība pret kopīgo tīklā saņemto elektroenerģiju ir nozīmīgs sadales darbības segmenta efektivitāti raksturojošs indikators. 2013. gadā sadales zudumi ir samazināti līdz 5,0% no sadales tīklā saņemtās elektroenerģijas, kas ir vēsturiski zemākais zudumu rādītājs.

Zudumu īpatsvara samazinājums ir mērķtiecīga darba rezultāts – veikta elektroenerģijas skaitītāju nomaiņa, elektroenerģijas uzskaites sakārtošana, kā arī notiek regulāra apmaksas par patērēto elektroenerģiju kontrole.

Papildus informācijai skatīt pārskata apakšnodāju 1.7.2. „Sadale”

Sadales zudumi (2009 – 2013)

	Mērv.	Metode	2009	2010	2011	2012	2013
Sadales zudumi	%	n/a	6,9	6,4	6,4	5,9	5,0

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

GRI indikatoru tabula

Stratēģija un analīze			Atklātās informācijas parametri			Pārvaldība, saistības un iesaiste*		
1.1.	Organizācijas visaugstākā līmeņa lēmējpersonas paziņojums par ilgtspējīgas attīstības nozīmi organizācijas darbībā un stratēģijā	2	3.1.	Sniegtās informācijas pārskata periods	6	4.1.	Organizācijas pārvaldes struktūra	14
1.2.	Galveno ietekmes veidu, risku un iespēju apraksts	12, 26	3.2.	Iepriekšējā ziņojuma datums	6	4.4.	Kapitāla daļu turētājiem un darbiniekiem paredzētie mehānismi, lai sniegtu ieteikumus un vadlīnijas augstākajai pārvaldes institūcijai	20
Organizācijas profils			3.3.	Ziņojuma cikls	6	4.5.	Saistība starp augstākās pārvaldes institūcijas locekļu, vadošo amatpersonu un vadītāju kompensācijām	19
2.1.	Organizācijas nosaukums	9	3.4.	Kontakinformācija, lai uzdotu jautājumus par ziņojumu vai tā saturu	7	4.6.	Augstākajā pārvaldes institūcijā ieviestie procesi, lai nodrošinātu interešu konfliktu novēršanu	19
2.2.	Galvenie zīmoli, ražojumi un/ vai pakalpojumi	9	3.5.	Ziņojuma saturs noteikšanas process	6	4.7.	Augstākās pārvaldes institūcijā ieviestie kvalifikācijas un zināšanu novērtēšana procesi organizācijas saimnieciskās darbības, vides un sociālo jautājumu stratēģijas vadīšanā	15
2.3.	Organizācijas struktūra, tostarp galvenās nodaļas, uzņēmumi, filiāles un kopuzņēmumi	9	3.6.	Ziņojuma ietvars	6	4.8.	Pašā organizācijā izstrādātais misijas vai vērtību formulējums, rīcības kodekss un principi, kas attiecas uz rezultātiem saimnieciskās darbības, vides un sociālajā jomā, kā arī situācija to ieviešanas procesā	10, 19, 26
2.4.	Organizācijas galvenās mītnes atrašanās vieta	9	3.7.	Ziņojuma jomas vai ietvara specifiskie ierobežojumi	6	4.11.	Skaidrojums, vai un kā organizācija īsteno piesardzības pieeju	26
2.5.	Valstu skaits, kurās organizācija darbojas	9	3.8.	Pamatojums ziņojuma informācijai par kopuzņēmumiem, filiālēm, nomas objektiem, ārpakalpojumu sniedzēju veiktajām darbībām un citiem darbības elementiem, kas var ievērojami ietekmēt dažādu periodu un/ vai organizāciju salīdzināmību	6, 9	4.12.	Ārēji izstrādātas saimnieciskās darbības, vides un sociālās hartas, principi vai citas iniciatīvas, kurās organizācija ir iesaistījusies vai kuras tā ievieš	23
2.6.	Īpašumtiesību raksturs un juridiskais statuss	9	3.9.	Datu mērījumu metodes un aprēķinu bāze	7	4.13.	Līdzdalība asociācijās un/vai valsts vai starptautiskās pārstāvniecības organizācijās	22
2.7.	Apkalpotie tirgi	9	3.10.	Iepriekšējo ziņojumu informācijas maiņa atspoguļojuma un šādu izmaiņu cēloņu skaidrojums	7	4.14.	Ieinteresēto pušu saraksts, kuru līdzdalību ir nodrošinājusi organizācija	21
2.8.	Ziņojuma sagatavotājas organizācijas lielums	9	3.11.	Kopš iepriekšējiem pārskata periodiem notikušās nozīmīgās izmaiņas ziņojuma jomā, ietvarā vai izmantotajās mērījumu metodēs	7	4.15.	Pamatojums to ieinteresēto pušu noteikšanai un atasei, kas nodrošina savu līdzdalību	20
2.9.	Pārskata periodā notikušās nozīmīgās izmaiņas attiecībā uz lielumu, struktūru vai īpašumtiesībām	9	3.12.	GRI indikatoru tabula	78	4.16.	Ieinteresēto pušu līdzdalības pieejas, tostarp līdzdalības biežums atkarībā no līdzdalības veida un ieinteresēto pušu grupas	21
2.10.	Pārskata periodā saņemtās balvas	28	3.13.	Apliecinājuma ziņojums	80	4.17.	Galvenie jautājumi un bažas, kas aktualizēti ieinteresēto pušu līdzdalības procesā	21
EU1	Uzstādītā jauda sadalījumā pēc enerģijas avotiem un regulācijas režīma	35						
EU2	Enerģijas izstrāde sadalījumā pēc enerģijas avotiem un regulācijas režīma	36						
EU3	Klientu skaits mājāsaimniecības, rūpniecības, tirdzniecības un valsts un pašvaldību institūciju klientu grupās	41						
EU4	Pārvaldes sadales gaisvadu un kabeļlīniju garums pēc regulācijas režīma	42, 45						

Apkārtējā vide		
EN1	Izmantoto materiālu masa vai apjoms	50
EN3	Tiešais enerģijas patēriņš pēc primārā enerģijas avota	50
EN8	Kopējais ūdens patēriņš pēc avota	51
EN14	Stratēģija, pašreizējās darbības un nākotnes plāni attiecībā uz bioloģisko daudzveidību ietekmējošo faktoru pārvaldību	51
EN15	IUCN Sarkanajā grāmatā iekļauto sugu un valsts aizsargājamo sugu sarakstā iekļauto sugu skaits, kuru dzīvotnes ietekmē organizācijas darbība, norādot tās pēc sugas izušanas riska līmeņa	52
EN16	Kopējā tiešo un netiešo siltumnīcas efekta gāzu emisija pēc masas	52
EU5	Piešķirto CO ₂ emisijas kvotu sadalījums kvotu tirdzniecības struktūrā	52
EN18	Iniciatīvas attiecībā uz siltumnīcas efekta gāzu emisijas samazināšanu un sasniegtais samazinājums	53
EN20	NOx, SOx un citas būtiskas emisijas gaisā pēc to veida un masas	53
EN21	Kopējais notekūdeņu daudzums pēc kvalitātes un izplūdes vietas	54
EN22	Kopējā atkritumu masa pēc veida un atkritumu utilizācijas metodes	54
EN23	Būtisko noplūžu skaits un apjoms	55
EN28	Būtisko sodu vērtība naudas izteiksmē un kopējais beznaudas sankciju skaits par neatbilstību vides aizsardzības normatīvajiem aktiem	55
EN30	Kopējās vides aizsardzības izmaksas un investīcijas pēc to veida	55

Nodarbinātība un darba vide		
LA1	Kopējais darbaspēks pēc darba attiecību veida, darba līguma un reģiona, dalīts pēc dzimuma	58
LA2	Jauno darbinieku skaits un darbaspēka mainība pēc vecuma, dzimuma un reģiona	58
LA4	Darbinieku, ar kuriem ir noslēgts Darba koplīgums, procentuālā daļa	59
LA7	Traumu, arodslimību, zaudēto dienu un prombūtnes rādītāji, kā arī darbā bojā gājušo skaits reģionā, dalīts pēc dzimuma	59
LA9	Veselības un drošības jautājumi, ko ietver oficiālas vienošanās ar arodbiedrībām	59
LA12	Darbinieku, kuriem tiek nodrošināta regulāra darba rezultātu novērtēšana un karjeras attīstības izvērtēšana, procentuālā daļa, dalīta pēc dzimuma	60
LA13	Pārvaldes institūciju struktūra un darbinieku sadalījums pēc amata kategorijas atbilstoši dzimumam, vecuma grupai, piederībai minoritātes grupai, un citi dažādības rādītāji	60
LA14	Pamatalgas un kopējā atalgojuma attiecība sievietēm un vīriešiem pēc amata kategorijas un pēc nozīmīgas darbības vietas	61
Cilvēktiesības		
HR5	Darbības jomas un nozīmīgākie piegādātāji, kas pakļauti ievērojamam riskam vai pārkāpiem biedrošanās brīvību un tiesības slēgt koplīgumu, īstenotie pasākumi šo tiesību aizsardzībai	62
Sabiedrība		
SO1	Darbību, kurās īstenota sabiedrības iesaistīšanās, ietekmes novērtēšana un attīstības programmas, procentuālais īpatsvars	66
SO2	Struktūrvienību, kurās ir analizēts korupcijas risks, procentuālā daļa un kopskaits	66
SO4	Veiktie pasākumi, reaģējot uz korupcijas gadījumiem	66
SO5	Sabiedriskās politikas nostāja un dalība sabiedriskās politikas veidošanā un lobēšanā	67
SO6	Kopējā finansiālo un nefinansiālo ieguldījumu, kas sniegta politiskajām partijām, politiķiem un saistītajām institūcijām katrā valstī, vērtība	67

Atbildība par produktu		
PR5	Klientu apmierinātības noteikšanas prakse, tostarp klientu apmierinātības aptauju rezultāti	71
PR6	Programmas, lai nodrošinātu atbilstību likumiem, standartiem un brīvprātīgiem kodeksiem saistībā ar marketinga informāciju, tostarp reklāmu izvietojumu tirgū un sponsorēšanu	71
PR7	Kopējais gadījumu skaits, kuros konstatēta neatbilstība noteikumiem un brīvprātīgiem kodeksiem saistībā ar marketinga informāciju, tostarp reklāmu izvietojumu tirgū un sponsorēšanu, norādot sadalījumu pēc rezultātu veida	72
PR8	Pamatotu sūdzību par klientu privātuma pārkāpumiem un klientu datu pazaudēšanu kopskaits	72
PR9	Būtisko sodu par neatbilstību ražojumu un pakalpojumu nodrošināšanas un izmantošanas normatīvajiem aktiem vērtība naudas izteiksmē	72
EU26	Iedzīvotāju, kam netiek piegādāts sadales sistēmas pakalpojums, īpatsvars sadales licenču zonā	72
EU28	Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaits (SAIFI)	72
EU29	Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu ilgums (SAIDI)	72
EU30	Vidējais stacijas darba gatavības rādītājs, ņemot vērā enerģijas avotus un regulācijas režīmu	73
Ekonomiskā atbildība		
EC1	Radītā un sadalītā tiešā ekonomiskā vērtība, tostarp ieņēmumi, darbības izmaksas, darbinieku atbildība, ziedojumi un citi ieguldījumi sabiedrības labā, nesadalītā peļņa un maksājumi kapitāla nodrošinātājiem un valstīm	76
EC4	Nozīmīga valsts finansiāla palīdzība	76
EU11	Termoelektrostaciju vidējā ražošanas efektivitāte, ņemot vērā enerģijas avotus un regulācijas režīmu	77
EU12	Sadales zudumi procentuāli no kopējā enerģijas apjoma	77

Ernst & Young Baltic SIA

Muitas iela 1A
LV-1010 Rīga
Latvija

Tālr.: 67 04 3801
Fakss: 67 04 3802
Riga@lv.ey.com
www.ey.com/lv

Vienotais reģistrācijas Nr. 40003593454
PVN maksātāja Nr. LV40003593454

Ernst & Young Baltic SIA

Muitas St. 1A
LV-1010 Rīga
Latvia

Phone: +371 67 04 3801
Fax: +371 67 04 3802
Riga@lv.ey.com
www.ey.com/lv

Code of legal entity 40003593454
VAT payer code LV40003593454

NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS PAR ILGTSPĒJAS PĀRSKATU

AS „Latvenrego” vadībai

AS „Latvenrego” vadība mums uzticējusi veikt AS „Latvenrego” un tās meitas sabiedrību (tālāk tekstā – Koncerns) ilgtspējas pārskata ierobežotu pārbaudi par pārskata periodu, kas noslēdzās 2013. gada 31. decembrī.

Vadības atbildība

Koncerna vadība ir atbildīga par 2013. gada ilgtspējas pārskata sagatavošanu un sniegšanu saskaņā ar GRI (*Global Reporting Initiative*) vadlīniju B līmeņa prasībām, kuras ir izdevusi bezpeļņas organizācija *Global Reporting Initiative* ar izveidotu sekretariātu Amsterdamā, Nīderlandē. Šī atbildība ietver iekšējo kontroļu izstrādi, ieviešanu un uzturēšanu, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu tāda ilgtspējas pārskata sagatavošanu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības; atbilstošu grāmatvedības principu izvēli un piemērošanu; un pamatotu grāmatvedības aplēšu sagatavošanu attiecīgajos apstākļos. Vadība ir atbildīga par tādu pastāvīgu darbību veikšanu, kas saistītas ar apkārtējās vides aizsardzību, veselību un drošību, kvalitātes nodrošināšanu, sociālo atbildību un ilgtspējīgu attīstību, kā arī par ilgtspējas pārskata sagatavošanu un sniegšanu saskaņā ar piemērojamajiem kritērijiem.

Mūsu atbildība

Mēs esam atbildīgi par secinājumiem, ko, pamatojoties uz mūsu veikto pārbaudi, izsakām par ilgtspējas pārskatu. Pārbaude tika veikta saskaņā ar Starptautisko apliecinājuma uzdevumu standartu Nr. 3000 „Apliecinājuma uzdevumi, kas nav vēsturiskās finanšu informācijas revīzija vai pārbaude”, ko ir izdevusi Starptautisko revīzijas un apliecinājuma standartu padome (SRASP). Pārbaude ietver intervijas, kas veiktas galvenokārt ar personām, kuras atbild par ilgtspējas pārskata sagatavošanu, kā arī analītiskās un citas pārbaudes procedūras. Pārbaudes procedūru darba apjoms ir būtiski mazāks par revīzijas darba apjomu, kas tiktu veikta saskaņā ar SRASP izdotajiem Starptautiskajiem kvalitātes kontroles standartiem. Līdz ar to veiktās procedūras nav pietiekamas, lai mēs varētu gūt pārliecību par to, ka esam identificējuši visus būtiskos jautājumus, kurus mēs būtu varējuši identificēt, veicot revīziju. Līdz ar to mēs neizsakām revidentu atzinumu.

Mēs neesam pārbaudījuši Koncerna izmantotos pieņēmumus par to, vai Koncerns var vai nevar sasniegt noteiktus pārskatā minētos rādītājus (piemēram, mērķus, prognozes un centienus).

Mēs pārbaudījām to kritēriju izpildi, kas minēti GRI izdotajās ilgtspējības ziņošanas vadlīnijās G3.1, kā arī Koncerna izstrādātajos grāmatvedības uzskaites un aprēķina principos. Mēs uzskatām, ka šie kritēriji ir piemēroti ilgtspējas pārskata sagatavošanai.

Veiktās procedūras

Pamatojoties uz būtiskuma un risku izvērtējumu, pārbaudes gaitā mēs veicām šādas procedūras:

- vadlīnijās noteikto kritēriju izvērtējums, nosakot to atbilstību ieinteresēto personu vajadzībām pēc informācijas un to piemērošanas pareizību;
- Koncerna un ieinteresēto personu pārrunu rezultāta izvērtējums;
- intervijas ar vadības pārstāvjiem Koncerna, meitas sabiedrību un atsevišķu struktūrvienību līmenī, lai izvērtētu, vai ilgtspējas pārskatā iekļautā kvalitatīvā un kvantitatīvā informācija ir pilnīga, precīza un pietiekama;
- iekšējo un ārējo dokumentu izskatīšana, lai izvērtētu, vai ilgtspējas pārskatā iekļautā kvalitatīvā un kvantitatīvā informācija ir pilnīga, precīza un pietiekama;
- to sistēmu un procesu struktūras novērtējums, kas tiek izmantotas, lai iegūtu, pārvaldītu un pārbaudītu ilgtspējas pārskatā iekļauto informāciju;

NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS PAR ILGTSPĒJAS PĀRSKATU (TURPINĀJUMS)

- 2013. gada ilgtspējas pārskatā iekļautās informācijas pārbaude, intervējot attiecīgos Koncerna vadības pārstāvjus;
- finanšu informācijas salīdzināšana ar Koncerna 2013. gada konsolidēto pārskatu;
- Koncerna pieņemtā GRI vadlīniju līmeņa piemērošanas novērtējums;
- ilgtspējas pārskata vispārējais un tā formāta novērtējums, ņemot vērā uzrādītās informācijas atbilstību piemērojamiem kritērijiem;
- darbības rezultātu pārbaude izlases veidā gan operacionālajā, gan korporatīvajā līmenī;
- dokumentu pārbaude, lai gūtu apstiprinājumu vadības pārstāvju un augstāko amatpersonu intervijās sniegtajiem apliecinājumiem;
- pārbaudītās informācijas saskaņošana ar ilgtspējas pārskatā sniegto informāciju, kas iekļauts Koncerna 2013. gada konsolidētajā pārskatā.

Secinājums

Pamatojoties uz mūsu veikto pārbaudi, mūsu uzmanības lokā nav nonākuši nekādi apstākļi vai fakti, kas liktu mums uzskatīt, ka AS „Latvenergo” un tās meitas sabiedrību 2013. gada ilgtspējas pārskats visos būtiskajos aspektos nav sagatavots saskaņā ar ziņošanas kritērijiem, kas noteikti GRI izdotajās Ilgtspējības ziņošanas vadlīnijās G3.1.

SIA „Ernst & Young Baltic”
Licence Nr. 17

Diāna Krišjāne
Valdes priekšsēdētāja
LR zvērināta revidente
Sertifikāts Nr. 124

Rīgā, 2014. gada 15. aprīlī

Latvenergo konsolidētais 2013. gada pārskats

FINANŠU PĀRSKATI,
KAS SAGATAVOTI SASKAŅĀ AR
EIROPAS SAVIENĪBĀ APSTIPRINĀTAJIEM
STARPTAUTISKAJIEM FINANŠU
PĀRSKATU STANDARTIEM
UN
NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS

DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

	2013	2012	2011	2010	2009	2013	2012	2011	2010	2009
	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Ieņēmumi	773 009	747 566	676 416	565 227	499 314	1 099 893	1 063 691	962 453	804 246	710 460
EBITDA ¹⁾	174 783	171 557	178 983	206 859	144 736	248 694	244 103	254 670	294 334	205 941
Saimnieciskās darbības peļņa ²⁾	42 935	49 361	52 045	61 593	31 446	61 091	70 234	74 053	87 639	44 744
Peļņa	32 434	35 741	43 778	44 325	19 556	46 149	50 856	62 290	63 069	27 826
Dividendes	16 590	28 546	39 900	35 000	20 230	23 605	40 618	56 773	49 801	28 785
Aktīvi	2 512 776	2 472 290	2 288 004	2 279 266	1 699 491	3 575 358	3 517 752	3 255 536	3 243 103	2 418 158
Ilgtermiņa aktīvi	2 198 416	2 180 111	2 026 594	1 942 231	1 462 114	3 128 064	3 102 019	2 883 583	2 763 546	2 080 401
Pašu kapitāls	1 420 869	1 410 510	1 351 576	1 344 748	889 440	2 021 714	2 006 975	1 923 119	1 913 404	1 265 559
Aizņēmumi	663 921	595 248	513 334	545 607	507 225	944 675	846 961	730 408	776 329	721 716
Neto aizņēmumi ³⁾	484 409	424 823	404 457	311 342	352 287	689 252	604 468	575 492	443 000	501 259
Pamatdarbības neto naudas plūsma	102 989	150 769	180 399	160 563	138 174	146 540	214 526	256 685	228 461	196 604
Kapitālieguldījumi	158 038	185 723	198 723	127 539	104 506	224 868	264 260	282 757	181 472	148 699

	2013	2012	2011	2010	2009	
Neto aizņēmumi / EBITDA	2,8	2,5	2,3	1,5	2,4	
EBITDA rentabilitāte ⁴⁾	23%	23%	26%	37%	29%	
Peļņas rentabilitāte ⁵⁾	4%	5%	6%	8%	4%	
Kapitāla attiecības rādītājs ⁶⁾	57%	57%	59%	59%	52%	
Atdeve uz aktīviem (ROA) ⁷⁾	1,3%	1,5%	1,9%	2,2%	1,2%	
Atdeve uz pašu kapitālu (ROE) ⁸⁾	2,3%	2,6%	3,2%	4,0%	2,2%	
Mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija	GWh	7 954	8 287	8 980	7 620	6 659
Elektrostaciju izstrāde	GWh	4 854	5 077	5 285	5 869	4 872
Pārdotā siltumenerģija	GWh	2 517	2 669	2 524	2 928	2 600
Darbinieku skaits gada beigās		4 512	4 457	4 490	4 517	4 701
Mātesabiedrības Moody's kredītreitings	Baa3 (stabilis)	Baa3 (stabilis)	Baa3 (stabilis)	Baa3 (stabilis)	Baa3 (negatīvs)	

1) EBITDA – ieņēmumi pirms procentiem, uzņēmumu ienākuma nodokļa, asociēto sabiedrību peļņas vai zaudējumu daļas, nolietojuma un amortizācijas un nemateriālo ieguldījumu un pamatīdzekļu vērtības samazinājuma

2) Saimnieciskās darbības peļņa – peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa, finanšu izmaksām vai ieņēmumiem

3) Neto aizņēmumi – aizņēmumi gada beigās minus nauda un naudas ekvivalenti gada beigās

4) EBITDA rentabilitāte – EBITDA / ieņēmumi

5) Peļņas rentabilitāte – peļņa / ieņēmumi

6) Kapitāla attiecības rādītājs – pašu kapitāls/aktīvi

7) Atdeve uz aktīviem (ROA) – peļņa / vidējie aktīvi (aktīvi pārskata gada sākumā + aktīvi pārskata gada beigās/2)

8) Atdeve uz pašu kapitālu (ROE) – peļņa / vidējais pašu kapitāls (pašu kapitāls pārskata gada sākumā + pašu kapitāls pārskata gada beigās/2)

VADĪBAS ZIŅOJUMS

Latvenergo koncerns ir Baltijas mēroga energoapgādes pakalpojumu sniedzējs, kas nodarbojas ar elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu un pārdošanu, elektroenerģijas sadales pakalpojuma nodrošināšanu un pārvades aktīvu pārvaldību.

Pieaug Latvenergo koncerna ieņēmumi un EBITDA

Latvenergo koncerna 2013. gada ieņēmumi salīdzinājumā ar 2012. gadu ir pieauguši par 3% un sasniedz LVL 773,0 miljonus (EUR 1 099,9 miljonus). Ieņēmumi ir pieauguši visos darbības segmentos. Savukārt koncerna EBITDA rādītājs pieaudzis par 2% un ir LVL 174,8 miljoni (EUR 248,7 miljoni), bet neto peļņa ir LVL 32,4 miljoni (EUR 46,1 miljoni) (2012. gadā – LVL 35,7 miljoni (EUR 50,9 miljoni)).

Latvenergo koncerna rezultātus 2013. gadā pozitīvi ietekmēja ieņēmumu pieaugums no obligātā iepirkuma komponentes izmaiņām 2013. gada 1. aprīlī un saskaņotu obligātā iepirkuma ieņēmumu un izmaksu atzīšana līdz ar veiktajiem grozījumiem obligātā iepirkuma administrēšanā, ko nosaka 2013. gada 27. novembrī izsludinātie Grozījumi Latvijas Republikas Elektroenerģijas tirgus likumā. Savukārt negatīvi rezultātus ietekmēja:

- negūtie ieņēmumi no elektroenerģijas pārdošanas par regulētu tarifu Latvijā LVL 31 miljona (EUR 44 miljonu) apmērā;
- mazāka ūdens pietece Daugavā;
- augstākas elektroenerģijas iepirkuma izmaksas mazumtirdzniecības Klientu apgādei;
- elektroenerģijas patēriņa samazinājums rūpniecības sektorā Latvijā.

Tāpat 2013. gadā ir izveidoti vienreizēji uzkrājumi Rīgas termoelektrostaciju aktīvu vērtības samazinājumam LVL 12,4 miljonu (EUR 17,7 miljonu) apmērā. Uzkrājumu izveides nepieciešamību nosaka no 2014. gada 1. janvāra uz 4 gadiem ieviestais subsidētās elektroenerģijas nodoklis, kas par 15% samazina obligātā iepirkuma ietvaros saņemto atbalsta apmēru par Rīgas termoelektrostaciju uzstādīto elektrisko jaudu.

Latvenergo koncerns vairāk nekā 25% elektroenerģijas pārdod ārvalstīs

Latvenergo koncernam izdevies saglabāt elektroenerģijas pārdošanas līdera pozīcijas Baltijā, kopumā 2013. gadā mazumtirdzniecības klientiem pārdodot 7 954 GWh elektroenerģijas. Mērķtiecīgu pārdošanas aktivitāšu rezultātā pārdotās elektroenerģijas apjoms ārpus Latvijas sasniedz 2 081 GWh, kas ir par 32% vairāk nekā 2012. gadā un pārsniedz ceturtdaļu no kopējā koncerna mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģijas apjoma. Savukārt Klientu skaits Lietuvā un Igaunijā pārsniedz 20 tūkstošus.

2013. gadā Latvenergo koncerna elektrostacijās saražotās elektroenerģijas apjoms ir 4 854 GWh (2012. gadā – 5 077 GWh). Salīdzinot ar 2012. gadu, par 548 GWh jeb 39% palielināts Rīgas termoelektrostacijās saražotās elektroenerģijas daudzums, ko ietekmēja gan Rīgas TEC–2 otrā energobloka nodošana ekspluatācijā, gan augstākas elektroenerģijas cenas. Savukārt mazāka ūdens pietece Daugavā noteica elektroenerģijas izstrādes samazinājumu Daugavas HES par 775 GWh jeb 21%. Tāpat koncernā 2013. gadā saražotas 2 566 GWh siltumenerģijas, kas ir par 5% mazāk nekā gadu iepriekš, ko noteica augstāka vidējā gaisa temperatūra Latvijā apkures periodā.

Darbu sākusi Baltijā modernākā termoelektrostacija – Rīgas TEC–2

2013. gadā veiktas investīcijas LVL 158,0 miljonu (EUR 224,9 miljonu) apmērā (2012. gadā – LVL 185,7 miljoni (EUR 264,3 miljoni)). 2013. gada nogalē nodots ekspluatācijā Rīgas TEC–2, modernākās un efektīvākās kombinētā cikla elektrostacija Baltijā, otrais energobloks, noslēdzot Rīgas TEC–2 energobloka rekonstrukcijas projektu. Tādējādi koncerna rīcībā ir pietiekama elektroenerģijas bāzes jauda, lai situācijā, kad elektroenerģijas importa cena ir augstāka par termoelektrostaciju mainīgajām izmaksām, pilnībā nodrošinātu Latvijas elektroenerģijas patēriņa apjomu. Kopējās energobloka izbūves

izmaksas no 2010. gada marta līdz 2013. gada decembrim ir LVL 225 miljoni (EUR 320 miljoni).

Investīcijas tīklu aktīvos veido 70% no kopējām investīcijām

Lai uzlabotu tīkla pakalpojumu kvalitāti un tehniskos rādītājus turpinām palielināt investīciju apjomu tīklu gan sadales, gan pārvades segmentu aktīvos – 2013. gadā tas palielināts par LVL 28,8 miljoniem (EUR 41,0 miljoniem) un veido 70% no kopējām investīcijām. Turpināta pārvades tīkla projekta *Kurzemes loks* izbūve, 2013. gadā tajā ieguldot LVL 35,8 miljonus (EUR 51,0 miljonu).

Emitēto obligāciju apjoms sasniedz EUR 105 miljonus

Veicot obligāciju emisiju, koncerns ir diversificējis finansējuma piesaistes avotus – kopējais emitēto obligāciju apmērs sasniedz LVL 74 miljonus (EUR 105 miljonus). 2013. gadā emitētas obligācijas LVL 35 miljonu (EUR 50 miljonu) apmērā ar dzēšanas termiņu 5 gadi un LVL 25 miljonu (EUR 35 miljonu) apmērā ar dzēšanas termiņu 7 gadi.

Latvenergo koncerna neto aizņēmumi 2013. gada 31. decembrī līdz ar investīcijām Rīgas TEC–2 otrā energobloka rekonstrukcijā ir pieauguši līdz LVL 484,4 miljoniem (EUR 689,2 miljoniem) (31/12/2012: LVL 424,8 miljoni (EUR 604,5 miljoni)). Kapitāla attiecības rādītājs ir 57%, tas uzskatāms par nozarei atbilstošu rādītāju un liecina par stabilu kapitāla struktūru. Latvenergo koncerna esošajos aizņēmumu līgumos visi noteiktie finanšu rādītāju ierobežojumi 2013. gadā ir ievēroti.

Starptautiskā kredītreitingu aģentūra *Moody's Investors Service* 2013. gadā apstiprinājusi AS „Latvenergo” kredītreitingu *Baa3* ar stabilu attīstības prognozi, kas ir pārapstiprināts 2014. gada 20. martā.

Latvenergo koncerna darbība ir pakļauta dažādiem finanšu riskiem: tirgus riskam, kredīriskam, cenu riskam un likviditātes riskam. Koncerna risku vadības politika koncentrēta uz finanšu

tirgus nenoteiktību, mazinot potenciāli negatīvo efektu uz koncerna rezultātiem. Koncerns lieto atvasinātos finanšu instrumentus, lai samazinātu risku atvērtās pozīcijās (skatīt arī 3. pielikumu).

Kopumā Latvenergo koncerna darbība 2013. gadā ir vērtējama kā veiksmīga un tā ir devusi būtisku ieguldījumu Latvenergo koncerna stratēģijā definēto mērķu sasniegšanai. Latvenergo koncerna attīstība tiks turpināta.

Apstākļi un notikumi pēc pārskata gada beigām

2014. gada 1. janvārī Latvija ir pievienojusies eirozonai, aizvietojo Latvijai latu (LVL) ar eiro pēc fiksēta kursa EUR 1 = LVL 0,702804. Šajā datumā koncerns ir veicis bilances atlikumu konvertāciju eiro un tā finanšu pārskati par 2014. gadu un turpmākajiem periodiem tiks sagatavoti eiro valūtā.

Citi būtiskie notikumi un apstākļi pēc pārskata gada beigām ir atklāti Konsolidēto finanšu pārskatu pielikumā (skatīt 28. pielikumu).

Ziņojums par vadības atbildību

Pamatojoties uz AS „Latvenergo” valdes rīcībā esošo informāciju, Latvenergo konsolidētais 2013. gada pārskats ir sagatavots atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un visos būtiskos aspektos sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Latvenergo koncerna aktīviem, pasīviem, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem. Vadības ziņojumā ir ietverta patiesa informācija.

Priekšlikumi par peļņas sadali

AS „Latvenergo” valde, izpildot likumu „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām”, Latvijas Republikas Ministru kabineta 2010. gada 25. novembra noteikumus Nr. 1074 „Par grozījumiem Ministru kabineta 2009. gada 15. decembra noteikumos” un Nr. 1471 „Par kārtību, kādā tiek noteikta un ieskaitīta valsts budžetā izmaksājamā peļņas daļa par valsts kapitāla izmantošanu”, ierosina pārskata gada peļņu LVL 16,6 miljonu (EUR 23,6 miljonu) apmērā izmaksāt dividendēs, bet pārējo peļņu uzskaitīt AS „Latvenergo” rezervēs.

Par 2013. gada peļņas sadali lemj AS „Latvenergo” akcionāru sapulce.

AS „Latvenergo” valde:

Āris Žigurs
valdes priekšsēdētājs

Zane Kotāne
valdes locekle

Uldis Bariss
valdes loceklis

Māris Kuņickis
valdes loceklis

Arnis Kurgs
valdes loceklis

2014. gada 15. aprīlī

KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI

Konsolidētais peļņas vai zaudējumu aprēķins

	Pielikums	2013	2012	2013	2012
		LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Ieņēmumi	6	773 009	747 566	1 099 893	1 063 691
Pārējie ieņēmumi	7	2 846	1 809	4 050	2 574
Izlietotās izejvielas un materiāli	8	(492 984)	(472 031)	(701 453)	(671 640)
Personāla izmaksas	9	(66 818)	(63 904)	(95 074)	(90 927)
Nolietojums, amortizācija un nemateriālo ieguldījumu un pamatīdzekļu vērtības samazinājums	13a, 14a	(131 848)	(122 196)	(187 603)	(173 869)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	10	(41 270)	(41 883)	(58 722)	(59 595)
Saimnieciskās darbības peļņa		42 935	49 361	61 091	70 234
Finanšu ieņēmumi	11a	3 183	3 705	4 529	5 272
Finanšu izmaksas	11b	(12 538)	(11 250)	(17 840)	(16 007)
Asociēto sabiedrību peļņas daļa	15	746	253	1 061	360
Peļņa pirms nodokļa		34 326	42 069	48 841	59 859
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	12	(1 892)	(6 328)	(2 692)	(9 003)
Pārskata gada peļņa		32 434	35 741	46 149	50 856
Attiecināma uz:					
- Mātesabiedrības akcionāriem		31 138	35 302	44 305	50 231
- Mazākuma daļu		1 296	439	1 844	625

Konsolidētais vispārējo ieņēmumu pārskats

	Pielikums	2013	2012	2013	2012
		LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada peļņa		32 434	35 741	46 149	50 856
<i>Vispārējie ieņēmumi, kas pārklasificējami uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos:</i>					
Ieņēmumi / (zaudējumi) no naudas plūsmas riska ierobežošanas rezerves izmaiņām	20, 21c	6 216	(4 883)	8 844	(6 948)
Ieņēmumi no ārvalstu valūtu pārrēķināšanas		10	-	14	-
Neto vispārējie ieņēmumi / (zaudējumi), kas pārklasificējami uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos		6 226	(4 883)	8 858	(6 948)
<i>Vispārējie ieņēmumi, kas nav jāpārklasificē uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos:</i>					
Ieņēmumi no pamatīdzekļu pārvērtēšanas	20	68	68 829	97	97 935
Zaudējumi no pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas	22	(216)	-	(307)	-
Neto vispārējie ieņēmumi / (zaudējumi), kas nav jāpārklasificē uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos		(148)	68 829	(210)	97 935
Kopā vispārējie ieņēmumi pārskata gadā, atskaitot nodokļus		6 078	63 946	8 648	90 987
Kopā pārskata gadā atzītie vispārējie ieņēmumi		38 512	99 687	54 797	141 843
Attiecināmi uz:					
- Mātesabiedrības akcionāriem		37 216	99 248	52 953	141 218
- Mazākuma daļu		1 296	439	1 844	625

Pielikumi no 92. līdz 147. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

AS „Latvenergo” valde:

Āris Žigurs
valdes priekšsēdētājs

Zane Kotāne
valdes locekle

Uldis Bariss
valdes loceklis

Māris Kuņickis
valdes loceklis

Arnis Kurgs
valdes loceklis

2014. gada 15. aprīlī

Konsolidētais pārskats par finansiālo stāvokli

	Pielikums	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
		LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
AKTĪVI					
Ilgtermiņa aktivi					
Nemateriālie ieguldījumi	13a	7 822	5 804	11 130	8 258
Pamatlīdzekļi	14a	2 169 398	2 148 077	3 086 775	3 056 439
Ieguldījuma īpašumi		1 035	1 116	1 473	1 588
Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās	15	29	4 948	41	7 040
Citi ilgtermiņa debitori		40	32	57	45
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21a	20 092	20 134	28 588	28 649
Ilgtermiņa aktivi kopā		2 198 416	2 180 111	3 128 064	3 102 019
Apgrozāmie līdzekļi					
Krājumi	16	15 204	15 604	21 634	22 203
Pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie debitori	17	113 545	101 913	161 560	145 009
Īstermiņa finanšu ieguldījumi	15	5 665	-	8 060	-
Atvasinātie finanšu instrumenti	21c	434	4 237	617	6 028
Nauda un naudas ekvivalenti	18	179 512	170 425	255 423	242 493
Apgrozāmie līdzekļi kopā		314 360	292 179	447 294	415 733
AKTĪVU KOPSUMMA		2 512 776	2 472 290	3 575 358	3 517 752
PAŠU KAPITĀLS					
Akciju kapitāls	19	905 219	904 605	1 288 011	1 287 137
Rezerves	20	458 522	452 685	652 418	644 113
Nesadalītā peļņa		52 593	49 761	74 832	70 803
Mātesabiedrības akcionāru kapitāla līdzdalības daļas kopā		1 416 334	1 407 051	2 015 261	2 002 053
Mazākumakcionāru kapitāla līdzdalības daļa		4 535	3 459	6 453	4 922
Pašu kapitāls kopā		1 420 869	1 410 510	2 021 714	2 006 975

	Pielikums	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
KREDITORI		LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Ilgtermiņa kreditori					
Aizņēmumi	21b	565 892	520 830	805 192	741 074
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	12	189 136	187 822	269 116	267 246
Uzkrājumi	22	10 962	10 508	15 597	14 952
Atvasinātie finanšu instrumenti	21c	4 384	12 555	6 238	17 864
Pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi	23	119 584	108 407	170 152	154 250
Ilgtermiņa kreditori kopā		889 958	840 122	1 266 295	1 195 386
Īstermiņa kreditori					
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	24	91 833	133 004	130 667	189 248
Uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības		2	1 892	3	2 692
Aizņēmumi	21b	98 029	74 418	139 483	105 887
Atvasinātie finanšu instrumenti	21c	12 085	12 144	17 196	17 279
Izsniegtās garantijas	26	-	200	-	285
Īstermiņa kreditori kopā		201 949	221 658	287 349	315 391
PASĪVU KOPSUMMA		2 512 776	2 472 290	3 575 358	3 517 752

Pielikumi no 92. līdz 147. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

AS „Latvenergo” valde:

Āris Žigurs
valdes priekšsēdētājs

Zane Kotāne
valdes locekle

Uldis Bariss
valdes loceklis

Māris Kuņickis
valdes loceklis

Arnis Kurgs
valdes loceklis

2014. gada 15. aprīlī

Konsolidētais pārskats par izmaiņām pašu kapitālā

	Attiecināms uz mātessabiedrības īpašniekiem						Attiecināms uz mātessabiedrības īpašniekiem						
	Pielikums	Akciju kapitāls	Rezerves	Nesadalītā peļņa	Kopā	Mazākuma daļa	KOPĀ	Akciju kapitāls	Rezerves	Nesadalītā peļņa	Kopā	Mazākuma daļa	KOPĀ
		LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000		LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	
2011. gada 31. decembrī		325 862	976 921	45 773	1 348 556	3 020	1 351 576	463 660	1 390 033	65 129	1 918 822	4 297	1 923 119
Akciju kapitāla palielinājums	19	578 743	(577 990)	-	753	-	753	823 477	(822 406)	-	1 071	-	1 071
Dividendes par 2011. gadu	20	-	-	(39 900)	(39 900)	-	(39 900)	-	-	(56 773)	(56 773)	-	(56 773)
Rezervju samazinājums		-	(10 257)	10 257	-	-	-	-	(14 594)	14 594	-	-	-
Kopā pašu kapitālā atzītās sabiedrības akcionāru iemaksas un peļņas sadalīšana		578 743	(588 247)	(29 643)	(39 147)	-	(39 147)	823 477	(837 000)	(42 179)	(55 702)	-	(55 702)
Pārvērtēšanas rezerves korekcijas		-	-	(1 606)	(1 606)	-	(1 606)	-	-	(2 285)	(2 285)	-	(2 285)
Pārskata gada peļņa		-	-	35 302	35 302	439	35 741	-	-	50 231	50 231	625	50 856
Vispārējie ieņēmumi / (zaudējumi)	20	-	64 011	(65)	63 946	-	63 946	-	91 080	(93)	90 987	-	90 987
Kopā pārskata gadā atzītie vispārējie ieņēmumi		-	64 011	35 237	99 248	439	99 687	-	91 080	50 138	141 218	625	141 843
2012. gada 31. decembrī		904 605	452 685	49 761	1 407 051	3 459	1 410 510	1 287 137	644 113	70 803	2 002 053	4 922	2 006 975
Akciju kapitāla palielinājums	19	614	-	-	614	-	614	874	-	-	874	-	874
Dividendes par 2012. gadu	20	-	-	(28 547)	(28 547)	(220)	(28 767)	-	-	(40 619)	(40 619)	(313)	(40 932)
Kopā pašu kapitālā atzītās sabiedrības akcionāru iemaksas un peļņas sadalīšana		614	-	(28 547)	(27 933)	(220)	(28 153)	874	-	(40 619)	(39 745)	(313)	(40 058)
Pārskata gada peļņa		-	-	31 138	31 138	1 296	32 434	-	-	44 305	44 305	1 844	46 149
Vispārējie ieņēmumi	20	-	5 837	241	6 078	-	6 078	-	8 305	343	8 648	-	8 648
Kopā pārskata gadā atzītie vispārējie ieņēmumi		-	5 837	31 379	37 216	1 296	38 512	-	8 305	44 648	52 953	1 844	54 797
2013. gada 31. decembrī		905 219	458 522	52 593	1 416 334	4 535	1 420 869	1 288 011	652 418	74 832	2 015 261	6 453	2 021 714

Pielikumi no 92. līdz 147. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Konsolidētais pārskats par naudas plūsmām

	Pielikums	2013	2012	2013	2012
		LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Pamatdarbības naudas plūsma					
Pārskata gada peļņa pirms nodokļiem		34 326	42 069	48 841	59 859
Korekcijas:					
- amortizācija un nolietojums, ilgtermiņa aktīvu vērtības samazinājums	13a, 14a	131 848	122 196	187 603	173 869
- zaudējumi no ilgtermiņa aktīvu norakstīšanas		2 156	689	3 068	980
- ieguldījuma korekcija pēc pašu kapitāla metodes	15	(746)	(252)	(1 061)	(359)
- procentu izmaksas	11b	15 110	15 008	21 500	21 354
- procentu ieņēmumi	11a	(1 525)	(2 502)	(2 170)	(3 560)
- zaudējumi / peļņa no finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņām	8, 11	1 589	(5 871)	2 261	(8 353)
- uzkrājumu pieaugums	22	238	991	339	1 411
- nerealizētā peļņa no valūtas kursu svārstībām	11a	(86)	(841)	(122)	(1 197)
Saimnieciskās darbības peļņa pirms apgrozāmā kapitāla izmaiņām		182 910	171 487	260 259	244 004
Krājumu samazinājums / (pieaugums)		929	(1 655)	1 322	(2 355)
Debitoru parādu pieaugums		(7 369)	(3 818)	(10 486)	(5 432)
Kreditoru parādu un pārējo kreditoru (samazinājums) / pieaugums		(45 541)	18 520	(64 800)	26 352
Nauda pamatdarbības rezultātā		130 929	184 534	186 295	262 569
Izdevumi procentu maksājumiem		(17 113)	(19 141)	(24 350)	(27 235)
Ieņēmumi no procentu maksājumiem		1 659	1 515	2 361	2 156
Izdevumi uzņēmumu ieņēmuma nodokļa maksājumiem		(12 486)	(16 139)	(17 766)	(22 964)
Pamatdarbības neto naudas plūsma		102 989	150 769	146 540	214 526
Ieguldīšanas darbības naudas plūsma					
Nemateriālo ieguldījumu un pamatīdzekļu iegāde		(147 456)	(175 996)	(209 812)	(250 420)
Saņemtais Eiropas Savienības fondu finansējums un citi finansējumi		7 125	2 416	10 138	3 438
Līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu iegāde		-	(3 626)	-	(5 160)
Ieņēmumi no līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atsavināšanas		42	44 974	60	63 992
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma		(140 289)	(132 232)	(199 614)	(188 150)
Finansēšanas darbības naudas plūsma					
Ieņēmumi no parāda vērtspapīru (obligāciju) emisijas	21b	59 622	14 020	84 835	19 949
Saņemtie aizņēmumi no kredītiestādēm	21b	82 439	116 947	117 300	166 401
Izdevumi aizņēmumu atmaksāšanai	21b	(73 917)	(48 056)	(105 174)	(68 378)
Mazākumdaļai izmaksātās dividendes		(220)	-	(313)	-
Izmaksātās dividendes		(21 537)	(39 900)	(30 644)	(56 773)
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma		46 387	43 011	66 004	61 199
Neto naudas un tās ekvivalentu pieaugums		9 087	61 548	12 930	87 575
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada sākumā	18	170 425	108 877	242 493	154 918
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada beigās	18	179 512	170 425	255 423	242 493

Pielikumi no 92. līdz 147. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

KONSOLIDĒTO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMS

1. VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA PAR KONCERNU

Visas akciju sabiedrības „Latvenergo” (turpmāk tekstā – mātessabiedrība jeb Sabiedrība) akcijas pieder valstij, un to turētāja ir Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija. AS „Latvenergo” juridiskā adrese ir Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1230, Latvija. Atbilstoši Latvijas Republikas Enerģētikas likumam AS „Latvenergo” ir atzīta par valstiski svarīgu tautsaimniecības objektu un nav privatizējama.

Akciju sabiedrība „Latvenergo” ir energoapgādes pakalpojumu sniedzēja, kas nodarbojas ar elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu, kā arī elektroenerģijas pārdošanu. AS „Latvenergo” ir viena no lielākajām sabiedrībām Baltijā.

Latvenergo koncernā (turpmāk tekstā – arī koncerns) ietilpst šādas meitassabiedrības:

- AS „Sadales tīkls” (kopš 18.09.2006.);
- *Elektrum Eesti OÜ* (kopš 27.06.2007.) un tās meitassabiedrība SIA „Elektrum Latvija” (kopš 18.09.2012.);
- *Elektrum Lietuva UAB* (kopš 07.01.2008.);
- AS „Latvijas elektriskie tīkli” (kopš 10.02.2011.);
- SIA „Liepājas enerģija” (kopš 06.07.2005.);
- AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” (kopš 25.02.2014.).

AS „Latvenergo” ir akcionārs divās asociētās sabiedrībās:

- *Nordic Energy Link AS* veic elektroenerģijas starpsavienojuma kabeļa operatora funkcijas starp Igauniju un Somiju;
- AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds” veic filksēto iemaksu pensiju plānu pārvaldīšanu Latvijā.

AS „Latvenergo” akcionāru sapulce 2013. gada 26. septembrī lēma par AS „Latvenergo” līdzdalības izbeigšanu *Nordic Energy Link AS*. Saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvas (2009/72/EK) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un Direktīvas (2003/54/EK) atcelšanu AS „Latvenergo” ir jāveic darbības, lai kā elektroenerģijas ražotāja un tirgotāja pēc 2013. gada 31. decembra tā neturpinātu būt īpašniece elektroenerģijas pārvades infrastruktūrai. Konsolidētajā pārskatā par finansiālo stāvokli ieguldījums *Nordic Energy Link AS* 2013. gada 31. decembrī uzrādīts kā pārdošanai turēts īstermiņa finanšu ieguldījums. 2014. gada 12. februārī Latvijas Republikas Ministru kabinetā pieņemts rīkojums Nr. 67 „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” līdzdalības izbeigšanu akciju sabiedrībā *Nordic Energy Link*”.

Līdzdalības daļas meitassabiedrībās un asociētajās sabiedrībās ir atklātas 15. pielikumā.

Kopš 2011. gada 15. augusta līdz 2013. gada pārskata parakstīšanas dienai AS „Latvenergo” valde turpina strādāt šādā sastāvā: Āris Žīgurs (valdes priekšsēdētājs), Uldis Bariss, Māris Kuņickis, Arnis Kurgs un Zane Kotāne.

Konsolidētie 2013. gada finanšu pārskati iekļauj finanšu informāciju par AS „Latvenergo” un visām tās meitassabiedrībām par gadu, kas beidzas 2013. gada 31. decembrī, un salīdzinošajiem rādītājiem par 2012. gadu. 2013. gada finanšu pārskatā ir ievērota rādītāju salīdzināmība, un salīdzinošie rādītāji par 2012. gadu, kur nepieciešams, ir pārklasificēti pēc 2013. gada pārskata sastādīšanas principiem un ir salīdzināmi.

Konsolidētos 2013. gada finanšu pārskatus AS „Latvenergo” valde ir apstiprinājusi 2014. gada 15. aprīlī. Lēmumu par konsolidēto finanšu pārskatu apstiprināšanu pieņem akcionāru sapulce.

2. NOZĪMĪGI GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES PRINCIPI

Šajā pielikuma sadaļā tiek atklāti galvenie grāmatvedības uzskaites pamatprincipi jeb politikas, kas ir izmantotas, sagatavojot konsolidētos finanšu pārskatus. Šīs politikas ir konsekventi piemērotas, atspoguļojot datus par visiem pārskatos ietvertajiem periodiem, ja atsevišķos gadījumos nav noteikts citādi. Kur nepieciešams, salīdzinošie rādītāji ir pārklasificēti.

2.1. Uzskaites principi

Šie konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS). Ņemot vērā Eiropas Savienības apstiprināšanas procedūru, šajā pielikumā ir atspoguļoti arī

standarti un interpretācijas, kas nav apstiprināti piemērošanai Eiropas Savienībā, jo šiem standartiem un interpretācijām var būt ietekme uz konsolidētajiem finanšu pārskatiem nākamajos periodos, ja tie tiek apstiprināti.

Konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar sākotnējo izmaksu uzskaites principu, kas modificēts, pielietojot pārvērtēšanu patiesajā vērtībā zemei un ēkām un finanšu aktīviem, un finanšu saistībām (ieskaitot atvasinātos finanšu instrumentus) ar pārvērtēšanu konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kā atklāts zemāk aprakstītajās grāmatvedības politikās.

Visi rādītāji konsolidētajos finanšu pārskatos ir norādīti tūkstošos Latvijas latu (LVL) un pārrēķināti eiro (EUR), pielietojot Latvijas Bankas oficiālo valūtas kursu 1 EUR = 0,702804 LVL, kas atbilst Eiropas Centrālās bankas noteiktajam Latvijas lata pārejas kursam

uz eiro atbilstoši Eiropas Savienības Padomes 2013. gada 9. jūlija sanāksmē apstiprinātajam lēmumam.

Konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošana, izmantojot SFPS, prasa izmantot aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē finanšu pārskatā uzrādīto aktīvu un saistību vērtības un iespējamo aktīvu un saistību atspoguļošanu, kā arī pārskata gada ieņēmumus un izdevumus. Lai arī šādas aplēses ir balstītas uz mātessabiedrības vadībai pieejamo ticamāko informāciju par attiecīgajiem notikumiem un darbībām, faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm. 4. pielikumā ir aprakstītas tās jomas, kas pakļautas augstākai sprieduma vai sarežģītības pakāpei, vai jomas, attiecībā uz kurām piemērotie pieņēmumi un aplēses ir būtiskas konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanā.

Jaunu un/vai grozītu SFPS un Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas (SFPIK) interpretāciju piemērošana

Pārskata gadā ir publicēti vai pārskatīti šādi starptautisko finanšu pārskatu standarti vai to interpretācijas, kas ir obligāti piemērojamas pārskata periodam, kas sākas 2013. gada 1. janvārī un kurus koncerns ir piemērojis pārskata gadā:

• Grozījumi SGS Nr.1 „Finanšu pārskatu sniegšana”

Izmaiņas attiecas uz citu ienākumu posteņu, kas netiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, uzrādīšanu. Šie grozījumi maina citu ienākumu posteņu, kas netiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, grupēšanas principus. Posteņi, kas nākotnē varētu tikt pārklasificēti, iekļaujot tos peļņas vai zaudējumu aprēķinā (piemēram, pārtraucot to atzīšanu vai veicot norēķinus), jāuzrāda atsevišķi no posteņiem, kas nekad netiks pārklasificēti. Šie grozījumi ietekmē tikai informācijas atklāšanu konsolidētajā vispārējo ieņēmumu pārskatā un tie neietekmē Koncerna finanšu rezultātus.

• Grozījumi SGS Nr. 19 „Darbinieku pabalsti”

Šo grozījumu ietekmē aktuāra ieguvumi vai zaudējumi no pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas par pārskata gadu iekļauti vispārējos ieņēmumos un atklāta papildus informācija par uzkrāto saistību novērtēšanu. Tā kā 2012. gada korekcija nav būtiska, salīdzinošie dati par 2012. gadu nav attiecīgi pārklasificēti (skatīt 22.a pielikumu). Grozījumi ietekmē pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas uzskaiti un nosaka detalizētāku informācijas atklāšanu.

• Grozījumi SFPS Nr. 7 „Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana”: Finanšu aktīvu un finanšu saistību savstarpējais ieskaits

Grozījumi ievieš kopējas informācijas sniegšanas prasības, kas tādējādi finanšu pārskatu lietotājiem sniegtu informāciju, lai varētu novērtēt ieskaita vienošanās ietekmi vai iespējamo ietekmi uz uzņēmuma finanšu stāvokli. SFPS Nr. 7 grozījumi jāpiemēro retrospektīvi. Šie grozījumi neietekmē konsolidētos finanšu pārskatus, jo koncernam nav vienošanās par finanšu aktīvu un finanšu saistību savstarpējo ieskaitu.

• SFPS Nr. 13 „Patiesās vērtības novērtēšana”

Galvenais SFPS Nr. 13 mērķis ir mazināt patiesās vērtības novērtēšanas principu sarežģītību un uzlabot to piemērošanas konsekventi. Tas nemaina prasības, kas nosaka, kādos gadījumos uzņēmumam uzskaitē jāizmanto patiesā vērtība, šajā standartā sniegtas pamatnostādnes patiesās vērtības noteikšanai saskaņā ar SFPS tajos gadījumos, kad patiesās vērtības izmantošana SFPS tiek prasīta vai ir atļauta. Šī standarta ieviešana būtiski neietekmē konsolidētajos finanšu pārskatos atzīto aktīvu un saistību vērtības, tomēr atbilstoši tiem ir atklāta papildus informācija (skat. 2.22. punktu un 21.d pielikumu).

• Grozījumi SFPS Nr. 10, SFPS Nr. 12 un SGS Nr. 27

Saistoši ieguldījumu sabiedrībām, attiecas uz uzņēmumiem, kas atbilst ieguldījumu sabiedrību definīcijai. Grozījumos noteikts izņēmums no SFPS Nr. 10 minētajām konsolidācijas prasībām, proti, ieguldījumu sabiedrībām savi meitas uzņēmumi ir jānovērtē patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, nevis tos konsolidējot.

Standarti, kas ir izdoti, bet vēl nav stājušies spēkā

Koncerns nav piemērojis šādus SFPS un SFPIK interpretācijas, kas izdotas līdz finanšu pārskata apstiprināšanas dienai, bet stāsies spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2014. gada 1. janvārī vai vēlāk. Šobrīd koncerna vadība neuzskata, ka kāda no šīm izmaiņām atstās būtisku ietekmi uz konsolidētajiem finanšu pārskatiem:

• Grozījumi SGS Nr. 19 „Darbinieku pabalsti”

Nosaka, kā uzskaitāmas darbinieku iemaksas noteiktu iemaksu pabalstu plānos.

• Grozījumi SGS Nr. 27 „Atsevišķie finanšu pārskati”

Grozījumos noteiktas uzskaites un informācijas sniegšanas prasības attiecībā uz ieguldījumiem meitas uzņēmumos, kopīgi kontrolētajos uzņēmumos un asociētajos uzņēmumos, kas uzņēmumam jāievēro, sagatavojot atsevišķo finanšu pārskatu. SGS Nr. 27 „Atsevišķie finanšu pārskati” nosaka, ka, sagatavojot atsevišķo finanšu pārskatu, uzņēmumam šie ieguldījumi jāuzskaita to sākotnējā vērtībā vai saskaņā ar SFPS Nr. 9 „Finanšu instrumenti”.

• Grozījumi SGS Nr. 28 „Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos”, kas maina standarta nosaukumu

„Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos” paredz pašu kapitāla metodes piemērošanu ne tikai ieguldījumiem asociētajos uzņēmumos, bet arī kopuzņēmumos.

• Grozījumi SGS Nr. 32 „Finanšu instrumenti: informācijas sniegšana” – Finanšu aktīvu un finanšu saistību savstarpējais ieskaits

Paskaidro formulējumu „šobrīd ir juridiskas tiesības veikt ieskaitu”, kā arī paskaidro SGS Nr. 32 sniegto savstarpējā ieskaita kritēriju piemērošanu norēķinu sistēmām, kas izmanto bruto norēķinu mehānismus, kas netiek veikti vienlaicīgi.

• Grozījumi SGS Nr. 36 „Aktīvu vērtības samazināšanās”

Papildus iekļautas informācijas atklāšanas prasības attiecībā uz aktīvu novērtēšanu patiesajā vērtībā, ja atgūstamo summu nosaka, pamatojoties uz patieso vērtību, no kuras atņemtas atsavināšanas izmaksas.

• Grozījumi SGS Nr. 39 „Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana”

Nosaka, ka, ja atvasināta līguma, kas atzīts kā riska ierobežošanas instruments, pārjaunojums atbilst noteiktiem kritērijiem, riska ierobežošanas uzskaitē nav jāpārtrauc.

• SFPS Nr. 9 „Finanšu instrumenti” – Klasifikācija un novērtēšana

Ar laiku pilnībā aizstās SGS Nr. 39. Starptautisko grāmatvedības standartu padome (SGSP) ir publicējusi pirmās trīs standarta daļas, kurās sniegta jauna finanšu aktīvu klasifikācija un novērtēšanas sistēma, prasības finanšu saistību uzskaitē, kā arī riska ierobežošanas principi.

• SFPS Nr. 10 „Konsolidētie finanšu pārskati”

Nosaka vienotu kontroles modeli, kas attiecas uz visiem uzņēmumiem, tajā skaitā arī uz īpašam nolūkam dibinātiem uzņēmumiem. SFPS Nr. 10 ieviestās izmaiņas tiks vadībai veikt būtisku izvērtējumu, lai noteiktu, kuri uzņēmumi tiek kontrolēti. Atkarībā no šī izvērtējuma rezultāta, tiks pieņemts lēmums par to,

kuri uzņēmumi mēstessabiedrībai jākonsolidē. Jomas, kurās jāveic šāds būtisks izvērtējums, ietver, piemēram, *de facto* kontroli, potenciālās balsstiesības, kā arī to, vai lēmumu pieņēmējs darbojas kā princips vai aģents.

- **SFPS Nr. 12 „Informācijas atklāšana par līdzdalību citos uzņēmumos”**

Vienā standartā apvieno visas prasības attiecībā uz informācijas atklāšanu par uzņēmuma līdzdalību meitas uzņēmumos, kopīgi kontrolētajos uzņēmumos, asociētajos uzņēmumos un strukturētos uzņēmumos. Noteiktas arī vairākas jaunas informācijas sniegšanas prasības, piemēram, turpmāk jāsniedz informācija par vērtējumiem, kas veikti, lai noteiktu, vai pastāv viena uzņēmuma kontrole pār otru uzņēmumu.

- **Grozījumi SFPS Nr. 10, SFPS Nr. 12 un SGS Nr. 27**

Saistoši ieguldījumu sabiedrībām, attiecas uz uzņēmumiem, kas atbilst ieguldījumu sabiedrību definīcijai. Grozījumos noteikts izņēmums no SFPS Nr. 10 minētajām konsolidācijas prasībām, proti, ieguldījumu sabiedrībām savī meitas uzņēmumi ir jānovērtē patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, nevis tos konsolidējot.

- **2013. gada decembrī SGSP izdeva šādu standartu grozījumus:**

SFPS Nr. 8 „Darbības segmenti”, SFPS Nr. 13 „Patiesās vērtības noteikšana”, SGS Nr. 16 „Pamatlīdzekļi”, SGS Nr. 24 „Informācijas atklāšana par saistītām personām”, SGS Nr. 38 „Nemateriālie aktīvi” un SGS Nr. 40 „Ieguldījuma īpašumi”.

Koncerna vadība plāno ieviest iepriekš minētos standartus un interpretācijas, kas attiecas uz koncernu to spēkā stāšanās datumā.

Standarti, kas ir izdoti, bet vēl nav stājušies spēkā un nav piemērojami Koncernā

- **SFPS Nr. 11 „Kopīgas vienošanās”**
- **SFPS Nr. 14 Regulēto atlikto saistību un aktīvu uzskaitē”**
- **SFPIK 21. interpretācija „Nodevas”, kurā aplūkota valsts nodevu uzskaitē.**

- **2013. gada decembrī SGSP izdeva šādu standartu grozījumus:**

SFPS Nr. 1 „Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmreizēja pieņemšana”, SFPS Nr. 2 „Maksājums ar akcijām”, SFPS Nr. 3 „Uzņēmējdarbības apvienošana”.

Koncerna vadība nepiemēros šos grozījumus, jo tie neattiecas uz koncerna darbību.

2.2. Konsolidācija

a) Meitassabiedrības

Meitassabiedrību, kurās kādai no koncerna sabiedrībām ir finanšu vai operatīvās darbības kontrole, finanšu pārskati ir konsolidēti. Kontrole tiek uzskatīta par esošu, ja mēstessabiedrībai pieder vairāk nekā 50% no meitassabiedrības akcijām vai kapitāla daļām.

Koncerna meitassabiedrību finanšu pārskati tiek konsolidēti, sākot ar brīdi, kad mēstessabiedrība ir ieguvusi kontroli pār meitassabiedrību, un konsolidācija tiek pārtraukta, kad šī kontrole beidzas. Vispārēja informācija par konsolidācijā iekļautajām sabiedrībām un to primāro saimnieciskās darbības veidu ir atklāta 15. pielikumā.

Ieguldījumi meitassabiedrību kapitālos tiek uzskaitīti, izmantojot iegādes metodi. Iegādes izmaksas tiek noteiktas iegūto aktīvu, izdoto pašu kapitāla instrumentu un radušos vai maiņas datumā pieņemto saistību patiesajā vērtībā. Iegādes izmaksas tiek attiecinātas uz konsolidēto peļņas vai zaudējumu aprēķinu periodā, kurā tās radušās. Iegādātie identificējamie aktīvi un saistības un pakārtotās saistības, kas radušās meitassabiedrības iegādes rezultātā, tiek sākotnēji novērtētas patiesajā vērtībā iegādes datumā. Nemateriālā vērtība sākotnēji tiek novērtēta kā nodoto aktīvu un mazākumakcionāru līdzdalības daļas vērtības kopsummas pārsniegums pār identificēto iegādāto aktīvu un pieņemto saistību apmēru. Ja nodoto aktīvu apmērs ir mazāks nekā iegādāto neto aktīvu patiesā vērtība, radusies starpība tiek atzīta peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Visi darījumi starp koncerna sabiedrībām, savstarpējie atlikumi un nerealizēta peļņa no darījumiem starp koncerna sabiedrībām tiek izslēgti. Nerealizētie zaudējumi arī tiek izslēgti, bet tiek uzskatīti par nodotā aktīva vērtības samazināšanās indikatoru. Nepieciešamības gadījumā koncerna meitassabiedrību uzskaites un novērtēšanas metodes ir mainītas, lai nodrošinātu atbilstību koncernā lietotajām uzskaites un novērtēšanas metodēm.

b) Darījumi ar mazākumakcionāriem

Koncerna darījumi ar mazākumakcionāriem tiek uzskatīti kā darījumi ar Koncerna mēstessabiedrības īpašniekiem. Darījumos ar mazākumakcionāriem radusies peļņa vai zaudējumi tiek atzīti konsolidētajā pašu kapitālā.

c) Asociētās sabiedrības

Asociētās sabiedrības ir tādas sabiedrības, kurās koncernam ir būtiska ietekme, bet ne kontrole, parasti no 20% līdz 50% balsstiesībām. Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās sākotnēji tiek atzīti to iegādes vērtībā. Konsolidētajos finanšu pārskatos ieguldījumi asociētajās sabiedrībās tiek uzskaitīti pēc pašu kapitāla metodes. Izmantojot šo metodi, Koncerna līdzdalības daļa asociētās sabiedrības peļņā vai zaudējumos pēc iegādes tiek atzīta konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā, un izmaiņas vispārējos ieņēmumos tā līdzdalības daļā pēc iegādes brīža tiek atzītas kā vispārējie ieņēmumi. Kumulatīvās pēciegādes izmaiņas tiek izlīdzinātas ar ieguldījuma uzskaites vērtību. Kad koncerna zaudējumu daļa asociētajā sabiedrībā izlīdzinās vai pārsniedz tā līdzdalības daļu, ieskaitot jebkurus nenodrošinātos debitoru parādus, Koncerns vairs neatzīst turpmākos zaudējumus, ja vien tas nav uzņēmies saistības vai veicis maksājumus asociētās sabiedrības vārdā.

Nerealizētie ienākumi no darījumiem starp koncernu un asociētajām sabiedrībām tiek izslēgti atbilstoši koncerna līdzdalības daļai tā asociētajās sabiedrībās. Nerealizētie zaudējumi arī tiek izslēgti, ja vien darījums nenorāda, ka ir notikusi nodoto aktīvu vērtības samazināšanās. Asociēto sabiedrību grāmatvedības uzskaites politikas ir izmainītas, lai nodrošinātu to konsekventu pielietojumu atbilstoši koncernā izmantotajām politikām.

2.3. Informācijas atklāšana par darbības segmentiem

Informācijas atklāšanas par koncerna darbības segmentiem nolūks koncerns veic tā darbības segmentu sadalījumu atbilstoši koncerna iekšējās pārvaldības struktūrai, kas ir pamats ziņojumu sistēmai, darbības rezultātu analīzei un novērtēšanai un resursu sadalīšanai pēc galvenā darbības lēmumu pieņēmēja.

Koncerns iedala tā uzņēmējdarbību trīs galvenajos segmentos – ražošana un pārdošana, sadale un pārvaldes aktīvu pārvaldība. Papildus tiek izdalītas korporatīvās funkcijas, kas koncernā nodrošina un sniedz atbalsta pakalpojumus.

2.4. Ārvalstu valūtu pārvērtēšana

a) Funkcionālā un uzrādīšanas valūta

Konsolidēto finanšu pārskatu posteņi tiek mērīti tās ekonomiskās vides valūtā, kurā koncerna uzņēmums darbojas (funkcionālā valūta). Konsolidēto finanšu pārskatu posteņi ir izteikti Latvijas latos (LVL), kas ir mātessabiedrības funkcionālā valūta, un otrā koncerna uzrādīšanas valūtā – eiro (EUR).

b) Darījumi un atlikumi

Visi darījumi ārvalstu valūtās ir pārvērtēti funkcionālajā valūtā pēc attiecīgo darījumu veikšanas dienā noteiktajiem valūtas kursiem. Monetārie aktīvi un saistības, kas izteiktas ārvalstīs, tiek pārvērtētas funkcionālajā valūtā pēc valūtas kursa pārskata gada pēdējā dienā. Gūtie ienākumi vai zaudējumi tiek iekļauti attiecīgā perioda konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

c) Koncerna ārvalstu uzņēmumu darījumu konsolidācija

Visu to koncerna uzņēmumu, kuru funkcionālā valūta atšķiras no konsolidētajos finanšu pārskatos uzrādītās valūtas un nevienam no kuriem funkcionālā valūta nav pakļauta hiperinflācijas ekonomikai, finanšu rezultātu posteņi ir izteikti pārskatos uzrādīšanas valūtā šādā veidā:

- 1) katra aktīvu un saistību finanšu pozīcija ir izteikta pēc finanšu pārskata perioda pēdējās dienas kursa,
- 2) katra konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina ieņēmumu un izmaksu pozīcija ir izteikta pēc vidējā valūtas kursa, ja vien šis vidējais kurss nav pietiekoši līdzīgs darījumu datumos noteikto

valūtas kursu kumulatīvajam efektam, kā rezultātā ieņēmumi un izmaksas tiek izteikti pēc kursa darījumu datumos.

2.5. Nemateriālie ieguldījumi

a) Licences un datorprogrammas

Licences un datorprogrammas tiek uzskaitītas iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju. Amortizācija tiek aprēķināta pēc lineārās metodes, lai norakstītu licenču un datorprogrammu iegādes vērtību to lietderīgās izmantošanas periodā (5 gadi). Datorprogrammu izstrādes izmaksas, kas atzītas kā aktīvi, tiek amortizētas to lietderīgās izmantošanas laikā, bet ne ilgāk kā 5 gados.

b) CO₂ emisijas kvotas

CO₂ emisijas kvotas emisijas kvotas (vai tiesības) tiek atzītas iegādes vērtībā. No valdības bez maksas saņemtās emisijas tiesības tiek atzītas nulles vērtībā. CO₂ emisijas tiesības tiek uzskaitītas iegādes vērtībā, kad koncerns ir ieguvis kontroli pār tām. Gadījumos, ja no valdības bez maksas saņemto CO₂ emisijas kvotu skaits ir mazāks par izmantošanai nepieciešamo emisijas kvotu skaitu, koncerns veic papildus kvotu iegādi, kuru bilances vērtība tiek noteikta pēc CO₂ emisijas kvotu tirgus cenas to iegādes brīdī. Emisijas tiesības tiek uzskaitītas nemateriālo ieguldījumu sastāvā (skatīt 13.b pielikumu). Papildus iegādāto CO₂ emisijas kvotu nākotnes pirkšanas vai pārdošanas darījumi par emisijas kvotām, kas nav izmantojamas koncerna patēriņam, ir atzīstami par atvasinātajiem finanšu instrumentiem (skatīt 2.21.b, 3.3. punktus un 21.c, IV pielikumu).

2.6. Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi ir uzrādīti sākotnējā vērtībā vai pārvērtēšanas vērtībā (skatīt 2.7. punktu), atskaitot uzkrāto nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu.

Pamatlīdzekļu izmaksas veido iegādes cena, transportēšanas izmaksas, uzstādīšanas un citas tiešās izmaksas, kas attiecināmas uz iegādi vai ieviešanu. Pašu izveidotu pamatlīdzekļu izmaksas ietver materiālu izmaksas, pakalpojumu un darbaspēka izmaksas. Turpmākajos periodos radušās izmaksas tiek iekļautas aktīva uzskaites vērtībā vai arī atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai tad, ja no tām ir sagaidāmi nākotnes ekonomiskie labumi koncernam un aktīva izmaksas var ticami noteikt. Pamatlīdzekļa nomainītās sastāvdaļas uzskaites vērtība tiek pārvērtēta. Visas pārējās remonta un uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī. Aizņēmumu izmaksas tiek kapitalizētas proporcionāli pamatlīdzekļu nepabeigtās celtniecības izmaksu summai pamatlīdzekļa izbūves laikā. Kapitalizēta tiek arī valūtas kursa riska ierobežošanas līgumu efektīvā daļa ar mērķi ierobežot naudas plūsmas risku, kam valūtas kursu svārstību gadījumā pakļauti pamatlīdzekļi, un tā tiek iekļauta konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā pakāpeniski kopā ar nolietojumu vai arī brīdī, kad noraksta pamatlīdzekli.

Ja pamatlīdzeklis sastāv no vairākām sastāvdaļām ar dažādu lietderīgās izmantošanas laiku, šīm sastāvdaļām nolietojums tiek rēķināts katrai atsevišķi. Viendabīgas sastāvdaļas ar līdzīgu lietderīgās izmantošanas laiku tiek uzskaitītas grupās.

Zeme netiek pakļauta nolietojuma aprēķinam. Pārējiem aktīviem nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes, lai norakstītu katra pamatlīdzekļa sākotnējo vērtību līdz tā atlikušajai vērtībai visā tā lietderīgās izmantošanas laikā šādā veidā:

Pamatlīdzekļu veidi	Aplēstais lietderīgās izmantošanas periods gados
Ēkas un inženierbūves:	
- hidroelektrostacijas, termoelektrostacijas	15 – 80
- elektroenerģijas pārvades tīkli	30 – 50
- elektroenerģijas sadales tīkli	20 – 30
Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas:	
- hidroelektrostacijās	3 – 12
- termoelektrostacijās	3 – 10
- pārvades un sadales tehnoloģiskās iekārtas un aprīkojums	10
Pārējie pamatlīdzekļi	2 – 10

Aktīvu atlikušās vērtības un lietderīgās izmantošanas laiki tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā koriģēti katra pārskata gada beigās. Gadījumos, kad kāda pamatlīdzekļa bilances vērtība ir augstāka par tā atgūstamo vērtību, attiecīgā pamatlīdzekļa vērtība tiek nekavējoties norakstīta līdz tā atgūstamajai vērtībai (skatīt 2.8. punktu).

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp pamatlīdzekļa bilances vērtību un pārdošanas rezultātā gūtajiem ieņēmumiem un iekļauti attiecīgā perioda konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Ja tiek pārdoti pārvērtētie pamatlīdzekļi, attiecīgās summas no pārvērtēšanas rezerves tiek pārklasificētas uz iepriekšējo periodu nesadalīto peļņu.

Nepabeigtā celtniecība tiek uzskaitīta sākotnējā vērtībā, un tā atspoguļo pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas. Sākotnējā vērtībā ietilpst celtniecības un montāžas izmaksas un citas ar pamatlīdzekļa izveidošanu saistītās tiešās izmaksas. Nepabeigtajai celtniecībai nolietojums netiek aprēķināts, kamēr attiecīgie aktīvi nav pabeigti un nodoti ekspluatācijā.

2.7. Pamatlīdzekļu pārvērtēšana

Pamatlīdzekļu pārvērtēšana tiek veikta ar pietiekamu regularitāti, lai nodrošinātu, ka pārvērtēšanai pakļauto pamatlīdzekļu uzskaites vērtība būtiski neatšķiras no vērtības, kāda tiktu noteikta, novērtējot tos patiesajā vērtībā.

Regulāri, bet ne retāk kā reizi 5 gados tiek pārvērtētas šādas pamatlīdzekļu grupas:

- a) ēkas un inženierbūves, tai skaitā
 - Daugavas hidroelektrostaciju ēkas un inženierbūves,
 - pārvades sistēmas ēkas un inženierbūves,
 - sadales sistēmas ēkas un inženierbūves;
- b) tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas, tai skaitā
 - Daugavas hidroelektrostaciju tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas,
 - pārvades sistēmas tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas,
 - sadales sistēmas tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas;
- c) pārējie pamatlīdzekļi, tai skaitā
 - Daugavas hidroelektrostaciju pārējie pamatlīdzekļi,
 - pārvades sistēmas pārējie pamatlīdzekļi,
 - sadales sistēmas pārējie pamatlīdzekļi.

Pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības pieaugums, atskaitot atlikto nodokli, tiek uzrādīts Konsolidētā pārskata par finansiālo stāvokli postenī „Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerve”. Vērtības

samazinājums savukārt tiek norakstīts no iepriekšējos gados vispārējos ieņēmumos ieskaitītā attiecīgā pamatlīdzekļa vērtības pieauguma, pārsniegumu iekļaujot pārskata gada konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Pārvērtēšanas datumā uzkrāto nolietojumu palielina vai samazina proporcionāli pamatlīdzekļa iegādes vērtības vai citas vērtības, kas aizstāj iegādes vērtību finanšu pārskatos, izmaiņām tā, lai pamatlīdzekļa bilances vērtība pēc pārvērtēšanas būtu vienāda ar tā pārvērtēto vērtību.

Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezervi samazina brīdī, kad pārvērtētais pamatlīdzeklis tiek likvidēts vai atsavināts.

Pārvērtēšanas rezervi nedrīkst sadalīt dividendēs, izlietot zaudējumu segšanai, ieskaitīt citās rezervēs, ne arī izmantot citiem mērķiem.

2.8. Aktīvu vērtības samazināšana

Aktīvu, kas tiek pakļauti nolietojumam vai amortizācijai, kā arī zemes vērtība tiek pārskatīta ikreiz, kad notikumi un apstākļi liecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību. Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti vērtībā, kas ir starpība starp aktīva bilances vērtību un tā atgūstamo vērtību. Atgūstamā vērtība ir augstākā no attiecīgā aktīva patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas un tā lietošanas vērtības. Lai noteiktu lietošanas vērtību, novērtētā nākotnes naudas plūsma tiek diskontēta līdz tās tagadnes vērtībai, izmantojot pirmsnodokļa diskonta likmi, kas atspoguļo tirgus īstermiņa sagaidāmo naudas vērtību un aktīvam atbilstošos riskus. Ja aktīvs nerada būtisku neatkarīgu naudas plūsmu, atgūstamā vērtība tiek noteikta tai naudas plūsmu radošajai vienībai, kuras sastāvā attiecīgais aktīvs iekļauts. Zaudējumi no vērtības samazināšanās aktīviem, kas uzskaitīti pārvērtētajā vērtībā, tiek atzīti kā vispārējie ieņēmumi pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves ietvaros, bet vērtības samazināšanās aktīviem, kas uzskaitīti amortizētajā iegādes vērtībā vai aktīviem, kas uzskaitīti pārvērtētajā vērtībā, gadījumā, ja zaudējumi no šo aktīvu vērtības samazināšanās pārsniedz iepriekš atzīto atlikušo pārvērtēto vērtību, - konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā pamatlīdzekļu nolietojuma, nemateriālo ieguldījumu aprēķinātās amortizācijas izmaksu un aktīvu vērtības samazinājuma pozīcijās.

Pamatpieņēmumi, kurus izmanto, nosakot zaudējumus no aktīvu vērtības samazināšanās, pamatojas uz koncerna uzņēmumu vai mātessabiedrības vadības iespējami precīzāko aplēsi par to saimniecisko apstākļu kopumu, kuri pastāvēs aktīva atlikušajā lietderīgās izmantošanas laikā uz jaunākajiem apstiprinātajiem

finanšu budžetiem un Koncerna sabiedrību vadības apstiprinātajām prognozēm, kas aptver maksimāli 10 gadu periodu. Aktīvi, kuru vērtība ir tikusi samazināta, katra pārskata gada beigās tiek izvērtēti, lai noteiktu, vai uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās nav jāsamazina. Apvērtais uzkrājumu samazinājums tiek atzīts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Apvērtais pārvērtēto pamatlīdzekļu vērtības samazinājums tiek atzīts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā atbilstoši iepriekš konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā atzītajiem zaudējumiem no vērtības samazināšanās šiem pašiem pārvērtētajiem pamatlīdzekļiem. Atlikušais apvērtais pārvērtēto pamatlīdzekļu vērtības samazinājums tiek atzīts vispārējos ieņēmumos.

2.9. Noma

a) Koncerns ir nomnieks

Noma, kurā iznomātais patur nozīmīgu daļu no īpašumtiesībām raksturīgajiem riskiem un atbildības, tiek klasificēta kā operatīvā noma. Nomā maksājumi un priekšapmaksas maksājumi par nomu (atskaitot no iznomātāja saņemtos finansiālos stimulus) tiek iekļauti konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes nomas perioda laikā.

b) Koncerns ir iznomātais

Aktīvi, kas tiek iznomāti operatīvajā nomā, tiek uzrādīti pamatlīdzekļu sastāvā iegādes vērtībā, atskaitot nolietojumu. Nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes attiecīgo pamatlīdzekļu lietderīgās lietošanas perioda garumā, lai norakstītu pamatlīdzekļa vērtību līdz tā aplēstajai atlikušajai vērtībai lietderīgās izmantošanas perioda beigās. Nomā ieņēmumi no operatīvās nomas un no klientiem saņemtās priekšapmaksas (izņemot nomniekam sniegtos finansiālos stimulus) tiek ietvertas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes nomas perioda laikā.

2.10. Krājumi

Krājumi ir norādīti zemākajā no pašizmaksas vai neto pārdošanas vērtības. Neto pārdošanas vērtība ir normālas koncerna sabiedrības darbības gaitā noteiktā krājumu pārdošanas cena, atskaitot mainīgās pārdošanas izmaksas. Pašizmaksa aprēķināta, izmantojot vidējo svērtu metodi.

Krājumu pirkšanas izmaksas ietver pirkšanas cenu, ievedmitu un citus nodokļus un nodevas, transportēšanas un ar to saistītās izmaksas, kā arī citas izmaksas, kas tieši saistītas ar materiālu un preču piegādi. Nosakot krājumu vērtību, tiek atskaitītas tirdzniecības atlaides, rabati un tiem līdzīgas atlaides.

Krājumu apjoms gada beigās tiek pārbaudīts, veicot inventarizācijas uzskaiti.

Katra pārskata gada beigās krājumi tiek pārskatīti, lai identificētu to novecošanas pazīmes. Uzkrājumi tiek atzīti gadījumos, kad tiek atklāti novecojuši un bojāti krājumi. Pārskata gadā ne retāk kā reizi mēnesī tiek veikta krājumu vērtības pārskatīšana, lai identificētu morāli un fiziski novecojušus, bojātus krājumus. Šāda veida krājumiem tiek veidoti uzkrājumi vērtības samazināšanai.

Lēnas kustības un novecojušu krājumu uzkrājumu veidošanai ir šādi pamatprincipi:

- a) hidroelektrostaciju un termoelektrostaciju iekārtām, kuras nav apgrozījušās 12 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 90% apmērā,
- b) pārējiem krājumiem, kuri nav apgrozījušies pēdējo 12 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 100% apmērā,
- c) hidroelektrostaciju un termoelektrostaciju iekārtām, kuras nav apgrozījušās 6 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 45% apmērā,
- d) pārējiem krājumiem, kuri nav apgrozījušies pēdējo 6 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 50% apmērā,
- e) uzkrājumi netiek veidoti termoelektrostaciju nepārtrauktās darbības nodrošināšanai nepieciešamajiem kurināmā rezerves krājumiem.

2.11. Pircēju un pasūtītāju parādi

Debitoru parādi sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk novērtēti patiesajā vērtībā, atskaitot uzkrājumus vērtības samazinājumam. Uzkrājumi vērtības samazinājumam tiek veidoti gadījumos, kad pastāv objektīvi pierādījumi, ka koncerns nevarēs saņemt parādu pilnā vērtībā atbilstoši sākotnēji noteiktiem atmaksas termiņiem. Ievērojami debitora finanšu sarežģījumi, iespēja, ka debitors varētu bankrotēt vai nonākt līdz finanšu reorganizācijai, kā arī novēloti maksājumi vai rēķinu neapmaksāšana (vairāk nekā 30 dienu virs termiņa) ir uzskatāmas pazīmes tam, ka pircēju un pasūtītāju parādu vērtība samazinās.

Uzkrājums vērtības samazinājumam (šaubīgajiem parādiem) tiek aprēķināts, balstoties uz debitoru parāda vecuma analīzi un pamatojoties uz koncerna uzņēmumu un mātessabiedrības vadības noteiktajām aplēsēm, kuras tiek pārskatītas ne retāk kā vienreiz gadā. Elektroenerģijas debitoru parādu uzkrājumi tiek aprēķināti parādiem, kas ir vecāki par 45 dienām, un, ja parāda samaksas termiņš tiek kavēts vairāk par 181 dienu, uzkrājumi tiek veidoti 100% apmērā. Pārējiem pircēju un pasūtītāju parādiem uzkrājumi tiek aprēķināti, sākot ar 31. kavējuma dienu, un, ja parāda samaksas termiņš tiek kavēts vairāk par 91 dienu, uzkrājumi tiek veidoti 100% apmērā (skatīt 17.a pielikumu). Atsevišķi tiek izvērtēti elektroenerģijas debitori, kuru parāds ir lielāks par LVL 500 tūkstošiem (EUR 710 tūkstošiem), un ar kuriem ir noslēgta vienošanās par pakāpenisku parāda atmaksas grafiku. Nepieciešamais uzkrājumu apjoms šiem debitoriem tiek noteikts atbilstoši to riska klasei aprēķinātajai maksātspējas varbūtībai.

Aktīva bilances vērtība tiek samazināta, izmantojot vērtības samazināšanās kontus, kā arī atzīstot zaudējumu daļu kā pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Gadījumā, ja debitoru parādi nav atgūstami, tos noraksta pircēju un pasūtītāju parādiem paredzētajos vērtības samazinājuma kontos. Ja iepriekš norakstītās summas tiek atgūtas, tad par šo daļu samazinās pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.12. Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no naudas atlikuma banku kontos, pieprasījuma depozītiem bankās un citiem īstermiņa depozītiem ar sākotnējo termiņu līdz 3 mēnešiem.

2.13. Dividenžu sadale

Mātessabiedrības akcionāriem izmaksājamās dividendes tiek atspoguļotas kā saistības konsolidētajos finanšu pārskatos periodā, kurā mātessabiedrības akcionāri dividendes ir apstiprinājuši.

2.14. Pensijas un pēcnodarbinātības pabalsti

a) Pensiju saistības

Koncerns darbinieku vārdā veic ikmēneša iemaksas slēgtā fiksētu iemaksu pensiju plānā. Plānu pārvalda akciju sabiedrība „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, kurā koncernam ir 48,15% līdzdalība. Fiksētu iemaksu plāns ir plāns, saskaņā ar kuru koncernam ir jāveic iemaksas plānā un tam nerodas papildu juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildu maksājumus, ja plānam nav pietiekamu līdzekļu, lai izmaksātu visus darbinieku pabalstus par darbinieku sniegtajiem pakalpojumiem esošajā vai iepriekšējos periodos. Iemaksas tiek veiktas 5% apmērā no katra pensiju plāna dalībnieka algas. Koncerns atzīst iemaksas fiksētu iemaksu plānā to izmaksas brīdī, kad darbinieks ir sniedzis pakalpojumus apmaiņā pret šīm iemaksām.

b) Uzkrājumi Koplīgumā noteiktajām pēcnodarbinātības pabalstu saistībām

Līdztekus iepriekšminētajam pensiju plānam koncerns nodrošina noteiktus labumus darba attiecību izbeigšanas gadījumā tiem darbiniekiem, kuru nodarbinātības nosacījumi atbilst noteiktiem kritērijiem. Pabalstu saistības tiek aprēķinātas, ņemot vērā esošo algas līmeni un to darbinieku, kuriem ir jāsaņem maksājumi, skaitu, vēsturisko darba attiecību izbeigšanas gadījumu skaitu, kā arī aktuāra pieņēmumus.

Neatkarīgi aktuāri katru gadu pārreķina noteiktās pabalstu saistības, pielietojot plānotās vienības kredītmērodi.

Konsolidētajā pārskatā par finansiālo stāvokli atzītās saistības attiecībā uz pēcnodarbinātības pabalstiem tiek atspoguļotas to pašreizējā vērtībā konkrētā pārskata par finansiālo stāvokli datumā. Pabalstu saistību pašreizējā vērtība tiek noteikta pietiekami regulāri, diskontējot paredzamos nākotnes naudas plūsmas izejošos maksājumus, izmantojot valsts vērtspapīru procentu likmes. Koncerns izmanto plānoto vienību kredītmērodi, lai novērtētu savu fiksēto pabalstu saistību pašreizējo vērtību un ar tiem saistītās pašreizējās un iepriekšējās darba izmaksas. Saskaņā ar šo metodi tiek uzskatīts, ka katrs nostrādātais periods rada pabalsta saņemšanas tiesību papildvienību un visu šādu vienību summa veido kopējās koncerna pēcnodarbinātības pabalstu saistības. Koncerns izmanto objektīvus un savstarpēji savietojamus aktuāra

pieņēmumus par mainīgajiem demogrāfiskajiem faktoriem un finanšu faktoriem (tajā skaitā par paredzamo darba atbildības pieaugumu un noteiktām izmaiņām pabalstu apmēros).

Aktuāra ieguvumi vai zaudējumi, kas radušies no pieredzē balstītiem aprēķiniem un izmaiņām aktuāra pieņēmumos, tiek iekļauti konsolidētajā vispārējo ieņēmumu pārskatā tajā pārskata periodā, kad tie radušies. Iepriekšējās darba izmaksas nekavējoties tiek atzītas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.15. Ienākuma nodoklis

a) Uzņēmumu ienākuma nodoklis

Latvija un Lietuva

Uzņēmumu ienākuma nodokli veido par pārskata gadu aprēķinātais un atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis. Uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumi par pārskata gadu tiek aprēķināti par peļņu pirms nodokļiem, kas koriģēta par noteiktiem neatskaitāmiem izdevumiem / neapliekamajiem ieņēmumiem, saskaņā ar attiecīgo likumdošanu piemērojot ar nodokli apliekamajam attiecīgajā taksācijas periodā gūtajam ienākumam nodokļa likmi 15% apmērā.

Igaunija

Atbilstoši ienākuma nodokļa likumdošanai attiecīgā pārskata gada peļņa Igaunijā netiek aplikta ar uzņēmumu ienākuma nodokli. Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek aprēķināts izmaksātām dividendēm, papildus gūtiem labumiem, dāvanām, ziedojumiem, reprezentācijas izmaksām, tieši ar saimniecisko darbību nesaistītām izmaksām un transfertcenu korekcijām. Sākot ar 2008. gada 1. janvāri neto dividendēm, kas izmaksātas no nesadalītās peļņas, tiek piemērota nodokļa likme 21/79 apmērā. Atsevišķos gadījumos ir iespējams izmaksāt dividendes, neapliekot tās ar papildu ienākuma nodokli. Par dividendēm aprēķinātais uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek uzskaitīts kā saistības un izmaksas tajā pārskata periodā, kad tiek deklarētas izmaksātās dividendes, neatkarīgi no faktiskā izmaksas datuma vai perioda, par kuru tiek izmaksātas dividendes.

b) Atliktais ienākuma nodoklis

Latvija un Lietuva

Atliktais ienākuma nodoklis tiek uzkrāts pilnā apmērā saskaņā ar saistību metodi attiecībā uz visām pagaidu atšķirībām starp aktīvu un saistību vērtībām finanšu pārskatos un to vērtībām nodokļu aprēķinu mērķiem. Ja atliktais nodoklis rodas no sākotnējās aktīvu vai saistību atzīšanas darījuma rezultātā, kas nav uzņēmējdarbības apvienošana un kas darījuma brīdī neietekmē peļņu vai zaudējumus ne finanšu pārskatos, ne nodokļu mērķiem, atliktais nodoklis netiek atzīts. Atliktā nodokļa aprēķinos tiek izmantota nodokļa likme (un likumdošana), kas sagaidāma periodos, kad pagaidu atšķirības izlīdzināsies, pamatojoties uz bilances datumā noteiktajām nodokļu likmēm.

Gadījumos, kad kopējais atliktā nodokļa aprēķina rezultāts būtu atspoguļojams bilances aktīvā, to iekļauj finanšu pārskatā tikai tad, kad ir ticams, ka attiecīgajam koncerna uzņēmumam būs pietiekams ar nodokli apliekams ienākums, pret kuru varēs segt pagaidu atšķirības.

Aprēķinot atlikto ienākuma nodokli netiek ņemti vērā nodokļa atvieglojumi jaunajām tehnoloģiskajām iekārtām.

Atliktais nodoklis tiek attiecināts uz pagaidu atšķirībām, kas rodas no ieguldījumiem meitassabiedrībās un asociētajās sabiedrībās, izņemot gadījumus, kad koncerns kontrolē pagaidu atšķirības izlīdzināšanās periodu un ir sagaidāms, ka paredzamā nākotnē pagaidu atšķirības netiks izlīdzinātas.

Igaunija

Saskaņā ar vietējās nodokļu sistēmas specifiku Igaunijā reģistrētiem uzņēmumiem nav nekādu atšķirību starp aktīvu vērtību finanšu pārskatos un to vērtību nodokļu aprēķinu mērķiem, tādēļ atliktā ienākuma nodokļa aktīvi un saistības netiek atzītas finanšu pārskatos.

2.16. Aizņēmumi

Aizņēmumi sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā. Turpmākajos periodos aizņēmumi tiek atspoguļoti amortizētajā iegādes vērtībā; starpība starp saņemto naudas līdzekļu apjomu, atskaitot ar aizņēmumu saņemšanu saistītās izmaksas, un aizņēmuma dzēšanas vērtību tiek pakāpeniski ietverta konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā aizņēmuma perioda laikā, izņemot kapitalizēto daļu.

Aizņēmumi tiek uzrādīti kā īstermiņa saistības, ja vien koncernam nav neapstrīdamu tiesību atlikt šo saistību izpildi vismaz uz 12 mēnešiem pēc pārskata par finansiālo stāvokli beigu datuma.

2.17. Aizņēmumu izmaksas

Vispārējās un specifiskās aizņēmumu izmaksas, kuras tieši attiecas uz atbilstošo aktīvu iegādi vai izveidošanu, t.i. aktīvu, līdz kuru paredzamajam izmantošanas vai pārdošanas brīdim jāpaiet ievērojamam laika periodam, tiek pievienotas šo aktīvu izveidošanas vai iegādes izmaksām līdz brīdim, kad šie aktīvi faktiski būs gatavi paredzamai izmantošanai. Visas pārējās aizņēmumu izmaksas tiek atzītas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā tajā periodā, kurā tās ir radušās. Aizņēmumu izmaksas veido procenti un citas izmaksas, kuras koncernam rodas saistībā ar aizņēmumu saņemšanu.

2.18. Uzkrājumi

Uzkrājumi tiek atzīti, kad koncernam ir juridiskas vai cita veida pamatotas saistības kāda pagātnes notikuma dēļ un pastāv varbūtība, ka šo saistību izpildei būs nepieciešama ekonomiskos labumus ietverošu resursu aizplūšana no koncerna, un kad saistību apjomu iespējams pietiekami ticami novērtēt. Nākotnes saimnieciskās darbības zaudējumiem uzkrājumi netiek paredzēti.

Konsolidētajā pārskatā par finansiālo stāvokli uzkrājumi tiek uzrādīti, iespējami precīzi nosakot to izdevumu summu, kas būtu nepieciešama, lai dzēstu saistības pārskata par finansiālo stāvokli beigu datumā. Uzkrājumi tiek izmantoti tikai tiem izdevumiem, attiecībā uz kuriem uzkrājumi tika sākotnēji atzīti, un uzkrājumi tiek samazināti gadījumā, ja iespējamā resursu aizplūšana vairs nav paredzama.

Uzkrājumi tiek novērtēti, ņemot vērā to izdevumu pašreizējo vērtību, kas ir sagaidāma, lai nokārtotu pastāvošās saistības, diskontēšanai izmantojot pirmsnodokļu procentu likmi, kas ietver sevī pašreizējo naudas vērtības tirgus novērtējumu un konkrētām saistībām piemītošos riskus. Uzkrājumu pašreizējās vērtības pieaugums noteiktā laika periodā tiek atzīts kā procentu izmaksas.

Uzkrājumi apkārtējās vides aizsardzībai tiek atzīti, lai segtu nodarīto kaitējumu apkārtējai videi, kas radies pirms pārskata perioda beigām, gadījumā, ja to nosaka likumdošana vai arī koncernā pielietotā vides aizsardzības politika, kas nosaka to, ka koncernam ir noteikts pienākums novērst apkārtējai videi radīto

kaitējumu. Uzkrājumi tiek atzīti ņemot vērā vides aizsardzības ekspertu atzinumus un iepriekšējo pieredzi, veicot ar apkārtējās vides aizsardzību saistīto darbu (skatīt 22.b pielikumu).

2.19. Dotācijas

Valsts dotācijas sistemātiski atzīst par ienākumiem tajos periodos, kuros tās nepieciešams saskaņot ar attiecīgajām izmaksām, kuras paredzēts kompensēt.

Pamatlīdzekļi, kas saņemti no citām sabiedrībām bez atbildības, tiek atspoguļoti kā dotācijas. Šīs dotācijas tiek novērtētas patiesajā vērtībā kā nākamo periodu ieņēmumi, kas tiek atzīti konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes atbilstošo aktīvu lietderīgās izmantošanas laikā.

Eiropas Savienības finansējums

Koncerns, saņemot Eiropas Savienības (ES) fondu finansējumu, nodrošina attiecīgā projekta vadību, efektīvu iekšējo kontroli un grāmatvedības uzskaiti atbilstoši Eiropas Savienības vadlīnijām un Latvijas Republikas normatīvajiem dokumentiem.

Ar ES finansējumu saistīto darījumu uzskaiti tiek veikta izmantojot identificējamus un atšķiramus kontus. Koncerna grāmatvedība nodrošina finansējuma atsevišķu uzskaiti, iekļaujot ar projektu realizāciju saistītos ieņēmumus un izdevumus, ilgtermiņa ieguldījumus un pievienotās vērtības nodokli attiecīgajās koncerna pārskata par finansiālo stāvokli un peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijās.

2.20. Finanšu instrumenti – sākotnējā atzīšana, turpmākā novērtēšana un atzīšanas pārtraukšana

a) Finanšu aktīvi

I) Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Par finanšu aktīviem atbilstoši SGS Nr. 39 tiek atzīti finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu, aizdevumi un debitoru parādi, līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi, pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi, kā arī atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši riska ierobežošanas uzskaiti. Koncerns nosaka savu finanšu aktīvu klasifikāciju to sākotnējās atzīšanas brīdī.

Visi finanšu aktīvi sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā pieskaitot darījumu izmaksas, izņemot tos finanšu aktīvus, kas atzīti patiesajā vērtībā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Finanšu aktīvu iegāde vai pārdošana, kas paredz aktīvu piegādi noteiktā laika posmā, kuru nosaka ar konkrētiem tirgus noteikumiem vai vienošanos (regulāri tirdzniecības darījumi) tiek atzīta iegādes/pārdošanas brīdī, t.i., datumā, kad koncerns ir apņēmis iegādāties vai pārdot aktīvu.

II) Turpmākā novērtēšana

Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos

Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos sastāv no pārdošanai turētiem finanšu aktīviem un finanšu aktīviem, kas pēc sākotnējās atzīšanas iekļaujami peļņā vai zaudējumos to patiesajā vērtībā. Finanšu aktīvi ir klasificējami kā pārdošanai turēti, ja tie ir iegūti, lai tos pārdotu vai atpirktu tuvākajā laikā. Atvasinātie finanšu instrumenti tiek klasificēti kā pārdošanai turēti finanšu aktīvi, ja vien tie nav atbilstoši riska ierobežošanas uzskaites prasībām. Aktīvi šajā kategorijā tiek uzskaitīti īstermiņa aktīvu sastāvā, ja ir sagaidāms, ka tie tiks realizēti 12 mēnešu periodā, citādi tie tiek uzskaitīti ilgtermiņa aktīvu sastāvā. Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos tiek atspoguļoti pārskatā par finansiālo stāvokli patiesajā vērtībā, ieskaitot vērtības neto izmaiņas, kas atklātas kā finanšu izmaksas (patiesās vērtības neto samazinājums) vai finanšu ieņēmumi (patiesās vērtības neto pieaugums) peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu aktīvi, kas pēc sākotnējās atzīšanas iekļaujami peļņā vai zaudējumos to patiesajā vērtībā, tiek atspoguļoti to sākotnējās atzīšanas datumā un tikai tajā gadījumā, ja atbilst SGS Nr. 39 ietvertajām prasībām. Koncerns nav atzinis jebkādu finanšu aktīvus to patiesajā vērtībā peļņas vai zaudējumos.

Atvasinātie finanšu instrumenti, kas iekļauti darījumu līgumos, tiek uzskaitīti kā atsevišķi atvasinātie finanšu instrumenti un atklāti to patiesajā vērtībā, ja to ekonomiskais raksturojums un iespējamie riski nav cieši saistīti ar šiem noslēgtajiem darījumu līgumiem un darījumus nav paredzēts pārdot vai atzīt patiesajā vērtībā peļņā vai zaudējumos. Šādi iegultie atvasinātie finanšu instrumenti tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā, atzīstot patiesās vērtības izmaiņas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Aizdevumi un debitori

Aizdevumi un debitori ir neatvasinātie finanšu aktīvi ar fiksētu vai noteiktu apmaksas laiku, un tie netiek kotēti aktīvu tirgū. Pēc to sākotnējās atzīšanas šie finanšu aktīvi turpmāk tiek novērtēti to amortizētajā vērtībā atskaitot vērtības samazinājumu, pielietojot EIR jeb efektīvās procentu likmes metodi. Vērtības samazināšanās rezultātā radušies zaudējumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā finanšu izmaksas aizdevumiem un kā pārējās saimnieciskās darbības izmaksas – debitoriem.

Ieguldījumi līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos

Neatvasinātie finanšu aktīvi ar fiksētu un noteiktu apmaksu un fiksētu termiņu klasificējas kā līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi, ja koncernam ir skaidrs nodoms un iespējas tos turēt līdz termiņa beigām. Pēc sākotnējās atzīšanas ieguldījumi līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos turpmāk tiek uzskaitīti amortizētajā vērtībā, atskaitot vērtības samazinājumu atbilstoši efektīvās procentu likmes metodei. Ja koncerns pārdotu lielāku nekā nenozīmīgu daļu no līdz termiņa beigām turētiem finanšu aktīviem, tad visa šo finanšu instrumentu kategorija tiktu pārklasificēta par tirdzniecībai turētiem finanšu aktīviem. Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi ar beigu termiņu lielāku par 12 mēnešiem tiek atzīti ilgtermiņa aktīvos, bet, ja beigu termiņš ir mazāks par 12 mēnešiem no pārskata datuma, tad tos atzīst īstermiņa aktīvos.

Koncerns vadās no SGS Nr. 39 vadlīnijām finanšu aktīvu ar fiksētu vai aprēķināmu ienākumu un beigu termiņu klasificēšanā, kas paredzēti turēšanai līdz termiņa beigām un kas nav atvasināti finanšu instrumenti. Šāda klasifikācija ir saistīta ar aplēšu veikšanu. Veicot aplēses, koncerns izvērtē savas iespējas un nodomu minētos finanšu aktīvus turēt līdz to termiņa beigām.

Ja koncerns neturēs šos ieguldījumus līdz to termiņa beigām citu iemeslu dēļ, nekā atļauts saskaņā ar SGS Nr. 39, tad visa finanšu aktīvu kategorija tiks pārklasificēta kā pārdošanai turēti aktīvi. Līdz ar to ieguldījumi vairs netiks novērtēti to amortizētajā vērtībā, bet gan to patiesajā vērtībā.

Līdz termiņa beigām turētu ieguldījumu iegāde tiek atzīta darījuma dienā, kas ir datums, kad koncerns apņemas iegādāties finanšu aktīvu. Finanšu aktīvus beidz atzīt, kad tiesības saņemt naudu no finanšu aktīviem ir beigušās. Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi tiek uzskaitīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi, atskaitot zaudējumus no aktīva vērtības samazināšanās. Guvumi vai zaudējumi no

finanšu instrumentu amortizētās vērtības izmaiņām tiek iekļauti konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā tajā periodā, kurā tie radušies.

Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi

Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi sastāv no pašu kapitāla instrumentiem un parāda vērtspapīriem. Pēc sākotnējās novērtēšanas pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi turpmāk tiek novērtēti patiesajā vērtībā, nerealizēto peļņu vai zaudējumus atzīstot vispārējos ieņēmumos un palielinot pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu rezervi līdz brīdim, kad ieguldījumu atzīšana tiek pārtraukta.

III) Atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīva (vai arī, ja iespējams, finanšu aktīva daļas vai līdzīgu finanšu aktīva posteņu gupas daļas) atzīšanas pārtraukšana notiek, kad:

- 1) Izbeidzas līgumā paredzētās tiesības uz naudas plūsmu no attiecīgā finanšu aktīva,
- 2) Koncerns nodod līgumā predzētās tiesības uz naudas plūsmu no attiecīgā finanšu aktīva vai uzņemas pārskaitīt saņemtos naudas līdzekļus trešajām personām pilnā apmērā bez būtiskas kavēšanās atbilstoši starpniecības līgumam; vai arī, ja (a) Koncerns būtībā ir nodevis visus finanšu aktīva riskus un ieguvumus un ja (b) koncerns būtībā nav ne nodevis, ne saglabājis visus finanšu aktīva riskus un ieguvumus, bet ir nodevis kontroli pār finanšu aktīvu.

b) Finanšu saistības

I) Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Par finanšu saistībām atbilstoši SGS Nr. 39 tiek atzītas finanšu saistības patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu, aizdevumi un aizņēmumi, kā arī atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitē. Koncerns nosaka savu finanšu saistību klasifikāciju to sākotnējās atzīšanas brīdī.

Visas finanšu saistības sākotnēji tiek atzītas to patiesajā vērtībā, izņemot aizdevumus un aizņēmumus, no kuriem tiek atskaitītas uz tiem tieši attiecināmās darījumu izmaksas.

Koncerna finanšu saistības sastāv no parādiem piegādātājiem un pārējiem kreditoriem, banku overdraftiem, aizdevumiem un

aizņēmumiem, finanšu garantiju līgumsaistībām un atvasinātajiem finanšu instrumentiem.

II) Turpmākā novērtēšana

Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos

Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos sastāv no pārdošanai turētām finanšu saistībām un finanšu saistībām, kas pēc sākotnējās atzīšanas iekļaujamas peļņā vai zaudējumos to patiesajā vērtībā. Šī saistību kategorija iekļauj sevī koncernā izmantotos atvasinātos finanšu instrumentus, kas atbilstoši SGS Nr. 39 neklasificējas kā risku ierobežošanas instrumenti. Atsevišķi iegulītie atvasinātie finanšu instrumenti arī tiek klasificēti kā pārdošanai turēti līdz tam brīdim, kad tos paredzēts izmantot kā efektīvus riska ierobežošanas instrumentus.

Aizdevumi un aizņēmumi

Pēc sākotnējās atzīšanas bezprocentu aizdevumi un aizņēmumi turpmāk tiek atzīti amortizētajā vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Ieņēmumi un zaudējumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā brīdī, kad tiek pārtraukta saistību atzīšana, kā arī amortizācijas laikā atbilstoši efektīvās procentu likmes metodei. Amortizētā vērtība tiek aprēķināta, ņemot vērā jebkādas atlaides vai bonusus pie iegūšanas, kā arī izdevumus vai izmaksas, kas ir ņemtas par pamatu pie efektīvās procentu likmes aprēķina. Efektīvās procentu likmes amortizācija kā finanšu izmaksas tiek iekļauta peļņas vai zaudējumu aprēķinā, atskaitot kapitalizēto daļu.

Parādi piegādātājiem un pārējie kreditori

Koncerna kreditoru parādi sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi.

III) Atzīšanas pārtraukšana

Finanšu saistības tiek izslēgtas brīdī, kad tās tiek dzēstas, vai arī kad līgumā minētās saistības tiek izpildītas vai atceltas, vai tām ir beidzies termiņš. Gadījumā, ja esošās finanšu saistības tiek aizstātas ar citām saistībām pret to pašu aizdevēju ar savādākiem nosacījumiem, vai arī esošo saistību nosacījumi būtiski mainās,

šāda veida izmaiņas vai uzlabojumus var uzskatīt par esošo saistību izslēgšanu un jaunu saistību atzīšanu. Attiecīgo saistību bilances vērtību starpības tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.21. Atvasinātie finanšu instrumenti un riska ierobežošanas aktivitātes

Koncerns izmanto tādus atvasinātos finanšu instrumentus kā valūtas nākotnes maiņas darījumu līgumus, procentu likmju mijmaiņas līgumus, elektroenerģijas tirgus cenu mijmaiņas līgumus un CO₂ emisijas kvotu iegādes nākotnes darījumu līgumus, lai ierobežotu riskus, kas saistīti ar ārvalstu valūtas kursu, procentu likmju un iepirkuma cenu svārstībām.

Atvasinātie finanšu instrumenti sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā atvasinātā instrumenta līguma noslēgšanas brīdī, un turpmāk tie tiek pārvērtēti to patiesajā vērtībā. Patiesā vērtība tiek noteikta pēc kotētām tirgus cenām vai diskontētās naudas plūsmas modeļiem (skatīt 3.3. punktu).

Iznākumu vai izmaksu atzīšana ir atkarīga no tā, vai atvasinātais finanšu instruments ir izveidots kā atbilstošs riska ierobežošanas uzskaites prasībām un, ja tā, tad no attiecīgā aktīva vai saistības, kurai risks tiek ierobežots, veida/būtības.

Koncerns lieto ar konkrētām saistībām vai droši paredzamiem nākotnes darījumiem ārvalstu valūtas saistītus noteikta riska ierobežošanas atvasinātos finanšu instrumentus (naudas plūsmas riska ierobežošana). Citi atvasinātie finanšu instrumenti tiek atzīti patiesajā vērtībā konsolidētajā peļņā vai zaudējumos.

Koncerns pirms riska ierobežošanas darījuma noslēgšanas dokumentē saistību starp riska ierobežošanas instrumentu un aktīvu vai saistību, kurai risks tiek ierobežots, kā arī riska vadības mērķus un stratēģiju. Gan uzsākot riska ierobežošanas darījumu, gan vēlāk regulāri tiek dokumentēta arī riska ierobežošanas darījuma efektivitāte (spēja kompensēt izmaiņas riska ierobežošanai pakļautās saistības vai aktīva naudas plūsmā).

Atvasināto finanšu instrumentu patiesā vērtība tiek uzrādīta kā īstermiņa vai ilgtermiņa atkarībā no atvasināto instrumentu līgumsaistību izpildes dienas. Atvasināto finanšu instrumentu līgumi, kuru izpildes termiņš ir garāks par divpadsmit mēnešiem un ir sagaidāms, ka tie būs spēkā vēl divpadsmit mēnešus pēc pārskata gada beigām, tiek atzīti kā ilgtermiņa aktīvi vai saistības. Šie atvasinātie finanšu instrumenti tiek uzskaitīti kā aktīvi, kad to patiesā vērtība ir pozitīva, un kā saistības, kad to patiesā vērtība ir negatīva.

a) Naudas plūsmas riska ierobežošana

Atvasināto finanšu instrumentu, kuri atbilst riska ierobežošanas uzskaites prasībām, patieso vērtību izmaiņu efektīvā daļa tiek atzīta vispārējās ieņēmumos un uzkrāta pašu kapitāla posteņi „Risku ierobežošanas rezerve”. Izmaksas vai ieņēmumi, kas attiecas uz neefektīvo daļu, ja tādi rodas, tiek nekavējoties atzīti konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos.

Summas, kuras uzkrājas pašu kapitālā, tiek pārgrāmatotas uz konsolidēto peļņas vai zaudējumu aprēķinu periodos, kad riska ierobežošanai pakļautais aktīvs vai saistība ietekmē peļņu vai zaudējumus.

Elektroenerģijas tirgus cenu risku ierobežojošo mijmaiņas darījumu ieņēmumu vai izmaksu neefektīvā daļa tiek atzīta konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņi „Izlietotās izejvielas un materiāli” (8. pielikums). Aizņēmumu mainīgo procentu likmju risku ierobežojošo procentu likmju mijmaiņas darījumu ieņēmumu vai izmaksu neefektīvā daļa tiek atzīta konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Kad riska ierobežošanas finanšu instrumentam beidzas termiņš vai tas tiek pārdots, vai arī vairs neatbilst riska ierobežošanas uzskaites kritērijiem, tad jebkādas pašu kapitālā uzkrātos zaudējumus vai peļņu turpina uzskaitīt pašu kapitālā līdz brīdim, kad darījums, kuram veikta riska ierobežošana, tiek atzīts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

b) Atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņu atspoguļojums peļņas vai zaudējumu aprēķinā

Izmaiņas finanšu instrumentu patiesajā vērtībā, kas atzītas peļņā vai zaudējumos, naudas plūsmas riska ierobežošanas finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņu neefektīvo daļu un pašu kapitālā uzkrāto vērtību, kas tiek iekļauta konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā, klasificē atbilstoši finanšu instrumentu izmantošanas mērķiem – ieņēmumi vai zaudējumi no elektroenerģijas cenu mijmaiņas darījumu līgumiem un CO₂ emisijas kvotu nākotnes tirdzniecības darījumu līgumiem tiek atzīti Izlietoto izejvielu un materiālu sastāvā, kamēr ieņēmumi vai zaudējumi no procentu likmju mijmaiņas darījumu līgumiem un valūtas nākotnes maiņas darījumu līgumiem tiek atzīti *Finanšu izmaksās* vai *Finanšu ieņēmumos*.

2.22. Finanšu instrumentu patiesās vērtības novērtējums

Koncerns finanšu instrumentus novērtē to patiesajā vērtībā katra finanšu perioda bilances datumā, piemēram, atvasinātos finanšu instrumentus un tādus nefinanšu aktīvus kā ieguldījuma īpašumi. Arī to finanšu instrumentu, kas tiek novērtēti amortizētajā bilances vērtībā, patiesās vērtības ir atklātas 21.d pielikumā.

Finanšu instrumentu patiesā vērtība ir cena, par kādu ir iespējams pārdot aktīvu vai kuru var samaksāt par saistību nodošanu, pamatojoties uz noteiktu darījumu starp tirgus dalībniekiem to novērtēšanas datumā. Patiesā vērtība tiek aplēsta, pamatojoties uz tirgus cenām vai diskontēto naudas plūsmu modeļiem (4.c pielikums).

Tādu finanšu instrumentu, kuri tiek kotēti aktīvos finanšu tirgos, patiesās vērtības tiek aprēķinātas, balstoties uz to kotētām tirgus cenām finanšu pārskatu beigu datumos. Kotētās tirgus cenas, kas pielietotas attiecībā uz koncerna finanšu aktīviem, ir to pārdošanas cenas.

Finanšu instrumentu, kas nav kotēti aktīvajā tirgū, patiesā vērtība tiek noteikta, izmantojot novērtēšanas metodes. Koncerns lieto dažādas metodes un modeļus, kā arī izdara pieņēmumus, kas balstīti uz tirgus apstākļiem un nosacījumiem, kādi ir spēkā katrā pārskata perioda beigu datumā. Diskontētās naudas plūsmas tiek izmantotas, lai noteiktu pārējo finanšu instrumentu patieso vērtību.

Procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesās vērtības tiek aprēķinātas kā to nākotnes naudas plūsmu tagadnes vērtības, diskontējot to līgumiskās nākotnes naudas plūsmas pēc līdzīgu finanšu instrumentu tirgus procentu likmēm.

Elektroenerģijas cenu mijmaiņas darījumu patiesā vērtība tiek noteikta kā diskontētā starpība starp aktuālo attiecīgo finanšu instrumentu tirgus cenu un noslēgto mijmaiņas darījumu cenu mijmaiņas līgumos noteiktajam darījumu apjomam.

Finanšu instrumentu patiesās vērtības tiek iegūtas no attiecīgo banku finanšu instrumentu pārvērtēšanas paziņojumiem un finanšu pārskatos tiek izmantotas banku norādītās finanšu instrumentu patiesās vērtības.

2.23. Ieņēmumu atzīšana

Ieņēmumi ir koncerna pamatdarbības rezultātā pārdotās produkcijas un sniegto pakalpojumu vērtība. Latvijas Republikas Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija nosaka elektrības un siltumenerģijas tarifus. Ieņēmumi tiek uzskaitīti saņemamo ienākumu vai parādu patiesajā vērtībā, atskaitot pievienotās vērtības nodokli, sagaidāmo atgrieztās produkcijas daudzumu, rabatun un atlaides. Ieņēmumu atzīšanas veidi ir šādi:

a) Elektroenerģijas pārdošana

Ieņēmumi no elektroenerģijas realizācijas iedzīvotājiem tiek atzīti, pamatojoties uz klientu ziņotajiem skaitītāju rādījumiem. Ja nepieciešams, ieņēmumos iekļauj arī ienākumus par piegādāto elektroenerģiju laika posmā no pēdējā skaitītāja lasījuma datuma līdz gada beigām. Ieņēmumi no elektroenerģijas realizācijas uzņēmumiem tiek atzīti, pamatojoties uz rēķiniem, kas katru mēnesi tiek izrakstīti uzņēmumiem par attiecīgajā mēnesī piegādāto elektroenerģiju, pamatojoties uz skaitītāju rādījumiem. Ieņēmumi no elektroenerģijas pārdošanas saistītajiem lietotājiem tiek atzīti, pamatojoties uz Sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātajiem tarifiem, bet ieņēmumi no elektroenerģijas tirgus dalībniekiem realizētās elektroenerģijas – pēc elektroenerģijas tirdzniecības līgumos ietvertajām līgumcenām. Ieņēmumi no elektroenerģijas pārdošanas *Nord Pool* elektroenerģijas biržā tiek atzīti pamatojoties uz tirgus cenām.

b) Siltumenerģijas pārdošana

Koncerns atzīst ieņēmumus no siltumenerģijas realizācijas katra mēneša beigās, pamatojoties uz skaitītāju rādījumiem.

c) Maksa par pieslēgumiem

Klienti veic maksājumus par pieslēgumu elektrotīklam, kas daļēji sedz tās infrastruktūras izmaksas, kas nepieciešamas, lai pieslēgtu attiecīgo klientu tīklam. Maksa par pieslēgumiem konsolidētajā pārskatā par finansiālo stāvokli tiek atspoguļota nākamo periodu ieņēmumu sastāvā un atzīta konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā, izmantojot lineāro metodi visā aplēstajā komerciālo attiecību ar klientu perioda laikā.

d) Sadales sistēmas pakalpojumi

Ieņēmumi no elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumiem tiek atzīti, pamatojoties uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātajiem tarifiem. Koncernā ieņēmumi no sniegtajiem pārvades sistēmas un sadales sistēmas pakalpojumiem tiek atzīti katra mēneša beigās, pamatojoties uz automātiski nolasītajiem vai klientu ziņotajiem skaitītāju rādījumiem.

e) Pārvades sistēmas aktīvu nomas un pārvaldīšanas pakalpojumi

Ieņēmumi no pārvades sistēmas aktīvu nomas un pārvaldīšanas pakalpojumiem tiek atzīti, pamatojoties uz pārvades sistēmas operatoram izrakstītajiem rēķiniem atbilstoši noslēgtajam nomas līgumam.

f) Informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju pakalpojumi

Ieņēmumi, kas veidojas no klientiem sniegtajiem informācijas tehnoloģiju pakalpojumiem (interneta pieslēguma pakalpojumi, datu plūsmas pakalpojumi), elektronisko sakaru tīkla un telekomunikāciju pakalpojumiem, tiek atzīti, pamatojoties uz klientiem izrakstītajiem rēķiniem, balstoties uz telekomunikāciju norēķinu sistēmā uzskaitīto pakalpojumu apjomu.

g) Procentu ienākumi

Procentu ienākumus atzīst, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Procentu ienākumi tiek iekļauti konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā finanšu ienākumi.

h) Dividenžu ienākumi

Ieņēmumi tiek atzīti, kad rodas dalībnieku (akcionāru) tiesības saņemt dividendes.

i) Uzkrātie ieņēmumi no obligātā iepirkuma komponentēm

Ieņēmumi tiek atzīti, jo var ticami novērtēt obligātā iepirkuma ieņēmumu summu un pastāv pietiekama pārlicība par to, ka Koncerns atgūs ar obligāto iepirkumu saistītos saimnieciskos labumus, saņemot no elektroenerģijas gala patērētājiem obligātā iepirkuma komponentes maksājumus. Ieņēmumi tiek aprēķināti kā starpība starp tirgus cenu pārsniegušajām obligātā iepirkuma izmaksām un no elektroenerģijas gala patērētājiem saņemtajiem obligātā iepirkuma komponentes maksājumiem.

2.24. Saistītās puses

Puses tiek uzskatītas par saistītām tādā gadījumā, kad vienai no pusēm ir iespēja kontrolēt otru pusi vai arī tai ir būtiska ietekme pār otru pusi, pieņemot lēmumus par finanšu un saimniecisko darbību. Koncerna saistītās puses ir asociētie uzņēmumi, mātessabiedrības akcionāri, kas var kontrolēt vai kuriem ir būtiska ietekme uz koncerna sabiedrībām, pieņemot ar pamatdarbību saistītus lēmumus, koncerna sabiedrību augstākās vadības amatpersonas, ieskaitot uzraudzības institūcijas – Revīzijas komitejas amatpersonas un jebkurai no iepriekš minētajām personām tuvi ģimenes locekļi, kā arī sabiedrības, kuras šīs personas kontrolē vai kurām ir būtiska ietekme uz tām.

2.25. Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi

Koncerns tādus ilgtermiņa aktīvus, kuru uzskaites vērtība tiks atgūta no pārdošanas darījuma drīzāk nekā no aktīva lietošanas, klasificē kā pārdošanai turētus ilgtermiņa aktīvus. Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi tiek novērtēti zemākajā vērtībā no uzskaites vērtības un patiesās vērtības, kas samazināta par pārdošanas izmaksām.

2.26. Akciju kapitāls

Koncerna akciju kapitālu veido parastās vārda akcijas.

2.27. Ieguldījuma īpašumi

Ieguldījuma īpašumi ir zeme vai ēkas vai ēku daļas, kuras ir koncerna īpašumā un drīzāk tiek izmantotas, lai iegūtu ieņēmumus no to iznomāšanas vai vērtības pieauguma, nekā lai izmantotu tās piegādājamo preču vai pakalpojumu ražošanai vai administratīviem mērķiem, vai arī pārdošanai komercdarbībā pieņemtajā kārtībā. Sākotnēji ieguldījuma īpašumi tiek atzīti un pēc tam uzskaitīti iegādes vērtībā, no kuras atskaitīts uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājuma zaudējumi. Pielietotās nolietojuma normas ir atbilstošas attiecīgo pamatlīdzekļu kategoriju aplēstajam lietderīgās izmantošanas periodam – no 15 līdz 80 gadiem.

2.28. Izsniegtās garantijas

Izsniegtās garantijas sākotnēji tiek atzītas patiesajā vērtībā, kas parasti ir vienāda ar saņemto prēmiju. Turpmāk tās tiek novērtētas augstākajā no sagaidāmās izejošās neto naudas plūsmas un sākotnēji atzītajā vērtībā, kas samazināta par uzkrāto amortizāciju.

2.29. Notikumi pēc bilances datuma

Notikumi pēc bilances datuma, kas sniedz papildus informāciju par koncerna finanšu stāvokli bilances sagatavošanas datumā (koriģējošie notikumi) ir atklāti finanšu pārskatos. Notikumi pēc bilances datuma, kas nav koriģējoši, tiek atspoguļoti finanšu pārskatu pielikumos tikai tad, ja tie ir būtiski.

3. FINANŠU RISKU VADĪBA

3.1. Finanšu risku faktori

Koncerna darbība pakļauj to dažādiem finanšu riskiem: tirgus riskam (ieskaitot valūtas risku, patiesās vērtības procentu likmju risku un naudas plūsmas procentu likmju risku), kredītriskam, cenu riskam un likviditātes riskam. Koncerna vispārējā risku vadības politika koncentrējas uz finanšu tirgus nenoteiktību un cenšas mazināt tās potenciāli negatīvo efektu uz koncerna finanšu rezultātiem. Koncerns lieto atvasinātos finanšu instrumentus, lai samazinātu risku atklātās pozīcijas.

Finanšu risku vadību veic mātesabiedrības Finanšu un kredītu vadības funkcija (koncerna finanšu vadība) saskaņā ar mātesabiedrības valdes apstiprināto Finanšu risku vadības politiku. Koncerna finanšu vadība identificē, novērtē un veic finanšu risku ierobežošanas pasākumus, cieši sadarbojoties ar biznesa vienībām/meitassabiedrībām. Mātesabiedrības valde, apstiprinot Finanšu risku vadības politiku, ir noteikusi principus vispārējai finanšu risku vadībai, kā arī noteiktas rīcības politikas

attiecībā uz procentu likmju risku, valūtas risku, likviditātes risku un kredītrisku, turklāt nosaka procedūras, definē pieņemamos finanšu instrumentus un principus finanšu resursu izvietojšanai.

	Pielikums	Aizdevumi un debitori	Riska ierobežošanas atvasinātie finanšu instrumenti	Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	Aizdevumi un debitori	Riska ierobežošanas atvasinātie finanšu instrumenti	Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi
Finanšu aktīvi 2013. gada 31. decembrī		LVL'000	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Atvasinātie finanšu instrumenti	21c, l	-	434	-	-	617	-
Pircēju un pasūtītāju parādi, neto	17a	62 977	-	-	89 608	-	-
Citi ilgtermiņa debitori		40	-	-	57	-	-
Uzkrātie ieņēmumi un citi īstermiņa finanšu debitori	17b	37 793	-	-	53 775	-	-
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21a	-	-	20 092	-	-	28 588
Nauda un naudas ekvivalenti	18	179 512	-	-	255 423	-	-
		280 322	434	20 092	398 863	617	28 588
Finanšu aktīvi 2012. gada 31. decembrī							
Atvasinātie finanšu instrumenti	21c, l	-	4 237	-	-	6 028	-
Pircēju un pasūtītāju parādi, neto	17a	78 042	-	-	111 044	-	-
Citi ilgtermiņa debitori		32	-	-	45	-	-
Uzkrātie ieņēmumi un citi īstermiņa finanšu debitori	17b	7 472	-	-	10 631	-	-
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21a	-	-	20 134	-	-	28 649
Nauda un naudas ekvivalenti	18	170 425	-	-	242 493	-	-
		255 971	4 237	20 134	364 213	6 028	28 649

	Pielikums	Riska ierobežošanas atvasinātie finanšu instrumenti	Pārējās finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā	Saistības patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu	Riska ierobežošanas atvasinātie finanšu instrumenti	Pārējās finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā	Saistības patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu
		LVL'000	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Finanšu saistības 2013. gada 31. decembrī							
Aizņēmumi	21b	-	663 921	-	-	944 675	-
Atvasinātie finanšu instrumenti	21c, I	7 348	-	9 121	10 456	-	12 978
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	24	-	67 203	-	-	95 621	-
		7 348	731 124	9 121	10 456	1 040 296	12 978
Finanšu saistības 2012. gada 31. decembrī							
Aizņēmumi	21b	-	595 248	-	-	846 961	-
Atvasinātie finanšu instrumenti	21c, I	17 367	-	7 332	24 711	-	10 432
Izsniegtās garantijas	26	-	-	200	-	-	285
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	24	-	97 777	-	-	139 124	-
		17 367	693 025	7 532	24 711	986 085	10 717

a) Tirgus risks

l) valūtas risks

2013. gada laikā koncerns bija pakļauts valūtas riskam, galvenokārt veicot norēķinus ārvalstu valūtās par aktīviem un saistībām (galvenokārt aizņēmumiem), investīcijām pamatlīdzekļos un importēto elektroenerģiju.

Tomēr lata piesaiste eiro 2005. gada sākumā samazināja EUR/LVL valūtas risku, savukārt eiro ieviešana Latvijā 2014. gada 1. janvārī eiro valūtas risku novērsa. 2013. gada 31. decembrī Koncernam ir aizņēmumi tikai eiro (skatīt 21.b pielikumu).

Mātesabiedrības valde ir apstiprinājusi Finanšu risku vadības politiku, kas cita starpā nosaka koncerna valūtas riska vadības principus. Lai ierobežotu valūtas risku, kas rodas no nākotnes transakcijām vai aktīviem un saistībām, koncerns slēdz valūtas nākotnes maiņas darījumus. Valūtas risks rodas, ja nākotnes transakcija vai aktīvi vai saistības ir izteikti citā valūtā nekā koncerna funkcionālā valūta.

Izņemot zemāk uzskaitītos darījumus, koncernā nav citu būtisku finanšu aktīvu un saistību pozīciju, kuras būtu izteiktas citās valūtās, izņemot latus un euro. Koncerna Finanšu risku vadības politikas mērķis ir ierobežot valūtas risku visām sagaidāmajām naudas plūsmām ārvalstu valūtās (kapitālieguldījumiem vai materiālu, izejvielu iegādei), kas var radīt nozīmīgu valūtas risku. 2013. gadā koncernam bija viens kapitālieguldījumu projekts, kura

sagaidāmie darījumi ASV dolāros (USD) radīja nozīmīgu valūtas risku un vienlaikus kvalificējās kā darījumi ar „augstu ticamību” riska ierobežošanas uzskaites izpratnē (21.c, V pielikums).

Mātesabiedrībai ir investīcijas meitassabiedrībā, kuras darbība ir pakļauta valūtas riskam. Tomēr valūtas riska atklātā pozīcija, kas izriet no minētajām mātesabiedrības ārvalstu investīcijām Lietuvā, ir ar ierobežotu valūtas risku, jo meitassabiedrībai ir neliels aktīvu apjoms un Lietuvas lits ir fiksēti piesaistīts eiro.

ll) naudas plūsmas un patiesās vērtības procentu likmju risks

Tā kā koncernam ir nozīmīga apjoma aktīvi un saistības, kas pakļauti procentu likmju izmaiņām, tad Koncerna ieņēmumi un operatīvās naudas plūsmas ir atkarīgas no izmaiņām tirgus procentu likmēs.

2013. gadā, ja latu un euro procentu likmes būtu bijušas par 50 bāzes punktiem augstākas vai zemākas, pārējiem nosacījumiem paliekot nemainīgiem, koncerna procentu ieņēmumi no bankās uzturēto norēķinu kontu atlikumiem būtu par LVL 197 tūkstošiem (EUR 280 tūkstošiem) lielāki vai mazāki (2012. gadā: LVL 222 tūkst. (EUR 316 tūkst.)).

Naudas plūsmas procentu likmju risks koncernā galvenokārt rodas no aizņēmumiem, kuriem ir noteikta mainīga procentu likme, radot risku, ka finanšu izmaksas Koncernā nozīmīgi pieaug situācijās, kad procentu likme palielinās. Koncerna Finanšu riska vadības politika nosaka vairāk nekā 35% aizņēmumu nodrošināt

fiksētās procentu likmes (ņemot vērā atvasināto finanšu instrumentu efektu) un uzturēt vidējo fiksētās likmes periodu robežās no 2 līdz 4 gadiem.

Koncernā regulāri tiek analizētas procentu likmju pozīcijas. Dažādi scenāriji tiek modelēti, ņemot vērā iespējamo aizņēmumu refinansēšanu, esošo pozīciju atjaunošanu un risku ierobežošanas aktivitātes. Balstoties uz šiem scenārijiem, koncernā tiek aprēķināta procentu likmju izmaiņu ietekme uz konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijām, kā arī uz naudas plūsmu.

Ņemot vērā, ka koncerna politika pārsvarā ir orientēta uz ilgtermiņa finansējuma piesaisti ar mainīgajām procentu likmēm, koncernā tiek vadīts naudas plūsmas procentu likmju risks slēdzot procentu likmju mijmaiņas darījumus, ar kuriem mainīgās procentu likmes tiek mainītas pret fiksētajām procentu likmēm. Šādi atvasinātie finanšu instrumenti padara attiecīgos aizņēmumus ar mainīgajām procentu likmēm par aizņēmumiem ar fiksētām procentu likmēm. Tādējādi tiek iegūtas fiksētās likmes, kuras kopumā ir zemākas nekā tādas, kuras tiktu saņemtas, ja koncerns aizņemtos ar fiksētajām procentu likmēm. Atbilstoši procentu likmju mijmaiņas darījumiem, koncerna darījuma puses piekrīt apmainīties ar summām noteiktos laika intervālos (parasti ik pēc pusgada), kas atspoguļo starpību starp fiksētajām un mainīgajām procentu likmēm un kuras aprēķinātas, pamatojoties uz darījumu nosacītajām pamatsummām.

Lai mazinātu naudas plūsmas risku, koncerns ir noslēdzis procentu likmju mijmaiņas līgumus par kopējo nosacīto apjomu LVL 244,4 milj. (EUR 347,7 milj.) (2012. gadā: LVL 269,1 milj. (EUR 382,8 milj.)) (21.c, II pielikums). 2013. gada 31. decembrī 43% (31/12/2012: 46%) no kopējiem koncerna aizņēmumiem bija fiksēta procentu likme, ņemot vērā procentu likmju mijmaiņas līgumu efektu, un vidējais fiksētās procentu likmes periods bija 2,1 gadi (2012. gadā: 2,0 gadi).

2013. gada laikā, ja eiro aizņēmumu procentu likmes pie mainīgajām bāzes procentu likmēm (ņemot vērā riska ierobežošanas ietekmi) būtu bijušas par 50 bāzes punktiem augstākas vai zemākas, pieņemot, ka pārējie mainīgie saglabātos konstanti, tad koncerna pārskata gada peļņa pēc nodokļiem būtu par LVL 1 421 tūkstošiem (EUR 2 021 tūkstošiem) (2012. gadā: LVL 1 205 tūkst. (EUR 1 715 tūkst.)) mazāka vai lielāka.

Koncerna aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm nerada patiesās vērtības procentu likmju risku. Vienīgais patiesās vērtības procentu likmju riska avots ir atvasinātie finanšu instrumenti.

Ja 2013. gada 31. decembrī īstermiņa un ilgtermiņa eiro procentu likmes būtu par 50 bāzes punktiem augstākas vai zemākas, pārējiem nosacījumiem paliekot nemainīgiem, tad

koncerna procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesā vērtība būtu par LVL 3 914 tūkstošiem (EUR 5 569 tūkstošiem) (31/12/2012: LVL 4 577 tūkst. (EUR 6 512 tūkst.)) augstāka vai zemāka. Tajā skaitā patiesās vērtības izmaiņas LVL 290 tūkstošu (EUR 413 tūkstošu apmērā) (2012. gadā: LVL 481 tūkst. (EUR 684 tūkst.)) būtu attiecināmas uz konsolidēto peļņas vai zaudējumu aprēķinu, bet LVL 3 624 tūkstošu (EUR 5 156 tūkstošu) apmērā (2012. gadā: LVL 4 096 tūkst. (EUR 5 828 tūkst.)) uz konsolidēto vispārējo ieņēmumu pārskatu atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitē.

III) cenu risks

Cenu risks ir risks, kā ietekmē finanšu instrumentu patiesās vērtības un naudas plūsmas nākotnē svārstīsies citu iemeslu dēļ nekā procentu likmju riska vai valūtas riska radīto izmaiņu dēļ. Koncernā saražoto preču un sniegto pakalpojumu pirkšanu un pārdošanu brīvā tirgus apstākļos, kā arī ražošanā izmantoto resursu pirkšanu ietekmē cenu risks.

Nozīmīgākais cenu risks ir saistīts ar elektroenerģijas un CO₂ emisijas kvotu iegādi. Lai ierobežotu cenu risku, 2013. gada laikā mēģinājumi ir noslēgusi elektroenerģijas cenu mijmaiņas

darījumus (21.c, III pielikums). 2013. gada 31. decembrī Koncernā nav noslēgts neviens CO₂ emisijas kvotu nākotnes pirkšanas vai pārdošanas darījums. CO₂ emisijas kvotu nākotnes tirdzniecības darījumu patiesās vērtības izmaiņas par 2012. gadu ir iekļautas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā (skatīt 8. un 21.c, IV pielikumu).

b) Kredītrisks

Kredītrisks tiek vadīts koncerna līmenī. To galvenokārt rada naudas resursi un īstermiņa noguldījumi, pircēju un pasūtītāju parādi, atvasinātie finanšu instrumenti. Kredītrisks saistībā ar pircēju un pasūtītāju parādiem ir ierobežots plašā koncerna klientu skaita dēļ. Koncernam nav nozīmīgas kredītriska koncentrācijas attiecībā uz kādu vienu darījumu partneri vai līdzīgu darījumu partneru grupu. Debitoru apjoms ir samazināts par to bruto vērtības samazinājuma zaudējumiem (17. pielikums).

Attiecībā uz finanšu aktīviem maksimālo atklāto kredītriska pozīciju veido naudas un naudas ekvivalentu bilances vērtība (skat. tabulu zemāk un 18. pielikumu), pircēju un pasūtītāju parādi un citi debitori (17. pielikums) un izsniegtās garantijas (26. pielikums).

Maksimālā kredītriska aplēse

	Pielikums	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
		LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Pircēju un pasūtītāju parādi	17 a	62 977	78 042	89 608	111 044
Uzkrātie ieņēmumi	17 b	37 591	7 353	53 487	10 462
Citi ilgtermiņa finanšu debitori		40	32	57	45
Citi īstermiņa finanšu debitori	17 b	202	119	288	169
Nauda un naudas ekvivalenti	18	179 512	170 425	255 423	242 493
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c	434	4 237	617	6 028
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	20 092	20 134	28 588	28 649
		300 848	280 342	428 068	398 890

Maksimālais kredītrisks, kas saistīts ar izsniegtajām garantijām, ir līdzvērtīgs nominālvērtības kredīta atlikumam uz gada beigām (skatīt 26. pielikumu). Saistībā ar bankām un finanšu institūcijām tiek akceptēti darījumu partneri ar pašu vai mātesbanku starptautiskas kredītreitinga aģentūras noteikto minimālo kredītreitingu vismaz investīciju pakāpes līmenī. Ja darījumu partnerim nav šāda kredītreitinga, tad tiek veikta riska kontrole un novērtēta darījuma partnera kredītkvalitāte, ņemot vērā darījumu partnera finansiālo stāvokli, iepriekšējo pieredzi un citus faktorus.

Tiek noteikti individuāli riska limiti atbilstoši Finanšu risku vadības politikas principiem. Finanšu aktīvu kredītkvalitātes izvērtēšanai, kam nav pienācis izpildes termiņš un kam netiek veidoti uzkrājumi, tiek izmantoti finanšu reitingu aģentūru piešķirtie kredītreitingi, bet, ja tādu nav, tad par pamatu tiek ņemta līdzšinējā klientu maksājumu vēsture.

Lai noteiktu kredītkvalitāti debitoru parādiem, kam nav iestājies maksājuma termiņš, tiek izmantotas šādas kredītvērtējuma kategorijas:

- klienti, kuri nav kavējuši maksājumu termiņus,
- klienti, kuri ir kavējuši maksājumu termiņus.

Noteiktā kredītkvalitāte tiek regulāri uzraudzīta un pārskatīta.

Kredītrisks saistībā ar naudu un īstermiņa noguldījumiem bankās tiek pārvaldīts, sabalansējot finanšu aktīvu un instrumentu izvietojumu, lai vienlaikus saglabātu iespēju izvēlēties izdevīgākos piedāvājumus un samazinātu iespējamību zaudēt finanšu līdzekļus.

Naudas un īstermiņa depozītu sadalījums pēc finanšu darījumu partneriem pēc stāvokļa uz pārskata gada beigām atspoguļots šajā tabulā:

Pārskata periodā noteiktie kredītlīmi nav pārsniegti, un koncerna uzņēmumu vadība nesagaida zaudējumus kredītriska iestāšanās rezultātā.

	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Ar investīciju līmeņa kredītreitingu	153 588	140 730	218 536	200 241
Bez investīciju līmeņa vai bez kredītreitinga	25 924	29 695	36 887	42 252
	179 512	170 425	255 423	242 493

c) Likviditātes risks

Koncerna likviditātes riska ierobežošanas politikas mērķis ir uzturēt atbilstošu naudas un naudas ekvivalentu daudzumu vai nodrošināt atbilstošu finansējumu, izmantojot banku piešķirtās kredītlīnijas, lai pildītu savas saistības saskaņā ar koncerna stratēģiskajiem plāniem, kā arī lai kompensētu naudas plūsmas svārstības, kas radušās dažādu finanšu risku ietekmē.

Koncerna uzņēmumu vadība uztur nepārtrauktas koncerna naudas plūsmas un likviditātes rezervju prognozes, kuras sastāv no pieejamo aizņēmumu (21.b pielikums) un naudas un naudas ekvivalentu (18. pielikums) kopējā apjoma izvērtējuma.

Nākamajā tabulā tiek analizētas koncerna finanšu saistības, kas sagrupētas vecuma grupās atbilstoši to izpildes termiņiem. Summas veidojas no nediskontētām naudas plūsmām atbilstoši noslēgtiem līgumiem. Aizņēmumu naudas plūsmas noteiktas, ņemot vērā spēkā esošās procentu likmes pārskata perioda beigās.

Likviditātes analīze (līgumiskas nediskontētas naudas plūsmas)

	Mazāk par 1 gadu	No 1 līdz 2 gadiem	No 3 līdz 5 gadiem	Vairāk par 5 gadiem	KOPĀ	Mazāk par 1 gadu	No 1 līdz 2 gadiem	No 3 līdz 5 gadiem	Vairāk par 5 gadiem	KOPĀ
2013. gada 31. decembrī	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Aizņēmumi no bankām	103 308	161 571	174 578	187 042	626 499	146 993	229 895	248 403	266 137	891 428
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	2 066	2 066	54 018	25 976	84 126	2 940	2 940	76 860	36 960	119 700
Atvasinātie finanšu instrumenti	15 733	4 828	4 676	1 294	26 531	22 386	6 870	6 653	1 841	37 750
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem*	67 203	-	-	-	67 203	95 621	-	-	-	95 621
	188 310	168 465	233 272	214 312	804 359	267 940	239 705	331 916	304 938	1 144 499
2012. gada 31. decembrī										
Aizņēmumi no bankām	83 067	93 768	280 952	172 450	630 237	118 194	133 420	399 758	245 374	896 746
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	394	394	14 843	-	15 631	560	560	21 120	-	22 240
Atvasinātie finanšu instrumenti	22 088	7 720	5 854	-	35 662	31 429	10 984	8 329	-	50 742
Izsniegtās garantijas	8 994	-	-	-	8 994	12 797	-	-	-	12 797
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem*	97 777	-	-	-	97 777	139 124	-	-	-	139 124
	212 320	101 882	301 649	172 450	788 301	302 104	144 964	429 207	245 374	1 121 649

* Izmērot saņemtos avansus, nākamo periodu ieņēmumus, nodokļu saistības un pārējos īlstermiņa kreditorus

3.2. Kapitāla riska vadība

Koncerna mērķi kapitāla riska vadībā ir nodrošināt koncerna ilgtspējīgu darbību, investīciju programmai nepieciešamo finansējumu, kā arī izvairīties no aizņēmumu līgumos noteikto un ar kapitāla struktūru saistīto ierobežojošo nosacījumu pārkāpšanas.

Lai uzturētu noteiktu kapitāla struktūru vai to mainītu nepieciešamā veidā, koncerns izvērtē jaunu investīciju programmu finansēšanai

nepieciešamo aizņēmumu apjomu un saņemšanas periodu vai nepieciešamību iniciēt akcionāru ieguldījumu pamatkapitālā. Ar aktīvu pārvērtēšana tieši iespaido kapitāla struktūru. Lai jebkurā laika brīdī uzturētu kapitāla struktūru atbilstošu aizņēmumu līgumu ierobežojošajiem nosacījumiem, koncerns veic regulārus pašu kapitāla rādītāja aprēķinus un analīzi.

Pašu kapitāla rādītājs tiek aprēķināts, dalot pašu kapitāla summu ar kopējo aktīvu un spēkā esošo izsniegto finanšu garantiju

nominālo kopsummu. Atbilstoši koncerna stratēģijai un aizņēmumu līgumiem pašu kapitāla rādītājs jāuztur vismaz 30% līmenī.

Pašu kapitāla rādītāji ir šādi:

	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Pašu kapitāls, kopā	1 420 869	1 410 510	2 021 714	2 006 975
Aktīvi un spēkā esošās izsniegtās garantijas, kopā	2 512 776	2 481 284	3 575 359	3 530 549
Pašu kapitāla rādītājs	57%	57%	57%	57%

4. BŪTISKAS GRĀMATVEDĪBAS APLĒSES UN NOVĒRTĒJUMI

Aplēses un novērtējumi tiek regulāri pārvērtēti un balstīti uz iepriekšējo pieredzi un citiem faktoriem, ieskaitot nākotnes notikumus, kuri uzskatāmi par ticamiem attiecīgajos apstākļos, novērtējumu. Koncerns aplēs un izdara pieņēmumus attiecībā uz nākotni. Grāmatvedības aplēses var atšķirties no faktiskajiem rezultātiem. Aplēses un pieņēmumi, kuriem piemīt palielināts risks radīt būtiskus labojumus finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu un saistību uzskaites vērtībā nākamā finanšu gada laikā, ir aprakstīti zemāk:

a) Aplēses attiecībā uz pamatlīdzekļiem

I) pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas laiks

Koncerns veic aplēses attiecībā uz pamatlīdzekļu lietderīgo izmantošanas laiku un atlikušo vērtību. Šīs aplēses tiek balstītas uz iepriekšējo pieredzi, kā arī uz nozares praksi un tiek izvērtētas katra pārskata gada beigās. Iepriekšējā pieredze liecina, ka faktiskais pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas laiks dažreiz ir bijis ilgāks nekā aplēsts. 2013. gada 31. decembrī koncerna pamatlīdzekļu atlikusī vērtība ir LVL 2 169 miljoni (EUR 3 087 miljoni) (31/12/2012: LVL 2 148 milj. (EUR 3 056 milj.)), un uz pamatdarbību attiecināmais pārskata gada nolietojums LVL 118,1 miljoni (EUR 168,0 miljoni) (2012. gadā: LVL 117,3 milj. (EUR 166,9 milj.)) (14.a pielikums). Ja nolietojuma likmes

mainītos par 10%, pamatlīdzekļu gada nolietojums izmainītos par LVL 11,8 miljoniem (EUR 16,8 miljoniem) (2012. gadā: par LVL 11,7 milj. (EUR 16,7 milj.)).

II) atgūstamā vērtība

Koncerns veic pamatlīdzekļu vērtības samazināšanās testu ikreiz, kad notikumi un apstākļi liecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību. Atbilstoši izvērtējumam, ja nepieciešams, aktīvu vērtība tiek norakstīta līdz to atgūstamajai vērtībai. Vērtības samazināšanās izvērtēšanā vadība izmanto dažādas aplēses naudas plūsmām, kas rodas no aktīvu izmantošanas, pārdošanas, uzturēšanas un pamatlīdzekļu remontiem, kā arī inflācijas un procentu likmju pieauguma. Aplēses ir balstītas uz vispārējās ekonomiskās vides, patēriņa un elektroenerģijas pārdošanas cenu prognozēm. Ja nākotnē reālā situācija mainītos, tiktu atzīts papildu vērtības samazinājums vai arī atzītais vērtības samazinājums varētu tikt daļēji vai pilnīgi apvērsts. Atgūstamās vērtības samazinājumu ietekmē tādi faktori kā augstas remontu un rekonstrukcijas izmaksas, atsevišķu palīgiekārtu zema noslodze, relatīvi lielas uzturēšanas izmaksas, ierobežotas iespējas pārdot pamatlīdzekļus tirgū un citi būtiski faktori. Ja vērtības samazināšanās aplēses mērķiem izmantoto diskonta likmi samazinātu vai palielinātu par vienu procenta punktu, tad pārskata gada zaudējumi no tehnoloģisko iekārtu vērtības samazināšanās būtu par LVL 25,8 miljoniem (EUR 36,8 miljoniem) lielāki vai

mazāki (2012. gadā: par LVL 27,9 milj. (EUR 39,7 milj.)). Vērtības samazinājuma izmaksas tiek atzītas attiecīgajā pārskata periodā un ir aprakstītas 14.c pielikumā.

III) pārvērtēšana

Koncerna pamatlīdzekļu pārvērtēšanu veic ārēji, sertificēti vērtētāji, izmantojot pamatlīdzekļu atlikušās vērtības aizvietošanas izmaksu metodi. Vērtējums tiek veikts pēc starptautiskajiem īpašuma vērtēšanas standartiem un saskaņā ar SGS Nr. 16 „Pamatlīdzekļi”, pamatojoties uz pamatlīdzekļu esošo izmantošanu. Pārvērtēšanas rezultātā tiek noteikta katra pamatlīdzekļa atlikusī aizvietošanas vērtība. Atlikušo aizvietošanas vērtību veido šā brīža tirgus vērtība zemes gabalam pie tā pašreizējās izmantošanas, kam pieskaitīta uz tā esošo izbūvju un uzlabojumu aizvietošanas vērtība un atņemts nolietojums un citi vērtības zudumi. Pēdējā pārvērtēšana tika veikta Daugavas hidroelektrostaciju pamatdarbības aktīviem pēc stāvokļa uz 2012. gada 1. janvāri un pārvērtēšanas rezultāti atklāti 14.b pielikumā.

b) Pircēju un pasūtītāju parādu atgūstamā vērtība

Aplēstā debitoru parādu atgūstamā vērtība tiek izvērtēta katram klientam atsevišķi. Gadījumā, ja nav iespējams izvērtēt katru klientu atsevišķi to lielā skaita dēļ, debitori tiek klasificēti debitoru grupās ar līdzīgām kredītriska pazīmēm un katrai debitoru grupai vērtības

samazinājums tiek izvērtēts atsevišķi, ņemot vērā vēsturisko zaudējumu pieredzi. Vēsturiskā pieredze par zaudējumu rašanos tiek koriģēta, pamatojoties uz šobrīd pieejamiem datiem, lai atspoguļotu esošo apstākļu, kas neietekmēja vēsturisko periodu, ietekmi un lai izslēgtu tos apstākļus, kuri pastāvēja vēsturiskajā periodā, bet nepastāv šobrīd. Apstākļi, kas parāda, ka ir iespējami vērtības samazināšanās zaudējumi, var rasties, iestājoties debitora maksātspējai un nespējai veikt maksājumus noteiktajos termiņos (2.11. pielikums). Metodoloģija un aplēses, kas tiek izmantotas,

lai novērtētu nākotnes naudas plūsmu, tiek regulāri pārskatītas, lai samazinātu starpību starp zaudējumu aplēsēm un faktiskajiem zaudējumu apjomiem (17. pielikums).

c) Finanšu instrumentu novērtēšana patiesajā vērtībā

Nākamajā tabulā atspoguļoti koncerna finanšu aktīvi un saistības, kas novērtētas to patiesajā vērtībā, izmantojot noteiktu vērtēšanas metodi. Ir noteikti trīs atšķirīgi izvērtēšanas līmeņi:

- identisku aktīvu vai saistību tirgus cenas (nekorģētas) – 1. līmenis,
- cita veida cenu kotācijas kā aktīviem vai saistībām atspoguļotiem pirmajā līmenī, tiešā veidā (cenas) vai netiešā (atvasinātā) – 2. līmenis,
- tādi cenu kotāciju pieņēmumi aktīviem vai saistībām, kas nav bāzēti uz novērojamiem tirgus datiem – 3. līmenis.

	Pielikums	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	KOPĀ	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	KOPĀ
2013. gada 31. decembrī		LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Aktīvi									
Procentu likmju mijmaiņas darījumi atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitēi	21c, II	-	434	-	434	-	617	-	617
KOPĀ aktīvi		-	434	-	434	-	617	-	617
Saistības									
<i>Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā:</i>									
- ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie atvasinātie finanšu instrumenti	21c, III	-	6 966	-	6 966	-	9 912	-	9 912
- procentu likmju mijmaiņas darījumi	21c, II	-	2 144	-	2 144	-	3 051	-	3 051
- valūtas nākotnes maiņas darījumi	21c, V	-	11	-	11	-	16	-	16
Procentu likmju mijmaiņas darījumi atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitēi	21c, II	-	7 348	-	7 348	-	10 455	-	10 455
KOPĀ saistības		-	16 469	-	16 469	-	23 434	-	23 434
2012. gada 31. decembrī		LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Aktīvi									
Ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitēi	21c, III	-	4 195	-	4 195	-	5 969	-	5 969
Valūtas nākotnes maiņas darījumi atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitēi	21c, V	-	42	-	42	-	59	-	59
KOPĀ aktīvi		-	4 237	-	4 237	-	6 028	-	6 028
Saistības									
<i>Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā:</i>									
- ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie atvasinātie finanšu instrumenti	21c, III	-	3 841	-	3 841	-	5 465	-	5 465
- procentu likmju mijmaiņas darījumi	21c, II	-	3 491	-	3 491	-	4 967	-	4 967
Ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitēi	21c, III	-	4 123	-	4 123	-	5 866	-	5 866
Procentu likmju mijmaiņas darījumi atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitēi	21c, II	-	13 244	-	13 244	-	18 845	-	18 845
KOPĀ saistības		-	24 699	-	24 699	-	35 143	-	35 143

d) Pieslēgumu pakalpojumu maksas atzīšana

Pieslēgumu un citu pakalpojumu maksas tiek atzītas kā ieņēmumi visā paredzamajā komerciālo attiecību ar klientu perioda laikā, kas ir 20 gadi (skatīt 23. pielikumu). Paredzamais komerciālo attiecību ar klientu periods ir noteikts, pamatojoties uz vadības aplēsi. Pārskata gadā koncerna pieslēgumu pakalpojumu maksu kopsumma ir LVL 12,6 miljoni (EUR 17,9 miljoni) (2012. gadā: LVL 13,7 milj. (EUR 19,5 milj.)), bet uz pārskata gada ieņēmumiem attiecināti LVL 6,9 miljoni (EUR 9,9 miljoni) (2012. gadā: LVL 6,8 milj. (EUR 9,7 milj.)).

Ja komerciālo attiecību ar klientu periods būtu par 25% īsāks/garāks, pārskata gada ieņēmumi no pieslēgumu pakalpojumu maksām būtu par LVL 1,8 miljoniem (EUR 2,5 miljoniem) lielāki/mazāki (2012. gadā: LVL 1,7 milj. (EUR 2,4 milj.)).

e) Uzkrājumu atzīšana un novērtēšana

2013. gada 31. decembrī koncerns ir izveidojis uzkrājumus apkārtējās vides aizsardzībai un pēcnodarbinātības pabalstiem LVL 11,0 miljoni (EUR 15,6 miljoni) apmērā (31/12/2012: LVL 10,5 milj. (EUR 14,9 milj.)) (22. pielikums). Šo saistību izpildes apmērs un laiks ir nenoteikts. Lai noteiktu šo uzkrājumu patreizējo vērtību, tiek pielietoti noteikti pieņēmumi un aplēses, tai skaitā paredzamās nākotnes izmaksas, inflācijas tempi un izmaksu laika grafiki. Faktiskās izmaksas var atšķirties no izveidotajiem uzkrājumiem sakarā ar izmaiņām likumdošanas normās, nākotnes tehnoloģiskajām iespējām novērst dabai radīto kaitējumu, kā arī trešo pušu segtajām izmaksām. Lai novērtētu uzkrājumus pēcnodarbinātības pabalstiem, tiek aplēsta darba attiecību izbeigšanas iespējamība dažādās darbinieku vecuma grupās par pamatu izmantojot iepriekšējo pieredzi, kā arī dažādus pieņēmumus par mainīgajiem demogrāfiskajiem un finanšu faktoriem (ieskaitot paredzamo darba atlidzības pieaugumu un noteiktas izmaiņas pabalstu apmēros).

f) Risku ierobežošanas instrumentu efektivitātes novērtēšana

Koncerns ir noslēdzis ievērojamu daudzumu mijmaiņas darījumu, lai ierobežotu elektroenerģijas cenu izmaiņu un procentu likmju svārstību riskus, uz kuriem attiecas naudas plūsmas riska ierobežošanas uzskaitē, un ieņēmumi vai zaudējumi no spēkā esošo risku ierobežošanas instrumentu un pret risku nodrošināto posteņu patiesās vērtības izmaiņām ir iekļauti atbilstošajās rezervēs pašu kapitālā. Risku ierobežošanas efektivitātes novērtēšana pamatojas uz vadības aplēsēm, ņemot vērā nākotnes elektroenerģijas iepirkuma darījumus un parakstītos mainīgo procentu likmju aizdevumu līgumus. Kad risku ierobežošanas instrumenti kļūst neefektīvi, ieņēmumi vai zaudējumi no patiesās vērtības izmaiņām ir jāatzīst konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā (21.c pielikums).

5. DARBĪBAS SEGMENTU INFORMĀCIJA

Darbības segmenti

Segmentu ziņojuma vajadzībām darbības segmentu sadalījums ir balstīts uz koncerna iekšējās pārvaldes struktūru, kas ir pamats ziņojumu sistēmai, darbības novērtēšanai un resursu sadalei pēc galvenā darbības lēmumu pieņēmēja.

Koncerns iedala tā darbības trijos galvenajos segmentos – ražošana un pārdošana, sadale un pārvades aktīvu pārvaldība. Papildus tiek izdalītas Korporatīvās funkcijas, kas nodrošina un sniedz atbalsta pakalpojumus.

Ražošanas un pārdošanas segments ietver elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu, ko nodrošina koncerna sabiedrības: AS „Latvenergo” un SIA „Liepājas enerģija”, kā arī elektroenerģijas pārdošanu, iesk. vairumtirdzniecību, ko veic AS „Latvenergo”, *Elektrum Eesti OÜ un Elektrum Lietuva UAB* Baltijas reģionā.

Sadales segmenta darbību raksturo elektroenerģijas sadales pakalpojumu nodrošināšana Latvijā, ko realizē meitassabiedrība AS „Sadales tīkls”, lielākais sadales sistēmas operators Latvijā, un AS „Latvenergo” kā ar sadales sistēmas aktīviem saistītā nekustamā īpašuma īpašnieks. 2011. gadā mātessabiedrības īpašumā esošie sadales sistēmas aktīvi, izņemot ar sadales aktīviem saistīto nekustamo īpašumu, tika ieguldīti AS „Sadales tīkls”.

Pārvades aktīvu pārvaldības segmenta darbību nodrošina gan AS „Latvijas elektriskie tīkli”, kas ir pārvades sistēmas aktīvu (330 kV un 110 kV elektropārvades līniju, apakšstaciju un sadales punktu) īpašnieks un kas veic to uzturēšanu un izbūvi un iznomā aktīvus pārvades sistēmas operatoram – AS „Augstsprieguma tīkls”, gan AS „Latvenergo” kā ar pārvades sistēmas aktīviem saistītā nekustamā īpašuma īpašnieks. Latvijas Republika

ir piemērojusi otro nodalīšanas modeli saskaņā ar Eiropas Savienības Direktīvas 2009/72/EK prasībām, kas paredz, ka elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvi paliek vertikāli integrēti, bet pārvades sistēmas operatora darbība ir neatkarīga. 2011. gadā mātessabiedrības īpašumā esošie pārvades sistēmas aktīvi, izņemot ar pārvades aktīviem saistīto nekustamo īpašumu, tika ieguldīti AS „Latvijas elektriskie tīkli”.

Turpmāk tabulās atklāti Koncerna segmentu darbības ieņēmumi, peļņas informācija un segmentu aktīvi un saistības. Starpssegmentu ieņēmumi tiek izslēgti konsolidācijas ietvaros.

LVL	Ražošana un pārdošana	Sadale	Pārvades aktīvu pārvaldība	Korporatīvās funkcijas	Segmenti KOPĀ	Korekcijas un izslēgšana	Koncerns
	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000
2013. gads							
Ieņēmumi							
Ārējie klienti	525 692	204 280	39 187	3 850	773 009	-	773 009
Starpsegmentu	18 046	1 290	1 782	31 739	52 857	(52 857)	-
KOPĀ ieņēmumi	543 738	205 570	40 969	35 589	825 866	(52 857)	773 009
Rezultāts							
Amortizācija, nolietojums un vērtības samazinājums	56 352	50 537	16 639	8 320	131 848	-	131 848
Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās	27	1	1	-	29	-	29
Segmentu peļņa	16 371	13 405	9 862	3 297	42 935	(8 609)	34 326
Segmentu aktīvi pārskata gada beigās	1 052 144	879 922	303 066	60 763	2 295 895	216 881	2 512 776
Segmentu saistības pārskata gada beigās	49 460	119 827	24 459	4 266	198 012	893 895	1 091 907
Kapitālieguldījumi	37 546	62 280	48 452	9 760	158 038	-	158 038
2012. gads							
Ieņēmumi							
Ārējie klienti	503 039	203 548	36 924	4 055	747 566	-	747 566
Starpsegmentu	19 862	1 282	1 624	31 756	54 524	(54 524)	-
KOPĀ ieņēmumi	522 901	204 830	38 548	35 811	802 090	(54 524)	747 566
Rezultāts							
Amortizācija, nolietojums un vērtības samazinājums	42 082	54 758	16 483	8 873	122 196	-	122 196
Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās	4 946	1	1	-	4 948	-	4 948
Segmentu peļņa	31 683	5 893	8 086	4 236	49 898	(7 829)	42 069
Segmentu aktīvi pārskata gada beigās	1 067 218	872 491	269 691	59 192	2 268 592	203 698	2 472 290
Segmentu saistības pārskata gada beigās	77 143	104 308	34 050	4 035	219 536	842 244	1 061 780
Kapitālieguldījumi	95 072	58 445	23 468	8 738	185 723	-	185 723

EUR	Ražošanas un pārdošana	Sadale	Pārvades aktīvu pārvaldība	Korporatīvās funkcijas	Segmenti KOPĀ	Korekcijas un izslēgšana	Koncerns
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
2013. gads							
Ieņēmumi							
Ārējie klienti	747 993	290 664	55 758	5 478	1 099 893	-	1 099 893
Starpsegmentu	25 677	1 836	2 536	45 160	75 209	(75 209)	-
KOPĀ ieņēmumi	773 670	292 500	58 294	50 638	1 175 102	(75 209)	1 099 893
Rezultāts							
Amortizācija, nolietojums un vērtības samazinājums	80 182	71 908	23 675	11 838	187 603	-	187 603
Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās	39	1	1	-	41	-	41
Segmentu peļņa	23 294	19 074	14 032	4 691	61 091	(12 250)	48 841
Segmentu aktīvi pārskata gada beigās	1 497 066	1 252 016	431 224	86 458	3 266 764	308 594	3 575 358
Segmentu saistības pārskata gada beigās	70 375	170 498	34 802	6 070	281 745	1 271 899	1 553 644
Kapitālieguldījumi	53 423	88 617	68 941	13 887	224 868	-	224 868
2012. gads							
Ieņēmumi							
Ārējie klienti	715 760	289 623	52 538	5 770	1 063 691	-	1 063 691
Starpsegmentu	28 261	1 824	2 311	45 185	77 581	(77 581)	-
KOPĀ ieņēmumi	744 021	291 447	54 849	50 955	1 141 272	(77 581)	1 063 691
Rezultāts							
Amortizācija, nolietojums un vērtības samazinājums	59 877	77 914	23 453	12 625	173 869	-	173 869
Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās	7 038	1	1	-	7 040	-	7 040
Segmentu peļņa	45 081	8 385	11 505	6 027	70 998	(11 139)	59 859
Segmentu aktīvi pārskata gada beigās	1 518 515	1 241 443	383 736	84 222	3 227 916	289 836	3 517 752
Segmentu saistības pārskata gada beigās	109 765	148 417	48 449	5 742	312 373	1 198 404	1 510 777
Kapitālieguldījumi	135 275	83 160	33 392	12 433	264 260	-	264 260

Korekcijas un izslēgšana

Finanšu ieņēmumi un izmaksas, ieņēmumi vai zaudējumi no finanšu aktīvu pārvērtēšanas patiesajā vērtībā nav iedalīti atsevišķos segmentos, jo attiecīgie instrumenti tiek pārvaldīti koncerna līmenī. Nodokļi un noteikti finanšu aktīvi un saistības nav iedalītas šajos segmentos, jo arī tiek pārvaldīti koncerna līmenī.

Kapitālieguldījumus veido iegādātie pamatlīdzekļi, nemateriālie ieguldījumi un ieguldījuma īpašumi, iekļaujot aktīvus no meitassabiedrības iegādes.

Peļņas saskaņošana

	Pielikums	2013	2012	2013	2012
		LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Segmentu peļņa		42 935	49 898	61 091	70 998
Ieņēmumi no izslēgtajiem pārvērtētajiem pamatīdzekļiem		-	(537)	-	(764)
Finanšu ieņēmumi	11a	3 183	3 705	4 529	5 272
Finanšu izmaksas	11b	(12 538)	(11 250)	(17 840)	(16 007)
Asociēto sabiedrību peļņas daļa	15	746	253	1 061	360
Peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa		34 326	42 069	48 841	59 859

Aktīvu saskaņošana

	Pielikums	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
		LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Segmentu aktīvi		2 295 895	2 268 592	3 266 764	3 227 916
Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās	15	29	4 948	41	7 040
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21a	20 092	20 134	28 588	28 649
Istermiņa finanšu aktīvi		434	42	617	60
Citi aktīvi un pārdošanai turētie aktīvi		16 814	8 149	23 925	11 594
Nauda un naudas ekvivalenti	18	179 512	170 425	255 423	242 493
Koncerna aktīvi		2 512 776	2 472 290	3 575 358	3 517 752

Saistību saskaņošana

	Pielikums	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
		LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Segmentu saistības		198 012	219 536	281 745	312 373
Atliktā nodokļa saistības	12	189 136	187 822	269 116	267 246
Uzņēmumu ienākuma nodokļa istermiņa saistības		2	1 892	3	2 692
Aizņēmumi	21b	663 921	595 248	944 675	846 961
Atvasinātie finanšu instrumenti	21c	16 469	24 699	23 434	35 143
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem		24 367	32 583	34 671	46 362
Koncerna saistības		1 091 907	1 061 780	1 553 644	1 510 777

Segmentu ģeogrāfiskā informācija

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Ieņēmumi no ārējiem klientiem				
Baltija	751 604	724 858	1 069 436	1 031 380
Skandināvijas valstis	21 405	22 708	30 457	32 311
KOPĀ ieņēmumi	773 009	747 566	1 099 893	1 063 691

Ilgtermiņa aktīvi ir izvietoti mītnes valstī – Latvijā un tos veido nemateriālie ieguldījumi, pamatlīdzekļi un ieguldījuma īpašumi.

Ieņēmumi no lielākā klienta 2013. gadā bija LVL 73 984 tūkstošu (EUR 105 270 tūkstošu) apmērā (2012: LVL 80 543 tūkst. (EUR 114 602 tūkst.)) un tie ir attiecināmi uz ražošanas un pārdošanas segmenta ieņēmumiem.

6. IEŅĒMUMI

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Elektroenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu ieņēmumi	631 144	598 879	898 037	852 128
Siltumenerģijas realizācija	82 556	90 548	117 466	128 838
Pārvades sistēmas aktīvu noma un pārvaldīšana	38 721	36 323	55 095	51 683
Pārējie ieņēmumi	20 588	21 816	29 295	31 042
KOPĀ ieņēmumi	773 009	747 566	1 099 893	1 063 691

7. PĀRĒJIE IEŅĒMUMI

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Neto peļņa no pārdošanai turēto aktīvu un pamatlīdzekļu pārdošanas	661	190	941	270
Neto peļņa no apgrozāmo līdzekļu pārdošanas un citi ieņēmumi	2 185	1 619	3 109	2 304
KOPĀ pārējie ieņēmumi	2 846	1 809	4 050	2 574

8. IZLIETOTĀS IZEJVIELAS UN MATERIĀLI

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Elektroenerģija:				
Iepirkta elektroenerģija	267 870	256 580	381 144	365 081
Zaudējumi / (ieņēmumi) no elektroenerģijas cenu mijmaiņas darījumu patiesās vērtības izmaiņām (21.c,III pielikums)	3 125	(1 525)	4 447	(2 170)
Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma izmaksas	52 129	52 262	74 173	74 362
	323 124	307 317	459 764	437 273
Kurināmā izmaksas				
Kurināmā izmaksas	149 674	140 052	212 967	199 276
Ieņēmumi no CO2 emisijas kvotu nākotnes tirdzniecības darījumu patiesās vērtības izmaiņām (21.c,IV pielikums)	-	(4 598)	-	(6 542)
Izejvielas, remontu un uzturēšanas izmaksas	26 914	29 260	38 295	41 633
Kapitalizētās izlietojamās izejvielu un materiālu izmaksas (kurināmais)	(6 728)	-	(9 573)	-
KOPĀ izlietojamās izejvielas un materiāli	492 984	472 031	701 453	671 640

9. PERSONĀLA IZMAKSAS

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Atbildība par darbu	50 547	48 644	71 922	69 215
Darba attiecību izbeigšanas izmaksas	1 587	1 140	2 258	1 623
Iemaksas pensiju plānā	2 229	2 175	3 172	3 094
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un citi Darba koplīgumā noteiktie pabalsti	12 690	12 193	18 056	17 348
Kapitalizētās personāla izmaksas	(235)	(248)	(334)	(353)
KOPĀ personāla izmaksas, ieskaitot vadības atalgojumu	66 818	63 904	95 074	90 927
Tajā skaitā vadības atalgojums*				
Atbildība par darbu	872	745	1 241	1 060
Darba attiecību izbeigšanas izmaksas	-	5	-	7
Iemaksas pensiju plānā	38	28	54	40
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un citi Darba koplīgumā noteiktie pabalsti	213	182	303	259
KOPĀ vadības atalgojums	1 123	960	1 598	1 366
			2013	2012
Darbinieku skaits pārskata gada beigās			4 512	4 457
Vidējais darbinieku skaits pārskata gadā			4 504	4 453

* Koncerna vadības atbildībā iekļauta koncerna sabiedrību valdes locekļu un uzraudzības institūcijas – Revīzijas komitejas atbildība.

10. PĀRĒJĀS SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IZMAKSAS

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas	13 899	13 377	19 776	19 034
Informācijas tehnoloģiju sistēmu uzturēšanas izmaksas	2 573	2 457	3 661	3 496
Transporta izmaksas	5 488	5 306	7 809	7 550
Darba aizsardzības un darba drošības izmaksas	2 488	3 291	3 540	4 683
Īres, telpu un teritorijas uzturēšanas izmaksas	5 093	5 282	7 247	7 516
Telekomunikāciju un sakaru pakalpojumu izmaksas	1 747	2 079	2 486	2 958
Elektroenerģijas tranzīta un jaudas uzturēšanas izmaksas	2 772	2 489	3 944	3 541
Nekustamā īpašuma nodokļi	720	712	1 024	1 013
Nodeva par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu	1 002	682	1 426	970
Citas izmaksas	5 488	6 208	7 809	8 834
KOPĀ pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	41 270	41 883	58 722	59 595

11. FINANŠU IEŅĒMUMI UN IZMAKSAS

a) Finanšu ieņēmumi

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Procentu ieņēmumi no kontu atlikumiem un termiņdepozītiem	442	1 405	629	1 999
Līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu kupona procentu ieņēmumi	1 083	1 097	1 541	1 561
Ieņēmumi no procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesās vērtības izmaiņām (21.c, II pielikums)	1 347	-	1 917	-
Ieņēmumi no izsniegto garantiju patiesās vērtības izmaiņām (26. pielikums)	200	136	285	193
Neto ieņēmumi no līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atsavināšanas	-	226	-	322
Neto ieņēmumi no emitēto parāda vērtspapīru (obligāciju) vērtības izmaiņām	25	-	35	-
Neto ieņēmumi no ārvalstu valūtas kursu svārstībām	86	841	122	1 197
KOPĀ finanšu ieņēmumi	3 183	3 705	4 529	5 272

b) Finanšu izmaksas

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Procentu izmaksas	6 803	10 132	9 680	14 417
Emitēto parāda vērtspapīru (obligāciju) kupona procentu izmaksas	1 837	13	2 614	18
Procentu izmaksas no procentu likmju mijmaiņas darījumiem	6 470	4 863	9 206	6 919
Zaudējumi no procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesās vērtības izmaiņām (21.c.II pielikums)	-	283	-	403
Zaudējumi no valūtas nākotnes maiņas darījumu patiesās vērtības izmaiņām (21.c.V pielikums)	11	105	16	149
Neto zaudējumi no līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atsavināšanas	42	-	60	-
Kapitalizētās procentu un finanšu izmaksas (14.a pielikums)	(2 684)	(4 267)	(3 819)	(6 071)
Citas finanšu izmaksas	59	121	83	172
KOPĀ finanšu izmaksas	12 538	11 250	17 840	16 007

12. UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	510	10 156	726	14 450
Atliktais nodoklis	1 382	(3 828)	1 966	(5 447)
KOPĀ uzņēmumu ienākuma nodoklis	1 892	6 328	2 692	9 003

Nodoklis, kas piemērots koncerna peļņai pirms nodokļiem, atšķiras no teorētiskās nodokļu summas, kas rastos, ja tiktu izmantota koncerna peļņai piemērojamā nodokļa likme:

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Peļņa pirms nodokļa	34 326	42 069	48 841	59 859
Uzņēmumu ienākuma nodoklis, piemērojot noteikto 15% likmi	5 149	6 310	7 326	8 979
Ar nodokli apliekamās izmaksas	241	305	343	433
Uzkrājumi debitoru parādiem	1 499	1 674	2 133	2 382
Nodokļu atlaides par ziedojumiem	-	(175)	-	(249)
Atlaide par nesadalīto peļņu	(18)	-	(26)	-
Zaudējumi no pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas	(32)	-	(46)	-
Citas izmaksas	25	-	36	-
Zaudējumi, kas samazina apliekamo ienākumu	-	(178)	-	(254)
Nodokļa atvieglojumi jaunām tehnoloģiskajām iekārtām*	(4 972)	(1 608)	(7 074)	(2 288)
KOPĀ uzņēmumu ienākuma nodoklis	1 892	6 328	2 692	9 003

* - pamatīdzekļu nolietojuma summas palielinājums, piemērojot Latvijas Republikas likumā „Par uzņēmuma ienākuma nodokli” 13. pantā noteiktos koeficientus pamatīdzekļu iegādei un nolietojumam nodokļu vajadzībām aprēķinā

Koncerns veic atliktā nodokļa aktīvu un atliktā nodokļa saistību ieskaitu tikai tad, ja tas ir juridiski tiesīgs veikt pārskata perioda nodokļa aktīvu ieskaitu pret pārskata perioda nodokļa saistībām un atliktais nodoklis attiecas uz vienu un to pašu nodokļu administrāciju.

ATLIKTĀ NODOKĻA KUSTĪBA

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	187 822	172 425	267 246	245 339
Izmaksas / (ieņēmumi) konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā	1 382	(3 828)	1 967	(5 447)
Attiecināts pret ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi pašu kapitālā (20. pielikums)	(68)	19 225	(97)	27 354
Atliktā nodokļa saistības pārskata gada beigās	189 136	187 822	269 116	267 246

Atliktais nodoklis aprēķināts no šādām pagaidu atšķirībām starp aktīvu un saistību bilances vērtībām un to vērtībām uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķina mērķiem.

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
ATLIKTĀ NODOKĻA SAISTĪBAS				
	Pamatīdzekļu nolietojums		Pamatīdzekļu nolietojums	
Pārskata gada sākumā	191 523	173 352	272 512	246 658
Izmaksas / (ieņēmumi) konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā	1 934	(1 084)	2 752	(1 543)
Attiecināts uz pārtraucamo darbību	-	30	-	43
Attiecināts pret ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi pašu kapitālā (20. pielikums)	(68)	19 225	(97)	27 354
Pārskata gada beigās	193 389	191 523	275 167	272 512
ATLIKTĀ NODOKĻA AKTĪVI				
	Uzkrājumi/uzkrātās saistības		Uzkrājumi/uzkrātās saistības	
Pārskata gada sākumā	(3 701)	(957)	(5 266)	(1 362)
Ieņēmumi konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(552)	(2 744)	(785)	(3 904)
Pārskata gada beigās	(4 253)	(3 701)	(6 051)	(5 266)

13. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI

a) Nemateriālie ieguldījumi

	Licences	Datorprogrammas	Izveidošanas izmaksas	KOPĀ	Licences	Datorprogrammas	Izveidošanas izmaksas	KOPĀ
	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
2011. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	1 750	19 940	497	22 187	2 490	28 372	707	31 569
Uzkrātā amortizācija	(715)	(14 871)	-	(15 586)	(1 017)	(21 160)	-	(22 177)
Atlikusī vērtība	1 035	5 069	497	6 601	1 473	7 212	707	9 392
2012. gads								
legādāts	-	1 042	681	1 723	-	1 483	969	2 452
Norakstīts	(148)	(7)	-	(155)	(211)	(10)	-	(221)
Aprēķinātā amortizācija	-	(2 365)	-	(2 365)	-	(3 365)	-	(3 365)
Atlikusī vērtība 2012. gada 31. decembrī	887	3 739	1 178	5 804	1 262	5 320	1 676	8 258
2012. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	1 750	20 571	1 178	23 499	2 490	29 270	1 676	33 436
Uzkrātā amortizācija	(863)	(16 832)	-	(17 695)	(1 228)	(23 950)	-	(25 178)
Atlikusī vērtība	887	3 739	1 178	5 804	1 262	5 320	1 676	8 258
2013. gads								
legādāts	-	2 246	1 496	3 742	-	3 196	2 129	5 325
Norakstīts	(148)	-	-	(148)	(210)	-	-	(210)
Aprēķinātā amortizācija	-	(1 576)	-	(1 576)	-	(2 243)	-	(2 243)
Atlikusī vērtība 2013. gada 31. decembrī	739	4 409	2 674	7 822	1 052	6 273	3 805	11 130
2013. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	1 750	21 544	2 674	25 968	2 490	30 654	3 805	36 949
Uzkrātā amortizācija	(1 011)	(17 135)	-	(18 146)	(1 438)	(24 381)	-	(25 819)
Atlikusī vērtība	739	4 409	2 674	7 822	1 052	6 273	3 805	11 130

b) CO₂ emisijas kvotas

	2013	2012
	Kvotu skaits	Kvotu skaits
Pārskata gada sākumā	3 190 862	552 559
Saņemtās kvotas	517 163	3 099 482
Iegādātās kvotas	16 196	562 188
Izmantotās kvotas	(1 104 382)	(953 367)
Pārdotās kvotas	-	(70 000)
Pārskata gada beigās	2 619 839	3 190 862

Kvotas saņemtas bez atlīdzības saskaņā ar likumu „Par piesārņojumu” un pamatojoties uz Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas rīkojumiem un atzītas nulles vērtībā.

Pārskata gada beigās emisijas kvotu skaits, ko koncerns 2013. gadā ir saņēmis no valdības bez maksas, ir 517 163 (31/12/2012: 3 099 482). Tādējādi to uzskaites vērtība pārskata gada beigās noteikta nulles vērtībā (31/12/2012: nulle).

CO₂ emisijas kvotu patiesā vērtība 2013. gada 31. decembrī bija LVL 9 243 tūkstoši (EUR 13 152 tūkstoši) (31/12/2012: LVL 15 025 tūkst. (EUR 21 379 tūkst.)). CO₂ emisijas kvotu patiesās vērtības noteikšanai ir izmantotas tirgus darījumu beigu cenas NASDAQ OMX izejvielu un preču biržas pēdējā tirdzniecības dienā, 2013. gada 30. decembrī – 5,02 EUR/t (28/12/2012: 6,7 EUR/t).

2012. gada 24. oktobrī, pamatojoties uz Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas lēmumu Nr. 51, „Par papildus emisiju kvotu piešķiršanu AS „Latvenergo” TEC-2” par periodu no 2009. – 2012. gadam, viss četriem gadiem paredzētais kvotu apjoms TEC-2 kontā tika ieskaitīts

2012. gadā un pārņemts uz nākošo kvotu periodu. Piešķirtās Eiropas kvotas (EUA) ir izmantojamas līdz 2020. gada beigām.

2013. gada 31. decembrī koncernā iegādāto emisijas kvotu skaits ir 16 196 (31/12/2012: 562 188). 2013. gada 31. decembrī un 2012. gada 31. decembrī koncerns nebija noslēdzis CO₂ emisijas kvotu nākotnes pirkšanas vai pārdošanas darījumus. Iepriekš noslēgto CO₂ emisijas kvotu nākotnes darījumu patiesās vērtības izmaiņas par 2012. gadu LVL 4 598 tūkstošu (EUR 6 542 tūkstošu) apmērā ir iekļautas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā (skatīt 8. un 21. c, IV pielikumu). Kvotu iegādes izmaksas LVL 2 tūkstošu (EUR 3 tūkstošu) apmērā (2012: LVL 7 293 tūkst. (EUR 10 377 tūkst.)) ir iekļautas konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā “Kurināmā izmaksas” (8. pielikums). Visas 2013. gada laikā iegādātās kvotas ir izlietotas, tādējādi to uzskaites vērtība pārskata gada beigās ir nulles vērtībā (31/12/2012: nulle).

14. PAMATLĪDZEKĻI

a) Pamatlīdzekļi

	Pārvērtētās ēkas un inženierbūves			Nepārvērtētās ēkas un inženierbūves, zeme	Zeme, ēkas un inženierbūves kopā	Pārvērtētās tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas			Nepārvērtētās tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas, kopā
	Daugavas HES	Pārvades sistēma	Sadales sistēma			Daugavas HES	Pārvades sistēma	Sadales sistēma		
	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000
2011. gada 31. decembrī										
Sākotnējā vērtība	1 041 813	306 387	1 290 528	230 442	2 869 170	158 771	252 794	478 154	220 049	1 109 768
Uzkrātais nolietojums	(592 764)	(196 516)	(714 127)	(56 836)	(1 560 243)	(120 410)	(141 069)	(261 762)	(128 186)	(651 427)
Atlikusī vērtība	449 049	109 871	576 401	173 606	1 308 927	38 361	111 725	216 392	91 863	458 341
2012. gads										
Aktīvu vērtības pieaugums pārvērtēšanas rezultātā	12 633	2 017	2 065	-	16 715	51 294	8 363	10 067	-	69 724
legādāts	4 044	4 087	34 474	12 297	54 902	2 633	13 354	14 552	6 853	37 392
Pārgrupēts	1 419	-	-	(1 331)	88	(928)	-	-	932	4
Norakstīts	(7)	(129)	(1 054)	(338)	(1 528)	(19)	(101)	(847)	(41)	(1 008)
Pārklasificēts uz ieguldījuma īpašumiem	-	-	-	(1 116)	(1 116)	-	-	-	-	-
Aktīvu vērtības palielinājums / (samazinājums)	-	-	-	361	361	-	-	-	(3 114)	(3 114)
Nolietojums	(10 981)	(7 279)	(38 312)	(6 950)	(63 522)	(7 060)	(7 768)	(13 931)	(16 062)	(44 821)
Atlikusī vērtība 2012. gada 31. decembrī	456 157	108 567	573 574	176 529	1 314 827	84 281	125 573	226 233	80 431	516 518
2012. gada 31. decembrī										
Sākotnējā vērtība	1 051 763	316 974	1 337 675	237 629	2 944 041	227 803	280 095	490 773	226 193	1 224 864
Uzkrātais nolietojums	(595 606)	(208 407)	(764 101)	(61 100)	(1 629 214)	(143 522)	(154 522)	(264 540)	(145 762)	(708 346)
Atlikusī vērtība	456 157	108 567	573 574	176 529	1 314 827	84 281	125 573	226 233	80 431	516 518
2013. gads										
legādāts	-	-	-	3	3	-	65	636	6	707
ieguldīts pamatkapitālā	-	-	-	614	614	-	-	-	-	-
Pārgrupēts	2 364	11 817	39 815	63 610	117 606	4 557	8 384	16 178	209 110	238 229
Norakstīts	-	(699)	(936)	(8)	(1 643)	-	(150)	(789)	-	(939)
Aktīvu vērtības (samazinājums) / palielinājums	-	-	-	-	-	-	-	-	(12 407)	(12 407)
Nolietojums	(11 030)	(7 213)	(36 266)	(7 555)	(62 064)	(7 293)	(8 129)	(12 052)	(19 806)	(47 280)
Atlikusī vērtība 2013. gada 31. decembrī	447 491	112 472	576 187	233 193	1 369 343	81 545	125 743	230 206	257 334	694 828
2013. gada 31. decembrī										
Sākotnējā vērtība	1 053 855	321 270	1 367 517	301 651	3 044 293	231 539	283 150	498 342	425 084	1 438 115
Uzkrātais nolietojums	(606 364)	(208 798)	(791 330)	(68 458)	(1 674 950)	(149 994)	(157 407)	(268 136)	(167 750)	(743 287)
Atlikusī vērtība	447 491	112 472	576 187	233 193	1 369 343	81 545	125 743	230 206	257 334	694 828

	Pārvērtētie pārējie pamatlīdzekļi			Nepārvērtētie pārējie pamatlīdzekļi	Pārējie pamatlīdzekļi kopā	Nepabeigtā celtniecība	Kopā pamatlīdzekļi
	Daugavas HES	Pārvades sistēma	Sadales sistēma				
	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000
2011. gada 31. decembrī							
Sākotnējā vērtība	7 477	3 318	4 359	81 648	96 802	213 475	4 289 215
Uzkrātais nolietojums	(3 675)	(3 034)	(2 916)	(63 422)	(73 047)	(4 996)	(2 289 713)
Atlikusī vērtība	3 802	284	1 443	18 226	23 755	208 479	1 999 502
2012. gads							
Aktīvu vērtības pieaugums pārvērtēšanas rezultātā	540	625	679	-	1 844	-	88 283
legādāts	21	1 631	826	5 897	8 375	83 331	184 000
Pārgrupēts	281	-	-	(373)	(92)	-	-
Norakstīts	-	(1)	(36)	(21)	(58)	(167)	(2 761)
Pārklasificēts uz ieguldījuma īpašumiem	-	-	-	-	-	-	(1 116)
Aktīvu vērtības palielinājums/(samazinājums)	-	-	-	-	-	191	(2 562)
Nolietojums	(459)	(799)	(582)	(7 086)	(8 926)	-	(117 269)
Atlikusī vērtība 2012. gada 31. decembrī	4 185	1 740	2 330	16 643	24 898	291 834	2 148 077
2012. gada 31. decembrī							
Sākotnējā vērtība	9 598	5 502	6 004	78 609	99 713	296 705	4 565 323
Uzkrātais nolietojums	(5 413)	(3 762)	(3 674)	(61 966)	(74 815)	(4 871)	(2 417 246)
Atlikusī vērtība	4 185	1 740	2 330	16 643	24 898	291 834	2 148 077
2013. gads							
legādāts	-	681	-	6 264	6 945	146 027	153 682
ieguldīts pamatkapitālā	-	-	-	-	-	-	614
Pārgrupēts	-	521	365	5 062	5 948	(361 783)	-
Norakstīts	-	(1)	(21)	(17)	(39)	(82)	(2 703)
Aktīvu vērtības (samazinājums) / palielinājums	-	-	-	-	-	199	(12 208)
Nolietojums	(356)	(650)	(489)	(7 225)	(8 720)	-	(118 064)
Atlikusī vērtība 2013. gada 31. decembrī	3 829	2 291	2 185	20 727	29 032	76 195	2 169 398
2013. gada 31. decembrī							
Sākotnējā vērtība	9 598	6 613	6 138	85 708	108 057	80 867	4 671 332
Uzkrātais nolietojums	(5 769)	(4 322)	(3 953)	(64 981)	(79 025)	(4 672)	(2 501 934)
Atlikusī vērtība	3 829	2 291	2 185	20 727	29 032	76 195	2 169 398

	Pārvērtētās ēkas un inženierbūves			Nepārvērtētās ēkas un inženierbūves, zeme	Zeme, ēkas un inženierbūves kopā	Pārvērtētās tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas			Nepārvērtētās tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas, kopā
	Daugavas HES	Pārvades sistēma	Sadales sistēma			Daugavas HES	Pārvades sistēma	Sadales sistēma		
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
2011. gada 31. decembrī										
Sākotnējā vērtība	1 482 366	435 949	1 836 256	327 889	4 082 460	225 911	359 693	680 352	313 101	1 579 057
Uzkrātais nolietojums	(843 427)	(279 617)	(1 016 111)	(80 870)	(2 220 025)	(171 328)	(200 723)	(372 454)	(182 392)	(926 897)
Atlikusī vērtība	638 939	156 332	820 145	247 019	1 862 435	54 583	158 970	307 898	130 709	652 160
2012. gads										
Aktīvu vērtības pieaugums pārvērtēšanas rezultātā	17 975	2 870	2 939	-	23 784	72 985	11 900	14 324	-	99 209
legādāts	5 754	5 815	49 051	17 497	78 117	3 746	19 001	20 706	9 751	53 204
Pārgrupēts	2 019	-	-	(1 894)	125	(1 320)	-	-	1 326	6
Norakstīts	(10)	(183)	(1 500)	(481)	(2 174)	(27)	(144)	(1 205)	(58)	(1 434)
Pārklasificēts uz ieguldījuma ipašumiem	-	-	-	(1 588)	(1 588)	-	-	-	-	-
Aktīvu vērtības palielinājums / (samazinājums)	-	-	-	514	514	-	-	-	(4 431)	(4 431)
Nolietojums	(15 624)	(10 357)	(54 513)	(9 889)	(90 383)	(10 046)	(11 053)	(19 822)	(22 854)	(63 775)
Atlikusī vērtība 2012. gada 31. decembrī	649 053	154 477	816 122	251 178	1 870 830	119 921	178 674	321 901	114 443	734 939
2012. gada 31. decembrī										
Sākotnējā vērtība	1 496 524	451 013	1 903 340	338 116	4 188 993	324 134	398 539	698 307	321 844	1 742 824
Uzkrātais nolietojums	(847 471)	(296 536)	(1 087 218)	(86 938)	(2 318 163)	(204 213)	(219 865)	(376 406)	(207 401)	(1 007 885)
Atlikusī vērtība	649 053	154 477	816 122	251 178	1 870 830	119 921	178 674	321 901	114 443	734 939
2013. gads										
legādāts	-	-	-	4	4	-	92	905	8	1 005
legulcīts pamatkapitālā	-	-	-	874	874	-	-	-	-	-
Pārgrupēts	3 364	16 814	56 652	90 509	167 339	6 484	11 930	23 019	297 537	338 970
Norakstīts	-	(995)	(1 332)	(11)	(2 338)	-	(214)	(1 123)	-	(1 337)
Aktīvu vērtības (samazinājums) / palielinājums	-	-	-	-	-	-	-	-	(17 654)	(17 654)
Nolietojums	(15 694)	(10 263)	(51 602)	(10 750)	(88 309)	(10 377)	(11 566)	(17 148)	(28 181)	(67 272)
Atlikusī vērtība 2013. gada 31. decembrī	636 723	160 033	819 840	331 804	1 948 400	116 028	178 916	327 554	366 153	988 651
2013. gada 31. decembrī										
Sākotnējā vērtība	1 499 501	457 126	1 945 801	429 211	4 331 639	329 450	402 886	709 077	604 840	2 046 253
Uzkrātais nolietojums	(862 778)	(297 093)	(1 125 961)	(97 407)	(2 383 239)	(213 422)	(223 970)	(381 523)	(238 687)	(1 057 602)
Atlikusī vērtība	636 723	160 033	819 840	331 804	1 948 400	116 028	178 916	327 554	366 153	988 651

	Pārvērtētie pārējie pamatlīdzekļi			Nepārvērtētie pārējie pamatlīdzekļi EUR'000	Pārējie pamatlīdzekļi kopā EUR'000	Nepabeigtā celtniecība EUR'000	Kopā pamatlīdzekļi EUR'000
	Daugavas HES EUR'000	Pārvades sistēma EUR'000	Sadales sistēma EUR'000				
2011. gada 31. decembrī							
Sākotnējā vērtība	10 639	4 721	6 202	116 175	137 737	303 748	6 103 002
Uzkrātais nolietojums	(5 229)	(4 317)	(4 149)	(90 241)	(103 936)	(7 109)	(3 257 967)
Atlikusī vērtība	5 410	404	2 053	25 934	33 801	296 639	2 845 035
2012. gads							
Aktīvu vērtības pieaugums pārvērtēšanas rezultātā	768	889	966	-	2 623	-	125 616
legādāts	30	2 321	1 176	8 391	11 918	118 569	261 808
Pārgrupēts	400	-	-	(531)	(131)	-	-
Norakstīts	-	(1)	(51)	(30)	(82)	(238)	(3 928)
Pārklasificēts uz ieguldījuma īpašumiem	-	-	-	-	-	-	(1 588)
Aktīvu vērtības palielinājums/(samazinājums)	-	-	-	-	-	272	(3 645)
Nolietojums	(653)	(1 137)	(828)	(10 083)	(12 701)	-	(166 859)
Atlikusī vērtība 2012. gada 31. decembrī	5 955	2 476	3 316	23 681	35 428	415 242	3 056 439
2012. gada 31. decembrī							
Sākotnējā vērtība	13 657	7 829	8 543	111 851	141 880	422 173	6 495 870
Uzkrātais nolietojums	(7 702)	(5 353)	(5 227)	(88 170)	(106 452)	(6 931)	(3 439 431)
Atlikusī vērtība	5 955	2 476	3 316	23 681	35 428	415 242	3 056 439
2013. gads							
legādāts	-	969	-	8 913	9 882	207 778	218 669
Ieguldīts pamatkapitālā	-	-	-	-	-	-	874
Pārgrupēts	-	740	519	7 203	8 462	(514 771)	-
Norakstīts	-	(1)	(30)	(24)	(55)	(117)	(3 847)
Aktīvu vērtības (samazinājums) / palielinājums	-	-	-	-	-	283	(17 371)
Nolietojums	(507)	(925)	(696)	(10 280)	(12 408)	-	(167 989)
Atlikusī vērtība 2013. gada 31. decembrī	5 448	3 259	3 109	29 493	41 309	108 415	3 086 775
2013. gada 31. decembrī							
Sākotnējā vērtība	13 657	9 409	8 734	121 952	153 752	115 063	6 646 707
Uzkrātais nolietojums	(8 209)	(6 150)	(5 625)	(92 459)	(112 443)	(6 648)	(3 559 932)
Atlikusī vērtība	5 448	3 259	3 109	29 493	41 309	108 415	3 086 775

Aktīvu vērtības samazinājums ir iekļauts konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Nolietojums, amortizācija un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums”.

2013. gada 31. decembrī pilnībā nolietoto pamatlīdzekļu sākotnējā vērtība ir LVL 533 205 tūkstoši (EUR 758 683 tūkstoši) (31/12/2012: LVL 246 394 tūkstoši (EUR 350 587 tūkstoši)).

2013. gadā koncernā ir kapitalizētas aizņēmumu procentu un citas finanšu izmaksas LVL 2 684 tūkstošu (EUR 3 819 tūkstošu)

apmērā (2012. gadā: LVL 4 267 tūkst. (EUR 6 071 tūkst.)). Aizņēmumu procentu izmaksu kapitalizācijas likme ir 1,48% (2012. gadā: 1,98%).

Informācija par koncernā iekļātiem pamatlīdzekļiem atklāta 21.b, I pielikumā.

b) Pamatlīdzekļu pārvērtēšana

2011. gada 1. janvārī pārvades sistēmas pamatlīdzekļi un 2011. gada 1. septembrī sadales sistēmas pamatlīdzekļi tika novērtēti mantiskā ieguldījuma veikšanai attiecīgi meitassabiedrību AS „Latvijas elektriskie tīkli” un AS „Sadales tīkls” pamatkapitālā. Pēc stāvokļa uz 2012. gada 1. janvāri AS „Latvenergo” atkārtoti pārvērtēja Daugavas hidroelektrostaciju pamatdarbības aktīvus. Pārvērtēšanu veica neatkarīgi, licencēti eksperti, izmantojot izmaksu metodi, kas paredz, ka aktīvu vērtība ir starpība starp analoga objekta aizvietošanas vai atjaunošanas izmaksām

vērtēšanas brīdī un uzkrāto kopējo funkcionālo, ekonomisko vērtības zudumu. Lai noteiktu vērtējamo pamatlīdzekļu sākotnējās izmaksu aizvietošanas vērtības, izmantotas šobrīd esošās konkrēto pamatlīdzekļu izveidošanas vai iegādes izmaksas.

Pārskata gada beigās Daugavas hidroelektrostaciju, pārvades un sadales sistēmas pamatlīdzekļu uzskaites vērtība atbilst to patiesajai vērtībai. 2012. gadā pārvērtēto Daugavas hidroelektrostaciju aktīvu vērtības palielinājums LVL 64 436 tūkstošu (EUR 91 684 tūkstošu) apmērā, atskaitot atlikto uzņēmumu ienākuma nodokli atzīts ilgtermiņa aktīvu

pārvērtēšanas rezervē vispārējos ierējumos, savukārt vērtības palielinājums LVL 31 tūkstošu (EUR 44 tūkstošu) apmērā, kas finanšu pārskatos pie iepriekšējās pārvērtēšanas atzīts izmaksās, iekļauts konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Ilgtermiņa aktīvu vērtības palielinājums pārvērtēšanas rezultātā”. Pārvērtēto AS „Latvenergo” Daugavas hidroelektrostaciju, pārvades un sadales sistēmas pamatlīdzekļu uzskaites vērtības salīdzinājumā, ja pārvērtētos pamatlīdzekļus uzskaitītu pārvērtētā un iegādes vērtībā:

	Pārvērtēto pamatlīdzekļu kategorijas				Pārvērtēto pamatlīdzekļu kategorijas			
	Ēkas un inženierbūves	Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	Pārējie pamatlīdzekļi	KOPĀ	Ēkas un inženierbūves	Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	Pārējie pamatlīdzekļi	KOPĀ
	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
	PĀRVĒRTĒTĀ VĒRTĪBĀ				PĀRVĒRTĒTĀ VĒRTĪBĀ			
2012. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	2 706 412	998 671	21 104	3 726 187	3 850 877	1 420 980	30 029	5 301 886
Uzkrātais nolietojums	(1 568 114)	(562 584)	(12 849)	(2 143 547)	(2 231 225)	(800 484)	(18 282)	(3 049 991)
Atlikusī vērtība	1 138 298	436 087	8 255	1 582 640	1 619 652	620 496	11 747	2 251 895
2013. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	2 742 642	1 013 031	22 349	3 778 022	3 902 428	1 441 413	31 800	5 375 641
Uzkrātais nolietojums	(1 606 492)	(575 537)	(14 044)	(2 196 073)	(2 285 832)	(818 915)	(19 984)	(3 124 731)
Atlikusī vērtība	1 136 150	437 494	8 305	1 581 949	1 616 596	622 498	11 816	2 250 910
	IEGĀDES VĒRTĪBĀ				IEGĀDES VĒRTĪBĀ			
2012. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	572 104	420 410	14 861	1 007 375	814 031	598 190	21 145	1 433 366
Uzkrātais nolietojums	(184 073)	(212 758)	(11 796)	(408 627)	(261 912)	(302 727)	(16 784)	(581 423)
Atlikusī vērtība	388 031	207 652	3 065	598 748	552 119	295 463	4 361	851 943
2013. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	625 690	451 276	18 603	1 095 569	890 277	642 108	26 470	1 558 855
Uzkrātais nolietojums	(197 414)	(229 361)	(13 778)	(440 553)	(280 895)	(326 351)	(19 604)	(626 850)
Atlikusī vērtība	428 276	221 915	4 825	655 016	609 382	315 757	6 866	932 005

c) Vērtības samazinājums

Vērtības samazinājuma izvērtēšana veikta saskaņā ar SGS Nr. 36 „Aktīvu vērtības samazināšanās”. Vērtības samazināšanās testa rezultātā tika aprēķināts tehnoloģisko iekārtu un mašīnu vērtības samazinājums Rīgas TEC kombinētajā siltuma un elektrības ražotnē (uzskaita pie nepārvērtētajām tehnoloģiskajām iekārtām un mašīnām). Kopējais vērtības samazinājums pārskata gada beigās ir LVL 65 902 tūkstoši (EUR 93 770 tūkstoši) (31/12/2012: LVL 53 495 tūkst. (EUR 76 117 tūkst.)).

Naudas plūsmu ģenerējošā vienība sastāv no Rīgas TEC ražošanas aktīviem. 2013. gadā ir izveidoti vienreizēji uzkrājumi Rīgas termoelektrostaciju aktīvu vērtības samazinājumam LVL 12,4 miljonu (EUR 17,7 miljonu) apmērā. Papildus uzkrājumu izveidošana ir saistīta 2013. gada nogalē Latvijas Republikas Saeimā pieņemto un valsts prezidenta izsludināto „Subsidētās elektroenerģijas nodokļa likumu”, kurā ir paredzēta subsidētās elektroenerģijas nodokļa (turpmāk – SEN) ieviešana. Likums stājas spēkā 2014. gada 1. janvārī un nodokli piemēros

apliekamiem ienākumiem, kas gūti no 2014. gada 1. janvāra līdz 2017. gada 31. decembrim. Rīgas TEC stacijām, kur elektroenerģijas ražošanā izmantoti fosilie energoresursi, paredzētā nodokļa likme ir 15%. Lai noteiktu lietošanas vērtību naudas plūsmu radošajai vienībai, diskontējot naudas plūsmu, 2013. gadā pielietotā nominālā pirmsnodokļu diskonta likme ir 7,3% (2012. gadā: 7,4%)..

Jūtīguma analīze ir ietverta 4.a II pielikumā.

15. IEGULDĪJUMI ASOCIĒTAJĀS SABIEDRĪBĀS UN PĀRĒJIE IEGULDĪJUMI

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	4 948	4 696	7 040	6 681
Peļņas daļa <i>Nordic Energy Link AS</i>	746	253	1 061	360
Ieguldījums <i>Nordic Energy Link AS</i> pārklasificēts uz pārdošanai paredzētiem īstermiņa finanšu ieguldījumiem*	(5 665)	-	(8 060)	-
Izslēgts ieguldījums AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”	-	(1)	-	(1)
Pārskata gada beigās	29	4 948	41	7 040

* AS „Latvenergo” akcionāru sapulce 2013. gada 26. septembrī lēma par AS „Latvenergo” līdzdalības izbeigšanu *Nordic Energy Link AS*. Saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvas (2009/72/EK) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un Direktīvas (2003/54/EK) atcelšanu AS „Latvenergo” ir jāveic darbības, lai kā elektroenerģijas ražotājs un tirgotājs pēc 2013. gada 31. decembra tā neturpinātu būt tipašnieks elektroenerģijas pārvades infrastruktūrai. Ieguldījums *Nordic Energy Link AS* 2013. gada 31. decembrī uzrādīts pie pārdošanai paredzētiem īstermiņa finanšu ieguldījumiem. 2014. gada 12. februārī Latvijas Republikas Ministru kabinētā pieņemts rīkojums Nr. 67 „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” līdzdalības izbeigšanu akciju sabiedrībā *Nordic Energy Link*”

Šajā tabulā atspoguļota koncerna peļņas daļa no ieguldījumiem nozīmīgākajās asociētajās sabiedrībās un šo sabiedrību auditētā saīsinātā finanšu informācija par aktīvu, saistību un neto apgrozījuma kopsummām:

	Aktīvi	Saistības	Neto apgrozījums	Peļņas daļa	Aktīvi	Saistības	Neto apgrozījums	Peļņas daļa
	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
2012. gada 31. decembrī								
<i>Nordic Energy Link AS</i>	57 007	37 169	9 801	253	81 114	52 887	13 946	360
	57 007	37 169	9 801	253	81 114	52 887	13 946	360
2013. gada 31. decembrī								
<i>Nordic Energy Link AS</i>	23 613	954	9 006	746	33 598	1 357	12 814	1 061
	23 613	954	9 006	746	33 598	1 357	12 814	1 061

Līdzdalības daļas meitassabiedrībās un asociētajās sabiedrībās:

SABIEDRĪBAS	Atrašanās vieta	Uzņēmējdarbības veids	Līdzdalības daļa, %	
			31/12/2013	31/12/2012
Meitassabiedrības:				
AS „Latvijas elektriskie tīkli”	Latvija	Pārvades aktīvu pārvaldība	100%	100%
AS „Sadales tīkls”	Latvija	Elektroenerģijas sadale	100%	100%
<i>Elektrum Eesti OÜ</i>	Igaunija	Elektroenerģijas pārdošana	100%	100%
SIA „Elektrum Latvija”	Latvija	Elektroenerģijas pārdošana	100%	100%
<i>Elektrum Lietuva UAB</i>	Lietuva	Elektroenerģijas pārdošana	100%	100%
SIA „Liepājas enerģija”	Latvija	Siltumenerģijas ražošana un pārdošana Liepājā, elektroenerģijas ražošana	51%	51%
Asociētās sabiedrības:				
<i>Nordic Energy Link AS</i>	Igaunija	Elektroenerģijas pārvade	25%	25%
AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”	Latvija	Pensiju plānu pārvaldīšana	48,15%	48,15%

Koncernam pieder 48,15% no AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds” kapitāla daļām. Tomēr koncerns ir tikai nominālais akcionārs, jo visus riskus vai labumus, kas rodas asociētās sabiedrības darbības rezultātā, uzņemas vai iegūst koncerna darbinieki – pensiju fonda dalībnieki. Šā iemesla dēļ ieguldījums AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds” ir novērtēts iegādes vērtībā un netiek pielietota pašu kapitāla metode.

16. KRĀJUMI

	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Materiāli un rezerves daļas	14 871	14 196	21 160	20 199
Pārējie krājumi	3 326	4 192	4 733	5 965
Uzkrājumi novecojušiem un lēnas apgrozības krājumiem	(2 993)	(2 784)	(4 259)	(3 961)
KOPĀ krājumi	15 204	15 604	21 634	22 203

Uzkrājumu izmaiņas materiāliem un rezerves daļām ir iekļautas konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Izlietotās izejvielas un materiāli”.

Uzkrājumu izmaiņas

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	2 784	2 742	3 961	3 902
Norakstītie krājumi	(120)	(48)	(171)	(69)
Izmaksas iekļautas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā	329	90	469	128
Pārskata gada beigās	2 993	2 784	4 259	3 961

17. PIRCĒJU UN PASŪTĪTĀJU PARĀDI UN PĀRĒJIE DEBITORI

a) Pircēju un pasūtītāju parādi, neto

	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Debitori:				
- par elektronenerģiju	64 605	64 637	91 925	91 971
- par siltumenerģiju	12 355	19 140	17 580	27 234
- citi pircēji un pasūtītāji	16 584	14 671	23 597	20 875
	93 544	98 448	133 102	140 080
Uzkrājumi šaubīgajiem un bezcerīgajiem debitoru parādiem:				
- par elektroenerģiju	(28 564)	(18 894)	(40 643)	(26 884)
- par siltumenerģiju	(259)	(295)	(369)	(420)
- citi pircēji un pasūtītāji	(1 744)	(1 217)	(2 482)	(1 732)
	(30 567)	(20 406)	(43 494)	(29 036)
Neto debitori:				
- par elektroenerģiju	36 041	45 743	51 282	65 087
- par siltumenerģiju	12 096	18 845	17 211	26 814
- citi pircēji un pasūtītāji	14 840	13 454	21 115	19 143
	62 977	78 042	89 608	111 044

Koncerns nav pakļauts ievērojamai kredītriska koncentrācijas pakāpei, jo koncernam ir liels pircēju un pasūtītāju skaits, izņemot lielāko siltumenerģijas debitoru, kura neto parāds 2013. gada 31. decembrī bija LVL 10 551 tūkstoši (EUR 15 013 tūkstoši) (31/12/2012: LVL 16 355 tūkstoši (EUR 23 271 tūkstoši)).

Elektroenerģijas debitoru sadalījums pa kavētām dienām un uzkrājumu aprēķins:

	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Elektroenerģijas debitori:				
- nav kavējuši un nav izveidoti uzkrājumi	32 596	37 974	46 380	54 033
Kavēts samaksas termiņš, bet uzkrājumi nav veidoti:				
- samaksas termiņš kavēts 1-45 dienas	3 129	4 140	4 452	5 891
Debitori, kam veidoti uzkrājumi:				
- samaksas termiņš kavēts 46-90 dienas	349	507	497	721
- samaksas termiņš kavēts 91-180 dienas	565	691	804	983
- samaksas termiņš kavēts vairāk par 181 dienu	10 059	9 376	14 313	13 341
- atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku	17 907	11 949	25 479	17 002
	64 605	64 637	91 925	91 971
Uzkrājumi šaubīgajiem un bezcerīgajiem elektroenerģijas debitoru parādiem:				
- samaksas termiņš kavēts 46-90 dienas	(174)	(253)	(248)	(360)
- samaksas termiņš kavēts 91-180 dienas	(424)	(518)	(603)	(737)
- samaksas termiņš kavēts vairāk par 181 dienu	(10 059)	(9 376)	(14 313)	(13 341)
- atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku	(17 907)	(8 747)	(25 479)	(12 446)
	(28 564)	(18 894)	(40 643)	(26 884)
Neto elektroenerģijas debitori:				
- nav kavējuši un nav izveidoti uzkrājumi	32 596	37 974	46 380	54 033
Kavēts samaksas termiņš, bet uzkrājumi nav veidoti, neto:				
- samaksas termiņš kavēts 1-45 dienas	3 129	4 140	4 452	5 891
Neto debitori, kam veidoti uzkrājumi:				
- samaksas termiņš kavēts 46-90 dienas	175	254	249	361
- samaksas termiņš kavēts 91-180 dienas	141	173	201	246
- atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku	-	3 202	-	4 556
	36 041	45 743	51 282	65 087

Siltumenerģijas un citu debitoru sadalījums pa kavētām dienām un uzkrājumu aprēķins:

	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Siltumenerģijas un citi debitori:				
- nav kavējuši un nav izveidoti uzkrājumi	25 921	31 588	36 883	44 946
Kavēts samaksas termiņš, bet uzkrājumi nav veidoti:				
- samaksas termiņš kavēts 1-30 dienas	873	656	1 242	933
Debitori, kam veidoti uzkrājumi:				
- samaksas termiņš kavēts 31-90 dienas	284	96	404	137
- samaksas termiņš kavēts vairāk par 91 dienu	1 861	1 471	2 648	2 093
	28 939	33 811	41 177	48 109
Uzkrājumi šaubīgajiem un bezcerīgajiem siltumenerģijas un citiem debitoru parādiem:				
- samaksas termiņš kavēts 31-90 dienas	(142)	(41)	(203)	(59)
- samaksas termiņš kavēts vairāk par 91 dienu	(1 861)	(1 471)	(2 648)	(2 093)
	(2 003)	(1 512)	(2 851)	(2 152)
Neto siltumenerģijas un citi debitori:				
- nav kavējuši un nav izveidoti uzkrājumi	25 921	31 588	36 883	44 946
Kavēts samaksas termiņš, bet uzkrājumi nav veidoti, neto:				
- samaksas termiņš kavēts 1-30 dienas	873	656	1 242	933
Debitori, kam veidoti uzkrājumi:				
- samaksas termiņš kavēts 31-90 dienas	142	55	201	78
	26 936	32 299	38 326	45 957

Uzkrājumus koncerna debitoru parādu vērtības samazinājumam koncerna uzņēmumu vadība nosaka, pamatojoties uz debitoru parādu vecumu, izvērtējot katra būtiskākā debitora maksātspēju un rēķinu apmaksas vēsturi (skatīt 2.11. punktu). Debitoru

posteņu bilances vērtības, kas samazinātas par attiecīgajiem uzkrājumiem, tiek pieņemtas kā aptuveni atbilstošas to patiesajām vērtībām.

Koncerna uzņēmumu vadības aplēses un metodoloģija koncerna debitoru parādu atgūstamās vērtības noteikšanai un vērtības samazinājuma riska izvērtēšanai ir aprakstītas 4.b pielikumā.

Debitoru kredītkvalitātes vērtējums:

	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Elektroenerģijas debitori, kas nav kavējuši un kuriem nav izveidoti uzkrājumi:				
- klienti, kuri nav kavējuši maksājumu termiņus	29 758	30 054	42 342	42 763
- klienti, kuri ir kavējuši maksājumu termiņus	2 838	7 920	4 038	11 270
	32 596	37 974	46 380	54 033
Siltumenerģijas un citi debitori, kas nav kavējuši un kuriem nav izveidoti uzkrājumi:				
- klienti, kuri nav kavējuši maksājumu termiņus	24 671	30 750	35 104	43 754
- klienti, kuri ir kavējuši maksājumu termiņus	1 250	838	1 779	1 192
	25 921	31 588	36 883	44 946

Debitoru, kas nav kavējuši maksājumus un kuriem nav veidoti uzkrājumi, kredītkvalitātes noteikšanai koncernā izmanto noteiktus iekšējos klientu vērtējumus, par pamatu ņemot līdzšinējo klientu maksājumu vēsturi.

Uzkrājumu kustība pircēju un pasūtītāju parādu vērtības samazinājumam:

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	20 406	9 717	29 036	13 825
Gada laikā norakstītie neatgūstamie debitoru parādi	(990)	(203)	(1 409)	(288)
Uzkrājumi debitoru parādu vērtības samazinājumam	11 151	10 892	15 867	15 499
Pārskata gada beigās	30 567	20 406	43 494	29 036

Izveidotie un norakstītie uzkrājumi pircēju un pasūtītāju parādu vērtības samazinājumam ir iekļauti konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī „Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas” kā pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas (10. pielikums).

b) Pārējie debitori

	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Uzkrātie obligātās iepirkuma komponentes ieņēmumi*	31 593	-	44 953	-
Citi uzkrātie ieņēmumi	5 998	7 353	8 534	10 462
Priekšnodoklis un pārmaksātie nodokļi	10 132	12 944	14 417	18 418
Nākamo periodu izmaksas	703	609	1 001	867
Citi īstermiņa finanšu debitori	202	119	287	169
Citi nefinanšu īstermiņa debitori	1 940	2 846	2 760	4 049
KOPĀ pārējie debitori	50 568	23 871	71 952	33 965

* Uzkrātie obligātās iepirkuma komponentes ieņēmumi aprēķināti kā starpība starp tirgus cenu pārsniegšajām obligātā iepirkuma izmaksām un no elektroenerģijas gala patērētājiem saņemtajiem obligātā iepirkuma komponentes maksājumiem par 2013. gadu. Atbilstoši Latvijas Republikas Elektroenerģijas tirgus likuma pārejas noteikumu 37. punkta nosacījumiem, nesegto 2013. gada starpību kompensēs jaunizveidotā meitassabiedrība AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”, 12 mēnešu laikā no publiskā tirgotāja pienākumu izpildes uzsākšanas 2014. gada 1. aprīlī, kā daļu no kompensācijas izmantojot likumā par valsts budžetu 2014. gadam noteikto valsts budžeta dotāciju obligātā iepirkuma komponentu apmēra mazināšanai.

Neviens no debitoru parādiem nav nodrošināts ar ķīlu vai kā citādi. Pārējo debitoru bilances vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

18. NAUDA UN NAUDAS EKVIVALENTI

	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Nauda bankā	62 425	25 316	88 823	36 021
Īstermiņa noguldījumi bankā	117 087	145 109	166 600	206 472
KOPĀ nauda un naudas ekvivalenti	179 512	170 425	255 423	242 493

Par norēķinu kontu atlikumiem bankās koncernam katru dienu tiek aprēķināti procenti, galvenokārt pamatojoties uz mainīgajām starpbanku noguldījumu likmēm. Īstermiņa noguldījumus koncerns veic dažādu termiņu robežās no vairākām dienām līdz

trīs mēnešiem atkarībā no koncerna naudas plūsmas prognozēs paredzētajām tūlītējām naudas vajadzībām. 2013. gadā efektīvā vidējā procentu likme īstermiņa depozītiem bija 0,36% (2012. gadā: 1,05%); skatīt arī 3.1.b pielikumu.

Naudas un naudas ekvivalentu bilances vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

19. AKCIJU KAPITĀLS

2013. gada 31. decembrī reģistrētais AS „Latvenergo” akciju kapitāls ir LVL 905 219 tūkstoši (EUR 1 288 011 tūkstoši) (31/12/2012: LVL 904 605 tūkst. (EUR 1 287 137 tūkst.)), un to veido 905 219 tūkstoši parasto akciju (31/12/2012: 904 605 tūkst.) ar nominālvērtību LVL 1 katra (31/12/2012: LVL 1).

2013. gada oktobrī, pamatojoties uz 2013. gada 23. septembra Latvijas Republikas Ministru kabineta rīkojumu Nr. 421 „Par valsts nekustamo īpašumu ieguldīšanu akciju sabiedrības „Latvenergo” pamatkapitālā”, tika veikts mantisks ieguldījums akciju kapitālā ar nekustamo īpašumu LVL 614 tūkstošu (EUR 874 tūkstoši) apmērā (2012. gadā: LVL 753 tūkst. (EUR 1 071 tūkst.)).

Nekustamā īpašuma vērtību noteica neatkarīgi, licencēti eksperti, izmantojot amortizēto izmaksu metodi, par pamatu ņemot analogu aktīvu izveidošanas vai iegādes izmaksas. Akciju kapitāla izmaiņas apstiprinātas AS „Latvenergo” akcionāru pilnsapulcē 2013. gada 31. maijā un reģistrētas Latvijas Republikas Komercreģistrā 2013. gada 9. oktobrī.

20. REZERVES UN DIVIDENDES

2013. gada 31. decembrī koncerna rezerves LVL 458 522 tūkstošu (EUR 652 418 tūkstošu) apmērā (31/12/2012: LVL 452 685 tūkst. (EUR 644 113 tūkst.)) veidojas

no pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves, risku ierobežošanas rezerves, ārvalstu valūtas pārrēķināšanas rezerves un citām rezervēm. Koncernā nevar tikt sadalītas dividendēs rezerves no

pamatlīdzekļu pārvērtēšanas, valūtas pārrēķināšanas rezerves un risku ierobežošanas rezerves. Citas rezerves tiek uzkrātas, lai uzturētu drošu koncerna darbību.

	Pielikums	Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerve	Risku ierobežošanas rezerve	Valūtas pārrēķināšana	Citas rezerves	KOPĀ	Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerve	Risku ierobežošanas rezerve	Valūtas pārrēķināšana	Citas rezerves	KOPĀ
		LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Atlikums 2011. gada 31. decembrī		974 899	(8 247)	3	10 266	976 921	1 387 156	(11 734)	4	14 607	1 390 033
Iepriekšējo gadu peļņa		-	-	-	(10 257)	(10 257)	-	-	-	(14 594)	(14 594)
Ieskaitīts akciju kapitālā	19	(577 990)	-	-	-	(577 990)	(822 406)	-	-	-	(822 406)
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerve*	14a	87 794	-	-	-	87 794	124 920	-	-	-	124 920
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves samazināšana		(568)	-	-	-	(568)	(809)	-	-	-	(809)
Koriģēta pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves samazināšana		828	-	-	-	828	1 178	-	-	-	1 178
Ar pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezervi saistītais atliktais nodoklis	12	(19 225)	-	-	-	(19 225)	(27 354)	-	-	-	(27 354)
Ārvalstu valūtas pārrēķināšanas rezerve		-	-	65	-	65	-	-	93	-	93
Zaudējumi no atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņām	21c,l	-	(4 883)	-	-	(4 883)	-	(6 948)	-	-	(6 948)
Atlikums 2012. gada 31. decembrī		465 738	(13 130)	68	9	452 685	662 685	(18 682)	97	13	644 113
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves samazināšana		(321)	-	-	-	(321)	(456)	-	-	-	(456)
Ar pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezervi saistītais atliktais nodoklis	12	(68)	-	-	-	(68)	(97)	-	-	-	(97)
Ārvalstu valūtas pārrēķināšanas rezerve		-	-	10	-	10	-	-	14	-	14
Ieņēmumi no atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņām	21c,l	-	6 216	-	-	6 216	-	8 844	-	-	8 844
Atlikums 2013. gada 31. decembrī		465 349	(6 914)	78	9	458 522	662 132	(9 838)	111	13	652 418

* Iekļauts rezerves pieaugums, kas radies Daugavas hidroelektrostaciju pārvērtēšanas rezultātā LVL 64 467 tūkstošu (EUR 91 728 tūkstošu) apmērā un pārvades un sadales aktīvu pārvērtēšanas rezultātā radies pieaugums LVL 23 327 tūkstošu (EUR 33 192 tūkstošu) apmērā

2013. gadā mātessabiedrības īpašniekiem izmaksāto dividenžu apjoms ir LVL 28 547 tūkstoši (EUR 40 619 tūkstoši) (2012: LVL 39 900 tūkstoši (EUR 56 773 tūkstoši)), bet mazākuma daļai – LVL 220 tūkstoši (EUR 313 tūkstoši) (2012: 0).

Lēmumu par 2013. gada peļņas sadali pieņems mātessabiedrības akcionāru pilnsapulce.

21. FINANŠU AKTĪVI UN SAISTĪBAS

a) Līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi

2013. gada 31. decembrī visi koncerna līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi bija valsts ilgtermiņa obligācijas ar 5 gadu un 10 gadu termiņu, kas tika iegādāti, lai izvietotu daļu no likviditātes rezervēm zema riska un augstāka ienesīguma finanšu instrumentos. 2013. un 2012. gada laikā saistībā ar atbrivošanos no līdz termiņa beigām turētiem aktīviem netika atzīti ne ieņēmumi,

ne arī izmaksas. Visi līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi ir denominēti latos. Maksimālā kredītriska pozīcija uz pārskata perioda beigām ir līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atlikusī amortizētā vērtība.

Līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu patiesā vērtība pārsniedz to atlikušo amortizēto bilances vērtību par LVL 3 294 tūkstošiem (EUR 4 687 tūkstošiem) (2012. gadā:

LVL 3 899 tūkst. (EUR 5 548 tūkst.)). Finanšu aktīvu patiesā vērtība tiek aprēķināta, diskontējot to naudas plūsmas, kā diskonta faktoru izmantojot vidējos banku kotētos ienesīgumus attiecīgajam finanšu instrumentu finanšu pārskatu beigu datumos.

Līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atlikusī amortizētā bilances vērtība:

	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi:				
- īstermiņa daļa	-	-	-	-
- ilgtermiņa daļa	20 092	20 134	28 588	28 649
KOPĀ līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	20 092	20 134	28 588	28 649

b) Aizņēmumi

	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Ilgtermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm	492 237	506 797	700 390	721 107
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	73 655	14 033	104 802	19 967
KOPĀ ilgtermiņa aizņēmumi	565 892	520 830	805 192	741 074
Ilgtermiņa aizņēmumu no kredītiestādēm īstermiņa daļa	96 290	73 208	137 008	104 165
Uzkrātās procentu saistības ilgtermiņa aizņēmumiem	1 251	1 197	1 780	1 704
Uzkrātās saistības emitēto parāda vērtspapīru (obligāciju) kupona procentu izmaksām	488	13	695	18
KOPĀ īstermiņa aizņēmumi	98 029	74 418	139 483	105 887
KOPĀ aizņēmumi	663 921	595 248	944 675	846 961

Izmaiņas aizņēmumos:

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	595 248	513 334	846 961	730 408
Saņemtie aizņēmumi	82 439	116 947	117 300	166 401
Atmaksātie aizņēmumi	(73 917)	(48 056)	(105 174)	(68 378)
Izmaiņas uzkrātajās procentu saistībās	529	(1 010)	753	(1 437)
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	59 622	14 033	84 835	19 967
Pārskata gada beigās	663 921	595 248	944 675	846 961

Aizņēmumu sadalījums pēc aizdevēju kategorijām:

	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Ārvalstu investīciju bankas	378 458	338 617	538 497	481 808
Komercbankas	211 307	242 585	300 663	345 168
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	74 156	14 046	105 515	19 985
KOPĀ aizņēmumi	663 921	595 248	944 675	846 961

Aizņēmumu sadalījums pēc atmaksas termiņiem bez atvasināto finanšu instrumentu efekta:

	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Ilgtermiņa un īstermiņa aizņēmumi ar fiksētu procentu likmi:				
- 1 gads vai mazāk (ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa)	774	297	1 102	422
- 1- 5 gadi	49 850	14 749	70 930	20 986
- vīrs 5 gadiem	24 240	-	34 490	-
KOPĀ aizņēmumi ar fiksētu procentu likmi	74 864	15 046	106 522	21 408
Ilgtermiņa un īstermiņa aizņēmumi ar mainīgu procentu likmi:				
- 1 gads vai mazāk (ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa)	97 242	74 108	138 363	105 446
- 1-5 gadi	319 618	352 162	454 776	501 082
- vīrs 5 gadiem	172 197	153 932	245 014	219 025
KOPĀ aizņēmumi ar mainīgu procentu likmi	589 057	580 202	838 153	825 553
KOPĀ aizņēmumi	663 921	595 248	944 675	846 961

Aizņēmumu sadalījums pēc procentu likmes maiņas un pārcenošanas termiņa (ņemot vērā atvasināto finanšu instrumentu efektu):

	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
- 1 gads vai mazāk	381 604	321 720	542 974	457 766
- 1-5 gadi	177 255	210 275	252 211	299 194
- vīrs 5 gadiem	105 062	63 253	149 490	90 001
KOPĀ aizņēmumi	663 921	595 248	944 675	846 961

2013. gada 31. decembrī un 2012. gada 31. decembrī koncernam visi aizņēmumi bija eiro.

Ilgtermiņa aizņēmumu ar mainīgajām procentu likmēm patiesā vērtība atbilst to atlikušajai bilances vērtībai, jo to mainīgās procentu likmes aptuveni atbilst šādu Koncerna finanšu instrumentu tirgus cenai un to pārvērtēšana patiesajā vērtībā nerada būtiskas izmaiņas. Fiksēto likmju īstermiņa un ilgtermiņa aizņēmumu patiesā vērtība (ņemot vērā atvasināto finanšu

instrumentu efektu) pārsniedz to atlikušo bilances vērtību par LVL 44,45 tūkstošiem (EUR 63,25 tūkstošiem) (2012: LVL 79,35 tūkst. (EUR 112,9 tūkst.)). Aizņēmumu patiesā vērtība tiek aprēķināta, diskontējot to naudas plūsmas, kā diskonta faktoru izmantojot atbilstošas euro procentu likmju mijmaiņas darījumu likmes, kas palielinātas par Koncerna kredīriskam atbilstošu riska uzcenojumu. Līdz ar to vidējā diskonta likme fiksēto likmju ilgtermiņa aizņēmumu diskontēšanai bija 2,2% (2012: 2,4%).

l) Ķīlas

Koncerns savus aktīvus aizņēmumu nodrošināšanai nav iekļājis, izņemot SIA „Liepājas enerģija” aktīvu ķīlu LVL 21,2 miljonu (EUR 30,2 miljonu) apmērā (2012: LVL 21,2 miljoni (EUR 30,2 miljoni)) kā tās īstermiņa un ilgtermiņa aizņēmumu nodrošinājumu. Pārskata gada beigās ir iekļāti pamatlīdzekļi to atlikušajā vērtībā LVL 18,6 miljonu (EUR 26,5 miljonu) apmērā un debitoru prasījumu tiesības LVL 2,1 miljonu (EUR 3,0 miljonu)

apmērā (31/12/2012: attiecīgi – LVL 17,8 milj. (EUR 25,3 milj.) un LVL 3,4 milj. (EUR 4,8 milj.)).

II) Neizmantotās aizņēmumu summas

2013. gada 31. decembrī neizmantotā ilgtermiņa aizņēmumu summa bija LVL 63,3 miljoni (EUR 90,0 miljoni) (31/12/2012: LVL 145,7 milj. (EUR 207,3 milj.)).

2013. gada 31. decembrī koncerns bija noslēdzis trīs overdrafta līgumus kopsummā par LVL 24,0 miljoniem (EUR 34,2 miljoniem) (31/12/2012: LVL 24,0 milj. (EUR 34,2 milj.)) attiecībā uz kuriem ir izpildīti visi noteiktie to saņemšanas nosacījumi. Uz pārskata gada beigām kredītlīnijas nebija izmantotas.

III) Vidējā svērtā efektīvā procentu likme

Pārskata gadā ilgtermiņa aizņēmumu vidējā svērtā efektīvā likme (ņemot vērā procentu mijmaiņas darījumus) bija 2,53% (2012: 2,87%), īstermiņa aizņēmumu vidējā svērtā efektīvā likme bija 1,18% (2012: 1,08%). 2013. gada 31. decembrī procentu likmes ilgtermiņa aizņēmumiem eiro bija 3 un 6 mēnešu EURIBOR+0,97% (31/12/2012: +0,74%). 2013. gada 31. decembrī koncerns bija noslēdzis procentu likmju mijmaiņas darījumus par kopīgo nosacīto pamatsummu LVL 244,4 miljoni (EUR 347,7 miljoni) apmērā (31/12/2012: LVL 269,1 miljoni (EUR 382,8 miljoni)). Šajos darījumos tika fiksētas procentu likmes uz 6 līdz 10 gadiem.

IV) Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)

2013. gadā ir emitētas obligācijas EUR 50 miljonu apmērā ar dzēšanas termiņu 2017. gada 15. decembrī (2012:

EUR 20 miljoni) un EUR 35 miljonu apmērā ar dzēšanas termiņu 2020. gada 22. maijā. Līdz ar to kopējais emitēto obligāciju apmērs pēc nominālvērtības sasniedz EUR 105 miljonus. Obligācijām ir noteikta fiksētā procentu likme (kupons) – 2,8% gadā. Visas emitētās obligācijas tiek kotētas NASDAQ OMX Baltic vērtspapīru biržā. Pārskata gada beigās emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas) ir uzrādītas to amortizētajā vērtībā. Emitēto obligāciju atlikusi amortizētā bilances vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

c) Atvasinātie finanšu instrumenti

I) Atvasināto finanšu instrumentu klasifikācija un to patieso vērtību atlikumi

Atvasināto finanšu instrumentu patieso vērtību atlikumi atspoguļoti nākamajās tabulās

Pielikums	31/12/2013		31/12/2012		31/12/2013		31/12/2012		
	LVL'000		LVL'000		EUR'000		EUR'000		
	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	
Procentu likmju mijmaiņas darījumi	21c, II	(434)	9 492	-	16 735	(617)	13 506	-	23 812
Elektroenerģijas cenu mijmaiņas darījumi	21c, III	-	6 966	(4 195)	7 964	-	9 912	(5 969)	11 331
Valūtas nākotnes maiņas darījumi	21c, V	-	11	(42)	-	-	16	(59)	-
KOPĀ atvasināto finanšu instrumentu patiesā vērtība		(434)	16 469	(4 237)	24 699	(617)	23 434	(6 028)	35 143

	31/12/2013		31/12/2012		31/12/2013		31/12/2012	
	LVL'000		LVL'000		EUR'000		EUR'000	
	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Ilgtermiņa	-	4 384	-	12 555	-	6 238	-	17 864
Īstermiņa	(434)	12 085	(4 237)	12 144	(617)	17 196	(6 028)	17 279
KOPĀ atvasināto finanšu instrumentu patiesā vērtība	(434)	16 469	(4 237)	24 699	(617)	23 434	(6 028)	35 143

Riska ierobežošanas darījumu izpildes rezultātā atzītie (ieņēmumi)/zaudējumi no patiesās vērtības izmaiņām:

	Pielikums	2013	2012	2013	2012
		LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā					
Procentu likmju mijmaiņas darījumi	11.	(1 347)	283	(1 917)	403
Elektroenerģijas cenu mijmaiņas darījumi	8.	3 125	(1 525)	4 447	(2 170)
CO2 emisijas kvotu nākotnes tirdzniecības darījumi	8.	-	(4 598)	-	(6 542)
Valūtas nākotnes maiņas darījumi	11.	11	105	16	149
		1 789	(5 735)	2 546	(8 160)
Iekļauts vispārējos ieņēmumos					
Procentu likmju mijmaiņas darījumi	20.	(6 330)	4 633	(9 006)	6 592
Elektroenerģijas cenu mijmaiņas darījumi	20.	72	7	103	10
Valūtas nākotnes maiņas darījumi	20.	42	243	59	346
		(6 216)	4 883	(8 844)	6 948

Saskaņā ar SGS Nr. 1 labojumiem finanšu saistības vai aktīvs, kurš netiek turēts tirdzniecībai, ir jāatspoguļo kā īstermiņa vai ilgtermiņa saistības vai aktīvs, atbilstoši tā norēķinu datumiem. Atvasinātie finanšu instrumenti ar norēķinu datumiem vēlāk nekā pēc divpadsmit mēnešiem un kurus tiek plānots nepārdot ilgāk nekā divpadsmit mēnešus pēc pārskata gada beigām, tiek klasificēti kā ilgtermiņa aktīvi vai saistības.

II) Procentu likmju mijmaiņas darījumi

2013. gada 31. decembrī koncernā noslēgto procentu likmju mijmaiņas darījumu apjoms pēc nosacītajām pamatsummām sastāda LVL 244,4 miljonus (EUR 347,7 miljonus) (31/12/2012:LVL 269,1 miljoni (EUR 382,8 miljoni)). Procentu likmju mijmaiņas darījumi ir noslēgti uz 6 līdz 10 gadu termiņiem, ierobežojot 6 mēnešu mainīgo eiro procentu likmju kāpuma risku. 2013. gada 31. decembrī noslēgto procentu likmju mijmaiņas darījumu fiksētās likmes ir robežās no 1,548% līdz 4,4925% (31/12/2012: no 1,548% līdz 4,4925%).

88% no kopējās koncernā noslēgto procentu likmju mijmaiņas darījumu nosacītās pamatsummas jeb darījumi LVL 216,3 miljoni (EUR 307,7 miljoni) apmērā ir tādi procentu likmju mijmaiņas līgumi, kas ir noslēgti kā naudas plūsmas riska ierobežošanas instrumenti atbilstoši risku ierobežošanas uzskaites prasībām (31/12/2012: LVL 230,4 miljoni (EUR 327,8 miljoni)). Darījumiem ir veikti riska ierobežošanas efektivitātes mērījumi un konstatēts, ka tie ir efektīvi visā risku ierobežošanas periodā, un līdz ar to tiem nav neefektīvās daļas, kas būtu jāatspoguļo konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos.

Procentu likmju mijmaiņas darījumu patieso vērtību izmaiņas:

	2013		2012		2013		2012	
	LVL'000		LVL'000		EUR'000		EUR'000	
	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada sākumā	-	16 735	-	11 819	-	23 812	-	16 817
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā, neto (11. pielikums)	-	(1 347)	-	283	-	(1 917)	-	403
Iekļauts vispārējos ieņēmumos (20. pielikums)	(434)	(5 896)	-	4 633	(617)	(8 389)	-	6 592
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada beigās	(434)	9 492	-	16 735	(617)	13 506	-	23 812

Viens no galvenajiem Finanšu risku vadības politikas mērķiem, ierobežojot procentu likmju risku, ir nodrošināt aizņēmumu portfeļa vidējo fiksēto procentu likmju periodu robežās no 2 līdz 4 gadiem

un fiksētās procentu likmes vairāk nekā 35% no aizņēmumu portfeļa. 2013. gada 31. decembrī 43% (31/12/2012: 46%) no koncerna aizņēmumiem bija ar fiksētu procentu likmi (ņemot vērā

procentu likmju mijmaiņas darījumu iespaidu) un vidējais fiksētās procentu likmes periods bija 2,1 gadi (2012: 2,0 gadi).

III) Elektroenerģijas cenu mijmaiņas darījumi

2013. gada 31. decembrī koncernam ir noslēgti elektroenerģijas cenu mijmaiņas darījumi par kopējo apjomu 1 073 417 MWh (31/12/2012: 4 180 372 MWh) un nosacīto vērtību LVL 31,2 miljonu (EUR 44,4 miljonu) (31/12/2012: LVL 129,3 miljoni (EUR 184,0 miljoni)) apmērā. Elektroenerģijas cenu mijmaiņas darījumi ir noslēgti uz viena ceturkšņa līdz viena gada termiņiem periodā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2015. gada 31. decembrim.

Elektroenerģijas cenu mijmaiņas darījumus riska ierobežošanas nolūkos mātessabiedrība slēdz ar finanšu institūciju starpniecību, izmantojot Ziemeļvalstu elektroenerģijas biržas *Nord Pool Spot* cenas. Visi iegādātie mijmaiņas darījumi ir darījumi ar fiksētu elektroenerģijas apjomu un cenu eiro valūtā.

Pārskata gada beigās neviens (31/12/2012: 29) no noslēgtajiem elektroenerģijas cenu mijmaiņas darījumiem nebija noslēgts atbilstoši riska ierobežošanas uzskaites prasībām, un tiem netika veikti riska ierobežošanas efektivitātes mērījumi. Iepriekš darījumi

ir slēgti arī naudas plūsmas riska ierobežošanai. Ja noslēgtajiem darījumiem netiek konstatēta būtiska neefektivitāte, kas būtu jāatzīst konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijās, tad to patiesās vērtības ieņēmumi un izmaksas tiek atzīti riska ierobežošanas rezervē vispārējos ieņēmumos (20. pielikums). Visu 2013. gada 31. decembrī spēkā esošo elektroenerģijas cenu mijmaiņas darījumu patiesās vērtības izmaiņas ir iekļautas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā (skatīt 8. pielikumu).

Elektroenerģijas cenu mijmaiņas darījumu patieso vērtību izmaiņas:

	2013		2012		2013		2012	
	LVL'000		LVL'000		EUR'000		EUR'000	
	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada sākumā	(4 195)	7 964	(2 060)	7 347	(5 969)	11 331	(2 931)	10 453
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā (8. pielikums)	-	3 125	-	(1 525)	-	4 447	-	(2 170)
Iekļauts vispārējos ieņēmumos (20. pielikums)	4 195	(4 123)	(2 135)	2 142	5 969	(5 866)	(3 038)	3 048
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada beigās	-	6 966	(4 195)	7 964	-	9 912	(5 969)	11 331

IV) CO₂ emisijas kvotu nākotnes tirdzniecības darījumi

2013. gada 31. decembrī koncerns nebija noslēdzis CO₂ emisijas kvotu nākotnes pirkšanas vai pārdošanas darījumus.

CO₂ emisijas kvotu nākotnes tirdzniecības darījumu patiesās vērtības izmaiņas par 2012. gadu LVL 4 598 tūkstošu (EUR 6 542 tūkstošu) apmērā ir iekļautas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā – skatīt 8. pielikumu.

CO₂ emisijas kvotu nākotnes tirdzniecības darījumu patieso vērtību izmaiņas:

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
	Saistības	Saistības	Saistības	Saistības
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada sākumā	-	4 598	-	6 542
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā (8. pielikums)	-	(4 598)	-	(6 542)
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada beigās	-	-	-	-

V) Valūtas nākotnes maiņas darījumi

Pārskata gada beigās koncernam ir noslēgts viens EUR/USD valūtas nākotnes maiņas darījums, kura nosacītā pamatsumma 2013. gada 31. decembrī ir LVL 0,3 miljoni (USD 0,6 miljoni) (31/12/2012 spēkā esošajiem darījumiem: LVL 1,7 milj. (USD 3,2 milj.)).

Visi 2013. gada laikā izpildītie un pārskata gada beigās spēkā esošais EUR/USD valūtas nākotnes maiņas darījums bija izveidoti

Rīgas TEC-2 kombinētās siltuma un enerģijas ražotnes otrā bloka rekonstrukcijas projekta līguma ASV dolāru maksājumu valūtas riska ierobežošanai atbilstoši riska ierobežošanas prasībām. Tā kā šo darījumu noslēgšanas brīdī īso pieejamo termiņu dēļ nebija iespējams izmantot LVL/USD valūtas nākotnes maiņas darījumus, tad tika izmantoti EUR/USD valūtas nākotnes maiņas darījumi, kas bija iespējams līdz ar fiksēto EUR/LVL valūtas kursu.

Tā kā EUR/USD valūtas nākotnes maiņas darījumi atbilda riska ierobežošanas uzskaites prasībām saskaņā ar 39. SGS, tad

to patiesās vērtības ieņēmumi un izmaksas līdz Rīgas TEC-2 otrā bloka rekonstrukcijas projekta nodošanai ekspluatācijā 2013. gada septembrī tika atzīti riska ierobežošanas rezervē vispārējos ieņēmumos (20. pielikums).

2013. gada 31. decembrī spēkā esošā EUR/USD valūtas nākotnes maiņas darījuma patiesās vērtības izmaiņas ir iekļautas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā (skatīt 11. pielikumu).

Valūtas nākotnes maiņas darījumu patieso vērtību izmaiņas:

	2013		2012		2013		2012	
	LVL'000		LVL'000		EUR'000		EUR'000	
	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada sākumā	(42)	-	(390)	-	(59)	-	(554)	-
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā (11. pielikums)	-	11	105	-	-	16	149	-
Iekļauts vispārējos ieņēmumos (20. pielikums)	42	-	243	-	59	-	346	-
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada beigās	-	11	(42)	-	-	16	(59)	-

d) Patiesās vērtības un to novērtēšana

Šajā pielikumā ir atklāta koncerna aktīvu un saistību patieso vērtību novērtēšanas hierarhija.

Koncerna aktīvu patiesās vērtības novērtēšanas hierarhijas kvantitatīvie rādītāji uz 2013. gada 31. decembri:

	Patiesās vērtības novērtējums					Patiesās vērtības novērtējums			
	Novērtēšanas datums	Kotētās tirgus cenas (1. līmenis)	Uz novērojamiem tirgus datiem balstīti pieņēmumi (2. līmenis)	Pieņēmumi, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (3. līmenis)	KOPĀ	Kotētās tirgus cenas (1. līmenis)	Uz novērojamiem tirgus datiem balstīti pieņēmumi (2. līmenis)	Pieņēmumi, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (3. līmenis)	KOPĀ
		LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Patiesajā vērtībā novērtētie aktīvi									
Atvasinātie finanšu instrumenti, t.sk.:									
Procentu likmju mijmaiņas darījumi	31/12/2013	-	434	-	434	-	617	-	617
Aktīvi, kuri atklāti patiesajā vērtībā									
Ieguldījuma īpašumi	31/12/2013	-	-	2 101	2 101	-	-	2 990	2 990
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	31/12/2013	-	23 386	-	23 386	-	33 275	-	33 275
Īstermiņa finanšu ieguldījumi (15. pielikums)	31/12/2013	-	-	5 665	5 665	-	-	8 060	8 060

Pārskatā periodā aktīvi nav pārgrupēti starp 1. līmeni un 2. līmeni.

Koncerna saistību patiesās vērtības novērtēšanas hierarhijas kvantitatīvie rādītāji uz 2013. gada 31. decembri:

	Patiesās vērtības novērtējums					Patiesās vērtības novērtējums			
	Novērtēšanas datums	Kotētās tirgus cenas (1. līmenis)	Uz novērojamiem tirgus datiem balstīti pieņēmumi (2. līmenis)	Pieņēmumi, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (3. līmenis)	KOPĀ	Kotētās tirgus cenas (1. līmenis)	Uz novērojamiem tirgus datiem balstīti pieņēmumi (2. līmenis)	Pieņēmumi, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (3. līmenis)	KOPĀ
		LVL'000	LVL'000	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Patiesajā vērtībā novērtētās saistības									
Atvasinātie finanšu instrumenti, t.sk.:									
Procentu likmju mijmaiņas darījumi	31/12/2013	-	9 492	-	9 492	-	13 506	-	13 506
Elektroenerģijas cenu mijmaiņas darījumi	31/12/2013	-	6 966	-	6 966	-	9 912	-	9 912
Valūtas nākotnes maiņas darījumi	31/12/2013	-	11	-	11	-	16	-	16
Saistības, kuras atklātas patiesajā vērtībā									
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	31/12/2013	-	74 330	-	74 330	-	105 762	-	105 762
Aizņēmumi ar mainīgām procentu likmēm	31/12/2013	-	589 070	-	589 070	-	838 171	-	838 171
Aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm	31/12/2013	-	747	-	747	-	1 063	-	1 063

Pārskatā periodā saistības nav pārgrupētas starp 1. līmeni un 2. līmeni.

Koncerna finanšu instrumentu, kas novērtēti to patiesajā vērtībā izmantojot noteiktas vērtēšanas metodes, patieso vērtību hierarhija ir atklāta 4.c pielikumā.

Turpmāk ir atklāts koncerna finanšu instrumentu veidu salīdzinājums pēc to novērtēšanas uzskaites vērtībās un patiesajā

vērtībās, izņemot tos instrumentus, kuru uzskaites vērtības aptuveni atbilst to patiesajām vērtībām:

	Uzskaites vērtība				Patiesā vērtība			
	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Finanšu aktīvi								
Īstermiņa finanšu ieguldījumi	5 665	-	8 060	-	5 665	-	-	8 060
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	20 092	20 134	28 588	28 649	23 386	24 033	33 275	34 196
Valūtas nākotnes maiņas darījumi	-	42	-	59	-	42	-	59
Atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitē	434	4 195	617	5 969	434	4 195	617	5 969
Finanšu saistības								
Procentu likmju izmaiņām pakļautās saistības, t.sk.:								
- emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	74 143	14 046	105 497	19 985	74 330	14 046	105 762	19 985
- aizņēmumi ar mainīgām procentu likmēm	589 070	580 213	838 171	825 569	589 070	580 213	838 171	825 569
- aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm	708	989	1 007	1 407	747	1 063	1 063	1 513
Atvasinātie finanšu instrumenti, kas neatbilst risku ierobežošanas prasībām, t.sk.:								
- ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie instrumenti	6 966	3 841	9 912	5 465	6 966	3 841	9 912	5 465
- procentu likmju mijmaiņas darījumi	2 144	3 491	3 051	4 967	2 144	3 491	3 051	4 967
Atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši risku ierobežošanas prasībām, t.sk.:								
- procentu likmju mijmaiņas darījumi	7 348	13 244	10 455	18 845	7 348	13 244	10 455	18 845
- ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie instrumenti	-	4 123	-	5 866	-	4 123	-	5 866
- valūtas nākotnes maiņas darījumi	11	-	16	-	11	-	16	-

Koncerna vadība ir novērtējusi, ka naudas un īstermiņa noguldījumu, debitoru, kreditoru, banku overdraftu un citu īstermiņa saistību patiesās vērtības ir tuvas to uzskaites vērtībai, ņemot vērā šo finanšu instrumentu īso termiņu. Finanšu aktīvu un finanšu saistību patiesā vērtība ir cena, par kādu ir iespējams pārdot aktīvu vai kuru var samaksāt par saistību nodošanu, pamatojoties uz noteiktu darījumu starp tirgus dalībniekiem to novērtēšanas datumā.

Šādas metodes un pieņēmumi tiek izmantoti, lai novērtētu finanšu aktīvu un finanšu saistību patieso vērtību:

- aizņēmumi ar mainīgām procentu likmēm tiek novērtēti to amortizētajā vērtībā atskaitot vērtības samazinājumu,
- aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm ir ar fiksētu vai noteiktu atmaksas laiku, un tie netiek kotēti aktīvu tirgū; finanšu instrumentu, kas nav kotēti aktīvā tirgū, patiesās vērtības tiek noteiktas, izmantojot novērtēšanas metodes;

koncerns lieto dažādas metodes un modeļus, kā arī izdara pieņēmumus, kas balstīti uz tirgus nosacījumiem par procentu likmēm un citiem pieņēmumiem, kādi ir spēkā katrā pārskata perioda beigu datumā; aizņēmumu patiesā vērtība tiek aprēķināta, diskontējot to naudas plūsmas, kā diskonta faktoru izmantojot atbilstošas eiro procentu likmju mijmaiņas darījumu likmes, kas palielinātas par koncerna kredīriskam atbilstošu riska uzcenojumu,

- Koncerns noslēdz atvasinātos finanšu darījumus ar dažādām pusēm, galvenokārt ar finanšu institūcijām ar investīciju pakāpes kredītreitingu; atvasinātie finanšu darījumi tiek novērtēti, izmantojot dažādas novērtēšanas metodes un modeļus ar tirgū pieejamām vērtībām; novērtēšanas modeļi ietver darījuma puses kredītriska novērtējumu, valūtas nākotnes un tagadnes maiņas darījumus; procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesās vērtības tiek aprēķinātas kā to

nākotnes naudas plūsmu tagadnes vērtības, diskontējot to līgumiskās nākotnes naudas plūsmas pēc līdzīgu finanšu instrumentu tirgus procentu likmēm; elektroenerģijas cenu mijmaiņas darījumu patiesā vērtība tiek noteikta kā diskontētā starpība starp aktuālo attiecīgo finanšu instrumentu tirgus cenu un noslēgto mijmaiņas darījumu cenu mijmaiņas līgumos noteiktajam darījumu apjomam; aprēķinātās finanšu instrumentu patiesās vērtības tiek salīdzinātas ar attiecīgo banku finanšu instrumentu pārvērtēšanas paziņojumiem, finanšu pārskatos izmantojot banku norādītās finanšu instrumentu patiesās vērtības,

- emitēto obligāciju un līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu patiesās vērtības tiek aprēķinātas, balstoties uz banku kotētām finanšu instrumentu tirgus cenām finanšu pārskatu beigu datumos.

22. UZKRĀJUMI

a) Uzkrājumi pēcnodarbinātības pabalstiem

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	7 760	7 734	11 042	11 004
Pārskata gada darba izmaksas	340	308	484	438
Procentu izmaksas	407	442	579	629
Izmaksātie pēcnodarbinātības pabalsti	(152)	(985)	(217)	(1 401)
Zaudējumi aktuāra pieņēmumu izmaiņu rezultātā	216	261	307	372
Pārskata gada beigās	8 571	7 760	12 195	11 042

Kopējie izveidotie un norakstītie uzkrājumi ir iekļauti konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Personāla izmaksas” kā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un citi Darba koplīgumā noteiktie pabalsti (9. pielikums), savukārt aktuāra

pieņēmumu izmaiņu rezultātā radušies zaudējumi, pamatojoties uz SGS Nr. 19 „Darbinieku pabalsti”, ir iekļauti konsolidētajā vispārējo ieņēmumu pārskatā:

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	7 760	7 734	11 042	11 004
Iekļauts konsolidētajā vispārējo ieņēmumu pārskatā	216	-	307	-
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā	595	26	846	38
Pārskata gada beigās	8 571	7 760	12 195	11 042

Diskonta likme, ar kuru diskontēti pēcnodarbinātības pabalstu pienākumi, noteikta 4,75% apmērā (2012: 5,7%), ņemot vērā valsts obligāciju tirgus ienesīgumu pārskata gada beigās. Koncerna Darba koplīgums paredz darbinieku darba samaksas indeksāciju vismaz inflācijas apmērā, kas, aprēķinot ilgtermiņa

pēcnodarbinātības pabalstu uzkrājumus, noteikta 2,5% apmērā (2012: 3%). Aprēķinot šos uzkrājumus, ņemta vērā arī darba attiecību izbeigšanas varbūtība dažādās darbinieku vecuma grupās, pamatojoties uz iepriekšējo gadu pieredzi.

Zemāk ir atspoguļoti nozīmīgāko uzkrājuma apjomu ietekmējošo pieņēmumu jutīguma analīzes rādītāji 2013. gada 31. decembrī:

Pieņēmumi		Diskonta likme		Darba samaksas nākotnes izmaiņas		Darba attiecību izbeigšanas varbūtības izmaiņas	
		pieaugums par 1%	samazinājums par 1%	pieaugums par 1%	samazinājums par 1%	pieaugums par 1%	samazinājums par 1%
Uzkrājumu pēcnodarbinātības pabalstiem izmaiņas	LVL'000	1 294	(1 046)	1 293	(1 062)	1 474	(1 187)
	EUR'000	1 841	(1 488)	1 840	(1 511)	2 097	(1 689)

Augstāk atklāto jutīguma analīzes rādītāju aprēķins ir balstīts uz metodi, kura ekstrapolē pārskatā perioda beigās notikušo pamatpieņēmumu samērojamo izmaiņu ietekmi uz noteiktajām pabalstu saistībām.

b) Uzkrājumi apkārtējās vides aizsardzībai

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	2 748	1 783	3 910	2 537
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(357)	965	(508)	1 373
Pārskata gada beigās	2 391	2 748	3 402	3 910

Uzkrājumu summa apkārtējās vides aizsardzībai LVL 2 391 tūkstošu (EUR 3 402 tūkstošu) apmērā (2012. gadā: LVL 2 748 tūkst. (EUR 3 910 tūkst.)) ietver aplēstās izmaksas LVL 1 034 tūkstošu (EUR 1 472 tūkstošu) apmērā saistībā ar Rīgas TEC-1 pelnu lauku sakopšanu atbilstoši ar Lielrīgas

Reģionālās vides pārvaldes pieprasījumam un šī projekta tehniski-ekonomiskās izpētes rezultātiem (2012. gadā: LVL 1 000 tūkst. (EUR 1 423 tūkst.)) un SIA „Liepājas enerģija” izveidotos uzkrājumus LVL 1 357 tūkstošu (EUR 1 930 tūkstošu) apmērā apkārtējās vides sanācijai (2012. gadā: LVL 1 748 tūkst.

(EUR 2 487 tūkst.)). Uzkrājumu apjomi ir aprēķināti, ņemot vērā būvniecības izmaksu izmaiņas (dati iegūti no Centrālās statistikas pārvaldes).

23. PĀRĒJIE KREDITORI UN NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMI

	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas	97 824	92 777	139 191	132 010
Nākamo periodu ieņēmumi no Eiropas Savienības finansējuma	21 492	15 320	30 580	21 798
Nākamo periodu ieņēmumi no bez atlīdzības saņemtajiem pamatlīdzekļiem	268	310	381	442
KOPĀ pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi	119 584	108 407	170 152	154 250

Nākamo periodu ieņēmumu no pieslēguma maksas kustība (ilgtermiņa un īstermiņa daļa)

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	99 156	92 277	141 086	131 298
Saņemtie maksājumi	12 596	13 713	17 923	19 512
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(6 942)	(6 834)	(9 878)	(9 724)
Pārskata gada beigās	104 810	99 156	149 131	141 086

24. PARĀDI PIEGĀDĀTĀJIEM UN PĀRĒJIEM KREDITORIEM

	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Finanšu saistības:				
Parādi par materiāliem un pakalpojumiem	38 924	71 976	55 384	102 413
Parādi par elektroenerģiju	20 035	20 452	28 507	29 101
Uzkrātās saistības	6 416	4 465	9 129	6 353
Pārējās īstermiņa finanšu saistības	1 828	884	2 601	1 258
KOPĀ finanšu saistības	67 203	97 777	95 621	139 125
Nefinanšu saistības:				
Pievienotās vērtības nodokļa saistības	35	11 554	50	16 440
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un pārējie nodokļi	7 249	5 586	10 314	7 948
Saņemtie avansa maksājumi	6 627	8 731	9 429	12 423
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēguma maksas	6 986	6 379	9 940	9 076
Nākamo periodu ieņēmumi no Eiropas Savienības saņemtā finansējuma:				
- Eiropas enerģētikas attīstības programma – 330 kV <i>Kurzemes loka</i> izbūve	337	49	480	70
- Eiropas Savienības Kohēzijas fonds – SIA „Liepājas enerģija” siltumavota rekonstrukcija	225	30	320	43
- Eiropas Savienības Kohēzijas fonds – SIA „Liepājas enerģija” biokoģenerācijas stacijas izveide	138	122	197	173
- Eiropas Savienības Kohēzijas fonds – SIA „Liepājas enerģija” siltumtīklu rekonstrukcija	163	163	232	232
- Eiropas Savienības klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansējums – viedo tehnoloģiju ieviešana	16	-	23	-
- Eiropas Savienības reģionālās attīstības fonds – Ķeguma šķeldas katlumājas izbūve	9	12	13	17
Pārējās īstermiņa nefinanšu saistības	2 845	2 601	4 048	3 701
KOPĀ nefinanšu saistības	24 630	35 227	35 046	50 123
KOPĀ parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	91 833	133 004	130 667	189 248

Parādu piegādātājiem un pārējiem kreditoriem bilances vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

25. DARĪJUMI AR SAISTĪTAJĀM PUSĒM

Mātesabiedrība, un netieši arī citas koncerna sabiedrības ir Latvijas valsts kontrolē. Saistītās puses ir asociētās sabiedrības, kā arī mātesabiedrības akcionārs, kurš var kontrolēt koncernu vai

kuram ir būtiska ietekme uz koncernu, pieņemot ar pamatdarbību saistītus lēmumus, koncerna sabiedrību augstākās vadības amatpersonas, uzraudzības institūcijas – Revīzijas komitejas

amatpersonas un jebkurai no iepriekš minētajām privātpersonām tuvs ģimenes loceklis, kā arī sabiedrības, kuras šīs personas kontrolē vai kurām ir būtiska ietekme uz tām.

Ar saistītajām pusēm veiktie darījumi:

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
a) Pārdotās preces un sniegtie pakalpojumi:				
- asociētām sabiedrībām pārdotās preces (elektroenerģija)	945	2 856	1 344	4 064
- asociētām sabiedrībām sniegtie pakalpojumi	-	-	-	-
	945	2 856	1 344	4 064
b) Iepirktās preces un saņemtie pakalpojumi:				
- no asociētām sabiedrībām iepirktais (elektroenerģija)	891	824	1 268	1 172
- no asociētām sabiedrībām saņemtie pakalpojumi	1 953	2 148	2 779	3 057
	2 844	2 972	4 047	4 229

Gada beigu bilances atlikumi, kas izriet no pārdotām/iepirktām precēm un sniegtajiem/saņemtajiem pakalpojumiem:

	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
a) Saistīto pušu parādi:				
- asociētās sabiedrības	91	267	130	380
	91	267	130	380
b) Parādi saistītām pusēm:				
- asociētās sabiedrības	113	493	161	701
	113	493	161	701

Koncernā pārskata gadā nav veikta to saistību vai parādu norakstīšana, kas radušies no darījumiem starp saistītajām pusēm, pamatojoties uz to, ka visi parādi ir atgūstami. Debitoru un kreditoru parādi pret saistītajām pusēm ietver atlikumus par sniegtajiem vai saņemtajiem pakalpojumiem un

precēm. Pārskata gada beigās par šiem atlikumiem nav saņemts vai sniegts nodrošinājums.

Atbildība koncerna sabiedrību valdes locekļiem un uzraudzības institūcijai ir atspoguļota 9. pielikumā.

26. IZSNIEGTĀS GARANTIJAS

	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Izsniegtās garantijas par trešo pušu saistībām:				
Par labu <i>Nordic Energy Link AS</i> izsniegtās garantijas nominālvērtība	-	8 994	-	12 797
Par labu <i>Nordic Energy Link AS</i> izsniegtās garantijas uzskaites vērtība	-	200	-	285

Garantija *Nordic Energy Link, AS* tika izsniegta, lai nodrošinātu ilgtermiņa aizņēmumu saņemšanu (ar derīguma termiņu līdz 2014. gada 15. decembrim). Ņemot vērā, ka *Nordic Energy Link, AS* veica aizdevuma pirmstermiņa atmaksu pilnā apmērā

izsniegtā garantija ir izpildīta un tā vairs nav spēkā un garantijas patiesā vērtība ir samazinājusies līdz nullei

Garantijas patiesā vērtība tika aprēķināta, diskontējot aplēsto pakalpojuma maksu, kā diskonta faktoru izmantojot atbilstošas

eiro procentu likmju mijmaiņas darījumu likmes, kas palielinātas par koncerna kredīriskam atbilstošu riska uzcenojumu. Līdz ar to vidējā diskonta likme 2012. gadā bija 2,23% līmenī.

27. NĀKOTNES SAISTĪBAS UN IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

2013. gada 31. decembrī koncernam ir nākotnes saistības LVL 45,6 miljonu (EUR 64,9 miljonu) apmērā (31/12/2012: LVL 197,4 miljoni (EUR 280,9 miljoni)) attiecībā uz kapitālieguldījumiem, par kuriem bilances datumā ir noslēgti līgumi, bet saistības vēl nav iestājušās.

AS „Latvenergo” ir izsniegusi atbalsta vēstules savām meitassabiedrībām AS „Sadales tīkls”, AS „Latvijas elektriskie tīkli” un SIA „Liepājas enerģija”, ar kurām tiek apliecināts, ka AS „Latvenergo” kā meitassabiedrību kapitāla daļu īpašnieka nostāja ir nodrošināt, lai meitassabiedrības tiktu vadītas tā,

lai tām būtu pietiekami finanšu līdzekļi un lai tās spētu veikt komercdarbību un izpildīt savas saistības.

28. NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA GADA BEIGĀM

2014. gada 1. janvārī Latvija ir pievienojusies eirozonai, aizvietojo Latvijas latu (LVL) ar eiro pēc fiksēta kursa EUR 1 = LVL 0,702804. Šajā datumā koncerns ir veicis bilances atlikumu konvertāciju eiro un tā finanšu pārskati par 2014. gadu un turpmākajiem periodiem tiks sagatavoti eiro valūtā.

2014. gada 9. janvārī tika noslēgti līguma grozījumi ar banku „Nordea Bank Finland Plc Latvijas filiāle”, un atbilstoši tiem, diviem aizdevuma līgumiem tika pagarināts aizdevuma atmaksas termiņš no 2015. un 2016. gada uz 2018. gadu. Līdz ar aizdevumu atmaksas perioda pagarināšanu ir samazināts aizdevumu refinansēšanas risks 2015. gadā.

2014. gada 25. februārī, sakarā ar eiro ieviešanu Latvijā, jaunā redakcijā apstiprināti AS „Latvenergo” statūti. Konvertācijas rezultātā reģistrētais akciju kapitāls ir EUR 1 288 011 tūkstoši, ko

veido 1 288 011 tūkstoši parasto akciju ar nominālvērtību EUR 1 katra. Visas akcijas ir pilnībā apmaksātas.

2014. gada 25. februārī ir nodibināta jauna AS „Latvenergo” meitassabiedrība AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”, kura atbilstoši Latvijas Republikas Elektroenerģijas tirgus likuma 2013. gada 6. novembra grozījumu pārejas noteikumu 36., 37. un 38. punktos noteiktai kārtībai no 2014. gada 1. aprīļa ir pārņēmusi no AS „Latvenergo” publiskā tirgotāja pienākumus un 12 mēnešu laikā kompensēs AS „Latvenergo” obligātā iepirkuma izmaksu virs tirgus cenas un saņemto obligātā iepirkuma komponentes maksājumu starpību par laikposmu no 2013. gada 1. janvāra līdz 2014. gada 31. martam. No 2014. gada 1. aprīļa ir veiktas izmaiņas koncerna grāmatvedības uzskaites politikā attiecībā uz obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumu un izmaksu uzskaiti, un publiskais tirgotājs (AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”) tos atzīst

pēc aģenta uzskaites principa aktīvos vai saistībās.

2014. gada 25. martā tika izsludināti un 2014. gada 1. aprīlī stājās spēkā Grozījumi Latvijas Republikas Elektroenerģijas tirgus likumā, kas nosaka Latvijas elektroenerģijas tirgus pilnīgu atvēršanu no 2015. gada 1. janvāra. Atbilstoši šiem Grozījumiem no 2015. gada 1. janvāra ir paredzēts pilnībā liberalizēt elektroenerģijas tirgu un izbeigt elektroenerģijas pārdošanas cenu regulāciju mājāsaimniecībām, kamēr pārējās cenas komponentes – pārvades un sadales tīklu pakalpojumu tarifi, kā arī atbalstāmo ražotāju subsidēšanai paredzēto obligātā iepirkuma komponenti arī turpmāk regulēs valsts.

Laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas nav bijuši citi notikumi, kas būtiski ietekmētu koncerna konsolidētos 2013. gada finanšu pārskatus.

29. FINANŠU INFORMĀCIJA PAR MĀTESSABIEDRĪBU

Par mātesabiedrību atspoguļotā finanšu informācija ietver sevi svarīgākos finanšu pārskatus par mātesabiedrību, kuru sagatavošanu nosaka Latvijas Republikas Gada pārskatu likums. Mātesabiedrības svarīgākie finanšu pārskati ir sagatavoti, izmantojot tās pašas grāmatvedības uzskaites politikas, kas

izmantotas, sagatavojot konsolidētos finanšu pārskatus. Ieguldījumi meitasabiedrībās ir uzskaitīti iegādes vērtībā, atskaitot ieguldījuma vērtības samazinājumu mātesabiedrības atsevišķajos finanšu pārskatos.

Peļņas vai zaudējumu aprēķins

	2013	2012	2013	2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
Ieņēmumi	663 773	655 415	944 464	932 572
Pārējie ieņēmumi	2 293	1 775	3 263	2 526
Izlietotās izejvielas un materiāli	(361 214)	(343 152)	(513 961)	(488 262)
Personāla izmaksas	(24 344)	(22 135)	(34 638)	(31 495)
Nolietojums, amortizācija un nemateriālo ieguldījumu un pamatīdzekļu vērtības samazinājums	(65 451)	(52 102)	(93 129)	(74 134)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	(195 464)	(203 332)	(278 119)	(289 315)
Saimnieciskās darbības peļņa	19 593	36 469	27 880	51 892
Ieņēmumi no līdzdalības meitasabiedrībās	6 400	3 449	9 106	4 907
Finanšu ieņēmumi	7 942	9 025	11 300	12 841
Finanšu izmaksas	(12 902)	(11 417)	(18 358)	(16 245)
Peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa	21 033	37 526	29 928	53 395
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	(2 999)	(6 345)	(4 268)	(9 028)
Pārskata gada peļņa	18 034	31 181	25 660	44 367

Pārskats par finansiālo stāvokli

	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2012
	LVL'000	LVL'000	EUR'000	EUR'000
AKTĪVI				
Nemateriālie ieguldījumi	12 589	8 664	17 913	12 328
Pamatlīdzekļi	1 032 822	1 055 757	1 469 574	1 502 207
Ieguldījuma ipašumi	841	896	1 197	1 275
Finanšu ieguldījumi	836 167	845 375	1 189 758	1 202 861
Ilgtermiņa aktīvi kopā	1 882 419	1 910 692	2 678 442	2 718 671
Krājumi	3 930	4 691	5 592	6 675
Pircēju un pasūtītāju parādi un citi debitori	208 219	178 337	296 270	253 750
Atvasinātie finanšu instrumenti	434	4 237	617	6 029
Īstermiņa finanšu ieguldījumi	3 861	-	5 494	-
Nauda un naudas ekvivalenti	172 014	163 437	244 754	232 550
Apgrozāmie līdzekļi kopā	388 458	350 702	552 727	499 004
AKTĪVU KOPSUMMA	2 270 877	2 261 394	3 231 169	3 217 675
PAŠU KAPITĀLS				
Akciju kapitāls	905 219	904 605	1 288 011	1 287 137
Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	465 806	466 275	662 782	663 449
Riska ierobežošanas rezerve	(6 914)	(13 130)	(9 838)	(18 682)
Citas rezerves	53 343	50 172	75 901	71 389
Nesadalītā peļņa	18 034	31 181	25 660	44 367
Pašu kapitāls kopā	1 435 488	1 439 103	2 042 516	2 047 660
KREDITORI				
Uzkrājumi	4 031	3 802	5 736	5 410
Aizņēmumi	555 169	509 736	789 935	725 289
Atliktā nodokļa saistības	86 354	83 423	122 871	118 700
Atvasinātie finanšu instrumenti	4 384	12 555	6 238	17 864
Pārējie ilgtermiņa kreditori	565	535	804	761
Ilgtermiņa kreditori kopā	650 503	610 051	925 584	868 024
Aizņēmumi	92 374	78 016	131 436	111 006
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	70 878	86 763	100 850	123 454
Atvasinātie finanšu instrumenti	12 085	12 144	17 196	17 279
Pārējie īstermiņa kreditori	9 549	35 117	13 587	49 967
Izsniegtās garantijas	-	200	-	285
Īstermiņa kreditori kopā	184 886	212 240	263 069	301 991
PAŠĪVU KOPSUMMA	2 270 877	2 261 394	3 231 169	3 217 675

Ernst & Young Baltic SIA
Muitas iela 1A
LV-1010 Rīga
Latvija

Tālr.: 67 04 3801
Fakss: 67 04 3802
Rīga@lv.ey.com
www.ey.com/lv

Vienotais reģistrācijas Nr. 40003593454
PVN maksātāja Nr. LV40003593454

Ernst & Young Baltic SIA
Muitas St. 1A
LV-1010 Rīga
Latvija

Phone: +371 67 04 3801
Fax: +371 67 04 3802
Rīga@lv.ey.com
www.ey.com/lv

Code of legal entity 40003593454
VAT payer code LV40003593454

NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS

AS „Latvenergo” akcionāram

Ziņojums par finanšu pārskatu

Mēs esam veikuši AS „Latvenergo” (turpmāk tekstā – Koncerna Mātes uzņēmums) un tās meitas uzņēmumu (turpmāk tekstā - Koncerns) 2013. gada konsolidētā finanšu pārskata, kas atspoguļots pievienotajā 2013. gada konsolidētajā gada pārskatā no 86. līdz 147. lappusei, revīziju. Revidētais konsolidētais finanšu pārskats ietver 2013. gada 31. decembra konsolidēto finanšu stāvokļa pārskatu, 2013. gada konsolidēto peļņas vai zaudējumu aprēķinu, konsolidēto vispārējo ieņēmumu pārskatu, konsolidēto pašu kapitāla izmaiņu pārskatu un konsolidēto naudas plūsmas pārskatu, kā arī nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju pielikumā.

Vadības atbildība par finanšu pārskata sagatavošanu

Vadība ir atbildīga par šī finanšu pārskata sagatavošanu un tajā sniegtās informācijas patiesu atspoguļošanu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, kā arī par tādām iekšējām kontrolēm, kādas vadība uzskata par nepieciešamām, lai nodrošinātu finanšu pārskata sagatavošanu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības.

Revidentu atbildība

Mēs esam atbildīgi par atzinumu, ko, pamatojoties uz mūsu veikto revīziju, izsakām par šo finanšu pārskatu. Mēs veicām revīziju saskaņā ar Starptautiskajiem revīzijas standartiem. Šie standarti nosaka, ka mums jāievēro ētikas

prasības un jāplāno un jāveic revīzija tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskatos nav būtisku neatbilstību.

Revīzija ietver procedūras, kas tiek veiktas, lai gūtu revīzijas pierādījumus par finanšu pārskatā uzrādīto summu un atklātās informācijas pamatotību. Procedūras tiek izvēlētas, pamatojoties uz revidentu profesionālu vērtējumu, ieskaitot krāpšanas vai kļūdu izraisītu būtisku neatbilstību riska novērtējumu finanšu pārskatā. Veicot šo riska novērtējumu, revidenti ņem vērā iekšējo kontroli, kas izveidota, lai nodrošinātu finanšu pārskata sagatavošanu un tajā sniegtās informācijas patiesu atspoguļošanu, ar mērķi noteikt apstākļiem piemērotas revīzijas procedūras, bet nevis lai izteiktu atzinumu par kontroles efektivitāti. Revīzija ietver arī pielietoto grāmatvedības uzskaites principu un nozīmīgu uzņēmuma vadības izdarīto pieņēmumu pamatotības, kā arī finanšu pārskatā sniegtās informācijas vispārēju izvērtējumu.

Uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi ir pietiekami un atbilstoši mūsu revidentu atzinuma izteikšanai.

Atzinums

Mūsaprāt, iepriekš minētais konsolidētais finanšu pārskats sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par AS „Latvenergo” un tās meitas uzņēmumu finansiālo stāvokli 2013. gada 31. decembrī, kā arī par tās finanšu rezultātiem un naudas plūsmām 2013. gadā saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Ziņojums par citu juridisko un regulējošo prasību izpildi

Mēs esam iepazinušies arī ar vadības ziņojumu par 2013. gadu, kas atspoguļots pievienotā 2013. gada konsolidētajā pārskatā no 84. līdz 85. lappusei, un neesam atklājuši būtiskas neatbilstības starp šajā vadības ziņojumā un 2013. gada konsolidētajā finanšu pārskatā atspoguļoto finanšu informāciju.

Mēs esam pārliecinājušies, ka Koncerns ir sagatavojis paziņojumu par korporatīvo pārvaldību par 2013. gadu un pārbaudījuši informāciju, kura atspoguļota paziņojumā atbilstoši Latvijas Republikas Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.1. panta pirmās daļas 3., 4., 6., 8. un 9. punkta un 56.2 panta otrās daļas 5. punkta prasībām

SIA „Ernst & Young Baltic”
Licence Nr. 17

Diāna Krišjāne
Valdes priekšsēdētāja
LR zvērināta revidente
Sertifikāts Nr. 124

Rīgā,
2014. gada 15. aprīlī